

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

107'inci Birleşim
24 Temmuz 2024 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- YOKLAMALAR

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, Ağrı'da yaşanan sorunlara ilişkin gündem dışı konuşması

2.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, Gaziantep'in sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

3.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, Şanlıurfa'da geleneksel el sanatlarından ehram dokumacılığının yaygınlaştırılmasına ve kadınların iş gücüne katılmalarına ilişkin gündem dışı konuşması

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Kütahya Milletvekili Mehmet Demir'in, 24 Temmuz 2020 tarihinde Ayasofya Camisi'nin ilk cuma namazının kılınmasıyla açılmasına ilişkin açıklaması

2.- Burdur Milletvekili Mustafa Oğuz'un, 24 Temmuz Gazeteciler ve Basın Bayramı'na ilişkin açıklaması

3.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, mevsimlik işçi olarak gittikleri Bursa'da traktörle geçirdikleri kazada hayatlarını kaybeden Elif ve Esmenur Argun'a ilişkin açıklaması

4.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, köylülerin hiçbir dönem bu kadar unutulmadığına ilişkin açıklaması

5.- Adana Milletvekili Sadullah Kısacık'ın, sulama ücretlerine yapılan zamma ilişkin açıklaması

6.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Gazipaşa'nın ilçe merkezinde, köylerinde ve yaylalarında elektrik sorunu yaşandığına ilişkin açıklaması

7.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Çukurova bölgesinde kuraklığın ve susuzluğun tarıma ve çiftçiye darbe vurduğuna ilişkin açıklaması

8.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Amasya'nın Taşova ilçesine bağlı Uluköy'deki su hattı başta olmak üzere tüm asbestli su hatlarının ivedilikle değiştirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

9.- İzmir Milletvekili Burcuğül Çubuk'un, savaş sürgünüyle ülkeye gelen 15 yaşındaki İzedin El Esani'ye ilişkin açıklaması

10.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Rasim Özdenören'in ölüm yıl dönümüne ilişkin açıklaması

11.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Mersin sahilinde Kürtçe şarkı eşliğinde halay çeken gençlerin gözaltına alınmasına ilişkin açıklaması

12.- Düzce Milletvekili Ercan Öztürk'ün, 24 Temmuz Gazeteciler ve Basın Bayramı'na ilişkin açıklaması

13.- Sivas Milletvekili Rukiye Toy'un, 24 Temmuz Gazeteciler ve Basın Bayramı'na ilişkin açıklaması

14.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, hava sıcaklıklarıyla birlikte Adana'da ciddi elektrik sıkıntıları yaşandığına ilişkin açıklaması

15.- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartın'ın, Yüksekova'da Reber Soydan'ın 12 Mayıs'ta cezaevinde şüpheli bir şekilde yaşamını yitirdiğine ilişkin açıklaması

16.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Düziçi'de yurttaşların elektrige ulaşamadığına ilişkin açıklaması

17.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, köpek katliam yasa tasarısının tüm itirazlarına rağmen Tarım Komisyonundan geçtiğine ve mevsimlik tarım işçilerini taşıyan traktörün devrilmesi sonucu hayatını kaybeden Esmenur ve Elif kardeşlere ilişkin açıklaması

18.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'da dönümlerce zeytinliğin inşaat gerekçesiyle birçok yerde söküldüğüne ilişkin açıklaması

19.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, 24 Temmuz Gazeteciler ve Basın Bayramı'na ilişkin açıklaması

20.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, bu yıl yapılan Kamu Personeli Seçme Sınavı'na ilişkin açıklaması

21.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, 1 Temmuz 2024 tarihinde tatile girmesi gereken Meclisin 23'üncü gününe ve iktidar partisine gündemle ilgili yaptıkları teklife, kredi derecelendirme kuruluşlarının Türkiye'nin notunu yükseltmesine, Cumhurbaşkanının bugün Adalet ve Kalkınma Partisinin grup toplantısında yaptığı açıklamalara, emeklilerin çok büyük zorluklarla mücadele ettiği bir dönemden geçtiğine, Küresel Emeklilik Endeksi'ne göre Türkiye'nin durumuna ve en düşük emekli aylığının 12.500 TL yapılmasına ilişkin açıklaması

22.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, 24 Temmuz Gazeteciler ve Basın Bayramı'na, Sadık Ahmet'in ölüm yıl dönümüne, Lozan'ın 101'inci yılına, Türkiye'nin iş kazalarındaki karnesine ve inşaatta stajyer olarak çalışırken hayatını kaybeden 15 yaşındaki Eren Alperen Kocayavuz'a, staj ve çıraklık mağdurlarına, emeklilere iktidarı şikâyet ettiğine ilişkin açıklaması

23.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 24 Temmuz Gazeteciler ve Basın Bayramı'na, Lozan Barış Antlaşması'nın 101'inci yıl dönümüne, Doktor Sadık Ahmet'in vefatının 29'uncu seneidevriyesine, Milliyetçi Hareket Partisi Erzurum Milletvekili Kamil Aydın'ın Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesinin Terörizmle Mücadele Komitesi Başkanlığına getirilmesine ilişkin açıklaması

24.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, 24 Temmuz 1908'in tarihteki önemine ve 24 Temmuz Basın Özgürlüğü İçin Mücadele Günü'ne, birkaç gün önce Denizli Cezaevinde bir zehirlenme vakası yaşandığına, yüzde 98 engelli hasta tutsak Serdal Yıldırım'a, Karabük T Tipi Hapishanesinde koşullu salıverme işlemi gerçekleşmeyen 17 mahkûma, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın AKP grup toplantısındaki açıklamalarına, AKP Grubunun neden temmuzda Meclisi çalıştırdığına, hazineyi zarara uğratmış olan kayyumlarla ilgili olarak İçişleri Bakanlığının müfettişlerini göreve davet ettiğine ilişkin açıklaması

- 25.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Lozan Antlaşması'nın yıl dönümüne, basında sansürün kaldırılışının 116'ncı yıl dönümüne, basın özgürlüğünün yıl dönümünde konuşulması için verdikleri ve bir partinin genel başkanının açıklamalarını yazdıkları araştırma önergelerinin iade edildiğine, 106'ncı Birleşimde Denizli Milletvekili Nilgün Ök'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, AK PARTİ Iğdır Milletvekili Cantürk Alagöz'e, Cumhurbaşkanının belediyelerin kamuya olan borçlarının bir seferde tahsil edileceğine ilişkin açıklamasına ilişkin açıklaması
- 26.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Ayasofya-ı Kebir Cami-i Şerifi'nin ibadete açılışının 4'üncü yıl dönümüne, 24 Temmuz Gazeteciler ve Basın Bayramı'na, Doktor Sadık Ahmet'in vefatının 29'uncu yıl dönümüne, Muş Milletvekili Sezai Temelli ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 27.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 28.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 29.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 30.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında ve sonrasında yaşananlara ilişkin açıklaması
- 31.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında ve sonrasında yaşananlara ilişkin açıklaması
- 32.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında ve sonrasında yaşananlara ilişkin açıklaması
- 33.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında ve sonrasında yaşananlara ilişkin açıklaması
- 34.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında ve sonrasında yaşananlara ilişkin açıklaması
- 35.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında ve sonrasında yaşananlara ilişkin açıklaması
- 36.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 37.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Kadri Enis Berberoğlu'nun CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 38.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 39.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 40.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Gazze'de 40 bin insanın katili İsrail Başbakanı Netanyahu'nun bugün Amerika Birleşik Devletleri Kongresinde konuşmasını ve ayakta alkışlanmasını Gelecek-Saadet Grubu olarak kınadıklarına ilişkin açıklaması
- 41.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İç Tüzük'ün kendilerine verdiği bir hakka dayanarak yoklama istediklerine ve yapılan yoklamalarda olmayan insanlar için pusula verilmesinin doğru bir şey olmadığına ilişkin açıklaması

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

- 1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden, Kayseri'den gelen misafirlere "Hoş geldiniz." denilmesi

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

- 1.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklaması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması
- 2.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Genel Başkanına ve Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması
- 3.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması
- 4.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

VIII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

- 1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, mesleki eğitimin önündeki engellerin kaldırılması ve mesleki eğitim kurumlarına daha fazla yatırım yapılması amacıyla 11/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
- 2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu tarafından, vergi dilimlerinin belirlenmesi hususunda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 24/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
- 3.- DEM PARTİ Grubunun, İzmir Milletvekili İbrahim Akın ve arkadaşları tarafından, çay üreticilerinin sorunlarının araştırılması amacıyla 24/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
- 4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, basın özgürlüğünün önündeki yasal ve fiili engellerin araştırılması amacıyla 24/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, bugün Türkiye Büyük Millet Meclisinde yaşanan hadiselerin hem değerli vekilleri hem de aziz Türk milletini derinden üzdüğüne ve bundan sonra Meclisin saygınlığına yaraşır bir dilin hep beraber kullanılmasını dilediğine ilişkin konuşması

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, Meclisin mehabetine, saygınlığına gölge düşürecek bir üsluptan uzak durulması, yaralayıcı kaba bir dil kullanılmaması konusuna herkes riayet ederse Meclisin daha verimli bir şekilde çalışma ortamı bulacağına ilişkin konuşması

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 132 Milletvekilinin Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2290) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 159)

XI.- DİSİPLİN CEZASI İŞLEMLERİ

1.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakık'e, 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmadaki bazı ifadeleri nedeniyle İç Tüzük'ün 157'nci maddesi uyarınca uyarma cezası verilmesi

2.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'na, 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri nedeniyle İç Tüzük'ün 157'nci maddesi uyarınca uyarma cezası verilmesi

XII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, gelir dağılımı eşitsizliğinin önlenmesi için alınan tedbirlere ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş'ın cevabı (7/13674)

24 Temmuz 2024 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.05

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Rümeysa KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 107'nci Birleşimini açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Elektronik cihazla yoklama yapacağım.

Beş dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.10

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.43

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Rümeysa KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 107'nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Açılışta yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Ağrı'da yaşanan sorunlar hakkında söz isteyen Ağrı Milletvekili Sırrı Sakık'e aittir.

Sayın Sakık, buyurun.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakık'ın, Ağrı'da yaşanan sorunlara ilişkin gündem dışı konuşması

SIRRI SAKİK (Ağrı) – Sayın Başkan, sevgili arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

(Uğultular)

SIRRI SAKİK (Devamla) – Uğultudan, gürültüden de duyamıyoruz.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Başkan, çok gürültü var.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Genel Kurulda büyük bir uğultu var. Hatibin konuşmaları anlaşılamayacak düzeyde. Lütfen, saygıyla dinleyelim, yüksek sesle konuşmayalım. Konuşma ihtiyacı olan arkadaşlar dışarıda konuşurlarsa daha isabetli olur.

Değerli milletvekilleri...

SIRRI SAKİK (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sürenizi yeniden başlatacağım, bekleyin.

(Uğultular)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, lütfen hatibi dinleyelim. Genel Kuruldaki uğultuya son verelim.

Sayın Hatip, siz buyurun, sesiniz ulaştığında inşallah dinlerler.

Buyurun.

SIRRI SAKİK (Devamla) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sevgili arkadaşlar, bizi dinleyin yani bu kibrinizi bir kenara bırakın, bir kentle ilgili konuşuyoruz, milletvekili arkadaşlarınıza saygılı olun.

Ben Ağrı'dan, yoksul bir kentten bahsediyorum; Türkiye'nin en yoksul kenti. TÜİK'in verilerine göre sağlıkta, yoksullukta, göçte... Türkiye'nin en yoksul kentinden bahsediyoruz.

Bakın, cumhuriyetin kuruluşundan bugüne kadar o kente giden -adı "Cumhurbaşkanı" adı "Başbakan" adı "Bakan"- her iktidar, bu kentle ilgili çok önemli taahhütlerde bulunur ama bu taahhütlerin hiçbirisi hiçbir gün, hiçbir zaman yerine gelmemiştir. Yirmi iki yıldır AK PARTİ, iktidar; onların da yirmi iki yıl içerisinde söyledikleri vaatlerin hiçbirisi hayata geçmemiş. Ağrılılar ne diyor? Diyor ki: "Ya, biz hep Erzurum yolunda ölüyoruz çünkü TÜİK verilerine göre hastalıkta, kanserde en çok ölüm vakalarının olduğu kent Ağrı kenti. Biz orada doğarız; yolda bir kalp krizi geçirildiğinde, kan kaybında Erzurum-Ağrı arası yol, Erzurum'daki Ağrılılar ve Ağrı'daki Ağrılılar için ölüm yoludur." Ama ne yazık ki bunların hiçbirisi bugüne kadar yerine getirilmedi.

Sağlık Bakanlığı son dönemlerde, birkaç yıl içinde sadece göstermelik olarak orada açık kalp ameliyatları yaptı. Açık kalp ameliyatlarındaki hastaların büyük çoğunluğu masada yaşamlarını yitirdi. 2004 yılında da 2 açık kalp ameliyatı gerçekleşti, Sağlık Bakanlığı bunları sadece reklam filmlerinde oynattı.

Yani Ağrı'nın alabildiğine sorunları çok ama bizim asıl sorununuz Ağrı'daki yöneticilerle, valilerle, kaymakamlarla; bunlarla ciddi sorunlar yaşıyoruz. Halkın iradesini yok hükmünde sayıyorlar, halka düşmanlık ediyorlar, seçimlerde alamadıkları için halka karşı büyük bir kin ve intikam duygularıyla hareket ediyorlar. Bakın, 2024 seçimlerinde bütün dışarıdaki takviyeler, kıtalar, askerler, polisler kentin yönetimini DEM PARTİ'den alamadıkları için kent Valisi ve kaymakamlar kente düşmanlık yapıyorlar. Nasıl bir düşmanlık? Seçilmişlerle hiçbir bağ oluşturmuyor, seçilmişleri yok hükmünde sayıyorlar. Bakın, biz, kentte, milletvekili seçiminde 4 vekilin 3'ünü almışız, kentin büyük bir çoğunluğunu, il belediye başkanlıklarını, ilçe belediye başkanlıklarını almışız, 28 il genel meclis üyeliğinden 21'ini muhalefet almış, 7'sini AK PARTİ almış ama bu Vali, bay Vali, oradaki seçilmişlere düşmanlık yapıyor, hiçbirisiyle bir hukuk oluşturmuyor. Mesela, Meclis Başkanımız var, Meclis Başkanının hakkı olan aracı vermiyor. Neye benziyor biliyor musunuz? Meclis Başkanı olan Numan Kurtulmuş'a siz makam aracı vermezsiniz ama onun emrindeki, buradaki Genel Sekretere verirsiniz çünkü Kürt'ün seçilmişine düşman hukuku uyguluyorlar.

Bakın, bir başka olay, Ağrı'nın Hamur ilçesinde. O kadar çok büyük göç vermiş ki insanlar, orada gençler kalmamış. Bu gençlerin kenti terk etmesinden sonra kaç kez bizi aramalarına rağmen, ölen insanlara mezar kazamıyorlar. Yetkilileri arıyoruz, oradaki Kaymakamın -şu an Ankara'nın bir ilçesine, Balâ ilçesine atandı- söylediği ukalaca lafa bakın, aynen şunu söylüyor: "Anadolu'da kazma kürekle mezar kazmak ölü için daha sevaptır." Oysaki kentte kimse kalmamış, Kürt'ün ölüsüne bile düşmanlık yapan yöneticiler var. Bütün ısrarlarımıza rağmen bu kentte mezar kazıcıyı köylere gönderemiyoruz. Bundan Valinin de haberi var, Kaymakamın da haberi var.

Şimdi, 31 Mart 2024 seçimlerinin intikamını nasıl alıyorlar biliyor musunuz? Kenti cezalandırıyorlar, kent yoksul ve küçük bir kent.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Sakık, lütfen tamamlayın.

SIRRI SAKİK (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Bu kente ne yapıyorlar biliyor musunuz? Bu kentin her tarafına gizli kameralar koyuyorlar ve herkesi cezalandırıyorlar, trafik cezaları kesiliyor. Ya, kent zaten yoksul, bu kenti zaten öyle yaptınız ki göçe zorladınız, bu kentte insan kalmadı, şimdi öç ve intikam duygularıyla hareket ediyorsunuz.

Şimdi, bakın, bu Valinin kentte STK'lerle, sivil toplum örgütleriyle, bu kentin muhalif partileriyle hiçbir diyalogu yok. Ne yapıyor? Arkasında uzun uzun boylu insanlar, ellerinde uzun uzun namlulu silahlar, uzun uzun bıyıklar kentte terör estiriyor. Bu kent, bunu hak etmiyor. Bu kente düşman olan, bu kente bu kadar düşmanca davranan yöneticileri göndermeyin bu kente, bunları istemiyoruz, bunlar, bu halkın iradesine saygısızlık ediyorlar.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.(DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – BAŞKAN – Sayın Sakık, teşekkür ediyorum.

Gündem dışı ikinci söz, Gaziantep'in sorunları hakkında söz isteyen Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'e aittir.

Sayın Meriç, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, Gaziantep'in sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

MELİH MERİÇ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gazi şehrimiz Gaziantep'in sorunlarını aktarmak için şahsım adına söz almış bulunmaktayım.

Geçtiğimiz hafta, 6 Şubat depreminde Nizip'te yıkılan bir binanın mahkemesini izledik, özellikle sizin de dikkatinizi çekmek istiyorum. Yaklaşık 160 bin nüfusa sahip olan Nizip'imizde tek bir bina yıkılıyor ve bu binada 51 yurttaşımız maalesef hayatını kaybediyor. Depremden sonra iki farklı üniversiteden bilirkişiler geliyor, bilirkişi raporlarının bir tanesinde kolonun kesildiğini iddia ediyorlar, bir tanesinde başka bir iddia var; çelişkili iki tane bilirkişi raporu var. Tutuklu sanık mal sahibi; mahkeme, çelişkili bilirkişi raporlarına rağmen kolonun kesilip kesilmediğinin tekrar incelenmesini talep ediyor ama buna rağmen mal sahiplerini serbest bırakıyor, müteahhit kaçak ancak zavallı, en gariban gördükleri, iskânı alınmış, ruhsatı olan binanın inşaat mühendisine tam on altı yıl hapis cezası veriyor. Maalesef, bu şekilde bir adalet adaletsizlik demektir; yazık ve günah diyorum her şeyden önce.

İkinci bir olay: Gaziantep'in Nizip ilçesinde özellikle organize sanayinin Nizip Çayı'na akıttığı atıklardan dolayı müthiş bir koku ve biyolojik bir sıkıntı var. Bunun için Çevre, Şehircilik ve İklim Bakanlığına bir yazı yazdım, soru sordum. Gelen cevapta Nizip Çayı'nda hiçbir sorun olmadığını belirttiler. Daha önce oraya gidip Nizip Çayı'nı gözümle test etmiştim, yetinmeyip numune aldım, laboratuvarımda inceledim. Bu suyun hiçbir şekilde ne hayvancılığa ne tarıma ne insan kullanımına uygun olmadığına dair şu an elimde laboratuvarın verdiği bir sonuç var ama buna rağmen Sayın Bakanın verdiği cevap bu suda hiçbir sıkıntının olmadığı yönünde.

Üçüncü bir konuyu, Türkiye'yi çok yakından ilgilendiren bir konuyu sizlerle paylaşmak istiyorum. Gaziantep'te küçük bir çocuğumuz var ancak doğum belgesi yok, çocuğun yaşadığını gösteren hiçbir belge yok. Çocuğun annesi Suriyeli, Gaziantep'e kaçak yollardan gelmiş, bir Türk vatandaşıyla ilişkisi olmuş ve bu çocuk dünyaya gelmiş. Anne şimdi uyuşturucu kaçakçılığından dolayı içeride, Türk hapishanelerinde; çocuk okula başlatılmıyor, 4 yaşında, şu an baba ne yapacağını şaşırmış durumda. Tam bunu incelerken aynı anneden başka bir Türk vatandaşının başka bir çocuğunun olduğunu daha tespit ettik. İşte, AK PARTİ'nin kapıyı açarak değil, kırarak aldığı, sonuçlarını ortaya koyduğu durum bu maalesef. Sayın Başkan, 2 Türk çocuğu var, elinizi vicdanınıza koyun, annenin hiçbir kaydı yok, Türkiye'ye nasıl girdiğiyle alakalı hiçbir belge yok, çocuklar ortada, babalarının yanında, babaları ne yapacağını şaşırmış durumda. Hâlâ vicdanınız bu konularda sessiz kalıyorsa size söyleyecek hiçbir laf bulamıyorum.

Ama buradan tüm Türkiye'ye ve hemşehrilerime seslenmek istiyorum: Merak etmeyin, yalnız değilsiniz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak her şeyi görüyoruz ve farkındayız. Gaziantep'i ve tüm şehirlerimizi adaletsizliğin, çevre sorunlarının ve kriminal

kaçakçıların elinde bırakmayacağız.

Teşekkür ediyorum.

Saygıyla selamlıyorum sizleri, çok sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Meriç, teşekkür ediyorum.

Gündem dışı üçüncü söz, Şanlıurfa'da geleneksel el sanatlarından ehram dokumacılığının yaygınlaştırılması ve kadınların iş gücüne katılmaları hakkında söz isteyen Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'ya aittir.

Sayın Yazmacı, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, Şanlıurfa'da geleneksel el sanatlarından ehram dokumacılığının yaygınlaştırılmasına ve kadınların iş gücüne katılmalarına ilişkin gündem dışı konuşması

CEVAHİR ASUMAN YAZMACI (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimiz; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ hükümetlerimiz yirmi iki yılda kadını güçlendiren, çalışma hayatına aktif katılımını destekleyen büyük reformlara imza attı. Kadın girişimciler ve kadın istihdamı hususunda tüm kurum ve kuruluşlarımızın ürettiği projelere büyük önem veriliyor, bunlar takip ediliyor ve destekleniyor.

Şanlıurfa'mızda da kadınları ve kültürel değerleri ön planda tutan önemli bir projeyi başlatıyoruz. Binlerce yıllık medeniyet birikimine sahip, zengin kültürel dokusu, tarihin merkezi şanlı şehrimizde unutulmaya yüz tutan ehram dokuma sanatı yıllar sonra yeniden hayat bulacak. Üretimi çok eskilere dayanan ehram, el tezgâhlarında tamamen yünden dokunan, yöre insanının geçmişte çokça tercih ettiği ancak zamanla kullanımı azalan bir ürün olarak dikkatleri çekmektedir. Günümüzde nostaljik, kültürel bir değer hâline gelen ehram kumaşı; yazın serin, kışın sıcak tutma özelliğiyle aslında günümüze de taşınması gereken önemli bir değerdir. Ehramın doğal malzemelerden elde edilmesi, yapım aşamasında hiçbir kimyasal işleme tabi tutulmaması ve tezgâhlarda elle dokunması ürünün değerini daha da artırmaktadır. İşte bu derece kıymetli, emek isteyen bir kumaşın tekrar gün yüzüne çıkartılması ve hatta dünya modasına kazandırılması için başlatılacak proje aynı zamanda kentimizdeki kadınlara da katkı sunacak.

Şanlıurfa Geleneksel El Sanatlarından Ehram Dokumacılığının Yaşatılması Projesi'ni Şanlıurfa Valiliğimiz ve GAP İdaremizin ortak çalışmasıyla hayata geçireceğiz. Şanlıurfa Kültür Eğitim Sanat ve Araştırma Vakfı eliyle yürütülecek bu projede ehram dokuma atölyeleri kurulacak. Projede özellikle dezavantajlı kadınlarımız tercih edilecek, atölye kapsamında kadınlar eğitim alacak ve eğitimini tamamlayan kadınlarımızın evine dokuma tezgâhları kurulacak. Bunun yanı sıra ham madde desteği verilecek, kadınlar zanaatkar olma fırsatı elde ederken evde dokudukları ehramlar markalar ve tasarımcılarla buluşacak ve katma değerli ürüne dönüştürülecek. Böylelikle, kadınlarımız evlerinde ehram kumaşını dokuyarak hem aile bütçesine katkı sağlayacak hem de ekonomik özgürlüğüne kavuşacak. Gerçekleştirilecek bu projeyle kadınlar ekonomik olarak güçlendirilirken unutulmaya yüz tutmuş kültürümüzün önemli bir parçası olan ehramın gelecek nesillere doğru şekilde aktarılması sağlanacak. Diğer bir deyişle, proje, geçmişten gelen köklü kültürel mirasımız olan ehram kumaşının tanıtımının yanı sıra bölgemizde kadınlarımızın öz güvenlerini de kazanmalarını sağlayacak. Kadınlarımızın ön planda olacağı bu projeyle geçmişle bağların kurulmasına olanak sağlanacak.

Proje kapsamında, ayrıca, ünlü bir tasarımcıyla hareket edilmesi niyetini taşıyoruz. Bu sayede bu ürünlerin sadece bölgemize ve ülkemize değil sınırların dışına da taşınması imkânı bulunacak. Bu kapsamda, ileride oluşturulacak Urfa'mıza özgü bir markayla gerek e-ticaret gerekse fiziki pazarlarda ürünler tüketiciyle buluşturulacak.

Tek parça olarak kuzu yününden üretilen ehram, aynı zamanda kravat, atkı, yelek ve kadınların giyebileceği her türlü giyecek ve aksesuarların özgün tasarımlarında dahi kullanılabilecek bir güzelliğe sahiptir. Daha organik, daha doğal ürünlerin arayışının yaygınlaştığı günümüzde bu ürün tüketicilerin de beğenisini kazanacaktır.

Projede emeği geçen Şanlıurfa Valimiz Sayın Hasan Şıldak'a ve GAP İdaresi Başkanımız Sayın Hasan Maral'a Genel Kuruldan teşekkürlerimi sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, Anadolu kadını geçmişten beri girişimci ruha sahiptir. "Cennet annelerin ayağı altındadır." diyen, kadının gücünü ve önemini vurgulayan inancın evlatlarıyız; kadına en çok değer veren Hükümet olmanın da gururunu yaşıyoruz. AK PARTİ olarak kadınlarımızın eğitimden sanata, ekonomiden siyasete tüm alanlarda daha fazla varlık göstermesini çok önemsiyoruz. Biz inanıyor ve biliyoruz ki kadınlarımızın hayatın içindeki rolü arttıkça insanımızın, ailemizin ve toplumumuzun da kalitesi artacaktır. Güçlü, millî ve manevi değerlere sahip kadınlarımızın yaşam şartlarını düzeltmeyi ve hayat kalitesini artırmayı şimdiye kadar olduğu gibi temel hedefimiz olarak görmeye, hem ekonomik anlamda hem de hayatın diğer alanlarında kadınlarımızın yer alması için gerekli tüm adımları atmaya devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yazmacı, lütfen tamamlayın.

CEVAHİR ASUMAN YAZMACI (Devamla) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Çalışkanlığı, azmi ve emeğiyle medeniyetimizin ve toplumumuzun gelişmesi için kararlılıkla "Durmak yok, yola devam." diyen bütün kadınlarımıza şükranlarımı sunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yazmacı.

Değerli milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

İlk söz Kütahya Milletvekili Mehmet Demir'e ait.

Sayın Demir, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Kütahya Milletvekili Mehmet Demir'in, 24 Temmuz 2020 tarihinde Ayasofya Camisi'nin ilk cuma namazının kılınmasıyla açılmasına ilişkin açıklaması

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Danıştay 10. Dairesinin 2 Temmuz 2020 tarihli kararı ve 10 Temmuz 2020 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle Ayasofya Camisi'nin Diyanet İşleri Başkanlığına devredilmesine ve ibadete açılmasına karar verildi. 24 Temmuz 2020 tarihinde ilk cuma namazının kılınmasıyla açılan Ayasofya... Öncelikle ve tekrar kararın ülkemiz, milletimiz için hayırlara vesile olmasını niyaz ediyorum.

Bu aziz milleti en zayıf anında yakalayıp Ayasofya'yı zincire vurduran Hristiyan Batı boynumuza koca bir utanç yaftası asmıştı, bu yaftadan kurtulmak ve bu coğrafyada yeni bir dirilişi müjdelemek cesur ve kararlı bir liderle gerçekleşti. Ayasofya'nın açılışı kadim bir medeniyetin coğrafyasının Kızılması, yeniden dirilişin sembolü, işaret fişeğidir. Ayasofya, minarelerinden yükselecek Ezanımuhammedî...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Burdur Milletvekili Mustafa Oğuz...

2.- Burdur Milletvekili Mustafa Oğuz'un, 24 Temmuz Gazeteciler ve Basın Bayramı'na ilişkin açıklaması

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) – Teşekkürler Başkanım.

Bugün, Türk basınının sansürden kurtuluşunu ve ifade özgürlüğünü simgeleyen 24 Temmuz Gazeteciler ve Basın

Bayramı'nı kutluyoruz. Bu anlamlı günde basın mensuplarımızın emeklerini ve özverilerini bir kez daha takdir ediyoruz.

Basın, demokrasinin ve toplumun vazgeçilmez unsurlarından biridir. Halkın doğru, tarafsız ve hızlı bilgiye ulaşmasını sağlamak, toplumun bilinçlenmesine ve sağlıklı bir şekilde işlemesine katkıda bulunmak gazetecilerin omuzlarındaki en önemli sorumluluktur. Bizler, AK PARTİ olarak basının özgürlüğünü ve bağımsızlığını her zaman savunduk ve savunmaya devam edeceğiz. Basının özgürlüğü demokrasimizin ve ülkemizin geleceği için hayati öneme sahiptir. Gazetecilerin görevlerini özgürce ve güven içerisinde yapabilmeleri için gereken tüm adımları atmakta kararlıyız.

Bu vesileyle, tüm gazetecilere ve basın çalışanlarına emeklerinden dolayı teşekkür ediyorum. Meslek hayatlarında başarılar diliyor, aileleriyle birlikte sağlıklı, mutlu ve huzurlu günler temenni ediyorum.

BAŞKAN – Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan...

3.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, mevsimlik işçi olarak gittikleri Bursa'da traktörle geçirdikleri kazada hayatlarını kaybeden Elif ve Esmenur Argun'a ilişkin açıklaması

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Her sene yaz aylarında, başta Urfa olmak üzere Kürt illerinden batıya ve diğer bölgelere yoksulluk ve işsizlik nedeniyle mevsimlik işçi göçü oluyor. Maalesef, güvencesizlik, kötü çalışma koşulları, kazalar ve ihmaller nedeniyle her yıl çok sayıda mevsimlik işçi hayatını kaybediyor. Son olarak Urfalı iki pırıl pırıl kız çocuğu, iki kız kardeş, 15 ve 16 yaşlarındaki Elif ve Esmenur Argun mevsimlik işçi olarak gittikleri Bursa'da traktörle geçirdikleri kazada hayatını kaybetti. Mevsimlik tarım işçilerinin çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi için Meclis adım atmalı, bu cinayet gibi ölümlerin son bulması için yasal ve sosyal güvenceleri sağlanmalıdır.

BAŞKAN – Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız...

4.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, köylülerin hiçbir dönem bu kadar unutulmadığına ilişkin açıklaması

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Sayın Başkan, milletin efendisi olan köylülerimiz hiçbir dönem bu kadar unutulmadı, bu kadar göz ardı edilmedi. AKP iktidarına sesleniyorum: 120 binden fazla makam aracı gece gündüz yakıt harcarken devletimiz köylülerimizin arazi yollarının mazot masrafını karşılayamayacak kadar aciz midir ki muhtarlarımızdan mazot parası istiyorlar? Zengine dost, köylüye düşman gibi davranan AKP iktidarı ne köylünün derdine çare oluyor ne de mahalleye dönüştürdüğü köylerin sorunlarıyla ilgileniyor. Köy yollarının hemen hemen hepsi köstebek yuvası. Arazi yollarında araçla gitmek imkânsız. Şehirler arası ve ilçe bağlantı yolları Karayolları Genel Müdürlüğü'nün, köy yolları il özel idarelerinin, orman içi yollar ise Tarım ve Orman Bakanlığının sorumluluğunda. Buna karşın, tarla ve kadastro yollarının bakım ve onarımının sorumluluğunu hiçbir bakanlık ya da kurum üstlenmemiştir. Köy muhtarları tarım il müdürlüklerinden ve il özel idarelerinden köy arazi yollarının bakımı için talepte bulundukları zaman, köy muhtarlarına mazotu köylünün karşılaması durumunda arazi yollarının greyderle bakımının yapılacağı söylenmektedir. Mazot giderlerini karşılayamayan köy arazileri maalesef yapılmamakta.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Adana Milletvekili Sadullah Kısacık...

5.- Adana Milletvekili Sadullah Kısacık'ın, sulama ücretlerine yapılan zamma ilişkin açıklaması

SADULLAH KISACIK (Adana) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Dünyanın her yerinde tarım sübvansede edilirken ülkemizde maalesef tarımı bitirme politikası uygulanıyor. Zaten tarımsal girdi enflasyonu sürekli yükselirken ve tarihinin en yüksek seviyesindeyken çiftçimize bir darbe de Devlet Su İşlerinden geliyor. Adana Yüreğir Ziraat Odası Başkanımızdan aldığım net rakamları söylüyorum: Geçen yıl 200 dönüm narenciye için ödenen sulama parası 15.684 TL iken bu sene 88.447 lira ödeniyor. Narenciye zaten tarlada kaldı, çiftçimiz zaten para kazanamazken sulama ücretlerine 5 kattan fazla zam yapılması bir zulümdür. Bu zamların geri alınmasını ve çiftçilerimiz üzerindeki yüklerin en azından kamu kurumları tarafından kaldırılmasını buradan talep ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Antalya Milletvekili Aykut Kaya...

6.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Gazipaşa'nın ilçe merkezinde, köylerinde ve yaylalarında elektrik sorunu yaşandığına ilişkin açıklaması

AYKUT KAYA (Antalya) – Geçen hafta Gazipaşa ilçemizde 5'inci Günnercik Yayla Şenlikleri'nde hemşehrilerimizle bir araya geldik ancak üzülerek gördük ki elektrik altyapısı olmadığı için on binlerce vatandaşımız mağdur edilmiştir. Gazipaşa ilçe merkezinde ve ilçemize bağlı bulunan köylerimizde ve yaylalarımızda ciddi elektrik sorunu yaşanmaktadır. Gazipaşa'mız hızlı geliştiği için mevcut trafoların yeterli altyapıyı sağlayamadığı, dolayısıyla şehir merkezinde de yeni elektrik ve altyapı yatırımlarına ihtiyaç olduğu açıktır. Bayramdan sonra ilçe genelinde meydana gelen iki günlük kesintide çok sayıda hemşehrimizin büyük mağduriyetler yaşadığı bilinmektedir. Hâlâ belli yerlerde 80'li, 90'lı yılların başında dikilen ağaç direkleri üzerinden elektrik telleri kullanılmakta ve bunlar ciddi ölçüde orman yangını tehlikesi oluşturmaktadır. Akdeniz Elektrik'in bir an önce yatırımlara yoğunlaşması önem arz etmektedir. Yetkilileri acilen çözümler üretmeye ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Adana Milletvekili Ayhan Barut...

7.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Çukurova bölgesinde kuraklığın ve susuzluğun tarıma ve çiftçiye darbe vurduğuna ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, küresel iklim değişikliği ve bununla alakalı AKP iktidarının öngörüsüzlüğü ve plansızlığı ülke tarımı ve çiftçimizi olumsuz etkiliyor. Her gün daha da ağırlaşan maliyet yükü altında ezilen ve ürünü para etmeyen çiftçimiz, ulusal ve bölgesel planlama yapmayan, yapamayan iktidarın yanlışlarıyla da mağdur oluyor. Çukurova bölgesinde kuraklık ve susuzluk tarıma ve çiftçimize darbe vermiştir. Narenciyeden ayçiçeğine, mısırdan pamuğa birçok üründe ciddi verim kaybı yaşanmıştır. DSİ ve sulama birliklerinin su tasarrufu için rotasyon uygulaması da üreticilerimizi perişan etmiştir. Bununla ilgili etkin ve acil eylem planı çağrılarımıza kulak verin. İktidarı Çukurova'yı afet bölgesi ilan etmeye çağırıyoruz. Çiftçimizin zararı tespit edilip karşılsın, üreticilerimize işlerinin sürmesi için maddi destek verilsin.

BAŞKAN - Amasya Milletvekili Reşat Karagöz...

8.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Amasya'nın Taşova ilçesine bağlı Uluköy'deki su hattı başta olmak üzere tüm asbestli su hatlarının ivedilikle değiştirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Asbest, başta kanser olmak üzere çeşitli hastalıklara yol açtığı için 2010 yılında ilgili yönetmelikle yasaklandı ancak on dört yıldır ülkemizin pek çok köy ve kasabasında olduğu gibi, Taşova ilçemize bağlı Uluköy'de yıllardır değiştirilmeyi bekleyen 13 kilometre asbestli boru hattı bulunmaktadır. Yaklaşık on gün önce eskimiş asbestli su hattında bir kaçak meydana gelmesi sonucu maalesef Uluköy sakinleri susuz kalmış durumdalar. Köy muhtarımızın sorunun çözümü noktasında İl Özel İdaresi başta olmak üzere KÖYDES ve Kaymakamlığa yapmış olduğu müracaatlar maalesef sonuç getirmemiştir. Uluköy'de yaklaşık bin civarında büyükbaş hayvan, ekili tarlalar ve bahçeler, susuzluk karşısında çaresiz kalan 600 hanenin kişisel temizlik problemleri her geçen gün artmaktadır. Uluköy su hattı başta olmak üzere tüm asbestli su hatları ivedilikle değiştirilmeli, vatandaşların temiz su sorunu bir

an evvel çözülmelidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk...

9.- İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk'un, savaş sürgünüyle ülkeye gelen 15 yaşındaki İzedin El Esanî'ye ilişkin açıklaması

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Teşekkürler.

İzedin El Esanî 15 yaşında bir çocuk. Kayseri'deki ırkçı saldırılardan kaçıp İzmir'de yine ırkçı saldırıların kucağına düştü. 15 yaşında bir çocuk savaş sürgünüyle buraya geldi -ki o savaşta biz de varız, hiç olmamamız gereken bir yerde, Suriye'de- ve bu çocuk bizim yarattığımız savaşın sonunda ölümden döndü. Kayseri'de barınamadılar, İzmir'de barınamadılar; nerede barınacaklar, nerede yaşayacaklar, huzuru nerede bulacaklar; bunun cevabı yok. 15 yaşında bir çocuk, bizim politikalarımızın sonucu, bu ülkenin politikaları sonucu sürekli kaçmak zorunda kalıyor, sürekli saldırıya maruz kalıyor ve biz hiçbir şey yapmıyoruz, yaşamları korumak noktasında, çocuklara sorumluluğumuz noktasında hiçbir şey yapmıyoruz, İzedin El Esanî ve ailesine "Size güvenli bir hayat sağlayacağız." sözünü veremiyoruz. Öyle ki saldırganlar "Şikâyetçi olmayın." diye tehdit ediyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Kocaeli Milletvekili Sami Çakır...

10.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Rasim Özdenören'in ölüm yıl dönümüne ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, Kahramanmaraş'ın mümbit toprağının sadası gür çıkan isimlerinden Rasim Özdenören'le ilgili birkaç kelam etmek istiyorum: Hayatın sırrına vâkıf insan, yaşarken hayatı güzelleştirme adına, etrafını bir mum gibi aydınlatarak ömrünü tamamlar. O, edebiyat dünyamızın bu tanıma uygun, usta bir kalemiydi. Onu anlatırken "7 güzel adamdan birisiydi." ifadesinde saklı muhtevayı anlatmak ve anlamak zor olmasa gerek. Yazılarında ve eserlerinde iyilik unsurunu hep öne çıkarmıştı; iyi bir dünyanın iyilikler üzerinde inşa edileceğine olan inancının kaynağını, dediği gibi "Oysa Müslüman çağın gözüyle İslam'a bakmaz, İslam'ın gözüyle çağa bakar." temel anlayışı oluşturuyordu. Güle sevdalı olmakla kalmayıp gül yetiştirmeyi yani insan yetiştirmeyi başarabilme adına ömür tüketti. Rahmetle yâd ediyor, Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Mersin Milletvekili Ali Bozan...

11.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Mersin sahilinde Kürtçe şarkı eşliğinde halay çeken gençlerin gözaltına alınmasına ilişkin açıklaması

ALİ BOZAN (Mersin) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

İçişleri Bakanlığı, Mersin sahilinde Kürtçe şarkı eşliğinde halay çeken gençlerin gözaltı görüntüleriyle bizlere bir kez daha 1990'lı yılları ve Amed zindanlarındaki işkenceyi yaşattı, tıpkı, o yıllardaki gibi "Ölürüm Türkiye'm" şarkısını işkence aracı olarak kullandı, gençlerin geçtiğimiz Kurban Bayramı'na ait görüntüleri ne hikmetse, yeniymiş gibi trol hesaplar tarafından hedef gösterilerek servis edildi. Bir "...('*)Apo" söylemi yargı kararlarına göre suç olmamasına rağmen, İçişleri Bakanlığı bunu kendince suç sayıp olağanüstü bir operasyon ortamı yarattı. Biliyoruz, ne zaman bir şeyi örtbas etme ihtiyacınız olsa hemen milliyetçiliği kullanarak algı operasyonu yapıyorsunuz ama gençlerimiz yalnız değildir, gençlerimizi size yedirmeyeceğiz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Düzce Milletvekili Ercan Öztürk...

12.- Düzce Milletvekili Ercan Öztürk'ün, 24 Temmuz Gazeteciler ve Basın Bayramı'na ilişkin açıklaması

ERCAN ÖZTÜRK (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

24 Temmuz Gazeteciler ve Basın Bayramı'nın başta seçim bölgem Düzce olmak üzere çalışan tüm basın mensubu arkadaşlarımıza kutlu olmasını diliyorum.

Bu vesileyle, geçtiğimiz günlerde kaybettiğimiz Düzce ve Düzcespor aşığı olan Düzce Gazeteciler Cemiyeti Başkanımız Cihat Tutkun'u rahmetle anıyor, yakınlarına ve tüm Düzce basın camiasına başsağlığı diliyorum.

BAŞKAN – Sivas Milletvekili Rukiye Toy...

13.- Sivas Milletvekili Rukiye Toy'un, 24 Temmuz Gazeteciler ve Basın Bayramı'na ilişkin açıklaması

RUKİYE TOY (Sivas) – "Bir milleti aydınlatma ve irşatta, bir millete muhtaç olduğu fikrî gıdayı vermekte basın başlı başına bir kuvvet, bir mektep, bir rehberdir." sözleriyle Atatürk, basının bir toplum için önemini ortaya koymuştur. Bununla beraber, basının bağımsızlığı kadar basın mensuplarının toplumun haber alma hakkını gözeterek tarafsızlık ilkesine ve meslek ahlakına uymaları, vatandaşlarımızın hak ve özgürlüklerine saygıyı esas almaları demokratik bir toplum için vazgeçilmez bir gerekliliktir.

Bu bağlamda, kamuoyunun doğru, tarafsız haber alması için fedakârca mesleklerini icra eden yerelden ulusa tüm değerli basın mensuplarımızın 24 Temmuz Gazeteciler ve Basın Bayramı'nı kutluyor, Kıbrıs Harekâtı'nda şehit olan Sivaslı gazeteci Adem Yavuz ve 2009 yılında yitirdiğimiz İsmail Güneş başta olmak üzere, görevi başında hayatını kaybeden tüm gazetecilerimizi rahmetle anıyorum.

BAŞKAN – Adana Milletvekili Orhan Sümer...

14.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, hava sıcaklıklarıyla birlikte Adana'da ciddi elektrik sıkıntıları yaşandığına ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Adana'da hava sıcaklıkları 50 derecenin üzerinde hissedilmeye başladı. Hava sıcaklıklarıyla birlikte maalesef Adana'mızda ciddi elektrik sıkıntıları yaşanıyor. Yüreğir ilçemizde 60 bin kişinin yaşadığı Bahçelievler, Koza, Yeşilbağlar, Yunussemre ve 19 Mayıs Mahallelerimizde on gündür tam on saatin üzerinde elektrik kesintisi var. Yalnızca bu mahallelerde değil, tüm Adana'nın her bölgesinde ciddi sıkıntılar yaşanıyor. TEDAŞ'ın gerekli altyapı yatırımlarını yapmaması, her sene bu sorunun yaşanmasına rağmen yüksek sıcaklıklarda elektrik kullanımına önlem almaması nedeniyle hem esnafımız hem Adanalı hemşehrilerimiz perişan durumda. TEDAŞ, sorunun nedeni ve çözümünü için talepleri dile getiren muhtarlarımızın da telefonlarına, önerilerine maalesef cevap vermiyor. Tarımın kalbi Adana'da sıcaklık birçok tarım ürününü de etkiliyor, çiftçilerimiz de mağdur oluyor. Sıcaklık nedeniyle ürünü zarar gören çiftçiye Bakanlık sigorta yapıp yapmadığına bakmadan afet desteği sağlamalıdır. Tüm yetkili kurumlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden, Kayseri'den gelen misafirlere "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN – Evet, değerli milletvekilleri, dinleyici locasında Kayseri'den gelen değerli misafirlerimiz var, kendilerine hoş geldiniz diyoruz. (Alkışlar)

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

15.- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'in, Yüksekova'lı Reber Soydan'ın 12 Mayıs'ta cezaevinde şüpheli bir şekilde yaşamını yitirdiğine ilişkin açıklaması

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

20 yaşındaki Yüksekova'lı Reber Soydan 12 Mayıs'ta Van F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde şüpheli bir şekilde yaşamını yitirdi. Bir önceki gün moralli ve keyifli bir şekilde ailesiyle telefon görüşmesi gerçekleştiren Soydan geleceğe dair planlar yaptı, televizyon alabilmek için ailesinden para dahi istedi, ne yazık ki aynı günün gecesinde cezaevi idaresi ailesine Soydan'ın intihar ettiği haberini verdi. İktidarın düşman hukuku ne Van'da ne de Yüksekova'da cenazesinin yıkanmasına dahi müsaade etmedi.

Soruyoruz: Soydan neden tekli hücreye geçmek istedi? Sizler gelecek planları yapan 20 yaşındaki bir gencin intihar ettiğine inanıyor musunuz? Artık yeter, cezaevlerinde tecrit, işkence ve ölümler son bulsun.

BAŞKAN – Osmaniye Milletvekili Asu Kaya...

16.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Düziçili yurttaşların elektriğe ulaşamadığına ilişkin açıklaması

ASU KAYA (Osmaniye) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Düziçili yurttaşlarımızdan mesajlar, telefonlar yağıyor. Depremi üzerinden beş yüz günden fazla zaman geçti. Bu süreçte depremzede yurttaşlarımızın yaşadığı acılar, yokluk, yoksulluk, belirsizlik bir kenarda dursun; bu sıcak günlerde, Çukurova sıcaklığında Düziçili insanlarımız bir de temel ihtiyaç olan elektriğe ulaşamıyorlar. Düziçili yurttaşlarımız artık canından bezmiş durumda. Gerçi halk kendi derdini anlatıyor orada, Düziçi ile Berke Barajı arasındaki hatların yarım asırdır hiç yenilenmediğini, hâlâ tahta direklerle, 1972 yılından kalma bir elektrik direğiyle hizmet verildiğini söylüyorlar. Vatandaş kopan ve eskiyen telleri sorduğunda yetkililerden aldıkları cevap ödenek olmadığı yönünde. Kendinizi bir an için Düziçili insanımızın yerine koyun lütfen. Enerji Bakanlığını bir an evvel bu sorunu çözmeye davet ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar...

17.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, köpek katliam yasa tasarısının tüm itirazlarına rağmen Tarım Komisyonundan geçtiğine ve mevsimlik tarım işçilerini taşıyan traktörün devrilmesi sonucu hayatını kaybeden Esmenur ve Elif kardeşlere ilişkin açıklaması

FERİT ŞENYAŞAR (Şanlıurfa) – Tarım ve Orman Bakanlığının çözmesi gereken hayati sorunlar varken Mecliste olağanüstü güvenlik koşullarında “can dost” dediğimiz köpek katliam yasa tasarısı tüm itirazlarımıza rağmen Tarım Komisyonundan geçti. Bu yasaya karşı hayvan hakları savunucuları öncülüğünde kamuoyunun tepkisi büyüterek devam ediyor. Yaşam hakkı kutsaldır. Hayvan katliamına izin vermeyeceğiz. Tarım Bakanlığı olarak gelin, asıl gündemimize dönelim. Yıllardır devam eden mevsimlik tarım işçileri sorunu var; ihmaller sonucu ölümler meydana geliyor. Daha üç gün önce, Urfa'dan Bursa'ya ailesiyle mevsimlik tarım işçisi olarak giden 15 yaşındaki Esmenur ve 18 yaşındaki Elif kardeşler tarım işçilerini taşıyan traktörün devrilmesi sonucu hayatını kaybetti. İktidar olarak siz buna “kaza” “fitrat” diyorsunuz, biz “cinayet” diyoruz. Bu pırlı pırlı çocukları hayattan koparan düzene lanet olsun, lanet olsun, lanet olsun! (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara...

18.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'da dönüşümlerce zeytinliğin inşaat gerekçesiyle birçok yerde söküldüğüne ilişkin açıklaması

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Hatay'da deprem konutlarının inşasında artık gerçekten yorulduğumuz manzaralarla karşı karşıyayız. Kentimizin en önemli geçim kaynaklarından olan dönüşümlerce zeytinlik inşaat gerekçesiyle birçok yerde sökülüyor. Hassa'dan Samandağ'a, Kırıkhan'dan Yayladağı'na kadar olan birçok ilçede hem bitki örtüsü tahrip oluyor hem de yıllarca emek emek örülen, işlenen bahçeler zarar görüyor. Son örnek Kırıkhan Kurtuluşoğlu'su'dan; tapulu araziler TOKİ'ye devredildi çünkü konut yapılacak. Devlet yatırım yapmış, damlama sulama sistemiyle birçok maliyeti oraya aktarmış, şimdi köylü, kesilmesin diye nöbet tutuyor, derdini anlatmaya çalışıyor, jandarmayla karşı karşıya geliyor. Oysa bu yıl zeytin hasadını çok iyi bekliyoruz. O bakımdan, bu durumla ilgili gerekli düzenlemeyi yapın çünkü bunu kimseye izah...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen...

19.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, 24 Temmuz Gazeteciler ve Basın Bayramı'na ilişkin açıklaması

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) – Sayın Başkan, bugün basından sansürün kaldırılışının yıl dönümü nedeniyle kutlanan 24 Temmuz Gazeteciler ve Basın Bayramı.

Bu hafta yaptığımız Mersin İnternet Gazetecileri Derneği ziyaretimiz vesilesiyle de ifade etmek isteriz ki yerel basın cumhuriyet tarihinin en zor günlerini yaşamaktadır; 2021 ve 2024 tasarruf genelgeleri birçok alanda sonuç vermezken yerel basının nefes aldığı bütün kanallar bu genelgelerle kapatılmıştır. İktidarın kurduğu hegemonik medya düzenine karşı büyük zorluklarla mesleği ayakta tutan yerel basını çalışamaz, yazamaz hâle getiren bu uygulamalara son verilmeli, yerel basın ekonomik olarak desteklenmelidir, gazetecilik meslek kanunu çıkarılmalıdır.

Özgür basın hayat kurtarır, özgür basın devletin de vatandaşın da hukukunu korur.

BAŞKAN – Uşak Milletvekili Ali Karaoba.

20.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, bu yıl yapılan Kamu Personeli Seçme Sınavı'na ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ülkemizde ne yazık ki güvenli bir kamu kurumu ve adaletli bir sınav bulmak her geçen gün daha da zorlaşıyor. Kamu Personeli Seçme Sınavı her yıl olduğu gibi milyonlarca gencimizin kaderini ve kamu kurumlarımızın niteliğini doğrudan etkiliyor. Bu yıl yapılan sınavla ilgili birçok hata ve yanlış kamuoyunda gündeldir dile getirilmesine rağmen ÖSYM'den tek ses yok, tık yok. Buradan tekrar soruyoruz: Bu yıl gerçekleşen sınavda hatalı soru var mı? Var ise bunlar neler ve bu konuyla ilgili ne yapacaksınız? Sınav kitapçığındaki farklı basımlarla ilgili iddialara cevabınız nedir? Sınav kitapçıklarının bazı şehirlerde sınav öncesi açıldığı bilgisi doğru mudur? Yirmi iki yıldır aynı iktidarda olan bir kurum adaletli ve düzgün bir sınav hazırlamayı neden öğrenememiştir? Gençlerimizi ve gençlerimizin emeğini sizlere yedirmeyeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz talebi Saadet Partisi Grup Başkan Vekili ve İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'ya ait.

Sayın Kaya, buyurun.

21.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, 1 Temmuz 2024 tarihinde tatile girmesi gereken Meclisin 23'üncü gününe ve iktidar partisine gündemle ilgili yaptıkları teklife, kredi derecelendirme kuruluşlarının Türkiye'nin notunu yükseltmesine, Cumhurbaşkanının bugün

Adalet ve Kalkınma Partisinin grup toplantısında yaptığı açıklamalara, emeklilerin çok büyük zorluklarla mücadele ettiği bir dönemden geçtiğine, Küresel Emeklilik Endeksi'ne göre Türkiye'nin durumuna ve en düşük emekli aylığının 12.500 TL yapılmasına ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Öncelikle, sözlerime başlarken, 1 Temmuz 2024 tarihinde tatile girmesi gereken Meclisin bugün 23'üncü günü. İktidar partisine, daha doğrusu Meclisteki Adalet ve Kalkınma Partisine gündemlerinde olan 5 yasa teklifinden 2 tanesinin yeni döneme bırakılmasına, diğer 3 tanesinin ise ortak uzlaşıyla çıkarılmasına dönük tekliflerimiz olmuştur. Ancak kendilerinden gelen "Her 5 yasa teklifini de yasalaştıracağız." cevabı üzerine biz de Saadet-Gelecek Grubu olarak normal çalışma düzenimize döndüğümüzü, bu 5 yasa teklifiyle ilgili bütün eleştirilerimizi Meclis Genel Kurulunda sonuna kadar dile getirerek bunlardaki yanlış gördüğümüz hususların yasallaşmamasıyla ilgili bir çalışma içerisinde olacağımızı, olumlu katkılarda bulunacağımızı, şayet bu olumlu katkıları dikkate alırlarsa da bundan memleketin ve milletin fayda göreceğini ifade ediyoruz. Ama şayet kendilerinin "Bu 5 yasa teklifini de mutlaka ama mutlaka çıkarmadan Meclis tatile girmeyecek." gibi bir kanaatleri varsa, biz de buradan, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu yasalar bitinceye kadar -ne zamana kadar devam edecekse etsin- çalışmasından yana olduğumuzu bir kez daha ifade etmek istiyoruz.

Bir diğer husus, kredi derecelendirme kuruluşları Türkiye'mizin notunu yükseltti, iktidar partisi de bunu ekonominin iyiye gittiğine dair bir işaret olarak, bir övünç göstergesi olarak ifade etmeye çalıştı. Her ne hikmetse bu kredi derecelendirme kuruluşları Türkiye'nin notunu düşürdüğü zaman "Vay, dış güçler bizim ekonomimizi mahvetmek için bilerek, kasıtlı olarak bunları düşürüyorlar." diye itibarsızlaştırmaya çalışırken, not yükselince birdenbire bu kredi derecelendirme kuruluşları gayet itibarlı hâle geliyor. Karar verin, kredi derecelendirme kuruluşları gerçekten objektif kriterlerle ekonomimizin durumunu ortaya koyan kuruluşlar mı, yoksa işinize geldiği zaman objektif, işinize gelmediği zaman dış güçler mi? Bunu da iktidar partisinden samimiyetine havale etmiş oluyoruz.

Bir diğer husus, Sayın Cumhurbaşkanımız bugün "Son yirmi bir yılda emeklilerimizin hayat kalitesini yükseltecek birçok adım attık. Bizden önce emekli maaşları insani standartların çok altındaydı..." Bu memlekette elini vicdanına koyan herkes Adalet ve Kalkınma Partisinin işbaşına geldiği 2002'den bu yana, özellikle son beş altı yıllık süreç içerisinde emeklilerin insani yaşam standartları arasında çok ama çok geriye düştüğünü kabul eder. Dolayısıyla, ben, buradan, iktidar partisinden elini vicdanına koyarak bu konuyu tekrar değerlendirilmesini istiyorum.

Emeklilerimizle alay etmeyin. Emeklilerimiz çok büyük zorluklarla mücadele ettiği bir dönemden geçiyor. Ucuz ekmek almak için ekmek kuyruklarına giriyor, elektrik parası çok gelmesin diye soğukta battaniyeyle oturuyor, pazar ihtiyacını karşılamak için akşam pazarın dağılmasını bekliyor. Yaşam kalitelerini artırmak hepimizin boynunun borcudur. Emeklilerle dalga geçer gibi "Emeklilerin hayat standartlarını çok daha iyi seviyelere getirdik, bundan sonra da getireceğiz." gibi emeklilerin aklıyla alay eden açıklamalar yapmaktan geri durun. Kiraların kümes gibi evlerde bile 20 bin lira olduğu bir yerde 10 bin lira emekli maaşıyla, senede 2 defa sadaka gibi verdiğiniz 3 bin lira bayram ikramiyesiyle emeklilerin belini büktünüz, enflasyona karşı ezdikçe ezdiniz, gelir dağılımındaki adaletsizliği artırdıkça artırdınız. Zaten birçok alandaki anlaşılmaz uygulamalarınız gibi emeklilik sistemiyle ilgili anlaşılmaz uygulamalarınız neticesinde de artık emeklilik maaşları o kadar düşük hâle geldi ki 2019 yılından bu yana, bir kanun değişikliğiyle, her seferinde bir taban belirlemek zorunda kalıyorsunuz çünkü sizin getirmiş olduğunuz sistemde emeklilik maaşları taban itibarıyla geçinilemeyecek bir seviyeye geldiği için, kök maaşlarına herhangi bir artış yapmadan en son 10 bin, şimdi de 12.500 TL'ye çıkarmış bulunuyorsunuz.

Siz işbaşına geldiğiniz 2002 yılında bu ülkede bir emekli asgari ücretlinin 1,5 katı kadar maaş alıyordu. Gölge etmeyin, başka ihsan istemez. Bugün o günün şartlarına giderseniz, asgari ücretin 17 bin TL olduğu bir yerde emekli maaşının 30 bin TL olması gerekiyor. Yani siz emeklinin hayat standartlarını artırmadınız, emekliyi ezdikçe ezdiniz, emekliden çaldıklarınızı maalesef, maalesef zengine verdiniz.

Sonuç olarak, Sayın Başkanım, yıllar içindeki emekli maaşlarındaki erime neticesinde Türkiye, bu yıl, Küresel Emeklilik Endeksi'nde gelir açısından 44 ülke içerisinde yüzde 36 puanla sondan bir önceki sırada yer alıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaya, lütfen tamamlayın.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – 44 ülke içerisinde Türkiye yüzde 36'yla sondan 2'nciyken bizden sonraki ülke, son ülke Hindistan; o da yüzde 10'la Türkiye'den daha düşük bir puanda. Yani 44 ülke arasında emeklilerimizi, siz, Hindistan'dan sonra en düşük refah seviyesine sahip emekli hâline getirdiniz.

Yine bu raporda, Türkiye'deki emeklinin yaşam kalitesi irdelenirken, özellikle, övünerek anlattığınız Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi geldikten sonra, 2017 ve 2018 yıllarında, Türkiye'nin artık, emeklilik için uygun ülkeler arasında gösterilen listede, son dönemde uygulanan ekonomik politikalar ve emeklilerin azalan satın alma gücü nedeniyle âdeta en alt sıralara gittiğini üzülere görmekteyiz. Aslında ortada değerlendirilebilecek bir emekli aylığı tutarı olmasa da emeklilerimizin nasıl sefalet içerisinde kaldığını, bir lokma ekmeğe muhtaç olduğunu iktidar sahiplerinin vicdanına seslenerek ifade etmek istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaya, lütfen tamamlayın.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Herkesçe bilindiği gibi, en düşük emekli aylığını 2023 yılında önce 3.500 TL, sonrasında 7.500 TL olarak belirlediniz. Bu senenin başında da 10.000 TL, şimdi de bir kanun değişikliği teklifiyle 12.500 TL yapıyorsunuz. Maaşlarını artırmıyorsunuz, sadece ve sadece bu maaşları alarak geçinmenin değil, sefalet içerisinde olmanın da artık ortadan kaldırılamayacağını gördüğünüz için kurnazlık yapıyorsunuz; kök maaşlarını artırmadan sadece ve sadece bir asgari taban ücreti uyguluyorsunuz ki bu, emekliler arasında başka bir adaletsizliğe yol açıyor. Dolayısıyla, buradan iktidar sahiplerine seslenerek şunu net bir şekilde ifade etmek istiyoruz: Kelime oyunlarıyla, rakamlara yalan söyleterek emeklilerin bu hazin durumunu gizlemeye çalıştığınızı düşünüyor olabilirsiniz ama emin olun, bu emeklilerin feryatları arşı inletecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaya, son kez uzatıyorum.

Buyurun.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Dolayısıyla, siz neye güveniyorsunuz? Seçimden hemen önce "Siyasi hayatıma mal olsa da EYT'yi getirmeyeceğim." diyen bir iktidar olarak EYT'yi getirdiniz. Neden? Seçimi kaybetme korkusuyla. Memurlara seyyanen 8.500 TL zam yaptınız. Neden yaptınız? Seçimi kaybetme korkusuyla. Şimdi emeklileri niye eziyorsunuz? Nasıl olsa dört yıl seçim yok, emeklileri ezdikçe ezelim, oy kullanmayacaklar, dolayısıyla iktidarımız sarsılmayacak gibi bir beklenti içerisindeyiz.

Değerli AK PARTİ'li milletvekilleri, her şey seçim değildir, vicdandır, insandır, merhamettir, insanlarımızın mutluluğudur. Yaptığınız artış topu topu 33 milyar. 11 trilyon gideri olan bir bütçede 33 milyar devede kulak kalır. Siz sadece haziran ayında bütçeden faize 99 milyar lira para aktarmış bir iktidarsınız. Bir aylık faiz ödemeniz -7.500 TL- emekli maaşı artışına denk geliyor.

Bu konuda sizi sağduyuya davet ediyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Kaya.

Diğer söz talebi İYİ Parti Grup Başkan Vekili ve İstanbul Milletvekili Buğra Kavuncu'ya ait.

Sayın Kavuncu, buyurun.

22.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, 24 Temmuz Gazeteciler ve Basın Bayramı'na, Sadık Ahmet'in ölüm yıl dönümüne, Lozan'ın 101'inci yılına, Türkiye'nin iş kazalarındaki karnesine ve inşaatta stajyer olarak çalışırken hayatını kaybeden 15 yaşındaki Eren Alperen Kocayavuz'a, staj ve çıraklık mağdurlarına, emeklilere iktidarı şikâyet ettiğine ilişkin açıklaması

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, tüm Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, temmuz ayı milletimiz için çok önemli, çok önemli tarihlerin cereyan ettiği bir ay. Özellikle bugün 24 Temmuz, istibdat ve sansürün hiçbir türüsünün, baskının ve otoriterliğin hiçbir şeklinin kalıcı olmayacağını, asla sürdürülemeyeceğini gördüğümüz bir tarih. Demokrasinin ve ifade özgürlüğünün nimetlerine kavuşan hiçbir millet, hiçbir toplum baskıya, sansüre, farklı seslerin susturulmasına göz yummaz. O yüzden, siyasi birikim ve demokratik yaşamın bütün evreleri çok kıymetlidir. Türk milleti de bu birikimi bu topraklarda gerçekleştirmiş ve yüzlerce yıllık bir yönetim mirasını bırakmıştır. Bugün sansürün kaldırılmasını, Gazeteciler ve Basın Bayramı'nı kutluyoruz. Medyanın sermaye üzerinden yandaşlaştırıldığı, basın emekçilerinin haklarını alamadığı, haklarını alamadıkları gibi hapsedildikleri, her türlü baskıya maruz kaldıkları bir ülkede bugünü kutlamak ne kadar doğru bilemiyorum. Ancak yine de mesleğini kutsal bilen, kalemini satmayan, daima hakkın, hakkaniyetin, doğruların yanında olan bütün basın mensuplarının ve gazetecilerin Basın Bayramı'nı bu vesileyle kutluyorum.

Yine, bugün bir başka önemli gün; benim de Türk Ocaklarındayken tanışmakla müşerref olduğum, bizzat tanımaktan da çok mutlu olduğum rahmetli Sadık Ahmet'in ölüm yıl dönümü. Batı Türklüğünün simgesi ve Osmanlı bakiyesi topraklarda Türklüğü yaşatmak için yılmadan, yorulmadan mücadele veren çok kıymetli bir dava adamıydı rahmetli. Kendisine tekrardan Allah'tan rahmet diliyorum, mekânı cennet olsun.

Tabii, bu vesileyle... Türklerin yoğun olarak yaşadığı Batı Trakya'da öğrenci yetersizliği gerekçesiyle Türk ilkokulunun kapatılacağı bildirildi. Yunan basınında yer alan haberlere göre Rodop ilinde Hacıören, Keziren, Payamlar, İskeçe'de ise Karaköy İlkokullarının kapatılması yönünde bir karar alındı. Bu okullar kapatılırsa bir daha bunların açılmasının imkânsız olduğunu hepimiz biliyoruz. Bölgedeki soydaşlarımız Türk öğrencilerin Yunan devlet okullarına gönderilmesini amaçlayan bir adım olarak gördükleri bu haklı endişeyi bizlerle paylaşıyorlar. Batı Trakya Türklüğünün daima yanında olduğumuzu ve bu süreci de özellikle takip edeceğimizi buradan vurgulamak istiyorum.

Lozan'ın 101'inci yılı. Bugün aynı zamanda milletimizin gurur vesikalarından, gelecek senetlerinden biri olan bu anlaşmanın imzalanmasının yıl dönümünü kutluyoruz. Böyle anlamlı bir günde bugüne elbette çok daha fazla önem verilmesi, belgesellerle, yayınlarla Türk çocuklarına Lozan'ın önemini anlatılması çok önemli. Geçmişini unutanların geleceği kurgulaması mümkün değildir. Ancak maalesef, Cumhuriyetimizin 100'üncü yılında da birçok millî bayramda da anlamlı günlerimizi, Lozan gibi değerleri hakkıyla kutladığımızı, yaşatmamız gerektiğini, şuurunu verebildiğimizi düşünmüyorum. Ki bunu bir tarafa bırakın "Lozan zafer mi, hezimet mi?" zihniyetinin sahiplerine şunu da buradan hatırlatmak istiyorum: Lozan bu ülkenin kurucu belgesidir. Lozan'ı bize kazandıran bütün kahramanlarımızı, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü ve İsmet İnönü'yü de rahmetle ve minnetle buradan anıyorum.

Staj ve çıraklık mağdurlarıyla ilgili bir konuyu gündemimize almak istiyorum. Karnemiz çok kötü; dünyada iş kazasında en fazla hayat kaybeden insan topluluğu maalesef Türkiye'de, ya sondan 2'nciyiz ya sondan 3'üncüyüz. Evet, ihracat rakamlarımız artmış olabilir, evet, üretimimiz artmış olabilir ama ekonomi perişan vaziyette; zaten bununla övünülecek bir tarafımız yok. Kısmi de olsa bundan on beş yirmi yıl öncesine kıyasla ekonomik olarak bir yere gelmemize rağmen bu ölümlerin artmış olması âdeta bize şunu söylüyor: Eğer böyle büyüyeceksek lanet olsun böyle büyüme. Günde 4 insan bu ülkede hayatını kaybediyor, her gün 4 işçi Türkiye'de iş kazalarından ölüyor yani yılda yaklaşık 1.300 insanımızı biz sadece iş kazasında kaybediyoruz. Bu rakam, az gelişmiş birçok ülkenin çok çok üstünde. Böyle bir kalkınma, böyle bir ekonomik büyüme olmaz, olamaz.

Ankara'nın Çubuk ilçesinde Fatih Sultan Mehmet Meslek ve Teknik Anadolu Lisesinde öğrenci olan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kavuncu, lütfen tamamlayın.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – ...henüz 15 yaşındaki Eren Alperen Kocayavuz bir inşaatta stajyer olarak çalışıyordu ve maalesef, 6'ncı kattan asansör boşluğuna düşerek hayatını kaybetti. Rakamlar çok kötü, İSG Meclisi verilerine göre 2024 yılının sadece ilk altı ayında 14 yaş ve altı 13 çocuk işçi, 15 yaş arasında da 20 çocuk genç yani toplamda sadece 2024'ün ilk altı ayında 33 çocuğumuz hayatını kaybetmiş; canlarını koruyamıyoruz.

Çırak ve stajyerlerin tam sigortalı olması isteniyor. Özlük hakları konusunda gerekli adımların atılması isteniyor. Staj ve çıraklık sigortasının da SGK başlangıcı olması isteniyor. Bu konuda biz kendilerinin her zaman yanında olacağız. Eren Alperen Kocayavuz'a Allah'tan rahmet diliyorum, kıymetli ailesine de buradan sabırlar diliyorum.

Emekli maaşlarını konuşuyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kavuncu, lütfen tamamlayın.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Bitiriyorum Başkanım.

Şimdi, bakın, birkaç rakam söyleyeceğim. Aslında amacım şu: Emeklilere iktidarı şikâyet etmek. Size verdikleri 2.500 liranın mali disiplini bozacağından bahsediyor Hükûmet; emekliye yapılan aylık 2.500 lira zammın yıllık toplam maliyeti 66 milyar TL yani 2 milyar dolar. Bakın, size verdikleri bu parayı -emeklilerimize sesleniyorum, bunu çocuklarınıza da anlatın, bu iktidardan kurtulmazsak çocuklarınız da aynı şeyden muzdarip olacak- size verdikleri 2 milyar doları yük görenler son dört yılda sadece kamu bankalarına, yaptıkları yanlış politikalardan dolayı 31,4 milyar dolar para aktarmışlar. Sadece kur korumalı mevduattan ülkeyi zarara uğrattıkları rakam 2,7 trilyon yani sevgili emekliler, size verdikleri 33 milyarın tam 41 katı. Daha fazlasını söyleyeyim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kavuncu, son kez uzatıyorum, lütfen tamamlayın.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Selamlıyorum ve bitiriyorum.

Bir kuruş harcanmayarak yapılacak olan köprü inşaat ihalelerine 600 milyar lira ödemişler; size verilen ve mali disiplini bozacağını iddia ettikleri rakamın tam 10 katı. 2018'de 74 milyar lira olan faiz giderleri 2023 yılında 1,3 trilyon lira olmuş; emekliye verilen zammın 20 katı. Sizi bu hâle düşüren AK PARTİ iktidarıdır, sizi bu hâle getiren AK PARTİ iktidarıdır; uğrattığı, yaptığı yanlış politikalardır. "Faiz sebep, enflasyon sonuç."u bu ülkenin başına felaket açmıştır ve sizi aç bırakmıştır, çocuklarınızı aç bırakacaktır. Bir an önce bu iktidardan kurtulmadığımız sürece belimiz doğrulmayacaktır diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kavuncu.

Diğer söz talebi Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili ve Manisa Milletvekili Erkan Akçay'a ait.

Sayın Akçay, buyurun.

23.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 24 Temmuz Gazeteciler ve Basın Bayramı'na, Lozan Barış Antlaşması'nın 101'inci yıl dönümüne, Doktor Sadık Ahmet'in vefatının 29'uncu seneidevriyesine, Milliyetçi Hareket Partisi Erzurum Milletvekili Kamil Aydın'ın Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesinin Terörizmle Mücadele Komitesi Başkanlığına getirilmesine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

24 Temmuz 1908 gazetelerin ilk kez sansürsüz yayınlanmaya başladığı tarihtir. 24 Temmuz 1960'ta Türkiye Gazeteciler Cemiyetinin öncülüğünde "Basın Ahlak Yasası" adını taşıyan bir metin gazeteciler ve yayın kuruluşları temsilcileri tarafından imzalanmıştır. Bugün, gazetecilere sansürün kaldırılması vesilesiyle kutlanan Basın Bayramı ve aynı zamanda 1960 yılında kabul edilen Basın Ahlak Yasası'nın yıl dönümüdür. Çağdaş demokrasilerde her insanın doğru bilgiye ulaşma, doğruları öğrenme ve kendi fikirlerini ifade edebilme özgürlüğü en temel haktır. Bu bakımdan, basın demokratik hayatımızın vazgeçilmez unsurlarından biridir. Basın mensuplarının bu görevlerini kısıtlamama, sansüre uğramadan özgürce yapmaları basın özgürlüğünün ilk şartıdır ancak basın mensupları bunu meslek ahlak ve ilkelerine bağlı kalarak, toplumun değerlerini dikkate alarak doğru bir şekilde iftira ve çarpıtmaya sapmadan ve istismar etmeden etkin bir biçimde gerçekleştirmek sorumluluğunu da üzerlerinde taşımak durumundadırlar. Bu ince çizgi basın özgürlüğü ve basın ahlakı kavramlarının birbirleriyle çatışmadan var olabilmesi için dikkat edilmesi gereken önemli husustur. Bu vesileyle, ebediyete irtihal eden basın mensuplarımızı rahmetle anıyor, kamuoyunun doğru bilgilendirilmesi için gece gündüz demeden büyük bir özveriyle görevlerini yerine getirmeye çalışan basın mensuplarımızın 24 Temmuz Gazeteciler ve Basın Bayramı'nı tebrik ediyorum.

Sayın Başkan, bugün İstiklal Savaşı'yla kurduğumuz Türkiye Cumhuriyeti'nin temel belgelerinden olan Lozan Barış Antlaşması'nın 101'inci yıl dönümüdür. Lozan Barış Antlaşması'yla Kurtuluş Savaşı'nda cephede kazandığımız büyük zafer diplomatik bir başarıyla taçlandırılmıştır. Bu anlaşmayla egemenliğimiz uluslararası alanda tescil edilmiş, ülkemiz bugünkü sınırlarına kavuşmuş, bağımsız ve millet egemenliğine dayalı bir devlet olarak varlığımız dünyaya ilan edilmiştir. Millî Mücadele sonucunda askerî başarı sağlanmış olsa da büyük güçler her fırsatta Anadolu'daki eski yönetim dönemindeki alışkanlıklarından olan idari, mali, siyasi imtiyazlarını devam ettirmelerinin imkânlarını aramışlardır. Lozan Barış Antlaşması Mustafa Kemal Atatürk'ün tarifiyle "Türk milletine karşı yüzyıllardan beri hazırlanmış büyük bir işgalin ve suikastın sonuçsuz kaldığını bildiren bir belgedir. Tarihimizde benzeri görülmemiş diplomatik bir siyasi zaferdir." Türkiye Cumhuriyeti Lozan Antlaşması'yla bağımsız, çağdaş ve millî bir devlet olarak uluslararası alanda varlığı ve hükümler hakları kabul ettirilmiştir. Türk milletinin istiklal ve istikbal iradesi uluslararası alanda Lozan Antlaşması'yla tescil edilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti'ni bağımsız ve egemen olarak bütün dünyaya tescilleyen Lozan Barış Antlaşması, modern Türkiye'nin kurulmasının önündeki en büyük engelleri de ortadan kaldırmıştır. Bu düşüncelerle Lozan Barış Antlaşması'nın 101'inci yıl dönümünü tebrik ediyor, cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere istiklal mücadelemizin bütün kahramanlarını ve anlaşmanın heyetinde yer alan devlet adamlarımızı rahmet ve şükranla anıyorum.

Sayın Başkan, ömrünü Batı Trakya Türklüğünün mücadelesine adanmış Doktor Sadık Ahmet'in vefatının 29'uncu seneidevriyesindeyiz. Doktor Sadık Ahmet baskı altında hakları elinden alınan Batı Trakya Türklerinin sesi olarak zulme karşı çıkıp bu davayı uluslararası alana taşımıştır. "Sadece Türk olduğum için hapse götürülüyorum. Eğer Türk olmak suçsa tekrarlıyorum, Türk'üm ve öyle kalacağım." diyerek Batı Trakya Türklüğünün hakkını, hukukunu savunan Sadık Ahmet 24 Temmuz 1995'te, Lozan Antlaşması'nın 72'nci yıl dönümünde ailesiyle birlikte geçirdiği şüpheli bir trafik kazasında hayatını kaybetmiştir. Kazanın üzerindeki sis perdesi hâlâ aralanmamıştır. Kırk sekiz yıllık ömrünü aziz milletimize adanmış, davasına sadık, inancına sadık, sözüne sadık, özüne sadık, ülküsüne ve milletine sadık bir yaşam süren Doktor Sadık Ahmet'i rahmetle anıyorum; ruhu şad, mekânı cennet olsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akçay, lütfen tamamlayın.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, Milliyetçi Hareket Partisi Erzurum Milletvekilimiz ve Dışişleri Komisyonu üyemiz Sayın Kamil Aydın Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesinin Terörizmle Mücadele Komitesi Başkanlığına getirilmiştir. Sayın Kamil Aydın'a bu yeni görevinde de başarılar diliyorum, tebrik ediyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akçay.

Diğer söz talebi Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Muş Milletvekili Sezai Temelli'ye ait.

Sayın Temelli, buyurun.

24.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, 24 Temmuz 1908'in tarihteki önemine ve 24 Temmuz Basın Özgürlüğü İçin Mücadele Günü'ne, birkaç gün önce Denizli Cezaevinde bir zehirlenme vakası yaşandığına, yüzde 98 engelli hasta tutsak Serdal Yıldırım'a, Karabük T Tipi Hapishanesinde koşullu salıverme işlemi gerçekleşmeyen 17 mahkûma, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın AKP grup toplantısındaki açıklamalarına, AKP Grubunun neden temmuzda Meclisi çalıştırdığına, hazineyi zarara uğratmış olan kayyumlarla ilgili olarak İçişleri Bakanlığının müfettişlerini göreve davet ettiğine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, tam yüz on altı sene önce 24 Temmuz 1908'de Anayasa yeniden yürürlüğe girdi. Tam otuz sene Anayasa askıdaydı, II. Abdülhamit tarafından askıya alınmıştı, Kanun-ı Esasi uygulanmamaktaydı ve 24 Temmuz 1908'de anayasal monarşi tesis edilmiş oldu. Evet, buna İkinci Meşrutiyet olarak da tarih sayfalarında yer verildi ama devrimsel nitelikte bir hamle olduğunu muhakkak belirtmek zorundayız. Otuz yıl boyunca istihbarat ve sansürle yönetilmiş bir dönemden çıkışın tarihidir 24 Temmuz 1908. Dolayısıyla II. Abdülhamit'in bu istibdat dönemi böylece sonlanmış oluyordu. İşte, 24 Temmuz neden bir Basın Bayramı, neden bir Basın Özgürlüğü İçin Mücadele Günü tam da tarihteki karşılığı budur çünkü o gün İstanbul'daki gazeteler o sansürle ilgili görevli memurları içeri almadılar ve otuz yıl sonra gazetelerini sansür denetiminin dışında özgürce basabildiler.

Evet, istihbarat ve sansür âdeta bize bugünü de hatırlatıyor. Evet, bugün Basın Özgürlüğü İçin Mücadele Günü olarak kutluyoruz. 1971'e kadar Basın Bayramı'ydı bu, bugün artık Basın Özgürlüğü İçin Mücadele Günü olarak kutluyoruz ama bu ülkede bugün dönüp baktığımızda, yine bir sansürün hâkim olduğu, yine basın özgürlüğünün üzerinde inanılmaz tehditlerin ve tehditlerin olduğunu görüyoruz. Örneğin, daha geçenlerde Açık Radyo'nun lisansı iptal edildi. Yine, daha geçtiğimiz hafta 2 gazeteci tutuklandı ve cezaevlerinde gazeteciler var; gazetecilerin isimlerinin olduğu listeler yayımlanıyor ve gazeteciler tehdit ediliyor. Neden? Hakikatin sesinin susturulması için. Tıpkı 1908'de sokaklarda insanların bağırarak, bugün de aynı şeyi bağırarak devam etmeliyiz: "Kahrolsun istibdat, yaşasın hürriyet!" Hürriyetin yolu, özgürlüğün yolu her şeyden önce basın özgürlüğünden geçiyor. Gazetecileri hapsederek, onları susturarak, basına sansür uygulayarak bir ülkeyi demokratikleştiremezsiniz; bu, olsa olsa bir karikatür olur. Bugün bu ülkede demokrasi adına ne varsa tasfiye edilirken başta da gazeteciler tehdit edilmeye devam ediliyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biliyorsunuz, burada sürekli olarak cezaevlerindeki sorunları dile getiriyoruz ve

bizim sorunları dile getirdiğimiz ilk günden bugüne kadar cezaevlerinde hiçbir iyileşme yok, tutsakların hayatında hiçbir iyileşme yok; maalesef her geçen gün çok daha kötüye gittiğini görüyoruz. Daha birkaç gün önce Denizli Cezaevinde bir zehirlenme vakası yaşandı ve çok sayıda mahpus zehirlendi, çok ciddi bir vakaydı ve bu, ilk zehirlenme vakası da değil. Âdeta gıda üzerinden de bir şiddet uygulanıyor. Zaten bir yetersiz beslenme söz konusu ama diğer taraftan, ciddi anlamda sağlıksız bir beslenme oradaki mahkûmların, mahpusların zehirlenmesine yol açıyor.

Tabii, sadece bununla da sınırlı değil; hasta tutsaklardan bahsediyoruz, yaşlı tutsaklardan bahsediyoruz, hiçbir iyileşme yok. Geçen gün, yüzde 98 engelli bir hastadan, Serdal Yıldırım'dan bahsettik, hâlâ hiçbir girişim söz konusu değil.

Bugün size Karabük Cezaevinden bahsedeceğiz. Karabük T Tipi Hapishanesinde hiçbir koşullu salıverme gerçekleşmiyor, oradaki 17 mahkûma dair, tutsağa dair -ki otuz yılını doldurmuşlar- hiçbir salıverme işlemi gerçekleşmiyor. Bakın, isimlerini de okumak istiyorum buradan: Şirin Taşdemir, Hakkı Aygün, Halil Temel, Kadri Alkoç, Ahmet Bayna, Ejder Doğan, Ali Koç, Mehmet Sarıaltun, Abdullah Ok, Aydın Kudat, Abdurrahman Güner, Mustafa Karakaya, Hasan Ögüt, Adem Oktay, Ali Haydar Elyakut, Metin Çakır ve Muhittin Pirinçcioğlu. Evet, isimlerini okudum kayıtlara geçsin diye çünkü neden salıverilmiyorlar biliyor musunuz? Yargının yerine kendini koymuş bir idare var orada, bu tutsakları karşılarına alıyorlar ve diyorlar ki: "Pişman mısınız?" Bu insanlar bundan dolayı yani yargılanmışlar, otuz sene yatmışlar, yeniden idare tarafından orada bir mahkeme kuruluyor ve bu tutsaklara deniliyor ki: "Pişman mısınız?" Ya, sana ne? Senin görevin bu mu? Sen mahkeme misin? Sen yargıç mısın?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Temelli, lütfen tamamlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Bu insanlar yargılanmışlar ve zaten yargılandıkları için otuz sene yatmışlar. Bu anlamıyla bu tür dayatmalara ve tutsaklara yönelik bu tür uygulamalara acilen son verilmelidir, kimse kendisini yargının yerine ikame edemez. Ama Türkiye'de öyle bir yargı sistemiyle karşı karşıyayız ki bu bağımlı ve taraflı yargının, bu düşman hukukunu uygulayan yargının açtığı sonuçlar aslında cezaevlerinde bütün çıplaklığıyla karşımıza çıkıyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz önce, birkaç saat önce Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın açıklamalarını dinledik. Hepiniz oradaydınız, AKP Grubu da dinledi, film seyrettiniz. Evet, o seyrettiğiniz filmler gerçeği yansıtmıyor. O seyrettiğiniz filmler kurgu, gerçek sokakta. Sokağa çıkamadığınız için o salonda toplanıp film seyredeyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Temelli, lütfen tamamlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Sokağa çıkamazsınız çünkü sokakta gerçekler var. Sokakta kimler mi var? Sokakta 12.500 lira alan 4 milyon emekli var. Gidip onların suratına bakacak hâliniz yok. O yüzden buradasınız, Meclistesiniz, temmuzda Meclisi çalıştırıyorsunuz, ben eminim ağustosta da çalıştıracaksınız çünkü gidemiyorsunuz sokağa. O sokağa gittiğinizde 6 milyondan fazla emekli 14.500 lira maaş alıyor yani açlık sınırının 6 bin lira altında maaş alıyorlar, o emeklilerin de yüzüne bakamayacaksınız.

Yine, sokağa gidemiyorsunuz çünkü sokakta asgari ücret alan 7,5 milyon asgari ücretli gerçeği var. Gidip onlara ne diyeceksiniz? "Sizi açlık sınırının altına mahkûm ettik, ne güzel ettik." mi diyeceksiniz? O yüzden sokağa gidemiyorsunuz, çıkamazsınız sokağa. Bu filmleri seyredip, o klimalı salonlarınızda oturmaya devam ediyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Temelli, son kez uzatıyorum, lütfen tamamlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Oysa sokakta 45 derecenin altında mevsimlik tarım işçilerinin ızdırabı var; oysa sokakta tarlasını ekmiş, ekinini toplamış ama satma tohumluğu alamayacak çiftçi var; yüzde 12 zam yaptığınız hububat üreticisi var, çay üreticisi var, fındık üreticisi var. Hangi yüzle gidip sokakta bunlarla karşılaşacaksınız. O yüzden buradasınız, o yüzden bu halkın, toplumun yararına olmayan, hiçbir fayda sağlamayacak olan bu yasalarla gündemi kotarmaya çalışıyorsunuz.

Yine, Cumhurbaşkanı diyor ki: "Bu belediyeler borçlarını ödesin; SGK'ye olan borçlarını ödesinler, hazineye olan borçlarını ödesinler." Peki, neden ödememişler? Bu belediyelerin ödenmeyen borçlarını, bu belediyelerin SGK'ye olan borçlarının ödenmeme nedenlerini acaba kimse Cumhurbaşkanına anlatmıyor mu? Bence anlatmıştır, bence kendileri de çok iyi biliyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Temelli, teşekkür için açıyorum, lütfen tamamlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – 2016'dan 2024'e kadar bu ülkedeki kayyumlar bu ülke belediyelerini o kadar çok borca sokmuştur ki ve bu borca sokmalarına rağmen ne SGK prim borçlarını ödemişlerdir ne elektrik faturalarını ödemişlerdir ne de vergileri ödemişlerdir.

Ben buradan bir kez daha Hazine ve Maliye Bakanını göreve davet ediyorum. Hazineyi zarara uğratmış olan bu kayyumlar hakkında -ki Bağlar Belediye Başkanında ortaya çıktı bütün çıplaklığıyla- bir an önce soruşturma başlatılmalıdır; müfettişleri göreve davet ediyorum, İçişleri Bakanlığının müfettişlerini göreve davet ediyorum, bunu yapmadığınız sürece... Bakın, Cumhurbaşkanı diyor ki: "25 kuruşa simit yok!" Biliyoruz, yok, simit 15 lira; simidi 25 kuruştan alıp 15 lira yaptınız; işte bu yüzden bu ülkenin ekonomisi battı.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Temelli.

Diğer söz talebi Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili ve Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'a ait.

Sayın Başarır, buyurun.

25.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Lozan Antlaşması'nın yıl dönümüne, basında sansürün kaldırılışının 116'ncı yıl dönümüne, basın özgürlüğünün yıl dönümünde konuşulması için verdikleri ve bir partinin genel başkanının açıklamalarını yazdıkları araştırma önergelerinin iade edildiğine, 106'ncı Birleşimde Denizli Milletvekili Nilgün Ök'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, AK PARTİ İğdır Milletvekili Cantürk Alagöz'e, Cumhurbaşkanının belediyelerin kamuya olan borçlarının bir seferde tahsil edileceğine ilişkin açıklamasına ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Lozan Antlaşması'nın yıl dönümü. Yüz bir yıl önce Lozan Antlaşması imzalandı ve Türkiye'nin kurucu senedi, tapu senedi ortaya kondu; bizlere, gelecek nesillere armağan edildi.

Lozan, siyasi ve diplomatik bir zaferdir. Bağımsızlık savaşımızı siyasi anlamda da sona erdirmiş, Sevr'i yırtıp atmış, Lozan'la siyasi anlamda da bir zafer elde edilmiştir. Öncelikle kurucu liderimiz, ülkemizin, devletimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü ve Lozan'ın mimarı İsmet İnönü'yü rahmetle özlemle anıyorum ve bir kez daha Türkiye Cumhuriyeti, 85 milyon adına teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün basında sansürün kaldırılışının 116'ncı yıl dönümü. Aslında sansür için yüz on altı yıl önce bir mücadele verildi, sansüre karşı başkaldırıldı ve biz 24 Temmuz 1948'den beri "Basın Bayramı" olarak bugünü kutluyoruz. Evet, basın ne kadar özgür, gazeteciler, televizyonlar ne kadar özgür? Bir bakalım: Basın Özgürlüğü Endeksi'nde 180 ülke arasında 158'inci sıradayız. Aslında günde buraya gelmedik; yirmi iki yıldır baskı, şiddet, tutuklanan gazeteciler,

sansürlen haberler... Dün burada bir şey konuştuk "64 gazeteci, 154 isim, bu Meclisteki 3 Grup Başkan Vekili, milletvekilleri bir anlamda fişlendi." demiştim. Aslında bugün basın özgürlüğüyle birlikte, yıl dönümüyle birlikte bir grup önerisi verdik ve biz fişlenen 64 gazeteci ve siyasetçilerin de konuşulmasını istedik Basın Özgürlüğü Günü'nde. Bir partinin genel başkanının açıklamalarını yazdık ve Meclis Başkanı bu araştırma önergemizi bize iade etti. Neden iade etti? Çünkü İç Tüzük 67'ye göre biz önergede kaba ve yaralayıcı bir cümle kullanmışız. Oysa asla kullanmadık, bir partinin liderinin basın toplantısındaki cümlelerini aynen yazdık. Şimdi, sansürün kaldırdığı, basının özgür olduğu günü kutlarken Meclis bunu yapıyorsa sözün bittiği yerdeyiz Sayın Başkan. Ben buradan Meclis Başkanına sesleniyorum: 3 Grup Başkan Vekili, milletvekilleri bir dilekçeyle mahkemeye -şikâyet desen şikâyet değil, tanık desen tanık değil- isimleri bildirilirken tek bir kelime söylemeyecek ve bununla ilgili grup önerimizi bize iade edecek, ben kınıyorum Meclis Başkanını. Meclis Başkanının görevi önce bu çatının, yasama organının, milletvekillerinin itibar ve haklarını korumaktır. (CHP sıralarından alkışlar) Ama görüyorum ki bu önergeyi iade ederek ne kadar taraf olduğunu, ne kadar yasamaya saygısı olduğunu, milletvekillerine saygısı olduğunu göstermiştir. Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına kınıyorum ve birazdan da zaten arkadaşımız Enis Berberoğlu çıkacak bu önergeyi konuşacak.

Şimdi, dün konuşulan bir konu, vergi yasası teklifinin ilk imzacısı Denizli Milletvekili Nilgün Ök. Ben bugün bir araştırma yaptım, "Gerçekten haksızlık mı yapılıyor?" dedim çünkü 2020-21-22-23, 2 tane aile şirketi matrahsız yani vergi ödememiş gözüktüyor. Gerçekten o şirketin cirosu olmaz, ticari bir faaliyeti olmaz haklıdır ama yaptığımız araştırmalarda eşine ait şirketlerin 2020, 2021, 2022, 2023, 2024'teki cirolarına baktım, dövizle çevirdim ve aşağı yukarı bugünkü değerine baktım; bakın, 2020'de 3,5 milyon ciro yapılmış, 2021'de 3 milyona yakın ciro yapılmış, döviz karşılığı ya da bugünkü paranın değeriyle yaklaşık olarak 30 milyon.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Başarır, lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Geliyorum ağabeyinin şirketine -yine yönetici- 2020, 2021, 2022, 2023... Yaklaşık 1 milyon dolar yani toplamda bugünün değeriyle 60-70 milyon arasında bir ciro yapılmış.

Bir milletvekilimiz daha var, Alagöz Holdingin sahibi, İğdir Milletvekiliniz Cantürk Alagöz; o da çok varlıklı, şirketleri de gayet büyük, son üç yılda hiç vergi ödememiş. Şimdi ben bunu niye söylüyorum? Ben bunu söylemekten memnun değilim, bir milletvekilinin durumunu burada konuşmaktan memnun değil ama "vergide adalet, vergi toplamayla ilgili daha etkin mücadele" gibi sözlerle ilk imzacı olarak vergi kanununu bu Mecliste Komisyona sunuyorsa bu milletvekili ve bu kadar ciro yapıyorsa ve tek kuruluş vergi vermiyorsa işte bu bir ayıptır, bunu konuşuruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Başarır, lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ne diyor? "Daha etkin bir şekilde, daha adil bir şekilde fakirden az, zenginden çok vergi alacağız." diyerek konuşmalarına başlıyor ama hanımefendi, ağabeyinin ve eşinin şirketlerinde bu kadar ciro yapmasına rağmen bir kuruluş vergi ödemiyor. Diyecek ki: "Zarar ettik." Yahu, gerçekten hep AKP'ye yakın şirketlerde mi bu oluyor? İşte, garantili kamu yatırımlarına bakmışız, bu yıl 160 milyar para ödeyeceğiz, bugüne kadar 1 trilyona yakın para ödenmiş, daha da ödeyeceğiz, vatandaşın ödedikleri hariç. Bu beyefendilerin ödemediği vergi 600 milyara yakın ama vergide adaleti konuşuyoruz! Bence bunu Mecliste konuşmak zorundayız çünkü bu ülkede sağ cebini dolarken sol cebini kapatıp vergi vermeyen bir grup var, seçkinler var; en büyük sıkıntı da budur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Başarır, son kez uzatıyorum, lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, önemli bir konu daha var: Cumhurbaşkanının açıklamasını hepimiz dinledik, Sayın Cumhurbaşkanı yirmi iki yıl sonra belediyelerin kamuya olan borçlarını bir seferde tahsil edeceğini söyledi, güzel. Ben buradan Sayın Cumhurbaşkanına ve AKP Grubuna söylüyorum: 2024 Mart seçimlerine kadar Denizli Belediyesinin vergi ve sigorta borçlarını İller Bankasından bir defada kesti mi? Adıyaman Belediyesinin kesti mi? Afyonkarahisar Belediyesinin kesti mi? Ne oldu? 2019'a kadar İstanbul ve Ankara Belediyesinin vergi borçlarını kesti mi? Kesmedi. Kime yükledi? Yeni seçilen belediye başkanlarına. Şimdi, beyefendinin aklına birden bu parayı tek seferde tahsil etmek geldi. Yazıklar olsun! Yazıklar olsun! Yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Sayın Başarır, teşekkür için açıyorum, lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bakın, Cumhurbaşkanı yerel yönetimler ve merkezî yönetimlerin sözde başındadır, tarafsız olarak kararlarını verir, sözde. Hangi AKP'li belediyeye böyle bir yaptırım uyguladı da şimdi belediyelerimize bu yaptırımı uyguluyor? Unutmayın, sizin vermediğiniz ekmeği, mutfağı, parayı, yardımı, erzakı bu belediyeler yapıyor; bu mu zorunuza gidiyor, bu mu?

Olmaz Sayın Başkan, olmaz! Ben AKP Grubunun önce vicdanına bırakıyorum, sonra 85 milyonun vicdanına bırakıyorum ve Cumhurbaşkanını bu halka şikâyet ediyorum. Yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Başarır.

Diğer söz talebi Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili ve Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'ya ait.

Sayın Şahin Usta, buyurun.

26.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Ayasofya-ı Kebir Cami-i Şerifi'nin ibadete açılışının 4'üncü yıl dönümüne, 24 Temmuz Gazeteciler ve Basın Bayramı'na, Doktor Sadık Ahmet'in vefatının 29'uncu yıl dönümüne, Muş Milletvekili Sezai Temelli ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Genel Kurulu ve tüm milletvekillerimizi ben de saygıyla selamlıyorum.

Bugün Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde medeniyetimizin ve inancımızın sembolü Ayasofya-ı Kebir Cami-i Şerifi'nin ibadete açılışının 4'üncü yıl dönümü. Büyük bir gurur ve mutluluk duyuyoruz; Allah'a hamdolsun ki bu mukaddes mekân yeniden secdeye açıldı ve milletimizin gönlünde hak ettiği yere kavuştu. Ayasofya, yalnızca bir ibadet yeri değil, aynı zamanda milletimizin iradesinin, azminin ve imanının da sembolüdür. Bizler tarihimizi ve kültürümüzü koruyarak geleceğe emin adımlarla yürüyoruz. Ayasofya'nın yeniden ibadete açılması, sadece ülkemiz için değil, tüm İslam dünyası için de büyük bir anlam taşımaktadır. Ayasofya'nın kubbelerinden yükselen ezan sesi dünyanın dört bir yanındaki mazlumların ve müminlerin umudu olsun. Bu vesileyle, başta Ayasofya'nın zincirlerini kıran Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve emeği geçen herkese şükranlarımı sunuyorum, Ayasofya'nın ibadete açılışının yıl dönümünü kutluyorum.

Bugün 24 Temmuz, Gazeteciler ve Basın Bayramı Günü.

Basınımız demokrasimizin vazgeçilmez unsurlarından biridir, eksiksiz ve doğru bilgiye ulaşılmasını sağlamada kritik bir rol oynamaktadırlar. Gazetecilik zor koşullar altında, bazen hayatı pahasına gerçekleri ortaya koyma cesareti gerektirir. Gazze'de

yaşanan insanlık dışı saldırılar sonucunda hayatını kaybeden tüm gazetecileri rahmetle anıyorum ve bir an önce bu soykırımın da bitmesini tekrar bütün dünyaya haykırıyorum ve bugüne özel, ahiret âlemine irtihal etmiş tüm gazetecilerimize de Allah'tan rahmet diliyorum; bugün hayatta olup emek veren tüm gazetecilerimize de emekleri, çabaları ve gayretleri için teşekkürlerimi sunuyorum.

Bugün Batı Trakya Türklerinin efsanevi lideri merhum Sadık Ahmet'in aramızdan ayrılışının da 29'uncu yıl dönümü. Batı Trakya Türklerini yaktığı cesaret meşalesiyle aydınlığında birleştiren, bilinçlendiren ve yaralara merhem olan merhum Doktor Sadık Ahmet'i rahmetle ve minnetle anıyorum. Merhumun başlattığı haklı mücadelede Türkiye olarak her zaman kardeşlerimizin yanında olduğumuzu, olacağımızı ve onları asla yalnızlığa terk etmeyeceğimizi bu vesileyle tekrar ifade etmek istiyorum.

AK PARTİ iktidarı olarak yirmi iki yıldır her zaman sahada olduk, her zaman sokakta olduk, tarlada olduk, çiftçimizin yanında olduk, esnafımızın yanında olduk, emeklimizin yanında olduk, gençlerimizin, çalışanın, emekçinin yanında olduk; bugün de yine onların yanındayız. Milletimiz bize bir görev ve sorumluluk, yetki vermiş, verdiği bu yetki ve sorumlulukla, bu anlayışla çalışmalarımızı sürdürmeye devam ediyoruz. Hem Türkiye Büyük Millet Meclisinde hem de sahada Türkiye'nin her bir santimetrekaresinde milletvekillerimizle beraber herkesin yanında olmaya, hiç endişe etmeden çalışmaya devam ettiğimizi bir kez daha gururla söylemek istiyorum.

Aslında, konuşmalarda siyaset yapmanın bir edebi, bir ahlakı olduğunu ve bir siyaset yapacaksa da bunu burada kişiler üzerinden değil yaptığımız çalışmalar üzerinden ahlaklı ve ilkeli yapmak gerektiğini hep konuşuyoruz ama dün, bu vergi yasasının birinci imzacısı olan Milletvekilimiz Nilgün Ök Hanım açıklama yapmasına rağmen, bir tartışma yaşanmasına rağmen maalesef, yine kural hiçe sayılarak, yine aynı konu kişiler üzerinden ısıtılarak gündeme getirildi.

Sayın Grup Başkan Vekili Ali Mahir Bey birtakım dokümanlar getirdi, Nilgün Hanım "Bizim farklı şirketlerimiz var, iddia edilen, hiç vergi ödemediği söylenen bu şirketlerde bir zarar edildiği, bir yatırım, bir finansman bedeli olduğu için, vergi çıkmadığı için vergi ödenmedi ama diğer şirketler üzerinden çok ciddi bir gelir vergisi mükellefiyim ve vergimi ödüyorum." diye bunu açıkladı, net söyledi ama hâlâ farklı şirketlerin ciroları vesaireleri gösterilerek tasfiye edilen, kapatılan şirketin vermediği vergi üzerinden birtakım eleştiriler getiriliyor. Kişisel olarak kendisine bir sataşma olduğu için Genel Kurula geldiği zaman burada kendisi cevap hakkını kullanacaktır ama bu açıklamayı, dün yaptığı açıklamayı boşta kalmaması için, bu konunun net olarak tutanaklara da geçmesi için özellikle tekrar söylemek istedim.

Vergi kanunu çalışıyoruz; vergi namustur, biz böyle bakarız. Kamuoyuna hiç açıklanmadı, şunu merak ediyoruz: CHP'nin bir avukatın bürosuna çanta çanta taşınan paralarla ne kadar vergi ödemediğini, ne kadar vergi kaçırdığını Türkiye toplumu, kamuoyu merak etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Şahin Usta, lütfen tamamlayın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Bu kadar araştırma yapıyorlar, bizi de bu noktada aydınlatırlarsa memnun oluruz. Çantalarla elde taşınan, arabalarda taşınan bu paralarla ödeme neden resmî hesaplarla yapılmadı, neden resmî kayıtlarla bankalar üzerinden yapılmadı, neden vergileri ödenmedi bu paraların, kaynakları neden belirtilmedi? Bunlar kamuoyuna izah edilmedi, bunları da açıklamalarını bekliyoruz.

Biz, ilkeli bir siyasetten, ahlaklı bir siyasetten bahsediyoruz. Sayın Meclis Başkanımıza "grup önerisi" diye iletilen bir mesele üzerinden yine Meclis Başkanının tarafsızlığına bir eleştiri getiriliyor. Burası bir yasama merkezi, yasama olduğunu hep söylüyorsunuz, kendiniz de söylüyorsunuz ama işinize geldiğinde gerek vergi üzerinden gerek birtakım öneriler üzerinden burayı sanki bir yargı mercisiymiş gibi... insanların hakkında birtakım iddialar ve ithamlarla onları suçlayarak haklarına girdiğinizi kabul etmiyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şahin Usta, lütfen tamamlayın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Biz yasama faaliyetini düzgün bir şekilde yapmak için yetkilendirilmiş ve görevlendirilmiş milletvekilleriyiz. O yüzden şahıslar üzerinden değil, siyasetin de etiğini ve ahlakını koruyarak burada siyaset yapmanın çok daha doğru olacağını ve Genel Kurul çalışmalarının daha intizamlı yürüyeceğini hatırlatmak istiyorum. Ben açıkçası bizim işimiz olmayan konuları grup önerileri olarak buraya getirilmemesi konusunda gösterilen tavırdan dolayı da Sayın Meclis Başkanına teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Şahin Usta.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Başarır, buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, açık bir sataşması ve sorusu var, uygun görürseniz kürsüden konuşmak istiyorum.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklaması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, çok Kıymetli Vekilim, evet, burada davranışlarımız, konuşmalarımız, eylemlerimiz belli bir ahlak çerçevesinde olmalı.

LEYLA ŞAHİN USTA (ANKARA) – Evet.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Kesinlikle.

Bu ahlakın içerisinde, buradaki konuşmalarımızla, buradaki konuşmalarımızın dışında bu ülkedeki yaşantılarımız, ticaretimiz, davranışlarımız, ailemiz, her şeyimizle topluma örnek olmalıyız. 3 tane şirketten bahsediyorum, 3 şirket de son beş yılda bugünün parasıyla yaklaşık 70 milyon ciro yapmış, bir tek kuruş vergi ödememiş, zarar etmiş.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – O şirketler değil.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ekonomi kötü demek ki!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Ancak şurada haklısınız; bakın: "Ben 3 tane şirketi olup da beş yıl faaliyet gösteren bir AKP'linin Türkiye'de zarar ettiğini görmedim." tek bunu söylerseniz, haklısınız.

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – O tamamen senin iddian, tamamen senin iddian.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Şimdi, geliyorum, iki: Burası yargı mercisi mi? Evet, burası vicdanlarda bir yargı mercisi. (CHP sıralarından alkışlar)

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Nilgün Hanım'la konuştunuz mu?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Burada kurulan araştırma komisyonları sağlıklı çalışabilse, izin verseniz yargının aslında bir kolu, bir ayağı olur Susurluk'ta olduğu gibi, birçok olayda olduğu gibi.

Gelelim, bizim Genel Merkezin verdiği parayla, toplanan bağışlarla İstanbul'da almış olduğumuz, Galatasaray stadının yanında dimdik bir il binamız var. Bunun bir kısmını bankadan, bir kısmını elden verdik ve bunu da resmî olarak gösterdik.

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Kayıt dışı para o.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) –Kayıt dışı para.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Size şunu da söyleyeyim: Vergi dairesi ve savcılığa da “Bizzat gelin, araştırın.”

dedik.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Araştırıyorlar, merak etmeyin.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Orada bir bina var ve bir para var...

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Evet, para kulesi var!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – ...ama “Oğlum paraları sıfırladın mı, ne oldu?” diyen bir tek siyasetçi Cumhuriyet

Halk Partisinde yok. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Ne alakası var!

BAŞKAN – Evet, lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Ve bu ayakkabı kutularındaki para...

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Siz çantalarındaki paralarınıza bakın!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Dediniz ki: “Parayı FETÖ koydu.” Güzel. FETÖ de zaten Sayın Recep Tayyip Erdoğan’a sabah saatlerinde Bilal’i aramasını söyledi.(!)

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Ne alakası var? Onların hepsi senin iddian ya!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Sonra, bu ayakkabı kutularına koyulan paralar FETÖ’nün koyduğu paralardı; yahu, sahiplerine teslim ettiniz!

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Ne alakası var! İşte, sizin yargınız böyle, sizin yargı anlayışınız böyle.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Siz bu konuyu konuşursanız sınıfta kalırsınız. Gelin, bu Mecliste doğruyu da yanlış da konuşalım. Şunu söyleyebilirsiniz: “Değerli Vekilim, senin de Sayın Ök’ün de birçok milletvekilinin de hakkında iddia olabilir.” ama dünyanın her yerindeki demokratik ülkelerde ne yapılır? Bir araştırma komisyonu kurulur, şirketler incelenir, benim mal varlığım incelenir, senin mal varlığın incelenir, o zaman yargı ortaya çıkar, çıkar.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Başkanım, ben de sataşmadan dolayı söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Şahin Usta, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Genel Başkanına ve Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkanım, siyasi dildeki ve üsluptaki etikten ve ahlaktan bahsederek gelip yine bir şahsı hedef alıp itibar suikastı yapmak siyaset değildir. Kendisi açıklamasını yapmasına rağmen hâlâ aynı şirketler üzerinden... Vergisini ödemediğini göstermiyorsunuz -bunu kasten yaptığınızı çok iyi biliyorum- vergisini ödemediği şirketlerle ilgili açıklamasını hiç sayıyorsunuz, itibar suikastı yapıyorsunuz. Bu insanların evlatları var, çocukları var, şehirlerinde itibarları var. Bütün Denizli’ye sorun, Nilgün Hanım’ın ailesiyle birlikte yaptığı ticaretin ne kadar saygın ve düzgün bir ticaret olduğunu herkes söyler size, bunu kendi vekillerinize de sorun.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Eskiden beri yapıyor, vekillikten sonra değil, öncesinde de yapıyordu.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Şunu söylemek istiyorum: Bu iddialarla bu kürsüden konuşarak bu milletin vekilliğini yapmış oluyorsunuz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Kimin vekilliğini yapmış oluyorum?

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – Açıkça söylediniz, “Bir kısmını elden verdik paranın.” dediniz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ticarete yok mu?

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – O çantalarla gelen paraların “Bir kısmını resmî yoldan, bankadan; bir kısmını da elden verdik.” dediniz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Elden para vermek ticarete yok mu? Kimden, neyi kaçırıyorsunuz?

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – Niye elden para veriyorsunuz?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bunu da vergide gösterdik.

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – Ha, iddialarınız var, değil mi; yok ayakkabı kutuları, yok paralar? Siz bir dönem de uçaklar dolusu altının kaçırıldığını iddia etmiştiniz, ne oldu?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Doğru.

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – Hep iddia, hep iddia, itibar suikastı ama sonuçta hiçbir şey yok.

Vergi müfettişlerinin de, SGK’nın de bütün kurumları incelediği gibi Nilgün Hanım’ın da şirketlerini inceler, ailesinin şirketlerini inceler, varsa eksikliği getirir, çıkarır. Var mı bir şeyiniz elinizde? Yok. Anca itibar suikastı yaparsınız.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – İktidar değişince bakacağız, iktidar değişince bakacağız hepsine.

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – Burası milletin kürsüsü, insanlıktan ve vicdandan bahsediyorsanız çıkıp itibar suikastı yapmayın, çıkıp bu insanların onurlarıyla ve şerefleriyle oynamayın. Adam gibi siyaset yapalım, konuşalım ama itibar suikastı yapmayalım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar)

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Ne biçim bir laf “adam gibi” ya! Sen bir kadınsın, “adam gibi” lafı olur mu?

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – Adam gibi bu milletin hakkını korumaya çalışın.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Böyle olur mu ya, “adam gibi” ne demek ya!

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – Burada milletvekillerini tek tek itibarsızlaştırarak partimizin itibarını bitirmeye çalışamazsınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şahin Usta, lütfen tamamlayın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – Sayın Cumhurbaşkanımızın bu ülke için verdiği emeği ve çabayı hazmedemiyorsunuz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Kadınlara da saygısızlık! Bir kadının kadınlara saygısızlığı, burada kadın milletvekilleri de var.

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – Yirmi iki yıldır iktidardayız, yirmi iki yıldır bu millet Sayın Cumhurbaşkanımızı seçtiği için...

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Huzur hakkını konuşalım, huzur hakkını!

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – ...AK PARTİ’yi iktidar yaptığı için bu itibar suikastleriyle kendinizi haklı görmeye çalışıyorsunuz.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Esenler Belediyesinin durumunu konuşalım hadi!

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – Dönün, millete sorun, bu ülkede en çok hizmeti yapan, bu ülkeyi ayağa kaldıran, bu milleti ayağa kaldıran kimmiş; dönün millete sorun, aldığınız oylara bakın.

KEZBAN KONUKCU (İstanbul) – Millet ayakta, aklıktan ayakta; doğru!

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – Tekrar burada etik bir ahlak diliyle itibar suikasti yapılmadan, kişiler üzerinden olmadan bir Meclis konuşması bekliyoruz. Bakın, çıkıp sizlerle ilgili kimse tek tek bir şey söylemiyor; bu yakışmaz. Bu doğru bir üslup değil, bu üsluba asla girmeyeceğiz.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Başkanınız yapıyor, Cumhurbaşkanınız söylüyor, doğrudan grupta konuşuyor!

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – Ama sizlerin de yaptığının doğru olmadığını hem yüce milletimizin görmesini hem de tutanatlara kayıt olarak geçmesini önemsiyorum. Nilgün Hanım da Cantürk Bey de gelip kendileri de gerekli açıklamaları yapacaklardır.

Teşekkürler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – “Adam gibi.” diyerek cinsiyetçi bir politikayı teşvik ediyor.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sataşmayla ilgili...

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Hiçbir şey söylemedim Sayın Başkanım, kendi söylediklerini söyledim.

ÇİĞDEM KONCAGÜL (Tekirdağ) – Neye sataştı ya? Elden aldığı parayı kendi söyledi.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Kadınlara hakaret edildi, “Adam gibi siyaset yapın.” diyerek Meclisteki kadınlar yok sayıldı.

BAŞKAN – Sayın Başarır, buyurun.

3.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bir sefer, bu yüzyılda bir kadın Grup Başkan Vekilinin bu kürsüden konuşmasından aslında onur duyuyorum ama o kadın Grup Başkan Vekilinin siyaset yapma tarzındaki tarifi “Adam gibi.” ise yazıklar olsun diyorum ona, yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Seni ilgilendirmez, seni hiç ilgilendirmez!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Biz kadın gibi de adam gibi de değil insan gibi siyaset yapıyoruz, onu bir yere koy.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Adam gibi siyasetin cinsiyeti olmaz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – İki, söylediniz ki ben bir iddia ortaya koydum, şirketin yaptığı ciroları rakamlarıyla size söyledim.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Hangi şirket?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Siz de dediniz ki: “Gidin onu Denizli’ye sorun, herkes bilir.”

YYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Sizi de Mersin’de herkes iyi bilir!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Tabii, ağır ceza mahkemesinde birini yargılarken zaten o mahallenin, o şehrin eşraflarına soruluyor: “Nilgün Hamın’ı nasıl bilirdiniz? ‘İyi.’” Yahu, böyle bir şey var mı? Böyle bir üslup var mı, böyle bir şey var mı?

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Ne alaka ya?

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Şaka gibi konuşuyorsun, Nilgün Hanım’ı tanıyor musun?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Ben Denizli’ye niye soracağım? Ben Maliye Bakanlığına sordum, yaptığı ciroyu gördüm, ödemediği vergiyi gördüm.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – İnsanların itibarına kastetmek...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Çıkıp gelip bunu açıklasın.

Dediniz ki: “Uçaklarla altın kaçırdınız.” dediniz, değil mi?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Öyle iddialar...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Maalesef ki İliç’te bir faciaya da bu da ortaya çıktı...

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Çıkmadı.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – İliç’teki altınlar nerede?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Hepsı yerinde, hiç merak etme.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – “Hepsı yerinde.” mi?

SEMRA DİNÇER (Ankara) – Tabii, tabii(!)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Yerinde olmayan tek şey var İliç’te Değerli Başkan, o emekçi maden işçileri, siz ne diyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar)

SEMRA DİNÇER (Ankara) – 9 kişi, 9 kişi. Bravo!

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bravo!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Bu ülkede yerin altındaki değerlerimizi, altınlarımızı Kanada’ya verdiniz. Yıllar önce bunu söylediğimizde aynen böyle dediniz “İftira!” ama gerçek çıktı, gerçek çıktı.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Hiçbir şey gerçek çıkmadı.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Gelelim İstanbul il binasına. Bir kez daha söylüyorum: Biz Maliyeye de savcılığa da gerçek değerini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Başarır, lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Bitiriyorum.

Mahkemeye de savcılığa da binayı ne kadar aldığımızı, ne kadar ödediğimizi bildirdik. Biz yaptık bunu bakın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Herhâlde bildireceksiniz yani. Bildirdik diye ödül mü bekliyorsunuz?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – İl Başkanı gitti, ifade verdi, yöneticiler gitti, ifade verdi. Yahu, bu bir ülke soyuldu, milyarlarca dolarlık yolsuzluklar konuşuluyor bir tek il başkanınız, bir tek milletvekiliniz, ifade verdi mi sormak isterim size yahu!

NAZİM ELMAS (Giresun) – Suçlu değil.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – “Suçlu değil.” değil mi? Hepiniz süttten çıkmış ak kaşıksınız.

KADEM METE (Muğla) – Aynen sizin gibi!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Evet! Yani Devlet Demiryollarında Genel Müdürken 5 milyon dolarlık rüşvet sözleşmesi yapan kaç milletvekiliniz de suçlu değil? Vergi vermeyen de suçlu değil! Ayakkabı kutuları da suçlu değil! Yahu, siz teflon tava gibisiniz, size bir şey yapışmıyor, yapışmıyor, yapışmıyor; yok! Ne diyeyim size? (CHP sıralarından alkışlar)

YYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Ya, terbiyesiz ya!

KADEM METE (Muğla) – Siz kendi belediye başkanlarınıza bakın! Belediye Başkanlığından kaç tane villa elde etmiş,

onlara bir bakın. Büyükşehir Belediye Başkanlarınızı bir inceleyin Mahir Bey!

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – “Bir yüzükle başladım siyasete.” dedi, gemicikler var, şunlar var; var da var!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Şahin Usta, buyurun.

4.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Evet “Adam gibi siyaset yapmak...” dedim, hâlâ da diyorum.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Özlem Zengin geliyor bak, söyleyeyim şimdiden!

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – “Adam” demek zaten cinsiyetçi yaklaşım ya.

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) - İşini doğru, düzgün yapan herkes için kullanılır. Cinsiyetçi bir yaklaşımla konuşmuyorum, bu bir terimdir. Kadınlara da işini iyi yaptığı zaman “adam gibi siyaset, adam gibi işini yapmak.” derler.

KEZBAN KONUKCU (İstanbul) – “Erkek gibi” tanımlarla tanımlanmak zorunda değiliz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) - Siz bunu anlamıyorsanız diyecek bir şeyim yok.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Leyla Hanım, inşallah bize “adam gibi” demezsiniz, “İşinizi iyi yaptınız.” demezsiniz çünkü utanırım, utanırım!

BAŞKAN – Siz konuşun Sayın Usta.

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) - Diyorum size ne?

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Utanırım siz bize öyle bir şey dersiniz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) - Ben bundan gayet de memnunum. Toplumda yerleşmiş bir deyim kullanıyorum diye kimsenin beni linç etmesine de gerek yok.

KEZBAN KONUKCU (İstanbul) - Yanlıştı ama deyim yanlıştı.

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) - Adam gibi işimi yapıyorum, adam gibi Grup Başkan Vekilliği yapıyorum, bunda hiçbir sıkıntı yok. Tamam siz adam değilsiniz, bir şey demiyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

KEZBAN KONUKCU (İstanbul) - İnsanız insan, biz insanız!

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) - Tamam adam değilseniz bir şey demiyorum, adamlığı kabul etmiyorsanız bir şey demiyorum.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Etmiyoruz tabii ki insanız çünkü.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Tüm kadınlardan özür dile bari.

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) - Bakın, tekrar aynı şeyi söylüyorum: Kişiler ve insanlar üzerinden itibar suikastı yapmak bir marifet değil ama bunu marifet sayıp da gelip burada konuşmak hiç doğru değil, tekrar aynı şeyleri söylemek istemiyorum. Kendiniz söylediniz “Paranın bir kısmını resmî yoldan verdik, bir kısmını da elden verdik.” diyen sizsiniz. Sonra da “Maliyeye bildirdik.” diyorsunuz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – O da vergilendirildi dedim.

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) - Kardeşim, tabii ki bildireceksiniz. Bildirdiğin için kimse sana ödül vermeyecek.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bakın, o da vergilendirildi dedim.

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) - Bakın, Nilgün Hanım da her şeyini Maliyeye bildirmiş. Her şey açık, ortada, gizli saklı bir şey de yok.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Sizin kampanyanızda çalışan “Beni AKP batırdı.” diye pankart yapmış.

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) - Kendisi de açıklamış, bu durumun ne olduğunu açıklamış ama siz hâlâ konuyu saptırarak ve çarptırarak başka noktalara çekiyorsunuz. Bu ülkede iddialarla, iftiralarla hem Sayın Cumhurbaşkanımıza hem de milletvekillerimize yeri geldiğinde her türlü söylemi söyleme hakkını buluyorsunuz. Konuşabilirsiniz, buyurun, evet özgür Türkiye'deyiz, basın özgürlüğündeyiz, yalan yanlış bir sürü haberlerle basında da görüyoruz bunları.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Komisyona basın sokulmayan bir ülkedeyiz, ne özgür basınıymış! Televizyonları çıkardılar, televizyonları!

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) - Bunların hiçbiri doğru değil çok açık ve net söylüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Şahin Usta, lütfen tamamlayın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) - Bunların hepsi iftiradır, hiçbiri iddiadan öteye gitmemiştir, hiçbiri ispatlanmamıştır. Genel Kurulun kendi gündemi vardır, bu itibar suikastlerinden vazgeçin, gelin, adam gibi yaşamızı çalışalım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bak, aynı şeyi söylüyör!

BAŞKAN - Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:16.23

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.45

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 107'nci Birleşiminin Üçüncü Oturumun açıyorum.

Şimdi gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

VIII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, mesleki eğitimin önündeki engellerin kaldırılması ve mesleki eğitim kurumlarına daha fazla yatırım yapılması amacıyla 11/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

24/7/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 24/7/2024 Çarşamba günü (bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği

sağlanmadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Bülent Kaya
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Bülent Kaya tarafından, mesleki eğitimin önündeki engellerin kaldırılması ve mesleki eğitim kurumlarına daha fazla yatırım yapılması amacıyla 11/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 24/7/2024 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başarır.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın satışına nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, az önce tabii, oturum kapatıldığı için tartışma bitti. Ben yeni bir tartışma açmak istemiyorum ama söylenen iki şeye cevap vermek benim bir görevim.

Bir, İstanbul il binamızın alınmasıyla ilgili söylediğim cümle şu: Bankadan da elden de verdiğimiz paranın vergilerini biz tapuda net gösterdik, bunlarla ilgili soruşturma açılmasını istedik zaten ama sorun AKP'deki herhangi bir arkadaşımızın yargılanmaması. Mesela, Ruhsar Pekcan kendi Bakanlığına deterjan satar, yargılanmaz. Zehra Taşkesenlioğlu hakkında 12 milyonluk bir rüşvet iddiası somut olarak konuşulur, yargılanmaz. Kars milletvekili Devlet Demiryolları Genel Müdürü'ken 5 milyon dolarlık rüşvet sözleşmesi imzasıyla çıkar, yargılanmaz. Ayakkabı kutuları çıkar, yargılanmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Başarır, lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bunun gibi birçok örnek var. Yani sorun AKP'liyen yargısızlıkta, sorumsuzlukta, hesapsızlıkta, yüzsüzlükte; ben bunu söylüyorum. Hangi AKP'li yargılanmış bugüne kadar bu iddialardan, söyleyin? Ama en ufak bir eleştiride, en küçük olayda hop sabah soruşturma, sonra kovuşturma. Bu yapılsın ama bu arkadaşlara da yapılsın, adalet bunu gerektirir.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şahin Usta, buyurun.

28.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sayın Başkanım, konuyu uzatmak istemiyorum ama bunların iddia olduğunu, gerekirse soruşturulması için değil, her türlü yolun açık olduğunu, soruşturmaların da yapıldığını gayet iyi kendileri de biliyorlar. Hâlâ “ayakkabı kutuları” diyerek bu iddiaların doğrulanacağını zannediyorlarsa istedikleri kadar tekrar etsinler, bunların hiçbirinin doğru olmadığını hem kamuoyu hem hepimiz çok iyi biliyoruz. Az önce bir şeyi söyledim “Şahıslar üzerinden bir şey yapmayacağız, sizin yaptığınız gibi itibar suikast yapmayacağız.” dedim ama var isimler de. Bu Meclisin koridorlarında yine bir CHP'li milletvekilinin kendi odasında unuttuğu bir poşet içerisinde milyon dolarların bulunduğunu görmüş, bilmiş... Bir milletvekili odasından bahsediyoruz, bakın, bunların isimlerini getirmiyorum gündeme, bunu araştırarak, soruşturacak yer burası değildir, yargılayacak yer burası değildir, bunu yetkili merciler inceliyordur. Bu konular üzerinden siyaset yapılmaması için -tekrar söylüyorum- bu yalan iddialarla konuşmaktan vazgeçin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şahin Usta, lütfen tamamlayın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – İlkeli siyasetimiz üzerinden kanun görüşmelerimize devam edelim diyorum.

CHP'li Mersin Belediyesinin, İzmir Belediyesinin pek çok yolsuzluğu var, araştırılması gerekenler var; buyursunlar, getirsinler, soruşturma önergesi, araştırma önergesi versinler, inceleyelim.

Teşekkür ederim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım... Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Evet, bu suretle Meclisi çalıştırma imkânı olmuyor.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Yok ama...

BAŞKAN – Lütfen...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ama şimdi...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Canım, suçlama var ya!

BAŞKAN – Ama her defasında bu bitmez ki Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bakın, öyle suçlamalar var ki! Milletvekillerinden başladı...

BAŞKAN – Bu bitmez ki! Her defasında yeni bir iddia.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, “Yeni bir tartışmaya başlamayacağım.” cümleleriyle başlıyor, Meclisteki bir arkadaşımızı...

BAŞKAN – Tamam, siz de konuştunuz, o da konuştu.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ben buna cevap vermek zorundayım, zorundayım!

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Adaletli olmak zorundasın Başkan.

BAŞKAN – Ama nasıl çalışacağız Sayın Başarır?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Açık bir satış! Sabaha kadar da tartışırız, İç Tüzük bunu emrediyor. Siz...

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Yok öyle bir şey! Yok öyle bir şey!

BAŞKAN – Ama, işte, bizim zamanı verimli kullanmamız lazım.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bakın, Sayın Başkanım, bir dakikalık süreyi uzatmada bile...

BAŞKAN – Ben son kez size söz veriyorum, lütfen yeni bir satışmaya mahal vermeden süreyi bitirelim.

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Baştan sona satışacak Başkanım ya!

29.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, bir milletvekilinin odasında milyon dolarlar bulunmuş. Bir vatandaş “tweet” attı, bunun üzerine biz, milletvekillerimiz Meclis Başkanlığına da o katla ilgili sorumlu polisler de kamera kayıtlarına da... Hepsini istedik. Bizim böyle bir sıkıntımız yok. Mersin Belediyesiyle ilgili, İzmir Belediyesiyle ilgili, yolsuzlukla ilgili tek bir soruşturma,

hüküm var mı?

YYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Bugün var, kooperatifiniz battı.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bakın, geliyorum.

YYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – İl Başkanınız için içinde.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Peki, bugüne kadar başta Ankara Belediyesi, Balıkesir Belediyesi, İstanbul Belediyesi, hangisi yargılandı? Maşallah bizim belediyelerimizden...

YYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – İl Başkanınız içinde.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Maşallah bizim belediyelerimizden müfettişler eksik olmuyor. Her şeyi, her şeyi...

YYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Tam İzmir'de Sülün Osman'ın...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Herhâlde bir adam getirdin böyle şey yapacak...

YYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Tam bir Sülün Osman hikâyesi İzmir'de.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sülün Osman! Aynaya bak, Sülün Osman sensin!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sülün Osman sensin, sen! Sülün Osman sensin!

BAŞKAN – Sayın Başarır...

YYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Resmen dolandırıcılık hikâyesi.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sülün Osman sensin!

YYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Sülün Osman hikâyesi, İzmir İl Başkanınız...

BAŞKAN – Sayın Başarır, lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bitiriyorum.

YYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Tam bir dolandırıcılık hikâyesi, bugünkü Örnekköy Kooperatifi.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, çok güzel bir noktaya geldik, dedi ki Sayın Grup Başkan Vekili: "Yargılanmaktan korkmuyoruz." İstifa ettirilen belediye başkanları, bizim belediye başkanlarımız... Bizim milletvekillerimiz, sizin milletvekilleri; gelin, araştırma önergesi verelim, yedi sülalemiz araştırılsın. Haydi! Ya, onurlu, şerefli insanlar bunu yapar. Haydi, haydi, haydi! (CHP sıralarından alkışlar) Yahu, haydi çıkın, hemen imzayı veriyorum, haydi! (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Senin yedi sülaleni inceleyeyim biz, şov yapmayın burada. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Kooperatif yolsuzluğunuz...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Haydi, haydi, haydi! Ben hazırım, her şeyimizi inceleyin, herkesi inceleyin.

YYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Bugün Cumhuriyet Halk Partisi İzmir İl Başkanı -iyi dinle- kooperatif yolsuzluğunun içerisinde var mı, yok mu; bugün var mı, yok mu?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Öyle konuşmakla olmaz aslan parçası! Meclis komisyonu toplanacak, toplanacak, toplanacak; haydi! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Öyle elini vurmakla olmaz! Kendini yargı yerine koyma, mahkeme kadiya mülk değil!

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, mesleki eğitimin önündeki engellerin kaldırılması ve mesleki eğitim kurumlarına daha fazla yatırım yapılması amacıyla 11/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Saadet Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Samsun Milletvekili Mehmet Karaman'a söz veriyorum.

Sayın Karaman, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MEHMET KARAMAN (Samsun) – Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri, televizyonları başında bizi izleyen aziz milletimiz; hepinizi hürmet ve muhabbetle selamlıyorum.

Kıymetli milletvekilleri, saadet içinde bir toplum ancak genç dimağların berrak zihinleriyle varlığını sürdürebilir. Bunun anahtarı ise gençlerimizin nitelikli eğitim almalarıdır. Ülkemiz, 27 Avrupa Birliği ülkesine kıyasla daha genç nüfusa sahiptir. Bu durum, küresel anlamda caydırıcı bir güçtür ancak önemli olan varlık değil, var olabilmektir. Bizler bu genç nüfusu ne kadar mutlu, huzurlu ve yarınından ümitli şekilde topluma kazandırabiliyoruz, bunu düşünmek zorundayız. Bir insan mutlu olmak için yaşar, biz bu gençlerin mutlu edebiliyor muyuz? Hiç sanmıyorum.

Bakınız, yapılan bir araştırmada 18-29 yaş grubu gençlerin yüzde 76'sı iyi bir gelecek için yurt dışında yaşamak istiyor ve her 2 gençten 1'i mutlu olmadığını söylüyor. Yine, aynı örnekleme, gençlerin yüzde 70'i torpilin yetenekten daha önemli olduğunu düşünüyor.

Bakınız, muhterem kardeşlerim, bu veriler çok acı bir tablonun göstergesidir. Sizler, bu koltuklarda bir insanın varlık sebebi olan mutluluğunu sağlayamayacaksanız ne diye burada duracaksınız? Bu gençler bizim gençlerimiz, bunu bildiğimiz ve onların derleriyle derlendiğimiz için bugün bu önergeyi verdik. Biz Saadet ve Gelecek Grubu olarak gençlerimizin mutluluğunu ve ülkemizin selametini istiyoruz. Bunu sağlamanın bir yolu da gençlerimize kişisel bilgi, beceri ve isteklerine uygun meslek kazandırmaktır.

Bir insan düşünün, 20 yaşında iş hayatına atılsa kırk beş yıl boyunca o yaptığı işe sabahtan akşama bir ömür verecek, eğer az önce saydıklarına uygun bir işi yoksa bu insan hayatında nasıl mutlu olabilir, kendine, ailesine, ülkesine ne katabilir? İşte bu yüzden, biz Saadet Partisi olarak gençlerimize kişisel bilgi, beceri ve isteklerine uygun meslekler kazandırılmasını savunuyoruz. Bu sayede toplumun ve insanımızın mutluluğunun tesis edilerek iktisadi anlamda kalkınacağına inanıyor ve biliyoruz. Kusura bakmayın ama bunu, her şeyde yaptığınız gibi, içi boşaltılmış eğitim politikalarıyla yapamazsınız. Elle tutulur, gözle görülür kazanım endeksli ve pratik ağırlıklı eğitim modeline geçilmelidir. Bu sayede karşılığı olmayan diplomalar yerine hayata katılmış gençler artacaktır.

Kıymetli kardeşlerim, her ne kadar genç nüfus bir güç olsa da bu genç nüfus istihdam edilemezse, sanata, bilime, spora yönlendirilemezse gün gelir yetiştiği topluma zararlı ve suçlu bireyler olur yani övündüğümüz o genç nüfusumuz bir avantaj olduğu kadar yönlendirilmediği takdirde ciddi bir tehlike olarak da karşımıza çıkacaktır. Bu yüzden, artık belge, sertifika, diploma değil beceri kazanma endeksli ve pratikte gerçek bir karşılığı olan eğitim politikaları uygulanmalıdır. Bu anlamda ilk yapılacak şeyse mesleki eğitim ve öğretim kurumlarını geliştirmektir. Nasıl olacak? Gençlerimiz meslekleri olmadan nasıl hayata katılacak? İkinci kademe eleman ihtiyacının günde güne arttığı ülkemizde bu alanlarda öğrencilerimiz yetişmezse nasıl üreteceğiz, nasıl ileri gideceğiz?

Bir diğer önemli sorun ise sektör temsilcileri, bakanlıklar, hatta tüm kamu kurumları arasında ciddi bir koordinasyon eksikliği vardır. İktidar yirmi iki yıldır ülkeyi yönetmesine rağmen daha sektörler arasında ihtiyaca göre insan kaynağının

planlamasını da yapamıyor. Peki, sonucu ne oluyor? İşsizler ordusu.

Kıymetli milletvekilleri, ülkemizde en çok yakınılan sosyal sorunların başında işsizlik ve taşradan kente göç gelmektedir. Bunun çözümü ise mesleki eğitim ve öğretim kurumlarının geliştirilmesiyle sağlanabilir. Sanayi bölgelerinde işverenleri de destek ve teşvik edecek şekilde mesleki eğitim ve öğretim kurumları kurulmalıdır. Bu sayede, işçi, işveren, sanayici, herkesi mutlu edecek sürdürülebilir bölgesel kalkınma ve refah sağlanacak, her bölgemiz kendi kendine büyüyecektir.

Kıymetli milletvekilleri, tasavvuf ehlinin ilk yaptığı şey meslek edinmek ve meslek edindirmektir. Asıl nefis terbiyesi ve ahlak eğitimi meslekle ve çalışmakla verilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Karaman, lütfen tamamlayın.

MEHMET KARAMAN (Devamla) – Muhterem milletvekilleri, eğitim süresini uzatarak, suni diplomalar vererek, pratikte karşılığı olmayan eğitimler vererek ne gençleri hayata katabilirsiniz ne de böyle bir coğrafyada hayatta kalabilirsiniz. Yol belli, yöntem belli; ciddi bir insan kaynağı yönetimi uygulanmalıdır. Her bir yurttaşımız kendisine, ailesine ve ülkesine içtenlikle hizmet edebileceği mesleklere yönlendirilmeli ve teşvik edilmelidir ancak böylece 2023, 2053, 2071 sadece birer sayı olmaktan çıkar ve partilerüstü millî bir hedef olur.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Karaman, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde ilk söz, İYİ Parti Grubu adına Manisa Milletvekili Şenol Sunat'a ait.

Sayın Sunat, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ŞENOL SUNAT (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisi Grubu önerisi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Sayın milletvekilleri, mesleki eğitim ekonomimizin ihtiyaç duyduğu nitelikli iş gücünü yetiştirmek, genç işsizliğini azaltmak ve sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak için vazgeçilmez bir alandır ancak ne yazık ki mesleki eğitimin öneminin farkında olmamıza rağmen herkes için söylüyorum, özellikle iktidar için- bu alanda ciddi sorunlar yaşanmaya devam etmektedir. Bunun en çarpıcı örneklerinden biri staj ve çıraklık sigortası mağdurlarının durumudur. Geleceğimizin teminatı olan gençlerimiz mesleki deneyim kazanmak için çaba gösterirken sosyal güvenlik haklarından mahrum bırakılmamalıdır. İlk yapılacak şey, staj ve çıraklık sigortası mağdurlarının durumunu düzeltmek olmalıdır sayın milletvekilleri.

Daha dün, Ankara'nın Çubuk ilçesinde inşaatın 6'ncı katından asansör boşluğuna düşen stajyer evladımız Alperen hayatını kaybetti. Bu kaçınıcı değerli milletvekilleri? Hayatını kaybeden genç kardeşimize Allah'tan rahmet, kederli ailesine sabırlar diliyorum.

Bugün ülkemizde mesleki eğitimde beceri uyumsuzluğu sorunu arz talep dengesizliğiyle iç içe geçmiş durumdadır. Mesleki eğitimde yaşanan sorunların ivedi olarak çözülmesi gerekmektedir. Okullarımızın altyapı eksiklikleri, güncel teknolojiye uyum, sektörle iş birliği yetersizliği ve öğretmen kadrosundaki nitelik sorunları... Öğretmenlik Meslek Kanunu'nu getirdik ama bu okullarımıza, mesleki ve teknik ortaöğretime öğretmen yetiştirme konusunda yıllardır sıkıntı yaşanmaktadır. Hâlen çözüm bekleyen birçok problem vardır. Ayrıca, mesleki eğitimin toplumda hak ettiği değeri görmemesi yetenekli öğrencilerin bu okullara yönelmesini engellemektedir. Meslek lisesi mezunu olan gençlerin işsizlik oranı maalesef çok yüksektir.

Sayın milletvekilleri, özetle, mevcut mesleki ve teknik eğitimin ekonomik gelişme ve refah seviyesinin artırılmasına katkısı maalesef ülkemizde çok düşüktür. Mesleki eğitimdeki ulusal ve uluslararası gelişmeleri ve sektörlerle özgü değişimleri anlık olarak izlemeyi sağlayacak bir veri edinme, analiz ve raporlama sistemi maalesef geliştirilememiştir ülkemizde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Sunat, lütfen tamamlayın.

ŞENOL SUNAT (Devamla) – Bitiriyorum.

Öğrencilere, 21'inci yüzyıl becerileri kapsamında ön plana çıkan ve onların uyum yeterliliklerini artıracak becerilerin kazandırılması için ders içeriklerinin de uygun şekilde düzenlenmesi gerekmektedir. Mesleki ve teknik eğitim programları ulusal meslek standartlarıyla uyumlu hâle getirilmelidir.

Saatlerce konuşulabilir sayın milletvekilleri ama sürem üç dakika. O yüzden, Saadet Partisinin vermiş olduğu önergenin bütün vekillerimiz tarafından desteklenerek hem mesleki eğitim hem de eğitim sistemimizin derinlemesine araştırılması ve yapılması gerekenlerin tespiti ortaya konulmalıdır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Sunat, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Kezban Konukcu'ya ait.

Sayın Konukcu, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA KEZBAN KONUKCU (İstanbul) - Değerli milletvekilleri, şimdi ben mesleki eğitim merkezleri üzerinden konuya bakmak istiyorum ve aynı zamanda AKP'nin eğitim politikalarını anlayabilmek için özellikle 2012 yılından beri uygulanan 4+4+4 eğitim modeline, ÇEDES'lere, MESEM'lere, en son gündeme gelen maarif modeline ve Öğretmen Meslek Kanunu'na baktığımızda komplike bir yaklaşımın, aslında kendileri açısından bütünlüklü bir yaklaşımın olduğunu görüyoruz. Bu yaklaşımın içinde, emekçi çocukların ucuz iş gücü olarak değerlendirildiği ve ucuz iş gücü olarak değerlendirildiğinde de bunu sorgulamasın, itaat etsin diye, kesinlikle "Önce tedbir, sonra tevekkül." yaklaşımından uzak bir şekilde sadece ve sadece kaderci bir yaklaşım benimsesin diye, ses çıkarmasın diye bir ÇEDES programını görüyoruz. Bu programlar ışığında öğrenciler, daha doğrusu çocuklar, haftanın dört günü çalışıyorlar. Bakın, meslek edindirmek başka bir şey, meslek öğretmek başka bir şey, çalıştırılmak başka bir şey. Çocukların çalıştırılmasına kesinlikle karşı olduğumuzu baştan belirtmek isteriz. Bir çocuğa meslek edindirebilmek için çalıştırmanız gerekmiyor, bunu bir eğitimci olarak söylüyorum. Bakın, Komisyon toplantılarında da işte "Avrupa'da çok gelişmiş meslek edindirme programları var." diye bize hep Avrupa modeli verildi. Orada çocuklar bu programlarda yetiştirilirken ölmüyorlar ama bizim ülkemizde, İŞİG verilerine göre, 2002-2023 yılı boyunca yani AKP'li yıllarda en az 931 çocuk, iş cinayetlerinde hayatını kaybetti. MESEM projelerinde, MESEM kapsamında yaklaşık 300 bini 18 yaşın altında olmak üzere yani 300 bini çocuk olmak üzere 1,5 milyon öğrenci çalıştırılıyor yani meslek edindirme değil, tamamen vasıfsız olarak yetiştiriliyorlar; bunun da altını çizmek isterim ben.

Peki, bu çocuklar ücret alıyor ama çok düşük ücretler alıyorlar, asgari ücretin çok altında alıyorlar. Mesela, 12'nci sınıftaki kalfalar yüzde 50'sini alıyor asgari ücretin ama diğerleri 9, 10 ve 11'inci sınıfta asgari ücretin yüzde 30'unu alıyor. Peki, bu parayı kim veriyor? Bu parayı patronlar vermiyor, bu para İşsizlik Fonu'ndan karşılanıyor yani emekçilerden alınan İşsizlik Fonu'ndan karşılanıyor.

(Uğultular)

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Sayın Başkan, uğultu var.

KEZBAN KONUKCU (Devamla) – Ben, meseleye bu şekilde baktığımızda eğitim politikalarının başlı başına sorunlu

olduğunun, bizim emekçi halklarımızın eğitim için istediği şeyin, bizlerin ihtiyacı olan şeyin, halkların ihtiyacı olan şeyin kesinlikle ve kesinlikle bilimsel, demokratik, laik ve ana dilinde eğitim olduğunun altını tekrar ve tekrar çizmek istiyorum.

Şimdi, önergede zorunlu eğitim süresinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Konukcu, lütfen tamamlayın.

KEZBAN KONUKCU (Devamla) – Tamamlıyorum.

...kısıtlanmasından bahsediliyor, bunun sorunlu olduğunu kesinlikle belirtmek isterim. Özellikle kız çocuklarının okullaşma oranının bu nedenle düşeceğini görebilmemiz gerekiyor, bunu da özellikle belirtmek istiyorum.

Eğitim politikalarıyla ilgili bir şeyler söyleyeceksek özellikle ana sınıflarında, ilkokullarda, okul öncesi okullarda çocuklarımıza 1 öğün ücretsiz yemeği nasıl veririz, bunu tartışmalıyız; BESEM'lerde çocuklar neden hayatını kaybediyor, bunu tartışmalıyız; bunları araştırmalıyız, bunların önüne geçmeliyiz yani gençler için, çocuklar için yaşanabilir bir ülkeyi nasıl yaratmalıyız, bunları tartışmalıyız diye düşünüyorum ama hiç umurunuzda değil. Tabii, çocuk ölümleri sizin umurunuzda olmaz ama bizim umurumuzda. Çocukların ölmediği bir ülkeyi hep birlikte yaratacağız. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Konukcu.

Diğer söz talebi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'a ait.

Sayın Özçağdaş, buyurun.

CHP GRUBU ADINA SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Saadet Partisi grup önerisi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Sanıyorum, bu konuyla ilgili her ay en az 1 kez söz alıyoruz ama iktidar partisi milletvekillerini bu konunun konuşulmasına maalesef ikna edemiyoruz. Çocuk ölümlerinin, çocuklarımızın hayatlarını kaybetmesinin ne kadar önemli bir şey olduğunu çok kıymetli Adalet ve Kalkınma Partisi ve Milliyetçi Hareket Partisi milletvekillerine anlatamıyoruz. Son dört günde 4 çocuğumuz öldü. 15 yaşındaki Esmenur ile 16 yaşındaki Elif Argun öldü, 17 yaşındaki Fatih Cırlı öldü. Dün, 15 yaşındaki Alperen Kocayavuz -mesleki ve teknik Anadolu lisesi öğrencisiydi- Ankara'da staj yaptığı inşaat 6'ncı kattan düşerek öldü. Bu, bu yıl konuştuğumuz 13'üncü çocuk ölümü.

Ben geçtiğimiz ay bu konuyla ilgili vermiş olduğumuz araştırma önergesinde de iktidar partisi milletvekillerinin gözlerinin içine bakarak "Bu çocuklar iş gören olamazlar, iş öğrenen olmak zorundalar; bunlar sizin çocuklarınız değil diye bunu yapmayın." demiştim, neredeyse yalvarırcasına söylemişim ama görüyorum ki arkada sohbet etmek, bu konuya "hayır" oyu vermek hiçbiriniz açısından bir sorun teşkil etmiyor.

Türkiye'de mesleki ve teknik eğitimle ilgili olarak çok ciddi sorunlar var. 2009 yılında mesleki ve teknik eğitim fakültelerini kapatarak bir öğretmen sorunu yarattınız. MESEM'leri kurarak "dört gün işte, bir gün okulda" diyerek ve gerçekte daha uzun sürelerle bu çocukların iş güvencesiz, iş sağlığı ve güvencesi olmadan çalışmalarına neden oldunuz. Ve geçen haftalarda ortaya çıktı ki 91 bin kurumdan 8 bininin protokolünü iptal etmek zorunda kaldınız. Kocaeli Milletvekilimiz Harun Özgür Yıldızlı burada çok net bir şekilde size buralarda şirketler üzerinden sahte kayıtlar olduğunu anlattı. İktidar partisi milletvekillerine "Çocuklar ölüyor." diyoruz, iktidar partisi milletvekilleri "Burada bir sorun yok." diyor.

Değerli arkadaşlar, biraz önce burada çok tartışmalar oldu. Yine, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekilimiz, Meclisin saygınlığı üzerine burada çok önemli konuşmalar yaptı. Pekî, ülkesinin sorununu çözmeyen bir Meclisin saygınlığı olabilir mi Allah aşkına? (CHP sıralarından alkışlar) Çocukları ölen bir ülkenin sorunlarını konuşmayan bir Meclis olabilir mi sevgili milletvekilleri? Burada çok sorununuz var; getirdiğiniz, bütün bu yaptığınız işler...

En sonunda, geçen hafta açıklanan sınavlarda sınava katılan öğrencilerin yüzde 53'ü fen bilimlerinde, yüzde 40'ı matematikte 2 sorunun altında doğru yapmış ve bu sadece işaretleyenler arasında, bir de işaretlemeyenler var, millî eğitim sistemimizin çok sorunu var. Millî Eğitim sistemimiz sorunlu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özçağdaş, lütfen tamamlayın.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (Devamla) – Geçtiğimiz günlerde bir eğitim maratonu gerçekleştirdik, yirmi dört saat eğitimi konuştuk. 92 konuşmacı geldi; sivil toplum örgütleri geldi, akademisyenler geldi, sendika genel başkanları geldi, milletvekilleri geldi, eğitim fakültesi dekanları geldi, 92 kişi geldi. Hazırlanan raporlar var, eğitimle ilgili her şeyi açıkça anlatıyorlar ve bunu duymak istemeyen, kafasını takmış olduğu Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi ve Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'ni her şekilde geçirmek isteyen ve başka hiçbir şeyle ilgilenmeyen bir Millî Eğitim Bakanımız var.

Buradan bir kere daha sesleniyoruz: Çocuklarımızın hayatlarını kaybetmesine engel olun. Gelin, bu sorunları Mecliste hep beraber konuşalım, bunları araştıralım; Meclis bunun platformudur.

Son olarak Lozan Barış Antlaşması'nın 101'inci yıl dönümünü kutluyorum, Basın Özgürlüğü İçin Mücadele Günü'nü kutluyorum.

Vahdettin gibi hainlerin peşinden gidenlerden olmadığımızı, Kuvayımilliyecilerin peşinden gitmekten onur duyduğumuzu ilan etmek istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özçağdaş.

FAHRETTİN TUĞRUL (Uşak) – Hain bu, hain!

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Vahdettin'e "hain" demeyen hain!

SELMAN ÖZBOYACI (Konya) – Sen tarihine "hain" diyorsun.

BAŞKAN – Diğer söz talebi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Kemal Karahan'a ait.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Mustafa Kemal'i Samsun'a gönderen Vahdettin'di, hain değil Vahdettin.

BAŞKAN – Sayın Karahan, buyurun.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Haine "hain" denir!

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Vahdettin'e "hain" demeyen haindir.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Hain sensin ya!

SELMAN ÖZBOYACI (Konya) – Tarihe bak! Tarihine "hain" diyemezsin.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ülkeyi satanları savunmayın ya! Vahdettin'i mi savunuyorsunuz?

FAHRETTİN TUĞRUL (Uşak) – Aynaya bak, aynaya!

BAŞKAN – Sayın Karahan, buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – İngiliz zırhlısıyla basıp giden adama "hain" denir, hain!

AK PARTİ GRUBU ADINA KEMAL KARAHAN (Hatay) – Sayın Başkan...

(Uğultular)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, lütfen hatibi dinleyelim. Büyük bir uğultu var, lütfen, rica ediyorum...

FAHRETTİN TUĞRUL (Uşak) – Hain arıyorsanız aynaya bakın!

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Vahdettin'i savunacak kadar kendinizi kaybetmeyin.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sen de hakaret edecek kadar kendini kaybetme.

BAŞKAN – Meclisin sağlıklı çalışmasına izin verin, katkı sağlayın, rica ediyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bu Mecliste Vahdettin savunulamaz Başkan, senin müdahale etmen lazım.

FAHRETTİN TUĞRUL (Uşak) – Nasıl savunulamaz Vahdettin ya?

BAŞKAN – Sayın Hatip, buyurun.

KEMAL KARAHAN (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisi Grubunun önerisi üzerine grubum adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Başkanım, Vahdettin'i bu Mecliste savunmaları yanlış değil mi?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Yanlış değil! Hakaret etmeniz yanlış!

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Yanlış, yanlış!

SELMAN ÖZBOYACI (Konya) – Ya, şuraya dönün de kimler neleri savunuyor, oraya bir sorun bakayım.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Zırlıya binmiş, kaçmış...

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Ya, bu memleketi satıp gitmiş!

SELMAN ÖZBOYACI (Konya) – Ya, solunuzdakiler neleri savunuyor!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Neresini satmış ya?

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Neresini bırakmış ki!

KEMAL KARAHAN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, 1999 yılında sadece imam-hatip liselerinin önünü kesmek amacıyla uygulamaya konulan adaletsiz katsayı uygulaması esas itibarıyla mesleki eğitimi zayıflatmıştır.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Vatan hainlerini savundurmayın bu Mecliste ya!

SELMAN ÖZBOYACI (Konya) – Ya, solunuzdakilerin savunduklarına bir bakın!

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Abdullah Öcalan'ı savunan da senin gibi olsun.

KEMAL KARAHAN (Devamla) – Mesleki eğitim, AK PARTİ iktidarları döneminde yeniden güçlendirilmiştir.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Çünkü size göre bu memleketin çocukları sadece ara eleman olur, Bakanınız itiraf etti.

KEMAL KARAHAN (Devamla) – Şöyle ki: Mesleki eğitim merkezleri, eski adıyla çıraklık eğitim merkezleri 2016 yılında örgün ve zorunlu eğitim kapsamına alınmıştır. Merkezlerde bugün itibarıyla 38 alan, 192 dalda eğitim verilmektedir. 2016 yılından bu yana 2 milyonun üzerinde vatandaşımız denklik ve ustalık telafî eğitimi yoluyla ustalık belgesine kavuşmuştur. Mesleki eğitim merkezlerindeki öğrencilerimiz haftanın 1 günü teorik eğitim, 5 günü ise iş yerinde pratik eğitim almaktadırlar. İş yerlerindeki eğitimler, öğretmenlerimiz tarafından sıkı bir şekilde denetlenmektedir.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Onun için mi iş cinayetleri oluyor? Yapmayın ya, "Denetleniyor." diye...

KEMAL KARAHAN (Devamla) – Öğrencilerimize 9, 10, 11'inci sınıflarda asgari ücretin yüzde 30'u, 12'nci sınıfta yüzde 50'si kadar ücret ödenmektedir. Sigorta primleri yine devletimiz tarafından karşılanmaktadır. Mesleki eğitim merkezlerinden mezun olan öğrenci hem ustalık belgesi almakta hem de almış olduğu diploma, meslek lisesi diploması yerine geçmektedir.

Sayın milletvekilleri, mesleki eğitimin diğer güçlü bir ayağı ise mesleki ve teknik Anadolu liselerimizdir. Bu okullarımızda 53 alan ve 114 dalda eğitim verilmektedir. Bugün itibarıyla ortaöğretim düzeyinde eğitim gören öğrencilerimizin yaklaşık yüzde 34'ü meslek liselerine ve mesleki eğitim merkezlerine devam etmektedir.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin ihtiyaç duyduğu insan kaynağını yetiştirerek ülkemizin ekonomik kalkınmasına çok önemli katkı veren mesleki eğitimin AK PARTİ iktidarı döneminde güçlendiğini ve tercih edilme sayılarında artış olduğunu görüyoruz. Bunun bir sonucu olarak mesleki ortaöğretim mezunlarının diğer ortaöğretim kurumlarından mezun olanlara göre iş gücüne katılım ve istihdam oranları oldukça yüksek, işsizlik oranları ise oldukça düşüktür.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ucuz emek sömürüsü, ucuz emek sömürüsü! Daha dün genç bir stajyer düştü, öldü ya.

KEMAL KARAHAN (Devamla) – Hatta son yıllarda mesleki eğitimden mezun olanların işsizlik oranları yükseköğretim mezunlarının işsizlik oranlarının da altına düşmüştür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Karahan, lütfen tamamlayın.

KEMAL KARAHAN (Devamla) – Sayın milletvekilleri, bu itibarla, mesleki eğitimin değişimine ve gelişimine katkı sunan bakanlarımıza şükranlarımı sunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, önerinin oylanmasından önce bir yoklama talebi vardır.

Şimdi bu talebi yerine getireceğim ama burada bir hususu söyleyeyim: Yerinden istedikleri zaman ayağa kalkmasını arıyoruz ancak yazılı talepte bulundukları zaman burada 20 kişi olduğu için ondan sonra okuduğumuzda yerinde mi, ona bakıyoruz. Ayağa kalkmalarına ayrıca gerek yok, burada olan elini kaldırarak.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

24 Temmuz 2024 tarihli Genel Kurulda Saadet Partisinin önergesinin oylanmasında yoklama yapılarak toplantı yeter sayısı aranmasını aşağıda imzası yer alan milletvekilleri olarak arz ederiz.

BAŞKAN – Önce, yoklama talebinde bulunan sayın üyelerin isimlerini okuyup salonda bulunup bulunmadıklarını tespit edeceğim:

Bülent Kaya? Burada.

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu? Burada.

Mehmet Akalın? Burada.

Şenol Sunat? Burada.

Burhanettin Kocamaz? Burada.

Hüsmen Kırkpınar? Burada.

Burak Akburak? Burada.

Rıdvan Uz? Burada.

Metin Ergun? Burada.

Selcan Hamşioğlu? Burada.

Erhan Usta? Burada.

İsa Mesih Şahin? Yok.

Mehmet Atmaca? Burada.
Mustafa Kaya? Burada.
Necmettin Çalışkan? Burada.
Şerafettin Kılıç? Burada.
Mehmet Karaman? Burada.
Mahmut Arıkan? Burada?
Ali Fazıl Kasap? Burada.
Selçuk Özdağ? Burada?
Serap Yazıcı Özbudun? Burada?
Kani Torun? Burada.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.
(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)
BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, toplantı yeter sayısı yoktur.
Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.21

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.38

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 107'nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Saadet Partisi grup önerisinin oylamasından önce, talep üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, mesleki eğitimin önündeki engellerin kaldırılması ve mesleki eğitim kurumlarına daha fazla yatırım yapılması amacıyla 11/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, Saadet Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Şimdi, İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu tarafından, vergi dilimlerinin belirlenmesi hususunda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 24/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

24/7/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 24/7/2024 Çarşamba günü (bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu tarafından, vergi dilimlerinin belirlenmesi hususunda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 24/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 24/7/2024 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

(Uğultular)

BAŞKAN – Evet, değerli milletvekilleri, Genel Kurulda büyük bir uğultu hâkim. Lütfen, konuşmalarımızı birbirimizi duyacak kadar kısık bir sesle yapalım. Divan da sizi dinliyor buradan. Anlaşılabilir noktada gülmeler, konuşmalar buraya kadar geliyor. Rica ediyorum. Bu uyarıları yapmak hiç hoşuma gitmiyor ama mecbur kalıyoruz. İstirham ediyorum.

Evet, şimdi, İYİ Parti grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Samsun Milletvekili Erhan Usta'ya söz veriyorum.

Sayın Usta, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlarım.

Bugün, bizim İYİ Parti olarak verdiğimiz araştırma önergesinin konusu bu vergi dilimleri meselesi. Tabii, toplumda bu konuya ilişkin çok ciddi bir çığlık var, bilmiyorum siz ne kadar duyuyorsunuz ama gerçekten vergi dilimleri üzerinden, vergi dilimlerinin yani kanunda öngörüldüğü şekilde yeniden değerlendirme oranında artırılmaması nedeniyle, daha düşük artırılması nedeniyle adı konulmamış bir vergi var, bir vergileme var burada. Hatta bu hukuksuz mu? Hukuksuz değil çünkü kanunlar, bizim hep itirazlarımıza rağmen, işte geçmişte Bakanlar Kuruluna ve şimdi de Cumhurbaşkanına burada yeniden değerlendirme oranının altında artırma imkânı verdiği için bu artırımlar bu şekilde yapıldı. Ancak geldiğimiz noktada ciddi bir şekilde vergi yükünde -tabii bu çalışanlar veya çalışanların dışında, ücret dışındaki şeylerde de, onlarda da aynı şekilde oldu- ciddi bir vergi artışı oldu.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bakın, rakamları size vereceğim: Şu anda ücret ve ücret dışında aynı, ilk vergi diliminin üst limiti 110 bin TL. Eğer bu 2000 yılından itibaren yeniden değerlendirme oranında artırılmış olsaydı, bu 110 bin TL olan rakam 288 bin

600 lira olacaktı. Yani 110 bin lira ile 288 bin lira arasındaki o limiti, o farkı siz yüzde 15 yerine yüzde 20'den vergilendiriyorsunuz, diğer vergi dilimlerinde de aynı şekilde.

Şimdi, genel olarak şöyle bir itiraz var. Arada da bir kısım AK PARTİ'li arkadaşlardan da Komisyon'da bu itiraz olmuştu: "Ya, bizim dönemimizde çok fazla böyle bir şey olmadı. Bu, 57'nci Hükümet döneminde oldu." şeklinde birtakım itirazlar oldu. Öyle değil arkadaşlar, yani evet, 2001-2002 döneminde de yeniden değerlendirme oranının çok altında artırıldı; hatta yarısı kadar artırıldı o iki yılda ama sonraki, özellikle 2003, 2004, 2005 yıllarında da ve sonra takip eden yıllarda da yeniden değerlendirme oranının altında artırarak dolayısıyla insanları daha fazla adı konulmamış, hukuki olmayan... Anayasa diyor ki: "Vergi kanunla konulur." Burada bir vergi, mevzuat değişikliği yok arkadaşlar, vergi oranlarında bir değişiklik yok ama vergi yükünde ciddi bir artış var. Tabii, bugün yaşadığımız sıkıntıların temelinde de, ücretlilerin yani bu memur olsun, işçi olsun, bunların feryat etmelerinin temelindeki nedenlerden bir tanesi de elbette bu.

Şimdi, bu şekilde baktığımızda mesela, ben, bunu, Plan ve Bütçe Komisyonunda "matrah 720 bin lira olsaydı" üzerinden yapmıştım, burada o matrah biraz daha orta sınıf geliri olanlar içindi, daha düşük geliri olanlar için. Yani, "yıllık matrahı 500 bin lira olan bir çalışan için vergi dilimi şu andaki mevcut hâliyle eğer 2000'den itibaren yeniden değerlendirme oranında artırılmış olsaydı" durumundaki farkını size söyleyeceğim. Bu durumda değerli arkadaşlar, yıllık 27.800 lira daha fazla vergi alınmış vatandaşın. Yani, yeniden değerlendirme oranında artırılmaması nedeniyle 2000 yılından bu yana 27.800 lira -bu bir yıllık yani kümülatifi çok daha yüksek tabii- yani yirmi iki yıl boyunca aynı şey yapıldığı için yıllık etkisi bugünkü rakamlarla 27.800 lira. Bunun anlamı şu: Alınması gereken vergi yüzde 32,5 oranında fazla alınmış arkadaşlar. Böyle bir şey olabilir mi? Bakın, hiçbir hukuki düzenleme yok, sadece verilen bir yetki çerçevesinde yapılan düşük artırımlar sonucu... Bunun puansal anlamı da vergi yükünün yüzde 5,6 puan yüksek olması demektir. Bu, tahammül edilebilir bir şey değildir. Şimdi, bir de bunu siz neyle birlikte yapıyorsunuz? Çalışanlar için veya emekliler için TÜİK enflasyon rakamını yanlış ölçüyor, zaten oradan insanların cebindeki parasına el koyuyorsunuz, geliyorsunuz, bir de yeniden değerlendirme oranını düşük artırıyorsunuz, buradan el koyuyorsunuz, ondan sonra çalışanlar, emekliler bugün böyle feryat ediyor.

Şimdi, Hükümetin hep söylediği bir şey var: "Enflasyona ezdirmedik çalışanı." Ya, bu başlı başına bir acziyet biliyor musunuz? Ya, bir ülkede enflasyon kadar vatandaşın maaşını artırmayı, ücretini artırmayı bir marifet mi zannediyorsunuz? Enflasyon nominal bir şey yani enflasyon, fiyat artışı, onun kadar zaten artırmanız lazım. Kaldı ki enflasyonu yanlış ölçerek enflasyon kadar da artırmadınız. Kaldı ki vergi dilimlerini düşük artırarak -burada bir enflasyon, yeniden değerlendirme oranı da bir enflasyon- onun altından verdiniz. Oysaki vermeniz gereken şey eğer bir ekonomide büyüme varsa enflasyonun üzerinde insanlara bir de refahtan pay vermeniz lazım. O zaman ben şu soruyu soruyorum: Refahtaki payı kime veriyorsunuz? Yani çalışanlara vermiyorsanız, sadece enflasyon kadar artırıyorsanız, refahtaki pay sermaye kesimine gidiyor, rant kesimine gidiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Usta, lütfen tamamlayın.

ERHAN USTA (Devamla) – O yüzden Türkiye İstatistik Kurumunun gelir dağılımı veya millî gelir dağılımı rakamlarına bakarsanız ücretlilerin payının niye düştüğünü anlarsınız. Yani Hükümet aslında kendi ağzından bir itirafta da bulunuyor "Biz ancak enflasyon kadar artırabiliyoruz, ezdirmedik." diyor, dediğim gibi aslında ona da ezdiriyorlar.

Şimdi, tabii, Mehmet Şimşek'in buna ilişkin açıklamaları filan da oldu. İşte, vergi adaleti üzerine çok vurgu yapınca "Biz vergi adaletini sağladık. İşte, ilk dilimi yüzde 15'e düşürdük." dedi. Ya, bir Hazine ve Maliye Bakanı böyle bir yanlış bilgi veremez. Değerli arkadaşlar, yüzde 15'e düşürülmesi daha önce oldu. 2000 yılından itibaren Türkiye'de ilk vergi dilimi yüzde 15 üzerinden ücretliler için vergilendiriliyor. "Efendim, yüzde 35'ten 40'a çıkardık". dedi. Eğer vergi artırmak bir marifetse siz gelmeden önce zaten bu yüzde 40'tı, siz bunu 35'e düşürmüştünüz. Şimdi vergi adaleti, bilmem neyinden dolayı tekrar yükseltiyorsunuz. Dolayısıyla Hazine ve Maliye Bakanının da konuya vâkıf olmadığını görüyoruz.

Bu araştırma önergemize destek istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Devamla) – Çalışanların daha fazla ezilmemesi açısından, vergi dilimleri konusunda mutlak surette yeni bir düzenleme yapılması ihtiyacı ortada.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Usta, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde ilk söz, Saadet Partisi Grubu adına Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'a ait.

Sayın Kasap, buyurun. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizin istihdamdan sosyal yardımlara kadar, emeklilik hakkından sosyal güvenliğe, iş güvenliğine kadar bir sürü sorunu var. Bunların ötesinde, iktidar vergiyi tabana yayacağını belirtirken bunu "acil" olarak tanımlamaktan da geri durmuyor.

Bilinmelidir ki adalet, çok kazanan sermaye sahiplerinin, Çinli firmaların vergi borçlarını bir kalemde silerken, yoksulluk sınırının altında maaş alan milyonlarca çalışanın sırtından geçinmek değildir. 2022'de yüzde 16 olan çalışanlar üzerinden alınan vergi payının her sene artarak, bakın, 2024'te sosyal güvenlik primleri dâhil 24,5'e yükselmesi planlanıyor. Bu şekilde, iktidar olarak yürüttüğünüz yanlış ekonomik politikaların sonucunda da faturayı daha çok vergiyle milletin sırtına yüklemekten çekinilmiyor. Yoksulluk sınırının 65 bin TL olduğu bir ülkede yoksul insanlardan vergi alınması sizce adalet mi? Bence, zulüm. Vergi dilimlerinin güncel olarak enflasyon hatta sizin o çok güvendiğiniz TÜİK tarafından açıklanan rakamların altında yer alması ve vergi dilimlerinin çok adaletsiz bir şekilde devam etmesi, bu limitlerle daha çok vergi alınması ve yoksulluk sınırının altında asgari ücrete göre endekslenmiş olan dilimlerin yoksulluk sınırına göre yeniden düzenlenmesi gerekmiyor mu? Asgari ücret tutarı üzerinden getirilen vergi muafiyetinin yoksulluk sınırına çıkarılması gerekiyor, bunun üzerinde vergi dilimi oluşturulması gerekiyor. Adalet... Zenginleri vergi borçlarından muaf tuttunuz, bir kalemde çizdiniz, Çinli firmalara bu konuda peşkeş çektiniz, sıfır vergi yaptınız. Burada aslolan şu olmalıydı: Gelirde adalet ve vergide adaleti sağlamanız gerekiyordu, maalesef yapamadınız. Zenginlerden alamadığınız vergiyi yoksullardan almak ancak sizin iktidarınızın döneminde vuku buldu, ancak sizin döneminizde olabilirirdi. Hani hep söylüyordunuz ya "Sessizlerin sesi, kimsesizlerin kimesesi olacagız." diyordunuz, öyleydi, orada kaldı, sadece sözde kaldı. Kesinlikle ne sessizlerin sesisiniz ne de kimsesizlerin kimesesisiniz, yoksulu ezen bir iktidarsınız siz. Yoksulluk sınırının altındaki insanlardan vergi almak zulüm değil mi? Adı "adalet" ama zulüm, değiştirmeniz gerekiyor. Bu gizli bir soygun değerli arkadaşlar. Vergi diliminin bir tek adamın dudakları arasında yer alması ve değiştirilememesi, yasal düzenleme, hukuki düzenleme olmaması gizli soygundur ve bu tip soygun da size nasip oldu. Kimsesizlerin kimesesi olmadığınızı artık söyleyebilirsiniz, zaten sokak onu söylüyor.

Teşekkür ediyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kasap, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Ali Bozan'a ait.

Sayın Bozan, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ALİ BOZAN (Mersin) - Sayın Başkan değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Hem önergenin konusu vergi hem bugün Meclisin gündemi vergi. Yine, AKP iktidarı büyük bir başarıya imza atıyor. En son bu kürsüye çıktığımda özellikle AKP sıralarını yaptıklarından dolayı alkışlamıştım ama bu sefer heveslenmeyin, alkışlamayacağım sizi çünkü anlatsak, izah etsek, tane tane anlatsak, alkışlasak, "Yuh!" çeksek de anlamıyorsunuz, bir noktaya geldiğinde de maalesef utanmıyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, konumuz vergi ama zengine değil yoksula, emekçiye, emekliye yüklediğiniz -pardon diyelim- cebinden çaldığınız vergiler. Düşünün, siz maaşınızı çeken bir emekçisiniz, gittiniz bankaya, maaşınızı çektiniz -işçi olabilirsiniz, emekli olabilirsiniz veya memur olabilirsiniz- o esnada arkadan birisi geldi, cebinizden maaşınızı çaldı, çok büyük bir kısmını çaldı, cebinize baktınız, çok az bir para kalmış. Böyle bir durum yaşarsanız ne yaparsınız? Önce bağırırsınız, "Hırsız var, hırsız var, hırsız var!" dersiniz, sonra, gidersiniz polise ve şikâyetçi olursunuz, sonra, bu hırsızı dava edersiniz. Benim az önce anlattığım olayı TÜİK sayesinde AKP her ay düzenli bir şekilde yapıyor. AKP, TÜİK eliyle her ay işçinin, memurun, emeklinin cebinden düzenli bir şekilde alıyor. Ama bu cebinden maaşı çalınan işçinin, emekçinin, emeklinin sesi maalesef duyulmuyor. Ben de buradan o cebinden ücreti, maaşı çalınan yurttaşların adına bağışlamak istiyorum: Hırsız var, hırsız var, hırsız var! AKP hırsızlık yapıyor, AKP hırsızlık yapıyor, AKP hırsızlık yapıyor! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

KADEM METE (Muğla) – Terbiyesizlik yapma!

ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Terbiyesizlik yapma!

ALİ BOZAN (Devamla) – Terbiyesiz de sizsiniz, ahlaksız da sizsiniz.

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Terbiyesiz! Ahlaksızlık yapma, terbiyesizlik yapma!

ALİ BOZAN (Devamla) – Ya, çıkın, çıkın, bir defa çıkın; ben diyorum ki hırsızsiniz; gelin buraya, deyin ki: "Biz hırsız değiliz." Gelin.

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Aynaya bak sen, aynaya bak sen! Git ağzını yıka!

ALİ BOZAN (Devamla) – Ben diyorum ki TÜİK eliyle her ay hırsızlık yapıyorsunuz.

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Oraya çıktın diye... Terbiyeni takın!

ALİ BOZAN (Devamla) – Gelin, kendinizi ifade edin. Kendinizi ifade etmekten acizsiniz, kendinizi ifade etmekten âciz olduğunuz için ancak hakaret ediyorsunuz, ağzınız pislik kokuyor o yüzden. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Ben diyorum ki...

BAŞKAN – Sayın Hatip, Sayın Hatip...

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Haddini bil! Sen ağzına bak, ağzına bak!

ALİ BOZAN (Devamla) – Ben diyorum ki TÜİK eliyle hırsızlık yapıyorsunuz. Gelin ya, gelin, deyin, gelin, gelin, milletin kürsüsüne gelin, kendinize güveniyorsanız gelin buraya, deyin ki: Biz hırsız değiliz, AKP iktidarı hırsız değildir. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Terbiyesiz! Ağzını topla bak!

ALİ BOZAN (Devamla) – İki yıldır, size bağlı olan TÜİK neden verileri açıklamıyor? Gelin, TÜİK verilerini açıklayın o zaman.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – İn oradan, in, in! Terbiyesiz!

ALİ BOZAN (Devamla) – İşte bu yüzden, işte bu yüzden... Konuşacak yüzünüz yok.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – İn oradan, in!

(AK PARTİ milletvekillerinin kürsüye doğru yürümeleri, gürültüler; kürsü önünde toplanmalar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Terbiyesiz, ahlaksız!

ALİ BOZAN (Devamla) – Terbiyesiz de sensin, ahlaksız da sensin!

BAŞKAN – Sayın Bozan...

ALİ BOZAN (Devamla) – Hadi, varsa yüreğiniz gelin...

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Sen git, kendi ağzını yıka önce, ahlaksız!

ALİ BOZAN (Devamla) – Gelin, TÜİK size bağlı değil mi?

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Hadi in babacığım ya, hadi in ya!

KADEM METE (Muğla) – Terbiyesiz! İn oradan!

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Ağzını yıka sen!

KADEM METE (Muğla) - Hadi oradan! Hadi oradan!

(AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ALİ BOZAN (Devamla) – Konuşacak sözünüz yok, verecek cevabınız yok, hadi varsa...

BAŞKAN – Sayın Bozan...

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Konuşmacıyı temiz bir dile davet eder misiniz?

ALİ BOZAN (Devamla) – Başkan, bu mudur, temiz dil bu mudur?

BAŞKAN - Sayın Bozan, bir dakika...

KADEM METE (Muğla) – Özür dilesin. Kime "hırsız" diyorsun sen!

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Şerefsizsiniz, hırsızsiniz, teröristsiniz, alçaksınız!

(AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ALİ BOZAN (Devamla) – Yok terbiyesiz de sensin, ahlaksız da sensin!

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Temiz bir dile davet edin lütfen.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Söylüyorum buradan: Alçak da sizsiniz, şerefsiz de sizsiniz, hırsız da sizsiniz, terörist de sizsiniz.

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri...

Sayın Bozan...

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.57

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.38

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Sibel SUIÇMEZ (Trabzon), Rümeyza KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 107'nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum. Birleşime kırk dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.39

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 19.43

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Rümeyza KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 107'nci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum. Şimdi Sayın Temelli'ye söz veriyorum.

Sayın Temelli, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında ve sonrasında yaşananlara ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz önce yaşadığımız sahneler hiçbirimizin içine sindirebileceği sahneler değil. Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi, toplumun gözü kulağı burada; dertlerine çare arıyor, bu çarenin üretilmesi bekleniyor. Bizim de içimize sindirmediğimiz, kabul edemediğimiz sözlerin kürsüden ifade edilmesini tabii ki kabul etmiyoruz, grup olarak tasvip etmiyoruz; bu, bütün gruplar için de geçerli bir tavır. Geçmişte de buna benzer sahneler yaşadığımızda hep beraber şuna ikna olup dedik ki: Kürsüde temiz bir dil kullanalım, siyaset üretelim, sorunlara siyasetle çözüm bulalım ama bazen sataşmaların etkisi, bazen içinde bulunduğumuz gerilim, evet, bu türden belki hiçbirimizin kabul edemeyeceği yerlere bizi sürüklüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonu açalım ve süre sınırı koymayalım.

Buyurun.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Böyle durumlarda sözle, belki de birbirimize karşı yaklaşımlarla ama bu Meclisin hukukuna uygun davranışlarla aşılabilecek şeylerin şiddete sürüklenmesi asla kabul edilebilir değil.

Evet, uygun olmayan dil, kabul edemeyeceğimiz dil ve sataşmalarda ortaya çıkan ağza alınmayacak hakaretler gerçekten bu Meclisin kültürüne, tarihine, birlikte siyaset yapma anlayışına hep aykırı olmuştur; geçmişte de bunlar yaşandı, ilk defa yaşıyoruz ama buna son verme iradesini bunca dile getirdikten sonra hâlâ bu saldırganlığı kabul etmek mümkün değil.

Bu Mecliste sürekli olarak şiddet yoluyla bir şeyleri yapabilme, sayısal çoğunluğa dayalı olarak bir şeyleri yapabilme aklından, anlayışından kendimizi kurtarmalıyız. Söz, üslup doğru olmasa da muhakkak kürsüden yanıt verilebilir; muhakkak o sözün, üslubun düzeltilmesinin bir yolu vardır ama bu, saldırganlıkla, bu anlayışla bu sonlanmaz; aksine toplumu daha fazla gereriz aksine belki de burada hiçbirimizin kabul etmeyeceği sahnelere tanıklık ederiz; bunu kabul etmiyoruz.

Evet, biz, grubumuz olarak bugünden itibaren temiz bir dil, temiz bir üslup ve güçlü bir siyaset bizim için tabii ki her zaman ilkesel olarak kabulümüzdür ama bunun bu anlamda bütün gruplar için de bir ilke olmasını ve bu konuda tutarlı davranılmasını istiyoruz.

Bakın, biraz önceki konuşmalarda hakaret olarak dile getirilen şeylerin karşılıklı olarak geliştiği konusunda hepimiz hemfikiriz çünkü tutanaklar ortada. Tamam, karşılıklı gelişti ama sonrasında yaşadığımız sahne kabul edilebilir değildi.

Kaldı ki belki de en fazla hakarete, saldırıya maruz kalan grup DEM PARTİ Grubudur. Geçmişte de oldu, bugün de oldu. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Buna karşılık bütün bu...

ALİ KIRATLI (Mersin) – Ya, bize hakaret edeceksiniz, ondan sonra bu olacak, bırakın ya! Bırakın ya!

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Lütfen, müsaade edin.

ALİ KIRATLI (Mersin) – Hiçbir şey yokmuş gibi konuşuyorsunuz ya!

BAŞKAN – Sayın Temelli...

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Buna karşılık DEM PARTİ'nin sözün dışında bir tavır asla bu Meclis çatısı altında söz konusu değildir.

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – “Söz” demek “hakaret” demek değildir. O zaman terbiyeli konuşacak.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Değildir, evet, “söz” demek “hakaret” demek değildir. Bu, hepimizin aslında...

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Her defasında aynı kişi aynı şeyi yapıyor. Meclisi geren hep aynı kişi.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan, konuşalım.

BAŞKAN – Evet, Sayın Temelli, buyurun.

Değerli milletvekilleri, bir dinleyelim.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – “Söz” demek hakaret değildir, evet ama eğer hakaret de olmuşsa o da söze dâhildir, sözün içinden halledilmesi gerekir. Dolayısıyla tabii ki biz hakareti kabul etmiyoruz, ortada bir hakaret varsa biz de buna “hakaret” diyoruz.

ALİ KIRATLI (Mersin) – Yani hakaret var mı Başkanım burada? Var mı hakaret burada? “Burada hakaret yok.” mu diyorsunuz?

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Bunu kabul etmediğimizi söylüyoruz ama sadece hakaretin kürsüden olmadığını, karşılıklı olduğunu siz de çok iyi biliyorsunuz; tutanaklarda var.

Şiddet tek taraflı oluyor. Bu asla kabul edeceğimiz bir şey değil. Görüntüler şu anda bütün sosyal medyada da var, medyada da var, izlediğinizde siz de görüyorsunuz ve buna son vermek buranın iradesine dâhildir.

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Hakaret olursa cevabı alınır!

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Bu konuda bütün gruplara bu sorumluluk düşüyor, bu sorumlulukla hareket edilmesi hepimizin görevidir.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Şahin Usta...

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Hep aynı kişi yapıyor bunu, hep aynı kişi!

KEZBAN KONUKCU (İstanbul) – Oradan öyle bağırma!

ALİ TAYLAN ÖZTAYLAN (Balıkesir) – Sürekli provokasyon!

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri... Değerli milletvekilleri...

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Hep sen yapıyorsun bunu! Hep sen yapıyorsun bunu!

KEZBAN KONUKCU (İstanbul) – Bağırma oradan öyle!

BÜŞRA PAKER (İstanbul) – Sen bağırma!

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – El kol hareketi yapma hâlâ!

BAŞKAN - Değerli milletvekili arkadaşlar, lütfen, Sayın Grup Başkan Vekillerinin açıklamalarını dinleyelim. Arkada bir değerlendirme yapıldı, tutanaklar tek tek okunarak bir değerlendirme yapıldı, ona göre de bir karar alındı Başkanlık Divanı olarak, onu tatbik ediyoruz.

İzninizle, Sayın Şahin Usta da kendi görüşlerini bu konuda paylaşınsın.

Buyurun Sayın Başkan.

31.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında ve sonrasında yaşananlara ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Elbette ki Mecliste yaşanan şiddet görüntülerinden hepimiz rahatsızız. Bu kürsü milletin kürsüsü, hepimiz buraya seçilerek geldik. Bu milletin kürsüsünde konuşmanın da bir edebî, bir usulü var; İç Tüzük'te de belirlenmiş, hatibin temiz dil kullanması özellikle belirtilmiş.

Zaman zaman kasıtlı olarak grubumuza dönülerek bile isteyerek hakaretlerin edildiğini gördük, bunlar tutanaklarda da sabit ve ısrarla devam eden hakaretleri gördük, duyduk, hepimiz de buradaydık. Bunun üzerine satışmayla birlikte karşılıklı bir söz dalgası, söz kavgası ortaya çıkmış ancak hatibin ısrarla kürsüden daha ağır alınmayacak sözler sarf etmesiyle birlikte iş çığıından çıkmıştır. Bunların yaşanmasını doğru bulmuyoruz elbette ki o yüzden her grubun hatipleri kürsüye çıktığında siyaset yapmasını, siyaset üretmesini, sözünü hakaretle, küfürle değil, kendi ürettiği siyasetiyle ve temiz dille konuşması noktasında uyarıyoruz. Arkada da bunu konuştuk, hepimizin talebi temiz dil diyoruz, temiz dille beraber bu sorunların yaşanmayacağını çok iyi biliyoruz. Eğer ki hatip kürsüde bu hakaretleri başlatmamış olsaydı biz şu anda bunları yaşamamış olabilirdik, çoktan gündemimize geçmiş, başlamış olabilirdik. O yüzden, kürsüdeki hatibin sorumluluğunu hiç kimsenin unutmaması lazım. Biz milletvekillerimizin bu konudaki hassasiyetlerini biliyoruz ancak sürekli sürekli aynı şeyleri işitip, hakaret edip buna da karşılık verilmesinin Meclisin bir teamülü olarak yaşadığını da görüyoruz ama buna rağmen üstüne daha çıkıp tekrar aşırı bir hakarete gitmek de doğru değil. O yüzden, öncelikle, kürsüde konuşan herkesin hakaret dilinden, küfürden, bu üsluptan vazgeçmesi noktasında kararlı bir tutum görmek istiyoruz çünkü bu hatip her çıktığında aynı tavırla ve aynı üslupla konuştu. O yüzden, bunun tekrar etmemesi temennisiyle, bu şiddet görüntülerinin de tekrar olmaması temennisiyle Meclisin gündemine dönmesini ve çalışmalarımıza başlamasını canıgönülden arzu ediyoruz. Umarım aynı görüntüler tekrar yaşanmaz.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Şahin Usta.

SIRRI SAKİK (Ağrı) – Sayın Başkan, 60'a göre bir...

BAŞKAN – Sayın Kaya, buyurun.

32.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında ve sonrasında yaşananlara ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkanım, bizler de arkada Grup Başkan Vekilleri olarak sizin Başkanlığınızda bu konuyu değerlendirdik. Biz de Saadet ve Gelecek Grubu olarak sözün gücünün temiz bir dilden geçtiğini, itirazın gücünün de temiz bir itirazdan geçtiğini düşünüyoruz. Bu sebeple, Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışmalarında öncelikle kürsüdeki hatibin, daha sonra Genel Kurulda oturan milletvekillerin hem Genel Kurul çalışmaları devam ederken hem arada Türkiye Büyük Millet Meclisinin itibarına yakışır bir dil ve tutum içerisinde olmaları gerektiğini düşünüyoruz. Dolayısıyla, Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışmalarında toplumda Türkiye Büyük Millet Meclisinin -tabiri caizse- itibarını düşürücü görüntülerden hep beraber kaçınmamız gerektiğini, burada bütün siyasal itirazlarımızı kişiselleştirmeden, hakarete varan bir dil kullanmadan demokratik bir çerçevede dile getirebileceğimizi, temiz dile uygun olmayan bir davranış olduğu zaman da zaten Meclis Başkan Vekilimizin yani oturumu yöneten Başkanımızın devreye girip gerekli süreci işleteceğini ifade ederek, bundan sonraki çalışmalarda bu üsluba dikkat edici bir çalışmanın olmasını temenni ederek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kaya.

Sayın Kavuncu, buyurun.

33.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında ve sonrasında yaşananlara ilişkin açıklaması

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Tabii, zorlu bir süreç bizi bekliyor, öyle gözüküyor ki önümüzdeki günlerde, haftalarda dört beş kanun teklifini burada tartışacağız. Tartışmaya ihtiyacımız var, konuşmaya ihtiyacımız var, birbirimizi anlamaya, birbirimizi duymaya ihtiyacımız var. Milletin menfaatine olacak veya aleyhine olacak kanun maddeleriyle ilgili duyduğumuz, gördüğümüz eksiklikleri elbette konuşacağız fakat milleti temsil ediyoruz, burada Türk milletine yakışır bir üslupla, yakışır şekilde konuşmamız, bazen hoşumuza gitmeyen konuşmalara da gene milletimize yakışır bir şekilde reaksiyon vermemiz, tepki vermemiz lazım, oturum kapandıktan sonra da herkesin serbest, istediğini söyleyip istediğini yapabileceği bir davranış gene bu kutsal Meclise yakışmaz, oturum kapandı diye her türlü şiddeti veya küfür kullanabileceğimiz anlamına da gelmez.

Biz, hem grubumuz adına hem de umarım bundan sonraki süreçte davranışlarımızın, sözlerimizin Türk milletinin yapısına, karakterine, ahlakına uygun olması konusunda her türlü sorumluluğu alacağımızı buradan taahhüt ediyor, bütün Meclisi de buna davet ediyoruz.

Sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Akçay...

34.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında ve sonrasında yaşananlara ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biraz evvel yaşadığımız ve tanık olduğumuz hadiseler maalesef, son derece üzücü ve kınanması gereken üsluplara, davranışlara tanık olduk. Tabii, daha evvel de Türkiye Büyük Millet Meclisinde zaman zaman benzeri durumlar yaşandı. Benim burada öncelikle, en başta kürsüden veya yerinden söz alan hatiplerin, konuşmasına başlayan hatiplerin hakaretten, hatta küfre varan hakareten ve tahriklerden kaçınması gerekir. Bir şahsı, bir grubu, bir topluluğu hedef alan, ağır hakaretler içeren, küfre varan ifadeler asla kabul edilemez ve temiz bir dil kullanma mecburiyeti vardır. "Kötü üslup gerçek sözün ve meramın katilidir." sözünü bütün hatiplerin unutmaması gerekir. Kötü sözler, hakaret ve küfür, esasında başta bunu ifade eden hatibi ve kendi grubunu da yaralar ve muhataplarını da yaralar ve tahrik eder. Her grup bu konuda gereken hassasiyeti göstermeli ve bütün grupların, milletvekilleri arkadaşlarımız ve hepimiz sorumlu davranarak kendi grubumuzu da zor durumda bırakmamaya bütün milletvekillerinin özen göstermesi gerekir çünkü söz ağızdan ok gibi çıkıyor, kimi nasıl yararlanacağı meçhul. Dolayısıyla, Genel Kurulda Türkiye Büyük Millet Meclisinin mehabetine yakışır şekilde devam etmekte güçlük çektiğimiz anları yaşıyoruz. O nedenle,

artık bu önümüzdeki süreçlerde asla bir daha yaşanmaması temennisiyle bunu Genel Kurula arz ediyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akçay.

Sayın Başarır, buyurun.

35.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında ve sonrasında yaşananlara ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; az önce yaşanan olaylar bana göre sağduyulu tüm yurttaşları, ülkeyi, hepimizi üzdü.

Geçen dönem, 27'nci Dönemde bir konuşma yapmıştım, hatta Amasya Milletvekili Hasan Bey gelip ilk o tebrik etmişti. Genelleme yapmak doğru değil bana göre, bunu hep söylüyorum. “Hepiniz hırsızsiniz.” Hayır, bu doğru bir laf değil ama muhatabıyla ilgili eleştiri yapmak, onu anlatmak bana göre gayet makul. O yüzden, bu tür genellemelerden elimizden geldiğince uzak durmalıyız. Ama Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; eleştiri dozu biraz arttığı zaman da hukuk çerçevesinde eleştiri o arkadaşımız yapıyorsa tahammül göstermek zorundayız. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Hangi çerçeveden bahsediyorsun ya!

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Hangi çerçevede?

BAŞKAN – Sayın Başarır... Sayın Başarır...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bakın, çerçeve aynen de bu.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, müsaade buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ben genel bir konuşma yapıyorum, az önceki konuşmayla ilgili söylemiyorum. İşte “tahammülsüzlük” dediğim tam da bu. Bakın, en arkadan anlamadan, bilmeden laf atıyorsunuz.

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Bizim şahsiyetimize yönelik hakarete tahammülümüz yok.

BAŞKAN – Sayın Başarır, siz şimdi...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, bakın...

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, istirham ediyorum, bugün yaşanan olaylardan sonra herkes bundan...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Gerçekten benim söylediğimi tüm makul arkadaşlar anladı herhâlde değil mi? Anlamadınız mı? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Anlamadık.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Ali Mahir Bey, lütfen...

BAŞKAN – Sayın Başarır, siz Genel Kurula hitap edin.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, bakın, benim söylediğim, belki çarşamba, perşembe, cuma, önümüzdeki haftaya kadar bu Meclis çalışacak. Ben hiç kimsenin birbirine hakaret etmesini doğru bulmuyorum, herkesin, muhalefetin belli ölçütlerde, hukuk çerçevesinde eleştirilerini ortaya koymasını doğru buluyorum, muhatabına iletmesini doğru buluyorum. “Hepiniz şusunuz, hepiniz busunuz.” “Hırsızsiniz.” Hayır, geçen dönem içinde düzgün, doğru, namusuyla andığım arkadaşlarımız var; yanlış olanlar da var. Bu konuşmayı yaptım ve bir arkadaşınız tebrik etti diyorum ama ben bunu genel olarak söylüyorum. On gün süresince çalışacağız, herkes birbirine bir parça tahammül gösterecek, saygı gösterecek, kürsüde birbirimize karşı saygılı olalım. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Bakın, hâlâ laf atılıyor.

BAŞKAN – Evet.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Yani böyle bir konuşmaya bile tahammül edemiyoruz, olmaz Sayın Başkan. Benim isteğim şudur... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, değerli milletvekili arkadaşlarım... Değerli arkadaşlar, lütfen hatibi bir dinleyin, bir değerlendirme yapıyor, katılmayabilirsiniz yani o kendi açısından bakıyor.

Buyurun, lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, şu konuşmayı, benim cümlelerimi ve oradan atılan lafları da Türkiye duyuyor. Benim olumsuz olarak söylediğim bir şey var mı?

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Var!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ama yani ne konuşacağız ki ya! Normal bir şey değil bu Sayın Başkan, ben konuşmuyorum, tamam! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Başarır...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Kapatalım konuyu lütfen ya! Ya, böyle olur mu ama yani!

İDRİS NEBİ HATİPOĞLU (Eskişehir) – Sen burada hakaret ediyorsun!

BAŞKAN – Sayın Başarır...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Konuşmaya gerek yok Sayın Başkanım, inanın yok! Bakın, görüyorsunuz yani! Siz bu oturumu yönetiyorsunuz Sayın Başkanım. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, bakın, rica ediyorum, görüşlerini söylesin, tamamlasın.

SIRRI SAKİK (Ağrı) – Sayın Başkan, size büyük saygısızlığı yapanlar bize nasıl yapmazlar ya!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bakın ya, Allah aşkına bakın ya!

BAŞKAN – Sayın Başarır...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Allah aşkına, bakın, ama...

BAŞKAN – Sayın Başarır, siz...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Lütfen, bakın... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Değerli milletvekili arkadaşlarım, bakın, biz bir ara verdik, kötü bir örnek yaşadık. Bu örneği düzeltelim, bundan sonra da başka örnekler yaşanmasın. Düzeltmesi böyle olursa başkası nasıl olur? Rica ediyorum... Burası Türkiye'nin kalbi, bütün millet bizi görüyor, izliyor, dinliyor, olup bitenleri değerlendiriyor. Buranın mehabetini korumak sadece Divanın işi değil; her bir vekilin, her bir Grup Başkan Vekilinin, herkesin ortak vazifesi. Bugün olup bitenlerden hiç kimsenin memnun olmadığı açık.

Sayın Başarır, karşılıklı konuşmayalım, Genel Kurula hitap edin ve sözlerinizi bitirin.

Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, siz bakanlık yaptınız, milletvekilliği yaptınız, Meclis Başkan Vekilliği yapıyorsunuz; siz konuşurken bile laf atılıyor, bakın, olmaz böyle. Belli bir saygı çerçevesinde herkes kürsüde kullandığı cümlelere dikkat etsin, iktidar bloku da bir parça tahammül etsin, kimse birbirine hakaret etmesin, hukuk ölçütlerinde herkes eleştirisini, muhalefetini yapsın diyorum. Bunda bir sıkıntı var mı?

ALİ KIRATLI (Mersin) – İktidar bloku bugüne kadar iyi sabretti, bu kadar hakarete iyi sabrettik biz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Tamam, tamam. Yani benim söylediğim bu. Bu görüntüler yakışmıyor, kavga yakışmıyor. Kürsüde arkadaşımız konuşurken belli ölçütlerde laf da atılır, hatta o atılan laf o arkadaş motive de eder...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – O ifadeleri de eleştirin.

BAŞKAN – Sayın Başarır, lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – ...ama birbirinin üzerine yürümek, oradan küfretmek, ona vurmak; bunlar doğru şeyler değil, iyi görüntüler olmuyor. Ben genellemeye karşıyım, hakarete karşıyım, küfre karşıyım... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, Sayın Başarır...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ya, işte, herkes görüyor, Türkiye görüyor şu tabloyu. Benim kullandığım cümleler bunlar, bunlara bile tahammül edemiyorlar. Ben söyleyecek bir söz bulamıyorum. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Teşekkür ediyorum.

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, bugün Türkiye Büyük Millet Meclisinde yaşanan hadiselerin hem değerli vekilleri hem de aziz Türk milletini derinden üzdüğüne ve bundan sonra Meclisin saygınlığına yaraşır bir dilin hep beraber kullanılmasını dilediğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, bugün Türkiye Büyük Millet Meclisinde yaşanan hadiseler hem değerli vekillerimizi hem de aziz Türk milletini derinden üzmüştür. Zira hem bizim İç Tüzük'ümüz hem sahip olduğumuz medeniyet değerleri buranın mehabetine uygun, saygın bir dil kullanmayı hepimizin üzerine bir sorumluluk olarak yüklemektedir ancak zaman zaman kürsüde bazı hatipler bu saygınlık sınırını aştığı zaman eminim her bir insanımız incinmektedir. Bizim örnek olmamız lazım; herkes buraya gözünü diyor, kulağını kabartıyor, olup bitenleri görüyor. Milletın temsilcilerinin konuşurken güzel sözlerle konuşması çok kıymetli. Kur'an-ı Kerim'de, İbrahim suresinde geçen bir ayette, Cenab-ı Allah güzel sözü kökü derinlerde, dalları gökte olan bir ağaca benzetiyor ve onun daima meyve vereceğini ifade eden ifadeler geçiyor. Güzel söz daima meyve verir, kökü de sağlamdır, o ağaç da güzeldir. Güzel söz sahibini de güzel kılar, güzel söz sahibini de saygın kılar, güzel söz sahibini de yüceltir, güzel söz kullananların grubu da yücelir ve herkesi yüceltir ama kötü söz, kem söz herkesi incitir, sahibini de incitir ve ona destek sunanları da incitir.

Ben, bugünkü Divanı yöneten, Genel Kurulu yöneten Başkan Vekiliniz olarak gerçekten buradan bütün konuşmaları dinliyorum, zaman zaman bu Divanda da herkeste son derece büyük bir rahatsızlık oluşuyor. Onun için, ben Genel Kurulumuzun her bir saygın üyesine diyorum ki: Lütfen, birbirimizi saygıyla dinleyelim, birbirimize karşı saygın bir dil kullanalım, şahsiyat yapmayan, birbirini itham etmeyen, birbirine karşı ahlaklı, edepi, medeniyetli ve kanunun suç saydığı sınırlara ulaşmayan bir üslupla konuşmak emin olun Meclisimizin gücüne güç katacaktır; ben bunu hatırlatıyorum. Hem Meclis kapandıktan sonra yaşanan hadiseler Meclisimize yakışmamıştır hem de içeride yaşanan, Genel Kurul açıkken yaşanan hadiseler Meclisimizin zarar görmesine, milletimiz nezdindeki saygınlığının zedelenmesine yol açmıştır. Onun için de ben değerli vekillerimizin her birine bir kez daha çağrıda bulunuyorum: İç Tüzük'ün dediği gibi, temiz bir dille konuşmak, yaralayıcı bir dil kullanmamak, kimsenin şahsiyatıyla uğraşmamak, meselemizi anlatmak, derdimizi anlatmak -hepimiz ayrı siyasi partilerdeniz- siyasetin gücünü burada kullanmak, sözün gücünü kullanmak, sözün gücüyle siyasetimize güç katmak bu Meclisi de yüceltecek, bizi dinleyen insanların da umutlarını artıracaktır. Aksi takdirde, burada her gün birbirimize karşı saydırdığımızda "Bizim farkımız ne olur, ne olacak?" diye hepimizin sorması lazım.

Fikri olanın küfrü olmaz, küfrü olanın da fikri olmaz. Biz fikri olan insanlarız, fikri olan insanlar olarak millet bizi buraya seçti, gönderdi. Onun için küfrün bizim ağızımıza, dilimize, yanımıza, yöremize yakışmaması lazım; şiddetin de yakışmaması lazım. Bize bir söz söylendiğinde onun karşılığında cevap daha güzel bir sözdür, daha etkin bir sözdür, daha yüce bir sözdür; onun için de biz hep beraber bu Meclisi ancak verimli çalıştırabiliriz, birbirimizi dinleyerek çalıştırabiliriz, birbirimiz hakkında güzel konuşarak çalıştırabiliriz, fikirleri yarıştırmak çalıştırabiliriz. Partilerin de zaten o çerçevede milletın kalbindeki yeri artar, büyür.

Ben, bu nedenle, bu konuşmayı yaptığım için de üzüldüğümü buradan ifade etmek isterim çünkü sizler, hepiniz yetkin insanlarsınız, iyi yetişmiş insanlarsınız, hepiniz kıymetlisiniz. Emin olun, bunları söylemekten de çok rahatsız olduğumu ifade etmek istiyorum.

Bundan sonra dileğim odur ki Meclisimizin saygınlığına yaraşır bir dili hep beraber kullanalım. Sayın Grup Başkan Vekillerimizden de istirhamım odur ki zaman zaman bu sınırları aşanları da ikaz edelim, uyaralım. Bizler de buradan müdahale etmeye çalışıyoruz ama müdahale dahi edemiyoruz, araya bile giremediğimiz oluyor.

Onun için, bu Meclis hepimizin, saygınlığı da 600 vekilin saygınlığı, aziz Türk milletinin saygınlığıdır diyorum ve Genel Kurulum bundan sonraki çalışmalarına kaldığımız yerden devam etmek istiyorum. İnşallah, yeni ve böyle kötü görüntülere Meclisimiz bundan sonra şahit olmaz.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu tarafından, vergi dilimlerinin belirlenmesi hususunda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 24/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Cavit Arı'ya ait.

Sayın Arı, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; bizleri takip eden vatandaşlarımızın, emekçilerin, çalışanların, düşük maaş alanların aslında bu Meclisten beklentisi var. Bugün halk nezdinde, çalışanlar nezdinde en çok konuşulan konulardan bir tanesi sabit maaş alanların özellikle "Vergi dilimine girdik." lafı. Bu vergi dilimine girmek bugün sunulan gündemde yer alan konuyla... Çalışanlar maaşlarını belli bir düzeyde aldıktan sonra vergi kapsamına girerek maaşlarından önemli bir kesinti yapılmakta. Esasen, biz bunlarla meşgul olmalıyız, vatandaşın dertlerini çözebilmekle meşgul olmalıyız ancak gelin, görün ki burada farklı şeyler yaşanıyor. Bugün 110 bin TL'ye kadar geliri olanlardan yüzde 15 vergi kesintisi yapılmakta, 110 bin TL'den 230 bin TL'ye kadar olan kesimden ise yüzde 20'lik bir vergi kesintisi yapılmakta. Değerli arkadaşlar, bugünün koşulları içerisinde bu rakamların düşüklüğünü siz de takdir edersiniz. Şimdi, daha üçüncü maaşını, dördüncü maaşını alan kişi birinci vergi dilimini aşmakta, o nedenle de fazla vergi kesilmekte. İşte, biz, bu sorunu yaşayan vatandaşlarımızın derdine derman olacaksak burada ilk dilim olan 110 bin TL'yi örneğin, 250 bin TL yapabilmeliyiz, 250 bin TL olmalı. İkinci dilim olarak, örneğin, 250 bin TL 500 bin TL olabilmeli ki işte, emekçimiz, çalışanımız, memurumuz vergi dilimine girme korkulu rüyasını görmesin. Bakın, üst rakamda bugün 870 bin lira var, 230 bin ile 870 bin; kaç tane emekçi 870 bin lira gelir elde etmekte? Belki de hiçbir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Devamla) – Son cümlem.

BAŞKAN – Sayın Arı, lütfen tamamlayın.

CAVİT ARI (Devamla) – O nedenle, üst rakamdan ziyade alt yani birinci ve ikinci baremlerin rakamlarının yükseltilmesi emekçimizin menfaatine olacaktır, sorununu çözecektir diyorum ve hatta, mümkünse bu aradaki baremleri daha uygun şekilde, kademeli, iki, üç, dört barem hâline getirerek emekçimizin sorunlarını çözmemiz gerektiğini bir kez daha ifade ediyorum.

Hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Arı, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Uşak Milletvekili İsmail Güneş'e ait.

Sayın Güneş, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizi izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii ki devletler giderlerini karşılamak için vergi toplamaktadırlar. Burada tabii ki vergide adalet çok önemlidir yani az kazanan az vergi, çok kazanan çok vergi almak gerekmektedir. İşte, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 103'üncü maddesi tam da bunu düzenlemektedir. Burada, 2024 yılı itibarıyla, çalışan veya vergi mükelleflerinden 110 bin TL'ye kadar geliri olanlardan yüzde 15 oranında; 110 bin TL-230 bin TL arası geliri olanlardan yüzde 20 oranında; 230 bin TL'den 870 bin TL'ye kadar geliri olanlardan yüzde 27 oranında; yine, 870 bin TL ile 3 milyon TL arasında geliri olanlardan yüzde 35 oranında; 3 milyon TL'den daha fazla yıllık geliri olanlardan da yüzde 40 oranında vergi alınmaktadır. Bazı Avrupa ülkelerinde de bu üst dilim yüzde 65'lerdedir. 1961 yılında Türkiye'de ilk vergi kanunu çıkarıldığında da üst dilim yüzde 70'lerdeydi. İşte, daha önce alt dilim yüzde 20 oranındayken bunu yüzde 15'lere çeken Adalet ve Kalkınma Partisidir, AK PARTİ iktidarlarıdır. Yine, üst dilimi yüzde 45'lerden yüzde 35'lere indiren Adalet ve Kalkınma Partisidir. Yine, aynı şekilde, kurumlar vergisini yüzde 30'dan yüzde 20'lere indiren Adalet ve Kalkınma Partisidir.

Ülkemizde toplanan vergilerin yüzde 65'i indirekt vergidir ve dolayısıyla da ÖTV ve KDV'den oluşmaktadır. İşte, gelir düzeyi daha az olan vatandaşlarımızı bundan korumak adına burada da bir düzenleme yaparak KDV'yi yüzde 18'den gıdada yüzde 1'lere, sağlık, tıbbi cihaz ve tarımsal ürünlerde yüzde 8'lere indiren yine Adalet ve Kalkınma Partisidir.

Yine, biz çalışanlarımızın refah düzeyini artırmak için, onların vergi düzeyini azaltmak için çok önemli düzenlemeler yaptık. Dolayısıyla da 2021 yılında 7349 sayılı Kanun'la asgari ücretten ve tüm ücretlerden vergiyi istisna tuttuk arkadaşlar. Bunun sayesinde çalışanlarımız bugün yaklaşık olarak 670 milyar TL devlete daha az vergi vermektedirler. Dolayısıyla tüm bu çabalar sayesinde, 2002 yılında ülkemizdeki ücretler üzerinde yüzde 15,1 olan gelir vergisi yükünü yüzde 12,6'ya düşürdük. “Peki, bu oran OECD ülkelerinde çalışan erkeklerde nedir?” dersiniz, yüzde 15,4'tür arkadaşlar. AK PARTİ iktidarlarından önce toplanan verginin yaklaşık yüzde 80'i faize gitmekteydi, bugün bu oranlar aşağı yukarı yüzde 10-yüzde 15'lere düşmüştür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Güneş, lütfen tamamlayın.

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) – Diğer taraftan, AK PARTİ iktidarlarında vergi oranlarını düşürmemize rağmen vergi toplama miktarlarımız artmış ve bütçe gelirleri içindeki verginin oranı yüzde 67'lerden yüzde 90'lara çıkmıştır. Yine, aynı şekilde, gelir vergisinin bütçedeki gelirler içindeki payı da yüzde 78'den yüzde 88,9'lara çıkmıştır.

Yine, burada “Refah payı arttı, emeklilerimize, çalışanlarımıza verdiniz mi?” dediniz, tabii ki verdik. Biz emeklilerimizin ve çalışanlarımızın maaşlarının çok yüksek olduğunu iddia etmiyoruz ama en düşük emekli aylığı 2002 yılından bugüne 43 dolardan 380 dolara ve asgari ücret de 132 dolardan 535 dolara çıktıysa önemli bir mesafe katedilmiştir. Bizim AK PARTİ olarak hesabını veremeyeceğimiz hiçbir şey yoktur. Alnımız ak, başımız diktir elhamdülillah.

Ben kem söz sahibine aittir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Güneş, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, İYİ Parti grup önerisini oylarınıza...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – 20 kişi...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Fazlasıyla var.

BAŞKAN – Aynı anda kalkacaksınız.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Aynı anda kalktık Sayın Başkan.

BAŞKAN - Yoklama talebinde bulunan arkadaşlarımızın isimlerini tespit edeceğim: Sayın Başarır, Sayın Kış, Sayın Çoşar, Sayın Ocaklı, Sayın Tahtasız, Sayın Akdoğan, Sayın Ersever, Sayın Arı, Sayın Akay, Sayın Suiçmez, Sayın Uzun, Sayın Öneş Derici, Sayın Meriç, Sayın Kanko, Sayın Genç, Sayın Kaya, Sayın Pala, Sayın Özcan, Sayın Yaman, Sayın Dinçer.

Değerli milletvekilleri, yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu tarafından, vergi dilimlerinin belirlenmesi hususunda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 24/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

3.- DEM PARTİ Grubunun, İzmir Milletvekili İbrahim Akın ve arkadaşları tarafından, çay üreticilerinin sorunlarının araştırılması amacıyla 24/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

24/7/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 24/7/2024 Çarşamba günü (bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği

sağlanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Sezai Temelli
Muş
Grup Başkan Vekili

Öneri:

24 Temmuz 2024 tarihinde İzmir Milletvekili İbrahim Akın ve arkadaşları tarafından (6513 grup numaralı) çay üreticilerinin sorunlarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 24/7/2024 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere İzmir Milletvekili İbrahim Akın'a söz veriyorum.

Sayın Akın, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM AKIN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; umarım demokratik bir ortamda sağlıklı bir şekilde bu meseleyi konuşabilecek bir durum sağlayabiliriz. Maalesef, herkesin de tanık olduğu olağanüstü bir durumla karşı karşıya kaldık ve bu gergin ortamı umarım rahatlatabiliriz. Ben sözlerime başlamadan, Karadeniz Bölgemizin iki temel ürününden biri olan çayla ilgili durumu sizlerle paylaşmak istiyorum.

Çay hemen hemen hepimizin günlük hayatında çok önemli bir yer tutan, Karadeniz'de de 270 bin ailenin hayatını idame ettirdiği ve bir o kadar da çalışanlarla beraber yaşamsal önemi olan bir üründür. Ancak hem fındık bakımından hem çay bakımından maalesef, Karadenizliler mevcut AKP iktidarının uygulamalarıyla, kendisi Rizeli olmasına rağmen Cumhurbaşkanının yürüttüğü faaliyetler sonrasında ya da fiyatlar sonrasında çok zor durumdadır.

Şu anda çayın birinci kademesi büyük ölçüde tamamlanmış, ikinci bölüme geçilmiştir ancak ÇAYKUR'un yürüttüğü politikalar giderek tüccar ile üreticiyi karşı karşıya bırakmaktadır. Uyguladığı kotalarla çay büyük ölçüde karaborsaya düşmüş; fiyatları 17 liradan açıklanmış olmasına rağmen karaborsa fiyatlarına sıkışmış olan üreticiler ürünlerini yerinde 12 liraya, 11 liraya kadar satmak zorunda kalmışlardır. Bu satış aynı zamanda üreticinin ciddi bir şekilde kaybına sebep olmaktadır çünkü normalde, biliyorsunuz, çay ruhsatlı olan ürünlerden bir tanesidir, herkes üretememektedir ama bu uygulamayla karaborsaya düşmüş ve maalesef, üreticiler çok zor durumda kalmıştır.

Bakin, arkadaşlar, bu ürünün maliyeti yaklaşık 18,5 liradır ancak fiyatı 17 liradan belirlenmiştir ve şu an oradaki bir işçinin maliyeti bile 7 bin lirayı geçmektedir. Bu koşullarda, açıkçası çay üreticilerine denmek istenmektedir ki: "Bırakın, üretmeyin." Maliyetinden daha aşağı olan bir fiyatın sürdürülmesi mümkün değildir. Oysa ÇAYKUR'un, özellikle dünyada ilk sıralarda yer alan üretim faktörü açısından bakıldığında da bunu bir kurumsal faaliyet olarak yönetmesi, yürütmesi gerekir. Bizim gördüğümüz durum şudur: ÇAYKUR giderek bu mevcut üretim politikası içerisinde rolünü yapmamakta, karaborsaya ve tüccara bırakmakta ve özelleştirmenin önü açılmaktadır. Biz Tarım Bakanlığına şunu söylemek istiyoruz: Tarım Bakanlığının en temel görevi üreticiye sahip çıkmakken, onun sorunlarını çözmek gerekirken maalesef... Örneğin, Mecliste Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu on dört aydır ilk kez toplanmıştır ama ne için toplanmıştır? Hayvan hakları meselesini konuşmak için toplanmıştır.

Şimdi başka bir haber daha vereceğim sizlere. Bu durum öyle noktaya gelmektedir ki 1985 yılında 100 ton üretim yapabilen kapasitedeki olan şirketler şu anda 3 bin tona kadar çıkmışlardır ancak üretici o günkü koşullarda yani kırk yıl önce 654 bin dekarlık bir alanda üretim yapılırken şu anda 792-800 bin dekar civarında bir alana gelmiştir yani üretim giderek azalmaktadır ama bunun yanı sıra da mevcut şirketlerin kapasitesi neredeyse 30 katına çıkmaktadır. Bu kadar adaletsiz, bu kadar eşitsiz koşullarda maalesef üreticilerimizin geleceği çok daha karanlıktır. Şunu söylemek istiyorum şu arada: Evet, memlekette bu kadar ürünün problemli olduğu, tarımdaki insanlarımızın çok zor durumda olduğu, çalışanların çok zor durumda olduğu, özellikle müteccillerin orada çok kötü duruma düştüğü, toprakların içerisinde yatarak hayatlarını yürütmeye çalıştığı bir yerde üretimden tüketime bütün süreçler kriz hâline gelmiştir. Biz buradan seslenmek istiyoruz: ÇAYKUR'un varlığını ortadan kaldırmaya çalışan bu zihniyetten vazgeçin. Eğer Karadenizlileri seviyorsanız Karadeniz'in çay üreticisine ve fındıklarına sahip çıkın. Tarım Bakanına sesleniyorum: Biz hayvan haklarıyla ilgili kırk iki buçuk saat toplantı yaparak hayvan haklarını tartıştık. Tarım Bakanlığının görevleri sadece hayvan hakları meselesini mi konuşmaktı? Hayır. Ama Tarım Bakanlığı görevini yapmıyor. Çayda, buğdayda, arpada, fındıkta, her konuda maalesef Türkiye'nin şu andaki mevcut üreticileri tasfiye edilmeye çalışılıyor.

Biz geçen Mardin'de bir miting yaptık. Mardinli üreticiler kan ağlıyorlar. Şu anda "DEDAŞ" diye bir bela var, bu DEDAŞ belası öyle noktaya gelmiş ki yüzde 70 kayıp kaçak tespiti yapmadıkları hâlde uygulama pratik olarak devam ediyor. Bir çay üreticisinin yanı sıra, bakın, bir kahveye gittim, bu arada bir çay ocağına gittim. Batıda benim gördüğüm, çalışanına da sordum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akın, lütfen tamamlayın.

İBRAHİM AKIN (Devamla) – 7 bin liraya yakın bir elektrik faturası bir çay ocağında olabilir mi? Ama ben bunu Mardin'de insanlarla görüştüğümde gördüm. Buradan sesleniyorum: Eğer bu üreticilerin yanında olmak istiyorsanız bu DEDAŞ belasını bölgeden kaldırın, kamusal hizmet yapın. Aksi takdirde... Bu şirketin arkasındaki güçlerin olağanüstü bir şekilde bir mafya tarzı çalıştığını söylüyoruz.

Artı, hayvan haklarıyla ilgili yürüttüğümüz tartışma sonrası kamuoyundaki yaklaşımları asla kabul etmiyoruz. Biz herkesin hayatıyla ilgili, herkesin yaşamıyla ilgili savunuyoruz. Yaşamı sonlandırmaya çalışmayı hiç kimsenin kabul edeceğini düşünmüyoruz. Yaşam hakkını savunuyoruz, çocukların da kadınların da ama bütün canlıların da yaşam hakkını savunuyoruz. Öyle kamuoyunda manipülasyon yaparak, çocukların karşısına hayvanları koyarak bir katliam girişimini kabul etmiyoruz. "Ötanazi" kavramının hukukta yeri olmadığı hâlde geçirilmesini de kabul etmiyoruz. Buradan kamuoyunu vicdanlı olmaya, duyarlı olmaya davet ediyoruz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akın, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde ilk söz, Saadet Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'a ait.

Sayın Kılıç, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; DEM PARTİ grup önerisi üzerine grubumuz adına söz aldım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri takip eden aziz vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, hâlihazırda ülkemiz genelinde hem üreticilerimiz hem de tüketicilerimiz ciddi sorunlarla boğuşmaktadır. Bugün açığa çıkan önemli mağduriyetlerden birini de çay üreticilerimiz yaşamaktadır. Üretim maliyetlerinin artmasına karşılık taban fiyatta üreticiyi tatmin edecek bir artış yapılmamıştır. Ülkemiz, çay tarım alanlarının genişliği bakımından dünyada üretici ülkeler arasında 8'inci sırada, kuru çay üretimi yönünden ise 4'üncü sırada, yıllık kişi başına tüketim bakımından 1'inci sırada yer almaktadır. Normal şartlarda, yetiştirilme alanları sınırlı olan çayda üretim potansiyeli bu denli yüksek bir ülkenin çay üreticisinin herhangi bir mağduriyet yaşamaması gerekir fakat üretime yönelik olmayan tarım politikası, şeker pancarından

tutun çaya kadar neredeyse bütün üretim kademelerindeki üreticilerimizi zor durumda bırakmaktadır. ÇAYKUR'un çay alım kotasını düşürerek üreticiyi serbest piyasanın insafına terk etmesi kabul edilebilir değildir, üretime kota konulamaz. Kota sebebiyle çay üreticimiz özel sektöre ucuz fiyattan malını satmak zorunda bırakılıyor. İktidar, sözde yerli üretim, fiiliyatta ithalatçı tutumunu derhâl terk etmelidir. İthalatçı birkaç firma değil, üretim yapacak milyonlarca vatandaşımız desteklenmelidir. Üreticilerimize korku, ithalatçıya güven veren tarım politikasını kabul etmiyoruz.

Değerli milletvekilleri, çay üreticilerimiz ürettiği çayı zarar etmeden satabilmenin gayreti içerisinde ve geleceğe dair kaygılar yaşamaktadır. Bu kaygıların acilen giderilmesi son derece önemlidir. Çayda kota uygulaması tamamen kaldırılmalıdır, çay üreticisi özel sektörden insafına terk edilmemelidir. ÇAYKUR'un kapasitesi artırılarak ürünler üreticiden iç ve dış piyasaya ulaştırılmalıdır. Mazota yüzde 100 zam gelirken siz buğday fiyatını yüzde 12 oranında, çay fiyatını yüzde 40 oranında artırırsanız üreticiye zarar ettirmiş olursunuz. İşte, bu nedenledir ki üretim maliyetleri hesaplanarak alım fiyatı belirlenmelidir, desteklemeler de bu doğrultuda yapılmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kılıç, lütfen tamamlayın.

ŞERAFETTİN KILIÇ (Devamla) – Desteklemeler her yıl bir önceki yıla oranla en az enflasyon oranında artırılmalıdır, desteklemeler her yıl kanunda belirtilen oranın altında olmayacak şekilde üreticilerimize zamanında ödenmelidir. Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonumuz hasat zamanlarında üretim faaliyetini yerinde izlemeli, sorunları orada tespit ederek ivedilikle çözümler üretmelidir. Geliniz artık bir karar alın ve bugünden itibaren ithalatın değil, yerli üretimin, rantın değil, üreticinin yanında yer alın. Emin olun ki vatandaşımız üretmek istiyor fakat çıkar yol bulamıyor. Bu anlamda, siz iktidara düşen en önemli vazife üretimi kolaylaştırmaktır.

Bu anlamda, verilen önergeyi değerli buluyoruz. Temennimiz odur ki çay üreticilerimizin yaşadığı mağduriyetler bir an önce giderilsin.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Burak Akburak'a ait.

Sayın Akburak, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BURAK AKBURAK (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; DEM PARTİ grup önerisi üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ÇAYKUR yıllardır kota uyguluyor, üretici adına kayıtlı çay tarlasının dönüm başına günlük ve toplam alım miktarı için kota var ve bu, yeni bir uygulama değil. Bunun sebebi, ÇAYKUR'a ait fabrikaların günlük yaş çay alım işletme kapasitelerinin hasat edilen çayın tamamını işlemeye yeterli olmamasıdır. Kapasite artırılabilir, yeni fabrikalar kurulabilir ancak ÇAYKUR özelleştirme kapsamında olduğu için yeni yatırım yapma imkânı da kanunen maalesef yoktur. Mayıs ve ekim ayları arasında üç hasat dönemi olarak toplanan çayın aynı gün satılması gerekmektedir; depolanması ve saklanması mümkün değildir. Bu üç hasat döneminin her birinin başında ve sonunda hasat daha kısıtlı olup 10 ile 15'inci güne tekabül eden dönem sektörde "izdiham dönemi" olarak adlandırılır ve fabrika kapasitelerinin en zorlandığı dönem de bu dönemdir. Fabrikalar, kota uygulamalarını işleyemeyecekleri çayı almama yönünde sıkılaştırmaktadır.

Değerli milletvekilleri, bölgede sadece ÇAYKUR'a ait fabrikalar yoktur yani yaş çayın tek alıcısı ÇAYKUR değildir. Özel girişimlere ait fabrikalar da sektörde en az ÇAYKUR kadar önemli ve etkin oyuncular. Özel sektör de ÇAYKUR'un kota uygulamasını fırsat bilerek maliyetin çok altında yaş çay alımı yapmaya çalışmaktadır ve asıl problem ve mağduriyet de burada oluşmaktadır. Yaş çay fiyatı 17 TL artı 2 TL destekleme fiyatıyla birlikte 19 TL'dir. Özel sektör, kuru çayını ÇAYKUR'la neredeyse aynı fiyata satarken yaş çaya bu izdiham dönemlerinde verdiği fiyat 12 TL civarındadır. 12 TL yaş çayın gübre, toplama ve nakliye giderlerini bile karşılayacak bir rakam olmaktan çok uzaktır.

Hâl böyleyken çözüm nedir? ÇAYKUR'un özelleştirme kapsamından çıkarılarak derhâl yeni fabrika yatırımlarıyla kapasitesi artırılmalıdır. Özel sektörün bu fırsatçı tutumunun önüne geçmek için ÇAYKUR'un tek yaş çay alıcısı olması ve özel sektöre yaş çay tedarikinin ÇAYKUR tarafından yapılmasının temini sağlanmalıdır. Özellikle rekoltenin yüksek olduğu yıllarda üretici, yaş çayın satılması ve emeğinin karşılığını alması konusunda her yıl problemler yaşamaktadır. Kontrolsüz olarak çay tarlasına dönüştürülen araziler, buna paralel devletin yeterli yatırımları zamanında yapmaması bölgede sorunun daha da kronikleşmesine sebep olacak ve üreticiyi üç beş tüccarın oyuncağı hâline getirecektir. İYİ Parti olarak biz de bu konunun yakından takipçisiyiz, mağdur çay üreticilerinin destekçisiyiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akburak.

Diğer söz talebi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı'ya ait.

Sayın Ocaklı, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TAHSİN OCAKLI (Rize) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve bizi izleyenleri saygıyla selamlıyorum.

Bugünün özetine dair iki cümle edeceğim bugün burada yaşananlarla ilgili. Bir, dilde şiddet vardı bugün; iki, arkasından fiziki şiddet vardı. Hem dilde şiddeti hem de fiziki şiddeti reddettiğimi söyleyelim.

Gelelim çay meselesine. Biz, Karadeniz'de yaşayan insanlar kendi kendimize yeten insanlardık, bahçelerimizde mısır ekerdik, meyvelerimizi satardık, bir sürü bir şeyle... Sonra İsmet Paşa geldi, dedi ki: "Daha fazlasını kazanacaksınız." Çayı getirdik, diktik, söylenileni yaptık ve son yirmi yılda, endüstriyel çay tarımına geçilince, sizler çay tarımında bugün yaşananları yavaş yavaş ortaya çıkardınız. Ne oldu, bugünkü durum ne? 17 lira verdiğiniz fiyata şu anda özel sektör 10 liraya, 12 liraya çay almaya mecbur bırakıyor; müdahale etmiyorsunuz. Tıpkı dün akşam bizim burada klimalı salonda gece ikiye, üçe kadar çalıştığımız kadar sıralarda, araçların başında çay vermek için insanlar bekliyor, gece ikiye üçe kadar bekliyorlar; düzenleyemediniz, özel sektöre mahkûmiyeti kaldıramadınız. Yaş çay taban fiyatı 17 lira yetmez, 18,5 lira dedik, dinlemediniz; şimdi üretici bu çayı sürdürebilir hâlden çıktı. Arkadaşlar, yapılması gereken bir tek şey var: Ya ÇAYKUR'un kapasitesini artıracaktı kurum ya kontenjan ve kota sıralamasını, yıllık planlamasını yapacaktı. Bu yönetimi, bu planlamayı yapmadığınız için çay üreticisi bugün bu sorunları yaşıyor; için özünde bu var. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, yapılması gereken şey şu: Bugün bir araştırma önergesi verildi DEM PARTİ tarafından, çok kıymetlidir; gelin, birlikte bir komisyon kuralım, nerede tıkandığını görelim. Hepsisi bu kadar arkadaşlar. Buna "evet" demeyeceğinizi de düşünüyoruz ama "evet" demediğinizi de bizi izleyenler görüyor, gece ikiye kadar çalışanlar görüyor.

Ayrıca şöyle bir şey var değerli vekiller, bilin: Eleştiri yapanları iş yerlerinden başka yerlere sürme girişiminde bulunan genel müdür var. Bunlar tane tane notumda, biliyorum ve bunları da ifşa edeceğim, peşini bırakmayacağız. Ne ÇAYKUR işçilerinin hakkını veriyorsunuz ne çalışanların hakkını veriyorsunuz. "Gelin bunu konuşalım." dediğimiz zaman da araştırma önergesini şimdi reddedeceksiniz. Nasıl çıkacaksınız bu milletin karşısına?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bir de ithal çay getiriyorlar.
TAHSİN OCAKLI (Devamla) – Karadeniz'e gelmeyin. O içtiğiniz, size keyif veren çay sizin keyfinizi kaçırarak, haberiniz olsun. (CHP sıralarından "Bravo!" sesleri, alkışlar)
(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)
ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – İthal çay geliyor, kaçak çay geliyor; yerli çayın da canına okudular.
BAŞKAN – Sayın Ocaklı, lütfen tamamlayın.
TAHSİN OCAKLI (Devamla) – Sizden ricam şu: Yahu, birlikte araştıracağız. Bir komisyon kuracağız ve ÇAYKUR neden bu hâlde, çay neden bu hâlde, araştıracağız. Gelin çay üreticisi için bunu birlikte araştıralım.
ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Vahit Bey de çay üreticisini hiç düşünmediği için...
TAHSİN OCAKLI (Devamla) – Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.
BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ocaklı.
Diğer söz talebi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'na ait.
Sayın Mertoğlu, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)
ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Harun Bey, artık bu sefer çayı savun, "Üretici perişan." de.
SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Destekliyoruz, bekliyoruz; destekliyoruz, bekliyoruz bu sefer.
ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bütün Rizeliler seni seyrediyor, ona göre.
AK PARTİ GRUBU ADINA HARUN MERTOĞLU (Rize) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; DEM PARTİ grup önerisi hakkında AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.
Her ne kadar önergede birçok teknik hatalar yapılmış "çay kotası" "kontenjan" kavramları birbirine girmiş ise de DEM Grubunun çaya gösterdiği ilgi gözlerimizi yaşartmıştır.
SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Olur mu öyle şey ya! Ayrımcılık yapma, ayrımcılık yapma!
HARUN MERTOĞLU (Devamla) – Bu ilginin Türk çayının tüketimi konusunda da gösterilmesini özellikle istirham ediyorum.
SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Ayrımcılık yapma! Ne demek "İlgi göstermesi gözlerimizi yaşarttı." (AK PARTİ sıralarından "Dinle!" sesi)
BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Hangi konuya ilgi göstereceğiz? Size mi soracağız?
HARUN MERTOĞLU (Devamla) – Değerli milletvekilleri, öncelikle "kota" ve "kontenjan" kavramlarını açıklığa kavuşturalım.
SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Daha biraz önce konuştuk "temiz dil" diye.
HARUN MERTOĞLU (Devamla) – Çay kotası, üreticinin yıllık dekara sattığı çay miktarıdır ve 600 kilogramdır; kontenjan ise, günlük kapasiteye göre alım limitidir. Üreticilerimiz 2002-2023 yıllarında kontenjansız çay satmıştır; özel sektör de yaş çay alımında ÇAYKUR'un referans fiyatının üzerine çıkmış, ürün bedellerini peşin veya kısa vadede ödemiştir. Bu sene için ise birinci sürgünde bu durum aynen devam etmiştir ancak ikinci sürgünde üreticilerimizin görülmemiş biçimde makineli hasada yönelmiş olmaları, havaların da aşırı ısınmasıyla çayın evsafını kaybedecek endişesine kapılmaları sonucunda aşırı bir şekilde çay hasadına yönelmişlerdir, bu da izdihamın oluşmasına neden olmuştur.
ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Yok ya, öyle bir şey yok.
HARUN MERTOĞLU (Devamla) – ÇAYKUR'un gümrük işleme kapasitesi 9.250 tondur; izdiham döneminde kapasite aşırı zorlanmış, 16 bin tona kadar yükselmiştir.
SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Yani bütün suç üreticinin, maşallah!
HARUN MERTOĞLU (Devamla) – ÇAYKUR, oluşan bu günlük kapasite fazlası karşısında üreticilere çağrıda bulunmuş ve sıcak havada beklemeden dolayı üründe geriye dönülemez biçimde oluşacak kalite kayıplarını önlemek için işleme kapasitesini zorlayarak 49 çay fabrikasıyla üretime devam etmiştir.
ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Alımı yarı yarıya düşürdünüz Sayın Vekil.
HARUN MERTOĞLU (Devamla) – Bu dönemde özel bir sektörün yöneticisinin üreticilere attığı bir mesaj var, sizinle paylaşmak isterim arkadaşlar -ben de bir çay müstahsiliyim, o mesaj aynen bana da gelmiştir- özel sektör çay fabrikası sahibinin ağzından söylüyorum, aynen şunu söylüyor: "Çok kıymetli müstahsiller, sizlerden önemle rica ediyorum; çay toplamada acele etmeyin. Bir insan kendi malına bu kadar zulüm yapmaz. Biz 'Çayınızı alacağız.' diyoruz, yine dinleyen yok. Bu kadar çayı kısa zamanda ne kadar fabrika olsa alması mümkün değildir. Bu zorlama devam ederse kapanmak dâhil her türlü önlem almaya mecbur kalacağız. Allah rızası için."
BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Suçlu işçi olur, suçlu tarım yapan olur(!)
ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Zaten ithal çay getiriyorlar.
HARUN MERTOĞLU (Devamla) – Resmen yalvarıyor özel sektör sahibi ancak bu süreçte oluşan aşırı istihdamdan dolayı özel sektör işletmelerinin bir kısmı yaş çay alım fiyatını ÇAYKUR alım fiyatının altına düşürmüş veya ödeme süresini uzatmıştır.
(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)
ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – İthal çayı yasaklayın, ithal çayı; kaçak çayı engelleyin!
SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – İtiraf ettiniz ya!
BAŞKAN – Sayın Mertoğlu, lütfen tamamlayın.
HARUN MERTOĞLU (Devamla) – Üreticilerimiz aleyhine hareket eden özel sektörü vicdanlı olmaya davet ediyorum. Kontenjan uygulaması 50 kilogramla 7 Temmuzda başlamış, bugün ise 30 kilogramdır. Hafta sonu da muhtemelen 50 kilogram olarak uygulanacak, kısa bir süre içinde de kontenjan uygulamasına zaten son verilecektir.
BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Şeker pancarını ne yapacaksınız?
HARUN MERTOĞLU (Devamla) – ÇAYKUR'un kapasitesi kısa bir döneme sıkıştırılmadığı takdirde tüm çayı alıp işleyebilecek seviyededir. Üreticilerimizden ricamız; lütfen, acele etmeyiniz, hiçbir üreticimiz kesinlikle mağdur edilmeyecektir.
ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Çay yaktık ya!
HARUN MERTOĞLU (Devamla) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)
BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Mertoğlu.
ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – 1 kilo çay rafta 146 lirayı geçti; 1 kilo çay 146 liranın üzerinde satılıyor.
SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan...
BAŞKAN – Sayın Temelli, buyurun.
V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan, grup önerimiz üzerine hatip laf ederken Rize'nin sorunlarını dile getirmemiz üzerinden o ayrımcı nefret söylemiyle hatta bölücü yaklaşımıyla bize yönelik, bizim kabul edemeyeceğimiz bir yaklaşımı göstermiştir. Bizim için Rize neyse Diyarbakır odur, Hakkâri neyse İzmir odur. Bu ülkenin sorunları bizim sorunumuzdur ve bu sorunları çözmeye çalışıyoruz. Eğer Rize konusunda Rize'yi bu kadar sahipleniyorsanız şunu bilmeniz gerekirdi: Rize, Türkiye'nin en yoksul 10 ilinin arasında. Neden bu kadar yoksul? Gidip bir bakın, gidip o yoksulluğun nedenine bir bakın ama siz ona bakmıyorsunuz; siz hamaset peşindesiniz, siz bölücülük peşindesiniz, siz ayrılıkçılık peşindesiniz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Bu zihniyetten kurtulmadığınız için hakaret, hamaset, saldırı var. Daha biraz önce burada temiz dilden bahsettik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Temelli, lütfen tamamlayın, bahsettiğimiz konuya da riayete özen gösterin.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Evet, aynen; Sezai Bey, siz de lütfen... Nerede nefret söylemi, nerede bölücülük, nerede hamaset ya!

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Daha biraz önce burada tam da bunlardan bahsetmişken çıkıyorsunuz burada, sözde o hamasetle Rize'ye selam gönderiyorsunuz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Hani eleştirilere saygılı olacaktık?

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Rizeli bilmiyor mu sizin ne yaptığınızı? Rizeli o çay fiyatını gördüğünde anlamıyor mu yoksulluğun nedeninin o çay fiyatı olduğunu? Kaç lira açıkladınız çay fiyatını? Çay üreticisinin beklentisi neydi? Niye bunlara yanıt vermiyorsunuz da kalkıyorsunuz DEM PARTİ üzerinden günahlarınızı örtmeye çalışıyorsunuz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan, grup önerisiyle ilgili DEM PARTİ'li Vekil konuştu, tekrar tekrar grup önerisiyle ilgili...

Böyle bir usul yok.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, İzmir Milletvekili İbrahim Akın ve arkadaşları tarafından, çay üreticilerinin sorunlarının araştırılması amacıyla 24/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun...

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – ...önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Karar yeter sayısı istedi.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı da arayacağım.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Tamam, söylemediniz.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, öneri kabul edilmemiştir.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, basın özgürlüğünün önündeki yasal ve fiili engellerin araştırılması amacıyla 24/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

24/7/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 24/7/2024 Çarşamba günü (bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Ali Mahir Başarır

Mersin

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından basın özgürlüğünün önündeki yasal ve fiili engellerin araştırılması amacıyla 24 Temmuz 2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (725 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak, görüşmelerinin 24 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili Kadri Enis Berberoğlu'na söz veriyorum.

Sayın Berberoğlu, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA KADRI ENİS BERBEROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Abdülhamit zulmüne karşı halkın haber alma özgürlüğünü savunmak adına mücadele veren atalarımız, medyadaki öncülerimizin hatırına ve onuruna kutlanan Gazetecilik Bayramı adına burada CHP Grubu adına söz aldım.

Aslında psikolojik olarak bayram kutlamasından çok uzağım; onu söyleyeyim baştan. Medyanın hâline içimden daha çok Fatiha okumak geliyor ama bu tepkimi aranızda fazla abartılı bulan varsa, müsaade buyurun, bir izah edeyim sebebini. Çoğunuz gibi, ben de anadan doğma siyasetçi değilim, daha önce bir işim vardı; otuz beş yıl müddetle medyanın her alanında, yazılı, görsel, dijital, Ankara, İstanbul, savaş muhabirliği, temsilcilik, genel yayın müdürlüğü, sayfa sekreterliği dâhil olmak üzere görev aldım. Maalesef, iktidarların süregiden baskısı neticesinde bu çok sevdiğim mesleğimi bıraktım ve siyasete atıldım. Otuz beş yıllık medya tecrübemden sonra dokuz yıldır milletvekiliyim ama brüt olarak söylüyorum bunu çünkü yine bir gazete haberi sebebiyle bir buçuk yıl hapisanede geçirdiğim süreyi izninizle düşmek zorundayım bu dokuz yıldan, daha sonra aynı haber yüzünden milletvekilliğim düştüğü için Meclisten uzak kaldığım bir yıllık süreyi de düştüğümde işte, net olarak yedi yıl falan kalıyor yani nereden baksanız siyasi hayatımın 5 katı bir medya geçmişim var. Şimdi bunu izah etmemin sebebi şu: Önce kendimi eleştireceğim burada, karşınızda, çuvaldızı önce kendime batıracağım. Neden? Çünkü maalesef, medya özgürlüğü öyle kolay bir iş değildir, sadece iktidara karşı dik durmak, bir siperden diğerine ateş açmakla medya özgür kalmaz. Medya özgürlüğü sadece siyasete karşı değil, reklam verene de güç odaklarına da sermaye sahibine de o medyanın sahibi olan sermaye sahibine karşı

direnmeyi de beraberinde getirir ancak öyle özgür olunur. Ama görüyorum ki AKP modeli medyadaki çeteleşme giderek yayılıyor ve öyle bir hâl geliyor ki bu maske farklı da olsa niyet aynı; bunu görüyorum. Yani nedir bu? Tek merkezden propaganda metoduyla gerçekleri örtmek, halkın haber alma hakkını gasbetmek. Bunun da çaresi siyasetten geçmez çünkü siyaset iyi kötü her türlü silahı benimser, kullanır; bunu ancak haber alma hakkını ısrarla isteyen okur ve izleyiciler sağlayabilir tüketimden gelen haklarını kullanarak. Bu kadar da açık söyleyeyim.

Şimdi, bu kısa ama zorunlu uyarıdan sonra son günlerin çok ateşli bir tartışması var, malumunuz, hatta biraz önce Grup Başkan Vekilimiz de ifade etti, önerge yasaklamaya kadar giden Milliyetçi Hareket Partisinin 154 kişilik listesi... Şimdi, bu liste hakkında her şey söylendi ama ben eski bir gazeteci, emekli bir gazeteci sıfatıyla şuna dikkatinizi çekmek isterim: Hiç burada polemik yapmak da istemiyorum. Milliyetçi Hareket Partisinin çok saygıdeğer Genel Başkanı Devlet Bahçeli dün bir basın toplantısı düzenledi, bu basın toplantısında çok geniş bir katılım vardı. Ben de medyadaki günlerimde bu basın toplantılarının hemen hemen tamamına katıldım, katılamadıklarımı da yakından izledim. O günlerde her türlü soru sorulur, her türlü cevap da alınırdı fakat dikkatle izledim ben bu basın toplantısını, 154'lük liste hakkında tek bir soru bile gelmedi, ilginçtir. O yüzden de Sayın Genel Başkan toplantının sonunda soru gelmeden bu 154'lük listeyi kendisi izah etmek durumunda kaldı. Size garip geldi mi, bana gelmedi açıkçası çünkü baskıcı rejimlerin böyle bir karakteri vardır. Nedir biliyor musunuz? Sadece neyin söylenmeyeceğinde ısrar etmekle kalmazlar, nelerin söylenmesini de ağızınıza yerleştirmeye çalışırlar, dikte ederler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Berberoğlu, lütfen tamamlayın.

KADRI ENİS BERBEROĞLU (Devamla) – Tamamlayacağım efendim.

Ne söyleyeceğinizi de söylemeye, dikte etmeye çalışırlar.

Ha, bakın, çok açık söyleyeyim...

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Kehanet!

KADRI ENİS BERBEROĞLU (Devamla) – Belki de “uzman görüşü” diye alabilirsiniz otuz beş yılıma hürmeten.

Bu taktik Abdülhamit zamanında da çalışmadı, şimdiki kızıl sultanlar zamanında da çalışmayacak. Çok basın şehidi verdik biz geçen otuz beş yıl içinde, çok bedel ödedik, hapis yattık, eziyet gördük ama her sınavdan da alnımızın aklıyla çıktık, bu sefer de öyle olacak ama cumhuriyetimizin çimentosu olan Lozan Antlaşması'nın kutlandığı bir günde medyayla ilgili şu konuşmaları yapmak var ya, başta ben olmak üzere hepimize yazıklar olsun!

Çok teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Berberoğlu.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Kadri Enis Berberoğlu'nun CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu konuşmam hem Sayın Berberoğlu'nun partimize ve Sayın Genel Başkanımıza atıfla konuşması nedeniyle bir cevap niteliğinde hem de bu grup önerisi hakkındaki üç dakikalık konuşma hakkımı da birlikte değerlendirmek istiyorum izniniz olursa.

Dün de bunun tartışması yapılmıştı; bugün Cumhuriyet Halk Partisi böyle uygun görmüş, grup önerisi de verdi, Sayın Berberoğlu da zikretti.

Şimdi, değerli arkadaşlar, basın toplantısında gazetecilerin neyi sorup neyi sormayacağı önceden planlanmıyor ki ve o bahsettiği listenin yayınlandığı gazetenin muhabiri de o toplantıda, basın toplantısında vardı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akçay, lütfen buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yani “Soru sormadılar.” diye eleştiri getirilebilir ama bunun neyin sorulup neyin sorulmayacağını dikte edilmesi şeklinde yorumlanmasını yadırgadığımı ifade edeyim ve bununla ilgili Genel Başkanımızın ifadeleriyle motamot burada tekrarlamak istiyorum. Bunlarla ilgili olarak şunları ifade etti: “Sizlerle çoğu zaman beraber oluyoruz - yani bu basın mensuplarını kastederek- ama televizyonlarda ayrıldığımız şahsiyetler var -televizyonlar, televizyon yayınları kastedilerek- ama yakın takip altındayız. Şu görmüş olduğunuz liste kimin hangi gün, hangi saatte, hangi programda nasıl, kimlerle konuştuğularının, MHP'ye hangi hakaretleri yaptıklarının toplamıdır.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akçay, lütfen tamamlayın.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – “Bu dosya elimizdedir, günü geldiğinde bu dosya eyleme de geçecektir. Eylem, hukuki nitelikli olacaktır. ‘Bizi hedef gösteriyorlar.’ saçmalığından da korkaklığından da kendilerini kurtarsınlar, onlarla muhatap olmayı dahi kabul etmeyiz. Hukuk zemininde mutlaka hesaplaşacağız. Bizlere her türlü hakareti yapıyorlar, saldırıyorlar, iftira ediyorlar, olayları olduğundan fazla abartıyor ve saptırıyorlar, konuşmaması gerekenleri konuşmaya mecbur ediyorlar, sizler cevap verdiğiniz takdirde ‘Bizi hedef gösteriyor.’ diyorlar. Bizim hedefimiz adalettir, kendileri muhatabımız dahi değildir.” demiştir ve Milliyetçi Hareket Partisinin bir kurumsal çalışmasıdır bu liste çünkü kimin hangi saatte, hangi yayında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, lütfen tamamlayın.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – ...partimizle ilgili neyi ifade ettikleri, hangi birtakım yalan, çarpıtma, iftiraların dile getirildiği tespit edilmiştir ve bu kurumsal çalışmadır. Ben, mesela, ayrıca, kendim için de söyleyeyim, bu Meclis çalışmalarıyla ilgili elbette, partimizi, politikalarımızı ilgilendiren notları da alıyoruz, arşivliyoruz; bunu bütün partiler de yapar, yapıyordur da büyük ihtimalle. Fakat biz 7/24 bunlarla cevap, polemik, demagoji tartışmasına da girecek değilizdir. Bu kurumsal çalışma, kamuyla açık siyasetin bir gereği olarak da paylaşılmıştır ve tamamen hukuki bir ifadedir. Onun dışında yok efendim “Hedef gösterdi.” yok “Fişledi.” yok “Tehdit etti.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akçay, teşekkür için açıyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, bu üç dakikalık hakkımı da kullandım mı?

BAŞKAN – 4'üncü dakikaya girdi.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – 4'üncü dakika uzatmayı da... Yani ben sözlerimi kısaca böyle tamamlamak istiyorum. Yani şimdi, Cumhuriyet Halk Partisinin 2015 yılındaki Genel Sekreteri Gürsel Tekin açık açık basın toplantısında söyledi, 7 Haziran seçimlerini kastederek “8-9 Haziranda ilk işimiz bu kirli gazetelerin tamamına el koymak olacaktır.” dedi. Yani basına sansürün kaldırıldığı bir günün yıl dönümünde bunu da hatırlatmak istemem ama... Ayrıca, güdümlerine alamadıkları basın-yayın organlarına nasıl sansür ve ambargo uygulandığını da biliyoruz. CNN Türk'e çıktı diye partiden ihraç edilen kişilerin isimlerini de

verebiliriz ve yine dönemin Sayın Genel Başkan Yardımcısı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Uzatabilirsiniz tabii, önemli bir konu.

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – ...CNN Türk'e katılacakları teker teker arayıp "CNN Türk'ün programlarına katılmayın." diye tehdit edildiği konusu ve bilgisi kamuoyuna yayıldı.

Yani ayrıca, yine, Halk TV'yle, CHP'nin Genel Başkanlığı seçimi döneminde, parti ile kanalın ters düşmesi nedeniyle Halk TV'ye sansür uygulandığını da biliyoruz. Şimdi de basın özgürlüğünden bahsediliyor. Basın kanallarında birileri çıkacak her türlü isnadı, iftirayı, karalamayı, suçlamayı yapacak; bunu da basın özgürlüğüyle telif etmek de mümkün değildir bizim bakımımızdan.

Bu şekilde ifade ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Sayın Başarır, buyurun.

38.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, Sayın Başkanım, Kıymetli Grup Başkan Vekiliyle bir konuda anlaşamıyoruz. Tabii ki bir gazete, bir siyasetçi, gazeteci Milliyetçi Hareket Partisinin liderine bir hakarete bulunuyorsa bir suçtur; ya tazminat davası açarsın ya suç duyurusunda bulunursun. Siyasetçi için de aynı şey geçerli. Benim burada anlamadığım nokta şu: 154 insanın; gazeteci, aydın, milletvekili, 3 Grup Başkan Vekili var burada mesela, Yavuz Ağırlioğlu var, -hayatımda kendisiyle oturup bir kez çay içmedim- sanki bir organize suç örgütü gibi mahkemeye veriliyor bu. Şikâyet yok -bir kez daha söylüyorum- tanık desek değiliz, yahu biz neyiz orada? Bir dosya numarası, bir mahkemede bu kadar adamın adı var ve hiçbir hukuki tanımlaması yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Başarır, lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – İkinci bir konu, inanın tartışma çıkarmak için bunu yapmıyorum, merak ettiğim için soruyorum.

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Bilmediğin konularda konuşma Başarır! CMK'yi bilmezsin, Ceza Kanunu'nu bilmezsin, ahkâm kesiyorsun!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Al işte...

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Evet, bilmediğin konularda konuşuyorsun, anladın mı?!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Senle yirmi yıldır avukatlık yaptım ben aynı cübbeyle, duruşma salonlarında benimle aynı yerde oturuyordun, şimdi ne oldu?

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Konuşma, çömezim bile değilsin!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Feti Bey, lütfen... Lütfen, lütfen...

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Bilmediğin konularda konuşuyorsun!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ben gayet iyi bilirim, sizin bildiğiniz kadar da ceza hukukunu bilirim, size ders de verebilirim.

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Bir dilekçede ne olduğunu bile bilmezsin sen, CMK 237'yi oku, öyle konuş!

BAŞKAN – Peki...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Size ders de veririm, ders, ders, ders, lütfen! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Başarır, Genel Kurula hitap edin.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Lütfen, sen bana emir veremezsin, sen benimle bu üslupla konuşamazsın; git şekerini ölçtür, tansiyonunu ölçtür!

BAŞKAN – Sayın Başarır, Genel Kurula hitap edin, Genel Kurula hitap edin.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, bakın, belli bir seviyede bir soru soruyorum, ben Meclisteki tüm gruplara soruyorum, bu konu açıldığı için söylüyorum. Burada bir sürü milletvekilinin adı verilmiş, gazetecinin adı verilmiş ve bu bir mahkemeye verilmiş, ya bunu niye sormayacağım ben?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ben o mahkemeye gidip bir beyanda bulunamayacağım, mahkeme beni çağıramayacak çünkü tanık da değilim, sanık da değilim. Bakın, bir kez daha söylüyorum. Benim ismim niye var Sinan Ateş dosyasında ya da Gökhan Günaydın'ın ya da Yunus Emre'nin ya da bir başkasının neden var? Ben bunu sormayacak mıyım, bunu sorma hakkım da mı yok benim? Yahu var.

İki, bakın bir gazete, bir yayın organı haber yapar, hiçbirine de el koyamayız, bizi eleştirdiği için bir televizyona el koyamayız; böyle bir şey yok. Ama Doğan Medya Grubunu Ziraat Bankasından bugün 1,5 milyar doları bulmuş bir krediyle Demirören'e aldırıp, bu halkın parasının 1 kuruşunu tahsil etmeksizin beş yıl o parayı orada tutup iktidarın yayın organı gibi olursa...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bir dakika, son cümlelerim.

BAŞKAN – Sayın Başarır, son kez uzatıyorum, lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Tamam, bir dakika oldu ama.

Ziraat Bankası, Vakıfbankın kredileriyle Demirören bu kanalları alacak, bu kanallar muhalefete saldıracak, bu parayı ödemeyecek. Benim param, bizim paramız o; vallahi kusura bakmasın, iktidar olursam onun yakasına yapışırım, o parayı da o kanalı da devlet alır; bu kadar. (CHP sıralarından alkışlar)

KAMİL AYDIN (Erzurum) – "Çökerim." diyemezsin, cümle aynen çökerim. "Çökerim." diyor.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Hukuk nerede?

BAŞKAN – Peki.

Değerli milletvekilleri...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akçay...

39.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başarır “Neler yapacağım...” bir “Çökerim.” demediği kaldı yani “Çökeriz.” demedikleri kaldı. Milliyetçi Hareket Partisinin bu televizyon kanallarıyla kendisine, kurumsal kimliğine ve liderine yönelik bir hukukunu savunmasına dahi tahammül gösterilmediği anlaşılıyor. Yani bu polemiklere devam edebiliriz ama gerek var mıdır bilemiyorum. Çünkü dün başlattılar, gereken tartışmayı, müzakereyi yaptık. Bugün de grup önerisiyle bunu devam ettirmek istedi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Grup önerisi salt bununla ilgili verilmedi ki.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, basın özgürlüğünün önündeki yasal ve fiili engellerin araştırılması amacıyla 24/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi öneri üzerinde ilk söz Saadet Partisi Grubu adına Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün'e ait.

Sayın Silkin Ün, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Basın Bayramı'nın, aslında basından sansürün kaldırılışının 116'ncı yılı. Bu bayramı üretilmesi çok kolay gerekçelerle sansürün kara bulut gibi basın emekçilerinin üzerinde dolaştığı bir iklimde yaşıyoruz. Uluslararası Sınır Tanımayan Gazeteciler örgütünün Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi'nde ülkemizi vahim kategoride ilan etmesi vahameti nedeniyle olacak ki basın çalışanları 24 Temmuz bayram olarak değil, dayanışma günü olarak kutlamanın daha isabetli olacağına kanaat getirmişler. Basını “beşinci kol faaliyeti” diyerek mücadele edilecek unsur olarak görmek, şeytanlaştırmak, gazetecilerin yaşadıkları döneme tanıklık etme, tarihe not düşme işlevlerini yok saymaktan başkası değildir.

Basın, düşünce özgürlüğünün sağlanmasının kuvvetli bir aracı olduğu için aslında demokrasiyi de işleten mekanizmadır. Basın özgürse demokrasi yaşar. O demokrasi kültürünün yerel düzeyde yaşatılmasının başat unsuru da yerel basındır. Oysa yerel basın bir varlık-yokluk mücadelesi veriyor, siyasetten bağımsız haber yapmasının önü her geçen gün kapanıyor, yeni yeni kararlarla sesleri kısılıyor. Zaten ekonomik darboğaz içinde olan yerel basın, tasarruf tedbirleriyle yok edilme tehlikesiyle karşı karşıya bırakılıyor. Yerel basının tek gelirinin gazete abone satışları, reklamlar ve Basın İlan Kurumu aracılığıyla alınan resmî ilanlar olduğu ortadayken tasarruf paketi kapsamında getirilen “Basın ve yayın organlarına ilan ve reklam verilmeyecek, kamu kurum ve kuruluşlarınca günlük gazete alımı yapılmayacak, görev alanıyla ilgili olmayan yayınlara abone olunmayacak.” kısıtlamalarını getirmek, meşru gelirlerini ortadan kaldırmak, basını esir alma hamlesidir. Yerel basını devasa imkânlarla sahip medya organlarıyla karıştırıp bu insafsız kısıtlamalara tabi tutmak, bir yönüyle, kamu yararına görev ifa eden bu kurumları ortadan kaldırmakla eş değerdir. Gazete maliyetlerini oluşturan malzemelerin döviz cinsinden fiyatlarının arttığı, medya kuruluşlarının girdilerinin dolar bazında yüzde 50'ye varan oranlarda yükseldiği bir ortamda bu uygulama yerel basına “Kıyıyı kapat, kepengi indir.” demektir. Türk lirasının itibarına güvenmeyip TÜRKİYE SAT uydurmasını dolar bazında belirlemek, başta bakanlıklar olmak üzere kamu kurumlarının milyonlarca lira harcayarak ajanslara hazırlattığı kamu spotlarını dayatmayla ücretsiz yayınlamak, yerel basına intikam duygusuyla yaklaşmak demektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Silkin Ün, lütfen tamamlayın.

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) – Bizler yaşadığımız çağda habere ulaşma hızının, yerelde kamuoyu oluşturma işleminin, yerel basının öneminin hissedilmesini, yerel basına desteklerin artırılmasını beklerken vatandaşların habersiz kalma riskini göze alarak yerel medya türlü türlü kısıtlamalara muhatap ediliyor. Merkezî idarenin oluşturduğu tüm bu zarureter altında, yerel basının yerel yönetimler tarafından desteklenmesinden başka, tasarruf tedbirleri gibi düzenlemelerin gölgesinde kalınmadan yerelin sesinin kısılmasına engel olunmasından başka yol görünmemektedir.

Sözlerime son verirken, kısıtlı imkânlarla çalışan, kalemini yere düşürmeyen basın emekçilerimizi selamlıyor, Genel Kurula saygılarımı sunuyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Silkin Ün.

Diğer söz talebi İYİ Parti Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu'na ait.

Sayın Hamşioğlu, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA SELCAN HAMŞIOĞLU (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün aslında bayramdı lakin yasevinde bayram olmaz. Eğer bir ülkede gazeteciler açık kaynaklara dayanan haberleri yüzünden bile ajanlıkla, casuslukla suçlanabiliyorsa; tutuklanacak gazeteciler listeleri üstelik de meslektaşları tarafından yayınlanabiliyorsa ve o gazeteciler gerçekten tutuklanabiliyor ve hukuksuzca aylarca, yıllarca cezaevlerinde tutulabiliyorsa; hesaplaşılacak gazeteciler listeleri yayınlanabiliyorsa ve o gazetecileri canlarının güvende olduğuna ikna imkânı ortadan kalkmışsa; gazetecilerin soruları silah, kitapları bomba sayılıyorsa; gazetecileri taşla, sopayla, tekmeyle, tokatla, mermiyle, hukukla linç her defasında linççilerin yanına kâr kalıyorsa; suç ve suçlu değil onu ifşa eden gazeteciler cezalandırılıyorsa ve bunun bile haber değeri kalmamışsa, vakayiradiye olmuşsa; istibdat dönemi sansür memurlarının yerini bazen RTÜK, bazen Basın İlan Kurumu, bazen İletişim Başkanlığı alıyorsa; içinde tam 361 kere “haber”, 280 defa “kitap”, 53 kere “köşe yazısı”, 26 kez “röportaj” geçen bir iddianameyle gazeteciler organize haber, kitap yazmakla suçlanabiliyorsa; siyasiler gazeteciler için “Evinize sokmayın.” talimatı verebiliyorsa ve o sakıncalı gazetelerin patronları direnemiyorsa, çünkü siyasetle iş yapan iş adamlarıysa aslında her biri sarayın ayrı, bakanlıkların ayrı, belediyelerin ayrı, siyasi partilerin ayrı kendi maaşlı gazetecileri varsa ve aslen algı operatöründen başka bir şey olmayan bu tipler mesleğe kara üstüne kara çalışıyorsa, ileri demokrasi Goebbels'lerin omuzları üzerinde yükseliyorsa artık o ülkede basının bayram yapabileceği bir şey yok ama katılması gereken büyük bir cenaze töreni vardır.

Sansür derin yoksulluğu hissedilmez kılabilen bir güç sahip değildir. Ekonomik çöküşü sansürlediğinizde süt, yumurta, peynir satın alınabilir, sofraya konulabilir hâle gelmez mesela; yazılamayınca yok sayılmaz fukaralık. Kul hakkının nasıl yendiğini anlatmayınca birileri, ya soruları çalınan bir sınavda ya bir mülakatta ya atama yahut terfi sırasında hakkı yenen milyonların mağduriyeti yok olmaz. Dolayısıyla bu bile anlaşılamamış aslında aradan geçen yüz on altı yılda. “‘Tahta kurusu’ yazarsan ‘tahtın kurusu’ anlaşılır.” yasak zihniyetinden hürriyete doğru bir arpa boyu yol alınamamış; iktidarların adı değişmiş sadece ama baskıyla, korkuyla yönetme iradesi değişmemiş ama şükür ki bir şey daha değişmemiş bu ülkede.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Hamşioğlu, lütfen tamamlayın.

SELCAN HAMŞIOĞLU (Devamla) – Bu ülkenin gerçek gazetecileri Malta sürgünlerinde boyun eğmediği gibi, Bekirağa Bölüğü'nde, Sansaryan Han'da, Ulucanlar'da boyun eğmediği gibi Silivri'de de eğmemiş, Sincan'da da eğmemişler. Bu dirençten yeşeren umutla genç meslektaşlarıma bir kere daha seslenmek istiyorum: İktidar, muhalefet, parti fark etmez, kimsenin ama hiç kimsenin sizi yandaşlaştırmasına razı olmayın. Gazetecilik yalakalıkla statü kazanılan bir meslek değildir. Kaleminin namusunu koruyamayan başka hiçbir şeyi koruyamaz. Gerekirse Sedat Simavi'nin nasihat ettiği gibi, o kalemi kırın ama satmayın.

Gazetecilik için açılan o çukura sansürü gömeceğimiz ve üzerinde hürriyet festivalleri düzenleyeceğimiz günlerin geleceğine sonsuz inançla, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Hamşioğlu.

Diğer söz talebi Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Osman Cengiz Çandar'a ait.

Sayın Çandar, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sanırım çoğunuz beni gazeteci olarak tanıyorsunuz. Kesintisiz, aralıksız tam kırk yıl gazetecilik yaptım. Özgür basın, basın özgürlüğünün ortadan kalktığı, yandaş olmadığımız için iş bulamaz hâle getirildiğim 2016'da kırk yıllık mesleğime nokta koydum. Zaten 2016 yılında OHAL'le birlikte 10 binden fazla gazeteci işsiz kalmıştı ve bugün itibarıyla ise medyanın yüzde 95'i iktidar kontrolündedir, medyanın yüzde 95'i. Hiçbir demokratik ülkede böyle bir oran bulunamaz, olmaz, eğer ülke demokratikse böyle bir oran olmaz.

2019 yılında dünyanın en prestijli gazetecilik okulunun bulunduğu New York'taki Columbia Üniversitesinde "medya" konulu uluslararası bir toplantıda Türkiye'deki medyanın durumuna ilişkin bir soruya muhatap olmuştum. Orada bir anekdota yer verdim. Bir dönem Moskova'ya çok sık gidip geliyordum, Sovyetler Birliği döneminde. Moskovalılar şöyle bir espri yaparlardı: "Bizde 2 tane basın organı var, 2 tane gazete var; birinin adı 'Pravda' diğeri de 'Izvestiya'. 'Pravda' 'gerçek' demek, 'Izvestiya' da 'haberler' demek. Birini beğenmezseniz, öbürünü alırsınız; 'Pravda'yı aldığınız zaman içinde 'Izvestiya' bulamazsınız, 'Izvestiya'yı aldığınız zaman da içinde 'Pravda' olmaz." Böyle bir durumu vardı Sovyetler Birliği'nde medyanın. Ben de dedim ki: "Türkiye'deki fark, bizde çok sayıda 'Izvestiya' ve 'Pravda' var, orada 2 taneydi; bizim AKP iktidarı dönemiyle birlikte çok sayıda 'Izvestiya' ve 'Pravda'mız oldu yani 'gerçekler' ve 'haberler' yok oldu medyada fakat gazeteciler hep var oldu."

Bunların başında, bir süre önce Köln'de kaybettiğimiz Celal Başlangıç geliyor. Hatırlarsanız, 1989 yılında Cizre'de dışkı yedirme, köylülere dışkı yedirme haberiyle dünya çapında bir ün yapmıştı ama iktidarınız döneminde Türkiye'de gazeteci olarak barınamadı, sürgünde yaşadı ve gazeteciliğini yurt dışında sürdürdü. Onun sürgüne gitmiş olması ayıbını size bırakıyorum ve kendisini rahmetle anıyorum.

Bu 24 Temmuzda Türkiye'deki gazeteciliğin durumuna ait size bazı rakamlar vereyim: 2023 yılında Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneğinin -uluslararası itibar sahibi bir kuruluşumuz- çalışmalarının sonunda takip edilen davalarda 2023 yılı itibarıyla, geçen yıl itibarıyla 314 gazeteci yargılanmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çandar, lütfen tamamlayın.

OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

23 gazeteci toplam altmış yedi yıl hapse mahkûm olmuş. Türkiye Gazeteciler Sendikası'nın 2023-2024 Basın Özgürlüğü Raporu'na göre ise son bir yıl içinde en az 14 gazeteci tutuklanmış. Bugün itibarıyla 16 gazeteci gazetecilik faaliyeti nedeniyle tutuklu. 69 gazeteci gözaltına alınmış bugün itibarıyla, 66 gazeteci de fiziksel saldırıya uğramış. Bugün Mecliste cereyan eden olaya benzer bir durum 66 gazetecinin başına Türkiye'de gelmiş. O yüzden Mecliste böyle görüntülerin ne gibi şeylere yol açabileceği için de bir ibret olarak bunu hatırlayalım.

Bu vesileyle, söz konusu önerenin 24 Temmuz Basın Özgürlüğü Günü'nde kabulü için her türlü gereke vardır, destekliyoruz.

Saygılar sunuyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Çandar, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kahramanmaraş Milletvekili Tuba Köksal'a ait.

Sayın Köksal, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım.

Tarafsız ve doğru habercilik anlayışı doğrultusunda kamuoyunu bilgilendirme görevini etik ilkelerden ödün vermeden ifa eden gazetecilerimizin 24 Temmuz Basın Bayramı'nı tebrik ediyorum.

Basın, çağdaş, demokratik ve özgürlükleri yayan, hayatın vazgeçilmez unsurlarından biridir. Vatandaşın haber alma ve kendini ifade etme yollarından başlıcası herhangi bir kimsenin, herhangi bir grubun, bir ideolojinin boyunduruğu altında olmamış özgür basından geçer. Basın özgürlüğünü sadece habercinin özgürlüğü olarak değerlendiremeyiz. Basın özgürlüğü vatandaşların doğru, tarafsız ve çok yönlü bakışı açılarda sunulabildiği, toplumun her kesiminin kendini ifade etme olanağı bulduğu bir iletişim ortamıdır. Özellikle temsilî demokrasilerde medya çok önemli bir rolü haizdir. Bunun en belirgin örneğini 15 Temmuz hain darbe girişiminde özgür basının demokrasiden yana güçlü tavrını da hep birlikte görmüş olduk.

Halkın haber alma hakkını kullandığı, iktidarı ve muhalefeti denetleyebildiği yapılarda özellikle son yirmi senede sosyal medya aracılığıyla kamuoyu oluşturma yollarının açık olmasıyla demokrasimiz daha da güçlenmiştir. Ağır çalışma koşullarında fedakârca ve özveriyle mesleklerini icra eden tüm basın camiasının bayramını bir kez daha tebrik ediyoruz.

Basınımız devletimizin Basın İlan Kurumu tarafından desteklenmekte ve CHP grup önerisinde geçtiği gibi, kurumun belirli gazeteleri ekonomik baskı altına aldığı iddiaları doğru değildir. Bilakis Anayasa Mahkemesi kararlarında vurgulandığı gibi basın-yayın organlarını desteklemek üzerine kurulmuş, bunların nitelikli yayın yapması için kuralları uygulayan bir kamu kurumudur. Resmî ilan yayınlama hakkını haiz dergi, internet ve haber sitesi olmak üzere toplam 2.079 süreli yayına geçen yıl yaklaşık 2 milyar 93 milyon tutarında resmî ilan ve reklam dağıtımı yapılmıştır. Geçen yıl 2 milyar olan bu rakamın önümüzdeki yıllarda 4 milyara çıkması öngörülmektedir. Son beş yılda basın kuruluşlarına yaklaşık 4,5 milyar tutarında resmî ilan ve reklam dağıtılmıştır. Ayrıca 2022 yılında kabul edilen kanunla ilk kez basından sayılmış internet siteleri, haber siteleri, resmî ilan, reklam yayınlama hakkı ve basın kartı gibi haklara kavuşmuşlardır.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun görev ve yetkileri ile medya hizmet sağlayıcı kuruluşların yayınlarında uymaları gereken kurallar kanunla belirlenmiş, bütün medya hizmet sağlayıcıları yayınları üst kurulda görevli meslek uzmanları tarafından tarafsız ve eşit olarak kanunda yer alan hükümler uyarınca değerlendirilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Köksal, lütfen tamamlayın.

TUBA KÖKSAL (Devamla) – Kurul, yapısı gereğince hiç kimseden talimat almamaktadır. Buradaki bulunan partilerin nispi temsil oranında üst kurul 9 üyeden oluşmakta ve bunlar aracılığıyla karar almaktadır. Türkiye'nin basın özgürlüğünü değerlendirmek için ideolojik saiklerle hareket ettikleri açık olan kuruluşların raporlarına değil, ülkemizdeki mevcut medya ortamına

bakmak gerekmektedir. Türkiye'de medya sektörünün çeşitliliği, ülkemizde faaliyette bulunan uluslararası medya kuruluşlarının sayısı medyanın özgür olmadığı bir ülke iddiasını tek başına çürütmektedir.

Konuşmamı Rahmetirahman'a uğurladığımız Kahramanmaraşlı mütefekkir Rasim Özdenören'in sözleriyle bitirmek istiyorum: "Bol bol okuyun ve okumayı terk etmeyin. Derdi olan insan okur, derdi olmayan da okuyarak dert sahibi olur. Asıl mesele bir derdimizin olmasıdır."

Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Köksal, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Oylarınıza sunmadan önce yoklama talebi vardır.

Sayın Başarır, Sayın Tahtasız, Sayın Suiçmez, Sayın Gürer, Sayın Kış, Sayın Timisi Ersever, Sayın Yanıkömeroğlu, Sayın Akay, Sayın Uzun, Sayın Coşar, Sayın Öneş Derici, Sayın Sümer, Sayın Kesici, Sayın Taşkın, Sayın Bakırlioğlu, Sayın İlhan, Sayın Kaya, Sayın Kanko, Sayın Güzelmansur, Sayın Arslan.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, basın özgürlüğünün önündeki yasal ve fiili engellerin araştırılması amacıyla 24/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Şimdi Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Değerli milletvekilleri, alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 132 milletvekilinin Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 132 Milletvekilinin Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2290) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 159) (*)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştı.

Şimdi on beş dakika süreyle soru ve cevap işlemi yapacağız.

Dünkü birleşimde soru ve cevap işlemi için sisteme giren milletvekillerine öncelik vereceğim ve soru-cevap işlemi başlatıyorum.

Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan? Yok.

Ankara Milletvekili Umut Akdoğan? Yok.

Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız...

Buyurun.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Sayın Başkan, SMA'lı hastalarımızın tedavilerinin devlet tarafından yapılmasını sağlayacak mısınız, yoksa yardım parasını toplamak için çocuklarımıza gene göz yummaya devam edecek mısınız? Epilepsi ve birçok hastalıkların ilaçlarının ödenmesi kaldırıldı. Halktan aldığınız vergileri bu ilaçların ödenmesi için kullanacak mısınız?

Kadınların üretime katılmasını teşvik etmek amacıyla kadın kooperatiflerine vergi muafiyetleri uygulamayı düşünüyor musunuz, yoksa kadınları evde oturmaya mahkûm etmeye devam edecek mısınız?

Otoyol ve köprülere döviz endekslisi olarak ödediğiniz geçiş garantili ödemeleri sonlandıracak mısınız?

Hastanelerde aylarca sıra bulamayan, ameliyat olamayan vatandaşlarımızın sorunlarını çözecek mısınız?

Şehir hastanelerinde hastalara müşteri gibi davranmayı bırakacak mısınız?

Çiftçinin ürünlerine ederini verip kanunen verilmesi gereken millî gelirin yüzde 1'ini destek olarak verecek mısınız?

BAŞKAN – Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez...

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Başkanım, beni sona bırakır mısınız?

BAŞKAN – Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu? Yok.

Tokat Milletvekili Kadim Durmaz? Yok.

Antalya Milletvekili Cavit Arı? Yok.

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Dün yine staj yapmakta olan 15 yaşındaki bir gencimizin asansör boşluğuna düşerek yaşamı sona erdi, öncelikle kendisine Allah'tan rahmet diliyorum.

Staj ve çıraklarda son dönemlerde büyük bedenlere yüklenen iş yükleniyor ve bunların çoğu iş cinayetine kurban gitmeye başladı, düşük ücretle bunlar sömürülüyor. TÜİK tarafından işçi gösteriliyor ancak "staj mağdurları" dediğimiz çırakların ve stajyerlerin, işe başladıkları gün yaşlılık sigortası başlatılmıyor.

Bu nedenle, bu Meclisin, bu iş cinayetlerini de dikkate alarak staj ve çıraklık mağdurlarını işe başladığı gün yaşlılık sigortasının başlayacağı düzenlemenin yapmasının şart olduğunu düşünüyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Sibel Suiçmez...

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Bıçak kemiğe dayandı. Araklı Entegre Katı Atık Değerlendirme ve Bertaraf Tesisi'yle

(*) 159 S. Sayılı Basmayazı 23/07/2024 tarihli 106'ncı Birleşim Tutanağı'na eklidir.

alakalı Trabzon'dan, Arsin'deki ve Araklı'daki vatandaşlarımızdan yığınla şikâyet alıyoruz. Geçen sene de bunları konuşuyorduk, hâlâ bunları konuşuyoruz. "Koku olmayacak." dediniz, vatandaşlarımızın yaşam kaliteleri bozuldu, kokudan pencerelerini açamıyorlar. "Sular etkilenmeyecek." dediniz, tesisin hemen altındaki akarsuya atık su karıştı. Vatandaşlarımızın sağlıklı çevrede yaşam hakları açıkça ihlal edilmektedir ama artık bıçak kemiğe dayandı.

Şimdi, Trabzon'un iktidar milletvekillerine buradan sesleniyorum: Ya bu tesisin doğru işletilmesini sağlayın ya da gereği yapılmıyacaksa doğayı katleden bu tesisi bir an evvel kapatın.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan...

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Teşekkür ederim.

Bu çalışma içerisinde deprem bölgesine yönelik bir destek söz konusu mudur? Deprem bölgesindeki mücbir sebeplerin süresi 31 Ağustos 2024 itibarıyla sona ermektedir. Bölgemizde bulunan ticaret, sanayi odalarının, esnaf birliklerinin tümünün bu sürenin en az bir yıl daha uzatılması yönünde bir talebi vardır. Ayrıca, vergi affı getirilmesine, diğer ödemelerin de ötelenmesine yönelik bir talep söz konusudur. Komisyonun bu konuda deprem bölgesine yönelik bir çalışması söz konusu mudur? Ayrıca, deprem bölgesinde SGK primlerinin affedilmesine ve ertelenmesine yönelik bir talep vardır çünkü o bölgede -yeteri derecede- istihdam alanıyla ilgili ciddi bir sorun yaşanmaktadır.

İkinci olarak da kanunla getirilen emekli maaşlarına ilişkin düzenlemenin 12.500 lira olması hedefi yıl sonuna kadar geçerli midir?

BAŞKAN – İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk...

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Artan enflasyona rağmen vergi tarifelerinde düzenleme yapılmaması patronlara, zenginlere, holding sahiplerine özel bir vergi düzenlemesi hâline gelmiştir. Buna dair vergi tarifelerinde düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez...

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) – Yurt dışı çıkış harçlarıyla ilgili bir düzenleme Meclise geldi. Hepinizin bildiği gibi -bu yurt dışı çıkış harçlarında- yurt dışına günübirlik gidip orada çerçilik yapan esnaf arkadaşlar var ve onların kazançları 500 TL civarında değil ancak yurt dışı çıkış harcını 500 TL olarak önümüze koyuyorsunuz. Bunu indirmek ve hatta hiç almamak gibi bir planlamayı neden hayata geçirmiyoruz? Bunu sormak istiyorum.

BAŞKAN – Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen...

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Emekliye 12.500 lirayı büyük bir fedakârlık olarak sunan, asgari ücretliyi açlık sınırının altında bir ücrete mahkûm eden bir ekonomik yaklaşımla karşı karşıyayız. Eğer IMF'yle resmî bir anlaşma yapılacak olsa emekliyi, asgariyi ücretliyi koruyan bir sosyal riski azaltma programı hayata geçebilirdi. Benim Sayın Başkana sorum şu: Bu kadar büyük fedakârlık beklenirken vatandaşın, kamu-özel iş birliği projeleriyle ilgili herhangi bir konu gündeme alınmakta mıdır? Kamu-özel iş birliği projelerinin finansman maliyeti, bugüne kadar ödenen para dikkate alındığında bu patronları masaya davet edip alacaklarının hiç olmazsa bir kısmından fedakârlık yapmaları hususunda bir talep dile getirilmiş midir, yoksa emekliden, asgari ücretliden bir lira, bir lira toplamaya çalışan Maliyemiz kamu-özel iş birliği projelerinin patronlarıyla bir pazarlığa dahi girişmeyi göze alamamakta mıdır?

BAŞKAN – Kocaeli Milletvekili Mühîp Kanko...

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Kocaeli'de elektrik dağıtım şirketi olan SEDAŞ'la ilgili gazete başlıklarını okuyorum: "SEDAŞ'ın plansız kesintisi tavukları telef etti." "SEDAŞ, elektriksiz kalacak ilçeleri duyurdu." "Kocaeli esnafı SEDAŞ'ın kesintileri nedeniyle çileden çıktı." "SEDAŞ duyurdu: Kocaeli'nin 4 ilçesi elektriksiz kalacak." "SEDAŞ'ı, sürekli yaşanan elektrik kesintileri nedeniyle cihazlarının bozulduğunu söyleyen vatandaşlar arıyor." "Allah belanı versin SEDAŞ!" "Sen ne yaptın SEDAŞ!" "Kartepe'de büyük isyan!" SEDAŞ Elektrik Dağıtım Anonim Şirketini halkın sesine kulak vermeye davet ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer...

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Son dönemde uluslararası kredi derecelendirme kuruluşlarının on bir, on iki yıl aradan sonra ülke kredi notunu ve görünümünü artırdığını görüyoruz. Bunla birlikte, swap rezervinin gerilemesi ve Merkez Bankası döviz rezervinin artması uygulanan ekonomik programın doğru bir yolda olduğunun birer göstergesi olarak yorumlanıyor. Tüm bu bilgiler ışığında Merkez Bankası dün açıkladığı kararla politika faizini yüzde 50'yle sabit tuttu. Sorum şu: Bu bahsedilen olumlu verileri de dikkate alarak politika faizinin ivmesinin aşağı yönlü olacağı tarihin zamanıyla ilgili bir öngörünüz var mı? Varsa bu tarih nedir? Ayrıca, güncel olarak Merkez Bankasının döviz rezervi ne kadardır?

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Şimdi, sorulan soruları cevaplandırmak üzere Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Muş'a söz veriyorum.

Sayın Muş, buyurun.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET MUŞ (Samsun) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizi ve hazırunu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Hatay Milletvekilimiz mücbir sebeple alakalı "Uzatma olacak mı?" diye bir soru sordu. Tabii, bu, Komisyon olarak bizim uhdesinde olan bir yetki değil, bir yasama veya bir yasayla da yapılmıyor ki Genel Kurul buna bir karar versin. Bu, Hükûmetin uhdesinde olan bir konu. Şu an Hükûmet yetkililerinden aldığım bilgi bir uzatmaya gitmeyecekleri yönünde, deprem bir mücbir sebep ilan etme hâlidir ancak depremin etkilerinin ortadan kalkmasıyla beraber mücbir sebebin ortadan kalktığını, beyannamenin verilebildiğini, belge ve kaydın tutulabildiğini dile getiriyorlar. Dolayısıyla şu an itibarıyla bir uzatma söz konusu değil ama sonrasında alakalı yapılacak başka bir değerlendirmede Hükûmetin farklı bir kararı olur mu onu bilemiyorum ama şu an Hükûmetin gündeminde olmadığını ifade edebilirim.

Bir diğer soru: Yurt dışı çıkış harçlarıyla alakalı, özellikle sınır bölgelerinde yaşayan vatandaşlarımızla alakalı olarak bir milletvekilimiz sordu. Değerli milletvekilleri, çıkış tarihi itibarıyla yurt dışında oturma izni bulunanlar, 7 yaşını doldurmamış olanlar, "pasavan" diye adlandırılan, sınır bölgelerimizde yaşayan vatandaşların sınır ülkeye pasaportsuz gidebilmesini sağlayan belge ve benzeri belgelerle çıkış yapanlar, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne kimlik belgesiyle çıkış yapanlar, yurt dışına ticari amaçla sefer yapan kara, deniz, hava ve demir yolu toplu taşıma ve yük taşıma araçları mürettebatından yurt dışına çıkış harcı alınmıyor, bunlar istisna kapsamında.

Yine, birinci bölüm üzerinde yapılan değerlendirmelerde şimdi söz alan milletvekillerimizin Komisyon raporunu veya bizi ilgilendiren boyutuyla alakalı soruları cevaplandırdım. Birinci bölüm üzerinde sayın milletvekillerinin yaptıkları konuşmalarda dile getirdikleri hususlar vardı, bunlardan bir tanesi şu: "Kayıt dışı ekonominin vergilendirilememesi ve verginin tabana yayılamaması sorununu çözmek için hangi önlemler alınmaktadır?" Tabii, bunların önemli bir kısmını Hükûmet alıyor, yasamayla alakalı da bizim

milletvekili olarak aldığımız tedbirler var ama geneli itibarıyla kayıt dışı ekonomik faaliyetlerin araştırılması ve bunların önlenmesine yönelik yürütülen çalışmalar hukuki düzenlemeler ve az önce ifade ettiğim gibi idari düzenlemeler olarak 2 şekilde ifade edilebilir. Kayıt dışılıkla mücadele konusunda hazırlanan eylem planlarıyla belirlenen alanlarda çok yönlü çalışmalar yürütülmektedir. Geçmiş dönemde, geçtiğimiz yasama döneminde burada, özellikle vergi yükünün toplandığı bazı alanlara yönelik Parlamento'nun da çeşitli önemli düzenlemeleri olmuştur. Bu bağlamda, yine, geçtiğimiz dönem akaryakıt sektörüne yönelik düzenlemeler yapılmıştır, 2021 yılında 7318 sayılı Kanun'la akaryakıt kaçakçılığı büyük ölçüde önlenmiştir; burada yüzde 20'lik KDV haksız bir şekilde ve yasa dışı bir şekilde satılmak suretiyle bir haksız kazanç elde ediliyordu.

Vergi mevzuatında yapılması öngörülen değişikliklerle kayıt dışılıkla mücadeleye katkı yine, bu teklifle sağlanacaktır. Bu bağlamda, günlük hasılat tespitlerinin yapılması, gelir ve kurumlar vergisinde tevkifat kapsamının genişletilmesi, usulsüzlük, özel usulsüzlük cezalarının caydırıcı bir seviyeye getirilmesi, kayıt dışı çalışanlara vergi ziyanının artırımı uygulanması, başkasının banka hesabını kullananlara ve kullandıranlara özel usulsüzlük cezasının kesilmesi, başkasına ait POS cihazı kullananlara ve bunu kullandıranlara özel usulsüzlük cezasının kesilmesi gibi düzenlemeler bu kanun teklifi kapsamında da yapılmaktadır.

Yine "Kadın kooperatiflerine muafiyet sağlayacak mısınız?" şeklinde bir soru geldi. Kurumlar Vergisi Kanunu gereğince kooperatifler, sermaye üzerinden kazanç dağıtılmaması, yedek akçelerinin ortaklara dağıtılmaması, yönetim kurulu üyelerine kazanç üzerinden pay verilmemesi şartıyla kurumlar vergisinden muaftır. Muafiyette kadın-erkek kooperatifi ayrımı bulunmamaktadır.

"2024 yılı için usulsüzlük cezalarından, birinci derece usulsüzlük, ikinci derece usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarından ne kadar tahsil edildi?" diye bir soru soruldu birinci bölüm üzerindeki konuşmalarda. 2024 yılının ilk altı ayında 851 bin 293 mükellefe 6,2 milyar lira özel usulsüzlük ve usulsüzlük cezası kesilmiştir. Bu tutarın 1,7 milyar lirası itiraz edilmeden tahakkuk etmiş ve 468 milyon lirası aynı dönemde tahsil edilmiştir. Kesilen ceza tutarının 4,5 milyar lirası ihtilaflı olup henüz kesinleşmemiştir. 2024 yılının ilk altı ayında genel bütçe geliri olarak tahsil edilen usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları toplam tutarı ise 1 milyar 217 milyon Türk lirasıdır.

"Vergi cezaları ve diğer cezalandırma tahakkuk ve tahsilat oranları nedir, neden düşüktür?" diye yine konuşmalar içerisinde bir soru yöneltilmişti burada. Değerli milletvekilleri, şöyle ki: Tablolarda yalnızca ilgili yıl içinde tahakkuk eden alacağın ilgili yıl içindeki tahsilat oranı bulunmamaktadır. Bu tablolarda bunların yanı sıra önceki yıllardan gelen ve içinde tahsil kabiliyetini yitirmiş alacaklar da bulunmaktadır. 30 Haziran 2024 tarihi itibarıyla kümülatif genel bütçe geliri olan vergi cezaları, yargı para cezaları, idari para cezaları dâhil olmak üzere toplam idari para cezaları tahakkuk bakiyesi 576,9 milyar Türk lirasıdır. 30 Haziran 2024 itibarıyla vergi cezalarının yaklaşık yüzde 59,5'inin yani 343 milyar Türk lirasının tahsil kabiliyeti bulunmamaktadır. Vergi cezaları özelinde tahsil edilmesi gereken 375 milyar liranın yaklaşık yüzde 70'inin yani 263 milyar lirasının tahsil kabiliyeti yoktur. Kalan tutarın bir kısmı yapılan kanunları içerisinde taksitler hâlinde ödenmektedir, bir kısmıyla ilgili yargının yürütmeyi durdurma kararları vardır, bir kısmıyla ilgili tahsilat çalışması da devam etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Muş, lütfen son sözlerinizi alalım.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET MUŞ (Samsun) -2024 yıl için tahakkuk eden cezalara karşılık bu yıl içinde tahsil edilen tutarlar dikkate alındığında bu oran ortalama yüzde 25 civarındadır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, soru-cevap işlemi tamamlanmış ve birinci bölüm üzerindeki görüşmeler de tamamlanmıştır.

Şimdi, birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1'inci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

İsa Mesih Şahin

Sema Silkin Ün

İstanbul

İstanbul

Denizli

Selçuk Özdağ

Mustafa Kaya

Cemalettin Kani Torun

Muğla

İstanbul

Bursa

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERSAN AKSU (Samsun) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Bursa Milletvekili Cemalettin Kani Torun'a söz veriyorum.

Sayın Torun, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

CEMALETTİN KANİ TORUN (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ülkemiz, Hükûmetin uyguladığı yanlış ekonomi politikaları yüzünden tarihindeki en büyük krizlerinden birini yaşıyor. Hazine ve Maliye Bakanımızın ifadesiyle, geçtiğimiz yıl iktisat literatüründe olmayan irrasyonel politikaları uygulamaktan vazgeçtik, Merkez Bankasının yapmış olduğu faiz artışlarıyla birlikte daha sıkı bir para politikası uygulamaya başladık. Ancak "Ekonomimiz düzeliyor." "Enflasyon düşüyor." "En kötüsü geride kaldı." gibi ifadeler Hükûmet tarafından kullanılmaya devam edilirken dar gelirli vatandaşımız ekonomik krizin getirmiş olduğu yoksullukla yüzleşmeye devam ediyor.

İktidar, kendi elleriyle ülkeyi soktuğu kur krizinden sonra bir kurtuluş olarak kamuoyuna sunduğu kur korumalı mevduat garabetiyle tarihte görülmemiş bir servet transferine sebep oldu. Hazine garantisiz, parası olanlar servetine servet katarken, ucuz kredilerle kamu bankaları bedava para dağıtırken sonunda deniz tükendi. Yeni yönetim de devraldığı enkazı ülkemizin en dezavantajlı, en yoksul kesimleriyle kaldırmanın peşinde. Bollukta sofraya oturtulmayan ücretliler ve emekliler, ekonomiyi toparlamak adına yine sabreden ve yükü sırtlayan kesimler olmaya devam ediyorlar. Bu kürsüde söz alan birçok milletvekili arkadaşım ifade etti ancak ben de tekrar etmek istiyorum: Kur korumalı mevduata 1 trilyon lira verenler, en düşük emekli maaşının aylık sınırının altında kalan asgari ücrete yükseltilmesini isteyen muhalefete "popülist" diyor. Torunlarına harçlık veremediği, pazara gidemediği için gözyaşı döken emeklilere 12.500 liranın bir lütf gibi ilan edilmesini buradan kınıyorum. Dolar bazında hesaplamalar yaparak aldıkları emekli maaşını normal karşılayan zihniyeti de kınıyorum.

Değerli milletvekilleri, neredeyse tüm sendikalar, vergi kanunlarında yapılacak değişikliğe vergi dilimlerinde bir iyileşme olacak mı gözüyle baktılar. Hükûmetten vergi dilimlerinde adil bir oranlama yapılmasını, kademelerin artırılmasını ve yükseltilmesini talep ettiler. Bu konuda onlarca kanun teklifi verildi Meclis Başkanlığına. Bugün ücretli çalışanlar maalesef önümüzdeki ay ne maaş alacaklarını bilemez durumdadır. Temmuz zammı aldıklarını düşünen çalışanlar, ocakta aldıkları maaşın neredeyse aynısını aldılar. Dolaylı vergilerle zengin ile fakiri aynı vergi yükünün altında bırakan vergi sistemimiz, dolaysız

vergilerle de maalesef orta gelir grubunun aldığı zamları yavaş yavaş cebinden almaktadır. Madem Sayın Mehmet Şimşek az kazananlardan az, çok kazananlardan çok vergi alınması konusunda bir irade ortaya koyuyor; madem garantili köprülerden, havaalanlarından geri dönülemiyor, bunların üstlerine gidilemiyor; gelin, bu kanunda gelir vergisi kademelerine 6 ve 7'nci kademeyi de ekleyerek gelirleri arasında uçurum olanların vergileri arasında da bu uçurumu koruyalım. Bunların oranlarında ve alt-üst sınırlarında düzenlemeler yapalım; yıllık 600 bin lira kazancı olan birisi ile 2,5 milyon lira kazanan birisinin aynı vergi diliminde bulunmasını hep birlikte engelleyelim.

Değerli arkadaşlar, TÜİK verileri üzerinde yapılan oynamalar zaten çalışanların hak ettikleri ücretleri alamamasına sebep olmaktadır. Sene başında aldığı maaş ile sene sonunda aldığı maaş arasında ciddi farklar olan çalışanların yıl boyunca omzuna yüklenen, enflasyonla birlikte düşünüldüğünde oluşan bu refah kaybını adil bir vergi düzenlemesiyle engellememiz acil ve elzemdir.

Yurt dışına göç eden vatandaşlarımızın rekor düzeye ulaştığı, çocuk yoksulluğunun, bodurluğun, dengeli ve düzenli beslenemeyen çocukların sayısının her geçen gün arttığı, mutsuzluğun bir standart hâle geldiği bir ortamda artık Hükûmet suni gündemleri terk etmeli, vatandaşın gerçek sorunlarıyla ilgilenecek ekonomik krizin faturasını yoksul kesimlere değil rant sınıfına kesmelidir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Torun, teşekkür ediyorum.

Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Karar yeter sayısı arayalım önergemizde.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... (CHP, İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından "Yok, yok!" sesleri)

Elektronik cihazla oylama yapacağım.

İki dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Evet, değerli milletvekilleri, karar yeter sayısı vardır, önerge reddedilmiştir.

Şimdi diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 Sıra Sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 1- 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 22/A maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde bulunan 'her türlü ödemelerde,' ibaresi 'her türlü ödemelerde (mahkeme kararları ve icra dairelerinin ödeme veya icra emirleri üzerine yapılacak ödemeler dâhil),' şeklinde değiştirilmiştir."

Rahmi Aşkın Türeli

Ömer Fethi Gürer

Sibel Suiçmez

İzmir

Niğde

Trabzon

Kadim Durmaz

Mustafa Erdem

Ahmet Vehbi Bakırloğlu

Tokat

Antalya

Manisa

Gülcan Kış

Mersin

BAŞKAN – Evet, Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERSAN AKSU (Samsun) - Başkanım, katılamıyoruz.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Mersin Milletvekili Gülcan Kış'a söz veriyorum.

Sayın Kış, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

GÜLCAN KIŞ (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ekonomik krizin, yoksulluğun, vergide adaletsizliğin, işsizliğin, enflasyonun arttığı bir süreç yaşıyoruz. Yirmi iki yıldır iktidarda olan AKP Hükûmeti, fakirin daha fakir, zenginin daha zengin olduğu bir sistem yaratmıştır. Ülkemizde yaşanan gelir dağılımı adaletsizliğinin en temel nedeni, vergi politikalarındaki çarpıklıktır. Yapılan vergi araştırmalarına göre Türkiye, düşük gelir grubundan en yüksek verginin, yüksek gelir grubundakilerden ise en düşük verginin alındığı ülkelerin başında geliyor. 3 Haziran 2023 tarihinde Hazine ve Maliye Bakanı olarak göreve başlayan Sayın Mehmet Şimşek de iflas eden ekonominin yükünü dar gelirliiden çıkarmayı politika hâline getirmiş, âdeta Deli Dumrul'a dönüşmüştür. Akla hayale gelmeyecek şeylerden, tuttuğundan vergi alan Bakan olarak da tarihe geçecektir. Kısacası, Şimşek'le her gün yeni bir vergiye uyanır hâle geldik. Gözünü emeklinin, işçinin cebine diken; vergilerle, zamlarla milletin belini büküp hayatını yaşanmaz hâle getiren ekonomi kurmay kadrosu vardır. Biz muhalefet milletvekilleri olarak ne diyoruz: Elinizi vatandaşın cebinden çekin artık. Vergide adalet diyoruz, kentsel rantları vergilendirin, sermayeye vergi koyun diyoruz. Onlar ne yapıyor? Yurt dışı çıkış harcına zam yapıyor; dar gelirliye, emekliye her gün, her saniye vergi, zam üstüne zam yapıyor.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz tarihinin en büyük yoksulluğunu yaşarken biz neyi görüşüyoruz? Birbirleriyle alakasız, vergi reformu iddiası taşıyan bir torba kanun teklifini görüşüyoruz. Anayasa'ya aykırılıklar içeren değerlendirmelerimiz Komisyonunda kabul görmemiştir. Toplumun her kesimini yakından ilgilendiren, bazı sektörlerde iş ve işleyiş kurallarını, piyasa oluşumunu, ekonomideki kaynak dağılımını ve ekonomik tercihleri etkileyecek böylesi bir düzenleme aceleyle de yasalaştırılmak istenmektedir. Kamu kurum ve kuruluşlarının, sivil toplum örgütlerinin, işçi sendikalarının, meslek örgütlerinin görüşleri alınmamıştır. Mersin'de iş dünyasından gelen bir milletvekili olarak şunu söylemek isterim ki kanun teklifi Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulduktan sonra başta iş dünyası olmak üzere esnafımız, çiftçimiz, sanayicilerimiz, Mersin'in ekonomisini ayakta tutan tüm kesimler talep ve önerilerini sıralamışlardır.

Teklifte, başta işsizlik ve enflasyon olmak üzere ekonomik ve sosyal sorunların temelden çözümüne yönelik herhangi bir öneri bulunmamaktadır. Çok yüksek bir kayıt dışılığın hüküm sürdüğü bilinmektedir. Vergi yükü dağılımının adil olmaması en önemli problemlerdendir. Bugün ülkemizde bölümüm ilişkileri belki de cumhuriyet tarihinde hiç görülmediği ölçüde de bozulmuştur. Borçlanmaya dayalı, Türkiye'yi hızlı bir biçimde bütçe ve kamu açığıyla karşı karşıya bırakan ekonomik bir model yaratılmıştır. Emekli maaşları ve asgari ücret artışlarına, sendikal örgütlenmenin önündeki engellerin kaldırılmasına, daha adaletli bir gelir dağılımının sağlanmasına ve yoksulluğun ortadan kaldırılmasına yönelik hiçbir düzenleme bulunmamaktadır. Verginin asıl yükünü Türkiye'de emekçiler, işçiler, ücretli çalışanlar çekmektedir. Gerçek şu ki çalışanların ve emeklilerin tasarruf ya da fedakârlık yapacak bir durumu da kalmamıştır. Üstüne basa basa tekrar ediyorum: Türkiye'nin temel sorunu gelir adaletsizliğidir. Sosyal devlet olmanın gereği olarak yoksullara, esnafa, çiftçiye, memurlara, işçilere ve emeklilere yönelik politikalara öncelik verilmelidir. Sansürcü, tartışmalı, tartışılabilirliğini kaybetmiş TÜİK verilerine göre enflasyonun belirlendiği ve milyonlarca insanın hakkının yendiği bir süreçte siz o kadar tepkiye rağmen emekli maaşını 10.000 TL'den 12.500 TL'ye çıkarmakla övünen bir parti oldunuz ama biz bu rakamı telaffuz etmekten sizin adınıza da utanç duyuyoruz. Komisyonunda "En düşük emekli aylığını asgari

ücret seviyesine çıkarın.” diye verdiğimiz önergemiz AKP ve MHP oylarıyla reddedildi; bunun takdirini de milyonlarca emeklimize bırakıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kış, lütfen tamamlayın.

GÜLCAN KIŞ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, yerelde iktidar olmuş, halkın güvenini kazanmış, umut olmuş Cumhuriyet Halk Partisi olarak yapılacak ilk genel seçimlerde hakkaniyetli, vicdanlı, insafı ve halktan yana vergi sistemini halkın iktidarıyla kuracağız. Kamuoyuna “vergi reformu” olarak sunulan ancak vergi konusunda ciddi hiçbir düzenleme içermeyen bu kanun teklifine bu hâliyle karşı olduğumuzu bildiriyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kış, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza...

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Kalkmadınız bak, hepiniz kalkmadınız.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Kalktı işte herkes.

BAŞKAN – Bak...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Yani bundan daha hızlı kalkamıyorum.

BAŞKAN – Birden, birden, aynı anda...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Aynı anda kalktık, aynı anda.

BAŞKAN – Ya da yazılı verin.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şöyle, iki gün sonra alışırsız, aynı anda böyle, Çin ordusu gibi.

BAŞKAN – Yoklama talebinde bulunan arkadaşlarımızın isimlerini tespit edeceğim: Sayın Başarır, Sayın Türel, Sayın Kış, Sayın Aliye Coşar, Sayın Emre, Sayın Elvan Işık Gezmiş, Sayın Akay, Sayın Yanıkömeroğlu, Sayın Güzelmansur, Sayın Kanko, Sayın Taşkın, Sayın Yaman, Sayın Dinçer, Sayın Aşkın Genç, Sayın Nermin Yıldırım Kara, Sayın Arslan, Sayın Melih Meriç, Sayın Taşkent, Sayın Özçağdaş.

Evet, sayı 20 olmadığı için, 19...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Nasıl?

YUNUS EMRE (İstanbul) – Enis Berberoğlu var, Berberoğlu.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bakın, o yüzden... (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; CHP sıralarından gürültüler)

YUNUS EMRE (İstanbul) – Berberoğlu var; ayakta Sayın Başkan, ayakta.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan...

YUNUS EMRE (İstanbul) – Berberoğlu var Başkanım, Berberoğlu var; ayaktaydı.

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan...

YUNUS EMRE (İstanbul) – Berberoğlu var, ayaktaydı Başkan.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri...

YUNUS EMRE (İstanbul) – Berberoğlu var, ayaktaydı.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayı 20; hayır, sayı 20!

BAŞKAN – Sayın Başarır, izin verir misin.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayı 20.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Usul tartışması başlatın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bakın, bir daha söyleyeyim, sayı 20.

BAŞKAN – İzin verir misin, bir izah yapayım.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – 20, Sayın Başkan, 20!

BAŞKAN – Ya, 20 değil; biz Divan olarak baktık, gördük yani sayı 20 değil, lütfen... (AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler) Bak, aynı anda kalkması lazım, biri sonradan geldi, ismini vermek istemiyorum. Tamam mı?

Şimdi diğer önergeyi...

(Başkanlık kürsüsü önünde toplanmalar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, usul tartışması açacağız o zaman.

OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Başkanım, babalarının yeri mi bunların? Sabahtan beri ne böyle sürekli, sürekli! 20 kişiyi ayağa kaldıramıyorlar.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Başkan, usul tartışması aç, usul tartışması. Usul tartışması aç Başkan, usul, usul!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ya, bir dahakine yaparsınız, bir dahakine.

BAŞKAN – Şimdi diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu
İstanbul

Yüksel Selçuk Türkoğlu
Bursa

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, Enis Berberoğlu var mı listede?

BAŞKAN – Saydım.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, bakın...

BAŞKAN – Sayın Berberoğlu... (AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Başkanım, bir tanesi de sağdan, bizim oradan geldi. Yok Başkanım, yok.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Ya, yok, yok. Bakın, ben ve Divan doğru bir biçimde saydık ve bir arkadaşınız sonradan geldi, o dâhil değil buna.

OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Başkanım, birisi bizim oradan geldi, yoklamada yoktu, yoklama başlayınca geldi bizim oradan.

BAŞKAN – Lütfen, bakın, bizim iyi niyetimizden...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, 20 kişi, ben saydım.

BAŞKAN – İstirham ediyorum... Yani bir sorun yok, bir dakikamızı alacak bir iş, ben niye engel olayım ona? Orada olsa biz niye almayalım?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Zaten şu anda beş dakikamızı aldınız.

BAŞKAN – Tamam işte ama biz doğrusunu yaptık. Ben şimdi 20 kişi yoksa yoklamayı İç Tüzük'e göre yapamam ki yani lütfen...

Komisyon, önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERSAN AKSU (Samsun) – Sayın Başkanım, önergeye katılamıyoruz.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'na söz veriyorum.

Sayın Türkoğlu, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; efendim, yirmi iki yıllık iktidarınızın neticesinde gele gele yine ne kanunu çıkarıyoruz? Vergi kanunu. Hâlbuki yirmi iki yıl önce şöyle demiştiniz ve bunu da her yıl tekrar etmiştiniz... En son sistem değişikliğinde de "Verin bu kardeşinize yetkiyi, bu memlekette enflasyonla, faizle, dövizle, yoklukla ve yoksullukla nasıl mücadele edilir göstereyim." demişti Sayın Genel Başkanınız. Ama, biz yirmi iki yılın sonunda ne getiriyoruz? Vergi getiriyoruz. Kişi başına düşen millî gelir 25 bin dolar olacaktı; tek haneli enflasyon, tek haneli faiz de olacaktı; işsizlik yok olacaktı; en son, Ay'a sert iniş yapacaktık. Bu vergi kanunuyla sert inişi siz bu gariban milletin beline yaptınız yine. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Efendim, işin aslı şu: Deli Dumrul yasası -ben buraya defaten getirmiştım Deli Dumrul'un resmini- haraç iktidarı devam ediyor. İşte bu kanun teklifiniz yani haraç iktidarı olmaya aynen devam edeceğinizi itiraf eden vicdansız, bir o kadar da gerçekten acımasızdır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Merkez Bankasının daha yeni açıkladığı veriler ne diyor, biliyor musunuz? Türkiye 2023 yılında 28,4 milyar dolar faiz ödedi. Bu, 2011 yılından bu yana dolar bazında bir yılda faize ödenen en yüksek miktar oldu; son yirmi yılda ödenen toplam rakam 560 milyar dolar; sizin açıklamalar, resmî rakamlardan bahsediyorum.

Topluyorsunuz vatandaşın vergileri, haraçları; vatandaşın deyimiyle götürüp emperyal devletlerin tefecilerine kuzu kuzu teslim ediyorsunuz. Hâlen daha ecnebilere el avuç açıp fellik fellik de sıcak para arıyorsunuz. Neden? Memleketi neredeyse namerde muhtaç ettiniz de ondan.

Geçtiğimiz aylarda Mecliste sizin oylarınızla bir bütçe kabul edildi, değil mi? Buna göre devriktidarınızın 2024 yılında tam 11 trilyon 89 milyar lira harcama yapılacak. Bunun tamı tamına 1 trilyon 254 milyarı ise yukarıda sözünü ettiğimiz faiz harcamalarına gidecek. Bu para nereden gelecek? İşte bu vergi kanunu teklifiyle millete saldırdığınız salmalardan gelecek.

Duyduk ki haraç iktidarı olarak 2024 yılı içinde de toplam 8 trilyon 437 milyar lira gelir elde etmeyi planlıyorsunuz. Bu rakamın tamı tamına 7 trilyon 408 milyar lirasını da vergilerden toplayacaksınız, bunun da yaklaşık yüzde 20'siyle borcunuzun sadece faizini ödeyeceksiniz. Dikkat edin, bu sadece faiz ödemesi, daha bunun anaparası var, babaparası var.

Ezcümle, demek ki neymiş? Memleketi gırtlığa kadar borca batırmışsınız, millettten vergileri toplayıp uluslararası tefecilere boca ediyormuşsunuz. Ne demiştik? Son darbeyi de sosyal devlete vuruyorsunuz. Vergiler ne için toplanır? Milletin ekonomik ve toplumsal varlığını iyileştirmek için. Sosyal devlette vatandaş gelecek kaygısı yaşamaz; millette de ikbal korkusu olmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Devamla) – Tamamlayayım efendim.

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu, lütfen tamamlayın.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Devamla) – Ama siz sadece topladığınız değil, toplayacağınız vergileri bile ecnebilere âdeta ipotek ederek bu milletin geleceğini çaldınız; bu milletin geleceğini çalmakla kalmayıp istikbalini de ateşe attınız.

Bütün bu nedenlerle, İYİ Parti Grubumuz adına, Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nizi millet adına, millet için kabul etmeyeceğiz.

Ayrıca araya sokuşturduğunuz bu memur sendikalarındaki yüzde 1 barajı... Allah'tan korkun ya! "Yüzde 2" diye denediniz, Anayasa Mahkemesi iptal etti. Yani demek istiyorsunuz ki "Bizim başyandaş sendika ile onun yancısı sendika istedi diye bunu vicdansız, adaletsiz, Anayasa Mahkemesi kararlarına da aykırı olarak getirdik."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu, teşekkür ediyorum.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Devamla) – O zaman tutanaklara geçsin.

Hiçbir şey değilse bu, ayıptır.

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) – Genel Kurula hitap edin Sayın Hatip.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Devamla) – Siz getirdiğiniz için efendim...

Ayıptır, bari bundan vazgeçin. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Türkoğlu.

(AK PARTİ sıralarından "Hatip, yerine otur." sesi)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – En son bu hareketi yapmanın gereği yok, yakışmıyor, ayıptır!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Bugünkü aksiyon yeter, otur!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Zorunuza mı gitti?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yok, gitmedi ya; sana yardımcı oluyoruz, otur.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Ya, Bakanların söyledi.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – İşine bak, konuşma oradan.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Ben nereye bakacağımı biliyorum.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ya, sana yardımcı oluyoruz, otur.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Aynı şeyi yapıyorsun gene, ayıptır!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Sen aynı şeyi yapıyorsun!

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, önergenin oylamasından önce bir yoklama talebi vardır, şimdi bu talebi yerine getireceğim.

Önce, yoklama talebinde bulunan sayın üyelerin ismini okutup salonda bulunup bulunmadıklarını tespit edeceğim.

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu? Burada.

Bülent Kaya? Burada.

Mehmet Akalın? Burada.

Dursun Ataş? Burada.

Kürşad Zorlu? Burada.

Burak Akburak? Burada.

Yüksel Selçuk Türkoğlu? Burada.
Şenol Sunat? Burada.
Hüsmen Kırkpınar? Burada.
Rıdvan Uz? Burada.
Burhanettin Kocamaz? Burada.
Adnan Şefik Çirkin? Burada.
Mustafa Bilici? Burada.
İsa Mesih Şahin? Burada.
Ali Fazıl Kasap? Burada.
Necmettin Çalışkan? Yok.
Sema Silkin Ün? Burada.
Mehmet Atmaca? Burada.
Selçuk Özdağ? Burada.
Şerafettin Kılıç? Yok.
Hasan Ekici? Yok.
Serap Yazıcı Özbudun? Burada.
İdris Şahin? Burada.
Mehmet Salih Uzun? Burada.
Cemal Enginyurt? Burada.
Birol Aydın? Burada.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 132 Milletvekilinin Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2290) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 159) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinde yer alan "şeklinde" ibaresinin "biçiminde" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Onur Düşünmez

Ali Bozan

George Aslan

Hakkâri

Mersin

Mardin

Heval Bozdağ

Ömer Faruk Hülakü

Sırrı Sakik

Ağrı

Bingöl

Ağrı

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERSAN AKSU (Samsun) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'e söz veriyorum.

Sayın Sakik, buyurun.

SIRRI SAKİK (Ağrı) – Sayın Başkan, sevgili arkadaşlar; hepinize iyi bir akşam diliyorum.

Bugün hiç tasvip etmediğimiz bir olayı hep birlikte yaşadık ama bu Parlamentonun bir çifte standart içerisinde olduğunu bu akşam, burada, sizlerle paylaşmak istiyorum.

Bakın, burada, daha önce, şu Başkanımızın oturduğu yerde bize ve grubumuza aynen kullandığı cümle şuydu: "Pezevenkler" dedi ama tutanaklara geçmedi çünkü bu memurlara bu talimatlar verilmiş ve tutanaklara geçmeyen bir "pezevenk" kelimesi...

BAŞKAN – Sayın Sakik, şimdi, bakın, bu alıntı da olsa kaba ve yaralayıcı sözdür, burada tekrarlamamak lazım. Bu kürsüden buna lütfen dikkat edelim.

SIRRI SAKİK (Devamla) – Efendim, buradaki o sözü bizzat sizin yerinizde oturan...

BAŞKAN – Buradan uyarıyorum: Bundan sonra da eğer kaba, yaralayıcı söz olursa otomatik olarak buradan kesiyorum, keseceğim yani.

SIRRI SAKİK (Devamla) – Sayın Başkanım...

(Mikrofon Başkan tarafından kapatıldı)

SIRRI SAKİK (Devamla) – Sayın Başkanım, kaba, yaralayıcı sözü sizin yerinizde oturanlar bize sarf ettiler.

BAŞKAN – Ama burada sarf edilmez.

SIRRI SAKİK (Devamla) – Ben çifte standardı vurgulamaya çalışıyorum.

BAŞKAN – Eleştirebilirsiniz ama burada tekrarlanmaz Sayın Sakik.

SIRRI SAKİK (Devamla) – Bakın, ondan sonrası bir işlem yapılmadı.

Sonrası sizin grubunuzdan bir kadın arkadaşın çıkıp grubumuza aynen kullandığı cümle şu: "Orospu çocukları" dedi.

(Mikrofon Başkan tarafından kapatıldı)

(AK PARTİ sıralarından "Ayıp ya!" sesleri, gürültüler)

SIRRI SAKİK (Devamla) – Aynen, arkadaşlar, aynen... Arkadaşlar, yapmayın, bağırmayın!

ALİ İNCİ (Sakarya) – Özellikle tahrik ediyorsun, ayıp, ayıp, yaşından başına...

BAŞKAN – Sayın Sakik...

(AK PARTİ sıralarından gürültüler)

SIRRI SAKİK (Devamla) – Sayın Başkan, izahat...

BAŞKAN – Sayın Sakik, bir dakika...

Bakın, biz bugün burada...

(AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bir izin verin, bir izin verin. Ben konuşuyorum.

ALİ İNCİ (Sakarya) – Geçsin yerine, konuşmasın!

SIRRI SAKİK (Devamla) – Sayın Başkan, susturmayacak mısınız?

BAŞKAN – Sayın Sakik... Sayın Sakik, bir izin verin ben anlatayım, bakın, beni dinleyin.

(AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ALİ İNCİ (Sakarya) – Utanmadan verdiği küfürlere bak!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Ne anlatıyorsun?

SIRRI SAKİK (Devamla) – Çok ayıp!

BAŞKAN – Bugün burada yaşanan nahoş hadiselerden dolayı bütün Grup Başkan Vekili arkadaşlarımız konuşmalar yaptılar, değerlendirme yaptılar ve “Meclisin mehabetine yakışmayan bir dil kullanmayın.” diye uyardılar.

(AK PARTİ milletvekillerinin kürsüye doğru yürümeleri, gürültüler)

KEZBAN KONUKCU (İstanbul) – Ayağa kalkmadan konuşamıyorsunuz ya!

SIRRI SAKİK (Devamla) – Buraya doğru gelmeyin!

VEYSAL TİPİOĞLU (Kocaeli) – Biraz edepli konuşun, edepli!

SIRRI SAKİK (Devamla) – Böyle olmaz!

VEYSAL TİPİOĞLU (Kocaeli) – Edepli konuş!

BAŞKAN – Ama yapmayın, siz tekrar ediyorsunuz, burada küfürleri tekrar etmek de doğru bir dil değil, kaba ve yaralayıcı dil kullanmak yasaktır.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.13

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 22.41

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Rümeysa KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 107’nci Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

XI.- DİSİPLİN CEZASI İŞLEMLERİ

1.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik’e, 159 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmadaki bazı ifadeleri nedeniyle İç Tüzük’ün 157’nci maddesi uyarınca uyarma cezası verilmesi

BAŞKAN – Bir önceki oturumda Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik tarafından sarf edilen sözler İç Tüzük’ün 157’nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan “Sükûneti ve çalışma düzenini bozmak;” kapsamında olup uyarma cezası gerektirmektedir. Bu nedenle, Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik’e İç Tüzük’ün 158’inci maddesi uyarınca uyarma cezası veriyorum.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 132 Milletvekilinin Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2290) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 159) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi 159 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

SIRRI SAKİK (Ağrı) – Sevgili Başkanım, tek bir sözcük, bir tek sözcük rica ediyorum.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Ya, lütfen ya. Sırrı Bey, lütfen.

BAŞKAN – 1’inci madde üzerinde verilen son önergenin oylanmasında kalınmıştı.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sezai Bey, lütfen...

SIRRI SAKİK (Ağrı) – Sevgili Başkanım, bir tek sözcük söyleyeceğim, bir tek.

BAŞKAN – Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

SIRRI SAKİK (Ağrı) – Sevgili Başkanım... Sevgili Başkanım, tek kelime, tek kelime...

BAŞKAN – 1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1’inci madde kabul edilmiştir.

SIRRI SAKİK (Ağrı) – Sevgili Başkanım, bu sözlerin hiçbirisi bana ait değil.

BAŞKAN – Sayın Sakik...

SIRRI SAKİK (Ağrı) – Bize ait olmayan bir şeyi, çifte standardı vurgulamaya... Bize haksızlık ediyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Sakik, küfrü tekrar da bu kürsünün...

(AK PARTİ sıralarından “Oturl” sesleri)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri...

SIRRI SAKİK (Ağrı) – Allah şahittir, haksızlık ediyorsunuz.

BAŞKAN – Bakın, size yakışmıyor Sayın Sakik, size yakışmıyor.

SIRRI SAKİK (Ağrı) – Ama size de yakışmıyor Sayın Başkan.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Tamam, düzeltme cümlesi kullandı.

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ’ın, Meclisin mehabetine, saygınlığına gölge düşürecek bir üsluptan uzak durulması, yaralayıcı kaba bir dil kullanılmaması konusuna herkes riayet ederse Meclisin daha verimli bir şekilde çalışma ortamı bulacağına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Bakın, değerli milletvekilleri, bugün Genel Kurulda öğleden sonra yaşadığımız, hepimizin rahatsız olduğu bir örnek oldu ve Sayın Grup Başkan Vekilleri, Başkanlık Divanı olarak biz de temennilerimizi dile getirdik, dedik ki: Temiz bir dille konuşmak, Meclisimizin mehabetine daha uygun. “Güzel söz sahibini güzel kılar, saygın kılar, yüceltir.” dedik.

SIRRI SAKİK (Ağrı) – Ama bunlar bize ait değil, bize söylendiği için isyan ediyoruz biz.

BAŞKAN – Ve bunlar bize ait olmasa bile, küfürlerin kürsüden nakli de buranın mehabetine yakışmaz yani bunlar ağır küfürler.

SIRRI SAKİK (Ağrı) – Ama biz demedik bunu, bize söylediler.

BAŞKAN – “Bunları siz dediniz.” demiyoruz, başkalarının dediğini de burada tekrar edemeyiz. O nedenle, bir kez daha buradan, Genel Kurulun sayın üyelerine bu konuyu dile getiriyorum. Meclisin mehabetine, saygınlığına gölge düşürecek bir üsluptan uzak duralım. Yaralayıcı kaba bir dil kullanmayalım, milletin rahatsız olduğu bir dil kullanmayalım ve hepimiz buna riayet edersek Meclisimiz daha verimli bir şekilde çalışma ortamı bulur. O yüzden bu konuyu bu şekliyle sonlandırıyorum.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 132 Milletvekilinin Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2290) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 159) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, ikinci madde üzerinde 4 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

İsa Mesih Şahin

Sema Silkin Ün

İstanbul

İstanbul

Denizli

Mustafa Kaya

Selçuk Özdağ

İstanbul

Muğla

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERSAN AKSU (Samsun) –Başkanım, katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'ya söz veriyorum.

Sayın Kaya, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

MUSTAFA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinde grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle sizleri saygıyla selamlıyorum.

Hazreti Ali "Akıl, ilim ve tecrübelerle çoğalan bir içgüdüdür." demiş. Bugün, dün yaşadığımız öyle veya böyle herkes kendisine göre bir gerekçe açıklayabilir. Değerli arkadaşlar, Genel Kurula hitap etmem vesilesiyle bir kere daha bu konudaki düşüncemi ifade etmek istiyorum: Muhalefetin sizlerden talep ettiği Öğretmenlik Meslek Kanunu ve hayvan haklarıyla ilgili daha geniş zamanda ve zeminde bu konuyu tartışabilmek, yasalaşacaksa da o tartışmalardan sonra yasalaşmasını temin etmek adına bunu ekim başına bırakmak en doğru yöntem olur. Ayrıca, vergi, yargı paketi, Ticaret Kanunu, Somali tezkeresi ve 2 tane uluslararası sözleşmeyi de yine burada müzakere ederiz, endişe ettiğimiz noktalar var, o maddelerle ilgili kanaatlerimizi dile getiririz ama bu kadar kısa bir sürede, tansiyon bu kadar artmış durumdayken ısrar ve inatla bu kanun tekliflerinin kanunlaşma sürecinin çok sağlıklı zeminde işlemeyeceğini görüyoruz. Ben, bu vesileyle, iktidar kanadında sorumluluk mevkinde bulunan arkadaşlarımıza bunu bir kere daha değerlendirmeleri çağrısında bulunuyorum. Biz, bu çalışma sürecinde tansiyon bu kadar arttı, insanların tatile dönük planları ortaya çıkmaya başladı, seçim çevrelerinize gideceğinize dair bugün planlar yapmaya başladınız; lütfen, bu konuyu bir kere daha değerlendirin.

Diğer bir konu, değerli arkadaşlar, 6 Şubat depremlerini yaşadık. 6 Şubatın ardından Malatya, Hatay, Adıyaman, Kahramanmaraş ve Antep ilimizin Nurdağı, İslâhiye ilçelerinde bir anlamda tam bir yıkım gerçekleşti ve o yıkımla beraber 14 milyon insanımız bundan etkilendi. Eksiklikleriyle, fazlasıyla şu anda depremin yaralarını sarmaya çalışıyoruz. Elbette, eksik olanları dile getiriyoruz, tamam olanlar için de teşekkürlerimizi sunuyoruz. Ancak şunu söylemek istiyorum: Bu bölgelerde arkadaşlar, esnaflarımız çok zor durumda. Bir vergi paketini konuşurken, vergiyle ilgili değerlendirmeler yaparken esnaflarımızın içinde bulunduğu durumu göz önünde bulundurmalıyız. Hâlâ Malatya'da, birçok ilimizde esnaflar maalesef konteynerlerde şu anda faaliyet yürütüyorlar ve bunlar bu konteynerlerde faaliyet yürütürken 31 Ağustos itibarıyla 2024'e kadar uzatılan mücbir sebep nihayete erecek ve sonrasında devlet, kurumlar doğal olarak bu insanlardan vergi tahsilatına başvuracak. O yüzden, 2011 yılında Van depreminde olduğu gibi beş yıl mücbir sebep olarak belirlenmişti, bu 6 Şubat depremlerindeki etkilenen illerimiz için de mücbir sebep mutlaka uzatılmalı, en az beş yıl olmalı, oradaki esnafın ayağa kalkmasını temin edecek formüller mutlaka geliştirilmeli. Hâlihazırda onların esnaflık faaliyetlerini yürütecekleri bir iş yerleri olmadığı için, bunlar teslim edilmediği için de bu mutlaka dikkate alınmalı.

Değerli arkadaşlar, özel teşvikler uygulanmalı. Bazen biz bu vatandaşlarımıza, esnafa "İşte, sizi destekleyici anlamda krediler veriyoruz." diyoruz ya; hiç bu şekilde alan-veren ilişkisine girmeye gerek yok. Mevcut durumda vergiler, Sosyal Güvenlik Kurumu primleri, diğer bütün alanlarda devletin onlardan tahsil etmeyi planladığı ödemelerle ilgili onlara kolaylık temin edersek emin olun onlar kendi ayakları üzerinde durabilirler ama şu anda bu talepleri karşılayacak bu dönem, olağanüstü dönemin bittiği ilan edilen 31 Ağustos 2024 tarihi şayet değiştirilmezse bu insanlarımızın bu noktada maalesef yapabilecek çok bir şeyleri yok. Ayrıca, birçoğunun araçları, şu anda belki ticari olarak kullandıkları, özel olarak kullandıkları araçları depremde zarar gördü. Bunlar yeni bir araç alıp ticari faaliyetlerine devam etmek isteseler de edemiyorlar. Bunlara KDV'de, ÖTV'de indirim yaparak bir anlamda oraların ticari hayatının canlanmasına katkı sunmak zorundayız; bunu da ifade etmek istiyorum.

Bir de şunu söyleyeyim: Tabii, değerli arkadaşlar, bazı diğer vergiler var, sosyal güvenlik primi dedik, işte BAĞ-KUR primleri dedik...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaya, lütfen tamamlayın.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Kamuda görev yapan memurlarımızın o bölgede çalışmalarını teşvik edecek, onlara gerekirse destekleyici bazı ilave ücretlerin verildiği bir yöntem de bulunabilir. Oraya insanlar henüz dönmediler, bir psikolojik travmanın içerisinde. Devlete düşen görev, vergiyle, bütün boyutlarıyla oraların daha yaşanabilir olmasını temin etmektir. Ben bu vergi paketinde bunları görmemiş olmanın büyük üzüntüsünü yaşıyorum. Umarım, bu sözümüzün ardından tekrar bu, değerlendirmeye alınır.

Bir de konuşmama başlarken ifade ettiğim düşüncelerimi söyleyerek sözlerimi bitiriyorum: Lütfen, Parlamentoyu milletin zihninde daha da olumsuz noktaya taşıyacak bir dayatma içerisinde yasama faaliyeti yapmasına izin vermeyin diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kaya, teşekkür ediyorum.

Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 2- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 'Muaflık ve İstisnalar' başlıklı bölümde bulunan ikinci kısmın üçüncü bölümünün başlığı 'Diğer Muaflık ve İstisnalar' şeklinde değiştirilmiş ve mülga 17 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

'Hizmet erbabına pay senedi verilmek suretiyle sağlanan menfaatlarda ücret istisnası:

MADDE 17- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca belirlenen kriterlere göre teknogirişim şirketi niteliğini haiz işverenlerce hizmet erbabına bedelsiz veya indirimli olarak verilen ve ücret niteliğinde kabul edilen pay senetlerinin, verildiği tarihteki rayiç değerinin o yıldaki bir yıllık brüt ücret tutarını aşmayan kısmı gelir vergisinden istisnadır.

Şu kadar ki hizmet erbabı tarafından bu şekilde iktisap edilen pay senetlerinin; iktisap tarihinden itibaren üç tam yıl içerisinde elden çıkarılması halinde istisna edilen verginin tamamı, dört ila altı yıl içerisinde elden çıkarılması halinde istisna edilen verginin %75'i, yedi ila on iki yıl içerisinde elden çıkarılması halinde istisna edilen verginin %25'i, vergi ziyai cezası uygulanmaksızın gecikme faizi ile birlikte işverenden tahsil edilir.

Bu şekilde istisna nedeniyle zamanında alınamayan vergilere ilişkin zamanaşımı süresi hizmet erbabına bedelsiz veya indirimli olarak verilen pay senetlerinin hizmet erbabı tarafından elden çıkarıldığı tarihi takip eden takvim yılı başından itibaren başlar.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.””

Rahmi Aşkın Türeli

Ömer Fethi Gürer

Mustafa Erdem

İzmir

Niğde

Antalya

Sibel Suiçmez

Veli Ağbaba

Kadim Durmaz

Trabzon

Malatya

Tokat

Ahmet Vehbi Bakırlioğlu

Manisa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERSAN AKSU (Samsun) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'ya söz veriyorum.

Sayın Ağbaba, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, son on günde Meclise gelen kanunlara baktığımız zaman milletin, fakir fukaranın hayrına bir tane kanun yok ve bu gelen kanunlar maalesef milletin gündeminde de yok.

Bakınız, değerli arkadaşlar, tasarruf paketi geldi, içinde tasarruf yok. Sizin âdeta yaşam biçiminize dönüşmüş şatafat ve israfı önlemeye yönelik hiçbir şey yok ve bunun içerisinde bir hinlik var, bir cinlik var, bir üçkâğıt var, bu pakette bir şirkete olağanüstü vergi indirimleri tanınıyor. BYD isminde bir Çinli firmaya hem ithalatta hem de üretimde önemli ÖTV ve İGV indirimi var.

Değerli arkadaşlar, BYD'nin Çin'den Türkiye'ye ithal ettiği araçlarda sadece BYD'ye verilen bir ayrıcalıkla karşı karşıyayız. Bir taraftan “tasarruf” denildi, tasarruf paketinde tasarruftan daha fazla bir kıyakla karşı karşıyayız. Kime yaptınız? Çinli bir firmaya yaptınız. İnsanın aklına gelmiyor değerli arkadaşlar, baba oğula yapmaz bunu. Acaba bunun içerisinde bir duygusal bağ mı var? İnsanın aklına geliyor. Mutlaka bir duygusal bağ olduğunu da hissettiğimizi ifade etmek istiyorum.

Yine, bu Çinli firmaya yapılan bu kıyaklarla sizin yerli ve millî diye sunduğunuz, bir parti propagandasına dönüştürdüğünüz Togg'u da bitecek bir indirimle karşı karşıyayız. Hani hep “yerli ve millî” diyorsunuz ya, vallahi bunları yapanlar çakma yerli ve millî, bunlardan ne yerli olur ne millî olur. (CHP sıralarından alkışlar)

Yine değerli arkadaşlar, Sanayi ve Ticaret Komisyonuna bir kanun teklifi geldi, milletvekillerimizin uğraştı, mücadele ettiler. Değerli arkadaşlar, bunun amacı yine bir Çinli firmaya kıyak -bakın, 2022 yılında AK PARTİ, CHP ve diğer partilerin ortak ittifakıyla çıkan bu yasa- iddia odur ki Çinli bir firmaya 30 milyar üzerinde vergi kıyağı çıkıyor. Değerli arkadaşlar, bakın, Sanayi ve Ticaret Komisyonuna bu teklifi verenler bu milletin vekili değil, Çinlilerin vekilidir. Bu teklifi verenler uluslararası büyük bir firmanın vekilidir. (CHP sıralarından alkışlar)

YUNUS EMRE (İstanbul) – Yazıklar olsun!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bakın, bir Çin istilasıyla karşı karşıyayız. O kadar dert var, sorun var, koca Gazi Meclis 2 firma için çalışıyor. Bunu yapanlara da yazıklar olsun!

Öğretmenlik Meslek Kanunu'nu aynı şekilde, biri yapıyor, biri bozuyor. İki yıl önce Mahmut Özer büyük bir cıcacla getiriyor “Öğretmenlik Meslek Kanunu yaptım.” diyor; yeni Bakan Yusuf Tekin bunu bozuyor.

Değerli arkadaşlar, bir diğer kanun, hayvan hakları kanunu ki bu bütün Türkiye'yi ayağa kaldırmış durumda, bir diğeri ise vergi paketi. Bakın, değerli arkadaşlar, bu acele niye acaba, bu acele niye? Millet karşı, vekil karşı, içinizdekiler karşı, içinizdeki vicdan sahibi milletvekilleri karşı. Niye biliyor musunuz, aceleniz niye? Çünkü gidiyorsunuz, gidiyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Gittiğinizi görüyorsunuz ve bu kanunları çıkarmaya çalışıyorsunuz. Gözünü karartmışsınız, yangından mal kaçırıyorsunuz “Pastadan ne kadar pay koparırsak kârdır.” diyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, bakın, yirmi iki yılın sonunda yönettiğiniz ülkeyi âdeta enkaza çevirdiniz, en çok da gelir dağılımındaki adaleti bozdunuz. Değerli milletvekilleri, bakın, zengin yüzde 10, servetin yüzde 70'ine sahip. En yoksul 20'lik kesim ise servetten pay alamadığı gibi maalesef borçlu yaşıyor. Sizler en zengin yüzde 10'a hizmet ediyorsunuz. Sizler yirmi iki yılın sonunda tuzu kuruların partisi, tuzu kuruların milletvekili oldunuz; bizler ise en yoksul yani borçlu kesimin haklarını savunmaya devam ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, yüzde 20'lik borçlu kesim yani en yoksul kesim 17 milyon. Bunların evi barkı olmadığı gibi, bu insanlar barınmıyor, giyinmiyor, beslenmiyor. Türkiye'deki yüzde 10'luk kesim, sizin de içinde bulunduğunuz yüzde 10'luk kesim Lüksemburg gibi şatafat içerisinde yaşıyor, lüks arabalara biniyor, lüks lokantalarda yemek yiyor ama en yoksul yüzde 20'lik kesim filmlerde izlediğiniz gibi ve Türkiye sokaklarında gördüğünüz gibi çöpten besleniyor. Onları görüyor musunuz? Vallahi göremiyorsunuz, Sayın Leyla Şahin Usta, vallahi göremiyorsunuz, gözlerinizi zenginler kapatmış durumda. (CHP sıralarından alkışlar)

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Sayın Ağbaba...

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bak, sen de tuzu kurusun, laf atma, tuzu kuruların vekili, sen de laf atma.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Sensin o, sen!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Tuzu kuruların vekilisin, A6'ya binersin, lüks yerlerden giyinirsin, 500 dolarlık tesbih...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, lütfen tamamlayın.

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) – Yalan söylüyorsun, yalan!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Yalan, yalan!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Efendim, taktığın saat 15 bin dolarlık; Veli Ağbaba'ya laf at. Veli Ağbaba'ya laf atacağına zenginlerin vekili olma.

Değerli arkadaşlar, bakın, bir rakam vereceğim. Bakın, dünya gelir eşitsizliği bakımından Meksika, Şili ve Kosta Rika'nın

ardından 4'üncü sıradayız. Niye? Çünkü vergide adalet yok. En zengin yüzde 1 ile, bir daha söylüyorum, en zengin yüzde 1 ile en yoksul yüzde 20 aynı vergiyi ödüyor. Suya aynı, ekmeğe aynı, beze aynı, giyime aynı, gıdaya aynı vergi ödüyor. Bu kadar adaletsizlik, bu kadar vicdansızlık olmaz. Bir daha tekrar ediyorum: En yoksul yüzde 20'lik kesim bir su alırken, bir ekmek alırken yüzde 1'lik kesimle aynı vergiyi veriyor, bunu da ifade etmek istiyorum değerli arkadaşlar.

Bir başka konu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, süreniz bitti, bir dakika da uzatma verdim.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Verdiniz mi?

BAŞKAN – O da bitti. Heyecanlı konuştuğunuz için...

VELİ AĞBABA (Devamla) – Peki, teşekkürler. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "yeniden düzenlenmiştir" ibaresinin "değiştirilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

İstanbul

Şenol Sunat

Manisa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERSAN AKSU (Samsun) – Başkanım, katılamıyoruz.

BAŞKAN – Önerenin gerekçesini açıklamak üzere Manisa Milletvekili Şenol Sunat'a söz veriyorum.

Sayın Sunat, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Sayın milletvekilleri, Genel Kurula getirilen bu teklifin asıl sorunlara çözüm getirmediği ortada. Örneğin, aşırı kârın vergilendirilmesi, kentsel rantın vergilendirilmesi, sermaye kazançları üzerindeki vergilerin artırılması gibi konular teklifte yer almamıştır, oysa bu konular vergi adaletinin sağlanması için hayati bir önem taşımaktadır. İktidar bir yandan vatandaşa yeni vergiler yüklerken diğer yandan yandaş şirketlere vergi ayrıcalıkları tanımaya devam etmektedir. Örneğin, yap-işlet-devret ve kamu-özel iş birliği işleri yapan şirketlerin kurumlar vergisi 5 puan artırılmıştır ama bu projelerde faaliyet gösteren 44 şirketten 37'sinin zarar beyan etmesi veya matrah beyan etmemesi bu alandaki vergi adaletsizliğinin açık bir göstergesi değil midir sayın milletvekilleri? Bu durumun üstünü örtemezsiniz. İktidar vergi sistemini basitleştirmek yerine daha da karmaşık hâle getirmektedir. Örneğin, asgari kurumlar vergisi Düzenlemesi, daha yasalasma sürecinde birçok istisnaya anlaşılmıştır. Borsa, kripto para ve faiz gibi yollarla kazanılan paralardan yeterli vergi alınmaz iken ücretli çalışanlar ve dar gelirli vergi yükü altında ezilmektedir. Dünya Bankası verilerine göre gelir adaletsizliğinde dünyada 8'inci durumdayız sayın milletvekilleri.

Özetle, bu teklif, gelir adaletsizliğini gidermek yerine mevcut adaletsizliği derinleştirmektedir. Bundan önce Meclisten geçirdiğiniz tasarruf tedbirleriyle anılan torba kanunda kur korumalı mevduatın kaldırılması yok. Ülkemize maliyeti geniş anlamda değerlendirildiğinde 2,7 trilyon olan bu garabetin hâlen kalmış olması enteresandır yani milletin parası, zenginlere peşkeş çekilmiştir.

"İtibardan tasarruf edilmez." prensibiyle saray için bir kısıtlama yoktu, kamu ihale sistemiyle ilgili düzenleme yoktu tasarruf tedbirleriyle ilgili; bu kanun teklifinde de gereken vergilendirmeler yok. Tasarruf yapmak ve vergi vermek kime, biliyor musunuz sayın milletvekilleri? Kamu çalışanlarına, işçiye, çiftçiye, esnafa -üzülerek söylüyorum- işsiz gençlere ve tabii ki emeklilerimize. Bu iki kanun teklifi, ezilen, yoksullaşan nüfusun büyük çoğunluğunun daha da ezilmesini ve yoksullaşmasını sağlıyor.

Sayın milletvekilleri, adalet, mülkün temelidir; öyle değil mi? Ancak görünen o ki iktidar için adalet sadece belli bir kesimin erişebileceği bir lüks hâline gelmiştir. İktidarın vergi politikasının temelini parası olana adalet, olmayana ceza anlayışı oluşturulmaktadır. Bir yandan yoksul vatandaşlarımızın üzerine her gün yeni vergiler yüklenirken, diğer yandan yandaş iş insanlarının milyarlık vergi borçları bir kalemde silinmektedir. Bu nasıl bir adalet anlayışıdır sayın vekiller? Bir yandan vatandaşlarımızın alım gücü hızla eriyor, diğer yandan vergi yükü altında eziliyorlar. Bu adaletsiz vergi sistemi yoksulluğu derinleştiriyor ve toplumsal eşitsizliği körüklüyor.

Toplunun neredeyse tamamına yayılan yoksulluk en çok da emekli vatandaşlarımızı etkiliyor. Yıllarca bu ülkeye hizmet etmiş insanlarımız insanca yaşamaktan mahrum bırakılmıştır. Teklifte öngörülen 12.500 liralık en düşük emekli maaşı açlık sınırının 19 bin lira olduğu ülkemizde emeklilerimizi açlığa terk etmek demektir. Bu durum sadece ekonomik değil sayın milletvekilleri, aynı zamanda sosyal ve psikolojik bir yıkıma da neden oluyor, görmüyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Sunat, lütfen, tamamlayın.

ŞENOL SUNAT (Devamla) – Sağ olun.

İYİ Parti nazarında emeklilerimizi açlığa ve yoksulluğa sürükleyen bu tekliflerin hiçbir kıymeti yoktur, onay vermemiz de mümkün değildir.

Değerli milletvekilleri, İYİ Parti olarak adaletin tecellisini sağlayacak, hukukun gelişmesine yardımcı olacak, vatandaşlarımızın dertlerine derman olacak ve daha iyi bir Türkiye için yapılacak düzenlemeleri her zaman destekleriz ancak ne yazık ki bu nitelikteki bu teklifi milletin dertlerini karşılayamadığı için, hiçbirini ortaya koymadığı için, asla ve asla desteklemiyoruz.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Sunat, teşekkür ediyorum.

Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Başarır, Sayın Türel, Sayın Kış, Sayın Günaydın, Sayın Timisi Ersever, Sayın Güzelmansur, Sayın Coşar, Sayın Akay, Sayın Gürer, Sayın Genç, Sayın Dinçer, Sayın Taşkın, Sayın Tahtasız, Sayın Bakırloğlu, Sayın Yaman, Sayın Yazgan, Sayın Karaoba, Sayın Taşkent, Sayın Becan, Sayın Dinçer, Sayın Özer.

Evet, yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 132 Milletvekilinin Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2290) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 159) (Devam)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinde yer alan "aşağıdaki şekilde" ibaresinin "aşağıda biçimde" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Onur Düşünmez

Ali Bozan

George Aslan

Hakkâri

Mersin

Mardin

Dilan Kunt Ayan

Heval Bozdağ

Osman Cengiz Çandar

Şanlıurfa

Ağrı

Diyarbakır

Ömer Faruk Hülakü

Bingöl

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERSAN AKSU (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'a söz veriyorum.

Sayın Kunt Ayan, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bu yasa teklifi nereden tutsak elimizde kalıyor. Halkın sorunlarına çözüm mü aramışsınız, "Sorunları çözmeden nasıl büyütürüz?" mü demişsiniz bilemiyoruz. Beş yıldan fazla devreden KDV indirimini engellemeyi hedefliyorsunuz. Mükellefler devreden KDV'nin iadesini beklerken indirim hakkının bile engellenmesi için uğraşıyorsunuz. Kurumlar vergisinin bütçedeki payı her geçen gün azalırken KDV ve ÖTV gibi dolaylı vergilerle bütçe açığını kapatacağınızı düşünüyorsunuz. Sonuç ne? Halka yük, halkın gelirini çalmak.

Emeğini çaldığınız, emeğini görmezden geldiğiniz en büyük kesim ise biz kadınlar olarak devam ediyor maalesef. Bazı rakamlar söyleyeceğim size, bu rakamlar kadın yoksulluğun boyutunu anlayabilmek için fakat aslolan görünmez olan kadının emeği, görünmez olan aslında kadın yoksulluğu. Bu ülkenin yoksulluğunun vesikası kadınlardır. DİSK-AR, Temmuz 2024 verilerini yayınladı "Geniş tanımlı işsizlik yüzde 25,2." dedi. "Geniş tanımlı kadın işsizliği yüzde 33,9." dedi. İşsizlik türlerinin en yüksek olduğu kategori yıllardır değişmeyen şekilde kadın işsizliği. Bu ülkede her 10 kadından sadece 3'ü çalışıyor bugün, çalışanların da yüzde 30'undan fazlası kayıt dışı bir şekilde çalışıyor. 3,5 milyon kadın bugün güvencesiz, sigortasız, çok cüzi ücretlerle çalışmaya devam ediyor. Dünya Ekonomik Forumu 2023 Küresel Cinsiyet Eşitsizliği Raporu'na göre iş gücü katılım reytingine göre Türkiye 146 ülke içerisinde sadece ve sadece 130'uncu sıraya girebilmiş. Türkiye, bırakalım istihdamda, emek gücünün dağılımında cinsiyet eşitliğini gözetken politikalar üretmeyi, giderek kötüleşen ekonomik krizde kadınların daha fazla ezilmemesi için dahi bir adım atmıyor.

Değerli milletvekilleri, kadınların gittikçe yoksullaşması sadece ekonomik bir mesele değil. Bugün ülkede yılın ilk altı ayında en az 221 kadın katlediliyorsa, kadınlar her gün ev içi şiddete, dayığa mahkûm ediliyorsa bu, kadınların ekonomik olarak ataerkil sistem ve devlet tarafından ezilmesinden bağımsız bir durum asla ve asla değil. Erkekler ne diyor? "Boşanırsan eğer aç kalırsın, çocuğuna bakamazsın." diyor. Bunu sadece erkekler demiyor, AKP'nin yaratmış olduğu yargı sistemiyle birlikte maalesef ki yargı da aynı şekilde kadını korumayan politikalarla devam ettiriyor. Peki, bu durum neyi yaratıyor kadında? Hâliyle vermiş oldukları 100-200 liralık nafakalarla kadının geçim zorunluluğunu dayatmaya çalışıyor. Fakat siz bu nafakaya da göz diken bir Hükûmet olarak zulmediyorsunuz diyoruz ama biz buradan size bir kez daha ifade edelim: Zulüm olan, akşam tencere kaynamayınca kadının şiddet görmesidir; zulüm olan, çocuğunu doyuramadığı zaman kahrolan, intihar eden kadınlardır. O yüzden, kadının aslında ekonomisini altüst bu yönlü eden politikalarla vazgeçmeniz gerekiyor.

Yine, cinsiyetçilikle mücadele edip kadın emeğini görünür kılacağına "sosyal yardımlar" adı altında "Evinizde oturun, biz size 3-5 kuruş para veriz." diyorsunuz. Gelmeden baktım, bakmanızı öneriyorum. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının sitesine girip, şöyle bir açıklama var, deniliyor ki: "Kadının istihdama katılabilmesi için aslında biz onlara gerekli desteği sunacağız fakat bu, kadının yoksulluğunu ortaya çıkaracak bir şey değildir." Eğer siz kadının gerçekten de üretime katılmasını istiyorsanız, onlara verdiğiniz 100-200 liralık yardımlarla, bu projelerle bunu gerçekleştiremezsiniz. Bu, kadın Türkiye, bırakalım istihdamda, emek gücünün dağılımında cinsiyet eşitliğini gözetken politikalar üretmeyi, giderek kötüleşen ekonomik krizde kadınların daha fazla ezilmemesi için dahi bir adım atmıyor.

Değerli milletvekilleri, kadınların gittikçe yoksullaşması sadece ekonomik bir mesele değil. Bugün ülkede yılın ilk altı ayında en az 221 kadın katlediliyorsa, kadınlar her gün ev içi şiddete, dayığa mahkûm ediliyorsa bu, kadınların ekonomik olarak ataerkil sistem ve devlet tarafından ezilmesinden bağımsız bir durum asla ve asla değil. Erkekler ne diyor? "Boşanırsan eğer aç kalırsın, çocuğuna bakamazsın." diyor. Bunu sadece erkekler demiyor, AKP'nin yaratmış olduğu yargı sistemiyle birlikte maalesef ki yargı da aynı şekilde kadını korumayan politikalarla devam ettiriyor. Peki, bu durum neyi yaratıyor kadında? Hâliyle vermiş oldukları 100-200 liralık nafakalarla kadının geçim zorunluluğunu dayatmaya çalışıyor. Fakat siz bu nafakaya da göz diken bir Hükûmet olarak zulmediyorsunuz diyoruz ama biz buradan size bir kez daha ifade edelim: Zulüm olan, akşam tencere kaynamayınca kadının şiddet görmesidir; zulüm olan, çocuğunu doyuramadığı zaman kahrolan, intihar eden kadınlardır. O yüzden, kadının aslında ekonomisini altüst bu yönlü eden politikalarla vazgeçmeniz gerekiyor.

Yine, cinsiyetçilikle mücadele edip kadın emeğini görünür kılacağına "sosyal yardımlar" adı altında "Evinizde oturun, biz size 3-5 kuruş para veriz." diyorsunuz. Gelmeden baktım, bakmanızı öneriyorum. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının sitesine girip, şöyle bir açıklama var, deniliyor ki: "Kadının istihdama katılabilmesi için aslında biz onlara gerekli desteği sunacağız fakat bu, kadının yoksulluğunu ortaya çıkaracak bir şey değildir." Eğer siz kadının gerçekten de üretime katılmasını istiyorsanız, onlara verdiğiniz 100-200 liralık yardımlarla, bu projelerle bunu gerçekleştiremezsiniz. Bu, kadın yoksulluğunu yok etmez.

Yine sözümüz kadınlara, değerli halklarımızdır: İktidarın yarattığı bu sadaka kültürüne muhtaç değiliz; kendi topraklarımızda açlığa, yoksulluğa, sefaletle sürüklenmeye muhtaç değiliz; üreten biziz, emek veren biziz. DEM PARTİ olarak başlattığımız Ekmeke ve Adalet Kampanyamızda diyoruz ki: "Çözüm, üretimden gelen güçtür. Çözüm, sermayeye değil, halklara ayrılan bütçedir. Çözüm, istihdamda kadın-erkek eşitliğiyle birlikte üretmek, ürettiğini birlikte yönetmektir." Geçen hafta bu

kapsamda Kızıltepe’de startını verdiğimiz kampanyamızla ev ev, sokak sokak, tarla tarla, fabrika fabrika gezerek emekçilerle, çiftçilerle, işçilerle buluşmaya devam edecek, bu ekonomik krizden kurtulmanın yollarını birlikte inşa edeceğiz ve iktidarın biz kadınlara dayattığı sefalet koşullarına, sadaka şartlarına karşı emeğimizle, kimliğimizle buradayız diyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kunt Ayan, lütfen tamamlayın.

DİLAN KUNT AYAN (Devamla) - Kadın Meclisimiz tarafından başlatılan Özgür ve Eşit Yaşamda Isırcıyız, Örgütleniyoruz Kampanyamızla kadınlarla birlikte olmaya, emeğimize sahip çıkmaya, özgür ve eşit bir yaşam için örgütlenmeye devam edeceğiz. Bütün haklarımızı, kadınları kampanyamız çerçevesinde kenetlenmeye, bu sömürü düzenine “Dur!” demeye davet ediyoruz diyoruz, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kunt Ayan, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2’nci madde kabul edilmiştir.

3’üncü madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Önergelere geçmeden Sayın Şahin’e söz veriyorum.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin’in, Gazze’de 40 bin insanın katili İsrail Başbakanı Netanyahu’nun bugün Amerika Birleşik Devletleri Kongresinde konuşmasını ve ayakta alkışlanmasını Gelecek-Saadet Grubu olarak kınadıklarına ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Önemli gördüğümüz bir konuyu Türkiye Büyük Millet Meclisinde dile getirmek istiyorum. Bugün dünyanın gözü önünde Amerika Birleşik Devletleri’nde bir rezalet; tarihe not olarak düştü, insanlığın gözüne sokuldu. Gazze’de 40 bin insanın katili, bir bebek katili, masum insanların katili İsrail Başbakanı Netanyahu, Amerika Birleşik Devletleri Kongresinde konuştu ve ayakta alkışlandı. Ayakta alkışlanan, soykırım suçudur; ayakta alkışlanan, insanlık suçudur, bir zulmün kendisidir ve Amerika yine bu tutumuyla insanlık vicdanını yaralamıştır, yok saymıştır. Bu utancı Gelecek-Saadet Grubu olarak kınadığımızı ifade etmek istiyorum. Bu tablodan çıkan sonuç, Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak bizlere, Türkiye olarak hepimize daha büyük bir sorumluluk düştüğüdür. Bu duyguları paylaşmak istedim.

Teşekkür ediyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 132 Milletvekilinin Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2290) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 159) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi ilk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin

Bülent Kaya

Selçuk Özdağ

İstanbul

İstanbul

Muğla

Cemal Enginyurt

Mustafa Kaya

Sema Silkin Ün

İstanbul

İstanbul

Denizli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERSAN AKSU (Samsun) –Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili Cemal Enginyurt’a söz veriyorum.

Sayın Enginyurt, buyurun.

CEMAL ENGİNYURT (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Mehmet Şimşek geldikten sonra şimşek gibi çaktı, çakmaya devam ediyor. Bugün burada Mehmet Şimşek’in hazırladığı, fakiri daha fakirleştiren, zengini de daha zengin eden bir yasayı görüşüyoruz. Bu yasa; işçi düşmanı bir yasa, çiftçi düşmanı bir yasa, fakire düşmanlık eden bir yasa. Bu yasa çıktıktan sonra tatile gideceksiniz memleketinize, daha doğrusu gezmeye, vatandaş hep soracak size: “Bu vergiler hep bize mi?”

Bakın, dün, Elitaş, Genel Başkan Vekiliniz “EYT yasasının çıkması, bize 300 milyar dolara mal oldu.” diyor, 300 milyar dolar! EYT çıkmış, 300 milyar dolar -hemen Google’a yazın, ne dediği çıkacak ortaya- 9 trilyonun üzerinde, 300 milyar dolar. EYT’nin 2023 maliyeti 120 milyar, 2024 maliyeti de 240 milyar ama siz, çıkarılan bir yasayı bile emekliye suç sayıyorsunuz. Burada bir milletvekiliniz “2002 yılında emekli maaşı 48 dolardı, şimdi 300 doları geçti.” diyor. Ben, aslında MHP’lilerden bekliyorum, 2002 yılına Sayın Erkan Akçay’ın itiraz etmesi gerekiyor. 2002 yılında emekli maaşı 186 liraydı, 21 çeyrek altın alıyordu; bugünkü emekli maaşınız 4 çeyrek altın bile almıyor. 2002 yılında 1 kilo fındıkla 4 kilo mazot alınıyordu, bugün 8 kilo fındıkla neredeyse mazot alamaz hâle geldi insanlar ama siz, ısrarla yine vatandaşın sırtına yük bindiriyorsunuz. Maaş 17 bin lira olursa devlete 33 milyar yük geliyormuş. Dolayısıyla, bu maliyeti nasıl karşılayacakmışız? Sırtımızda küfe yokmuş muhalefet olarak. “Küfe yok.” dediğiniz yerde kur korumalı mevduattan sadece tefecilere ödediğiniz para 1 trilyona yaklaştı, 5’li çete dâhil olmak üzere, vergilerinizi sildiğiniz paralar milyarları aştı; bu memlekette zengini daha zengin ettiniz.

Tüpçünün çocuğu var -hepimiz inanç sahibi insanlarız, inancımıza göre de kumar haram- tüpçünün oğlu Millî Piyangodan kumar oynatıyor, 86 çeşit kumar oynatıyor ama hiçbiriniz ses çıkarmıyor. Vergisini yüzde 50 düşürdünüz, Sayışal’ın, Millî Piyango’nun, Loto’nun KDV’si yüzde 1 ama garsonun bahşişine göz diktiniz, kuryenin parasına göz diktiniz. Dolayısıyla, staj ve çıraklık mağdurları, kademeli emeklilik bekleyenler şu an sizin bu yasalarınızla birlikte ve bu konuşmalarınızda beraber hakikaten uyku uyuyamaz hâle geldiler, gerçekten öyle büyük sıkıntı içerisindeler ki. Dolar aldılar, euro aldılar, altın aldılar, 5000 prim günü üzerinden emekli olmayı hayal ediyorlardı, “Çıkardık.” dediğiniz EYT yasasıyla 5950 gün üzerinden emekli olacaklar ve bunlar borcunu bile ödeyemez hâldeler ama maalesef sesleri duyulmuyor.

Emekli maaşı 12.500 lira. O zaman, gelin, şöyle yapalım: Madem bizim sırtımızda muhalefet olarak küfe yok, milletvekilleri olarak bir ay maaş almayalım, devletimize katkıda bulunalım, Mehmet Şimşek’in Maliyesine destek olalım. Hazır vergileri artırmaya başlamışken 6 katına çıkarın vergileri! Niye böylesine süründürürelim, nasıl olsa eylül ayında bir daha geleceksiniz yeni bir bütçeyle, yine vergi isteyeceksiniz.

500 liraya çıkarmışsınız yurt dışı harcını, diyorsunuz ki: “Ne var bunda? Yurt dışına çıkan ödesin.” Yani her şeyi bu millet mi ödeyecek? Yurt dışına zaten çıkış yok çünkü şu an vatandaşlarımıza vize vermiyor ki dünyanın hiçbir ülkesi, “Alıyorum.” diyen varsa çıksın, söylesin. Dolayısıyla, bu yasa millete zulüm yasasıdır, bu yasa sizin anlatamayacağınız bir yasadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Enginyurt, lütfen tamamlayın.

CEMAL ENGİNYURT (Devamla) – Bu yasayı şiddetle reddediyor ve oy vermeyeceğimi de belirtiyorum.

Vergi millete zulüm hâline dönüşmüştür. Mehmet Şimşek IMF'in temsilciliğini yapmaktadır, Dünya Bankasının temsilciliğini yapmaktadır, İngiltere'deki tefecilerin temsilciliğini yapmaktadır, onların parasını korumak için milletin sırtına yük bindirmektedir, millete zulüm edilmektedir; bu zulme karşı geliniz, gelmezseniz, emin olun, bu yaz size zehir olacak. Bu millet, bu emekli sizden bunun hesabını soracak, bu çiftçi bunun hesabını soracak. Bugün temmuzun sonu gelmiş, fındık taban fiyatı hâlâ açıklanmamış; amele ücreti 1.500 lira olacak, fındık taban fiyatı açıklanmamış.

Dolayısıyla, çiftçi mağdur, esnaf perişan, bunun hesabını vereceksiniz diyor, hepinize saygılar sunuyor, teşekkür ediyorum. (CHP, İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Enginyurt, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, önergenin oylamasından önce bir yoklama talebi vardır, şimdi bu talebi yerine getireceğim.

Önce yoklama talebinde bulunan sayın üyelerin isimlerini okutup salonda bulunup bulunmadıklarını tespit edeceğim:

Bülent Kaya? Sayın Kaya burada.

Mustafa Kaya? Sayın Kaya burada.

Şerafettin Kılıç? Sayın Kılıç burada.

Mehmet Karaman? Sayın Karaman burada.

Mesut Doğan? Sayın Doğan burada.

Mehmet Atmaca? Sayın Atmaca burada.

Necmettin Çalışkan? Sayın Çalışkan burada.

Ali Fazıl Kasap? Sayın Kasap burada.

Serap Yazıcı Özbudun? Sayın Yazıcı Özbudun burada.

Sema Silkin Ün? Sayın Silkin Ün burada.

İsa Mesih Şahin? Sayın Şahin burada.

Mustafa Bilici? Sayın Bilici burada.

Selçuk Özdağ? Sayın Özdağ burada.

Rıdvan Uz? Sayın Uz burada.

Burhanettin Kocamaz? Sayın Kocamaz burada.

Turan Yaldır? Sayın Yaldır burada.

Ömer Karakaş? Sayın Karakaş burada.

Hüsmen Kırkpınar? Sayın Kırkpınar burada.

Burak Akburak? Sayın Akburak burada.

Selcan Hamşioğlu? Sayın Hamşioğlu burada.

Metin Ergun? Sayın Ergun burada.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 132 Milletvekilinin Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2290) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 159) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

(Kâtip Üye Denizli Milletvekili Yasin Öztürk tarafından önergenin okunmasına başlandı)

“Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 3- 193 sayılı Kanunda bulunan mülga 69 uncu madde başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Ticari ve mesleki kazançlarda günlük hasılat tespiti ve gelir vergisi matrahının belirlenmesi...”

(Uğultular)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Meclisin çalışma düzenini lütfen bozmayalım. Bakın, çalışma düzenini bozanlarla ilgili bundan sonra uyarma cezası vereceğim, onu söyleyeyim çünkü biz burada çalışmıyoruz, Genel Kurulda kimse birbirini duymuyor, böyle şey olmaz ama. Biz burada sabır taşı da değiliz, çatlatmayın bizi. Allah için diyorum, yapmayın lütfen.

(Kâtip Üye Denizli Milletvekili Yasin Öztürk tarafından önergenin okunmasına devam edildi)

“MADDE 69- Ticari veya mesleki faaliyetleri nedeniyle mükellef olanlara yönelik, Vergi Usul Kanununun 127 nci maddesi kapsamında günlük hasılat tutarlarını tespit etmek amacıyla bir ayda üçten, bir takvim yılında on ikiden az olmamak kaydıyla bu madde hükümlerine göre işlem tesis edilmek üzere yoklama yapılabilir.

Birinci fıkra kapsamında İdarece yapılan yoklamalar sonucu tespit edilen günlük hasılat tutarları ortalamasından hareketle aylık hasılat tutarı hesaplanır. Bu şekilde tespit edilen aylık hasılat tutarlarının toplamı, tespit yapılan ay sayısına bölünmek suretiyle aylık ortalama hasılat tutarı belirlenir. Aylık ortalama hasılat tutarı, faaliyette bulunulan ay sayısı ile çarpılmak suretiyle mükelleflerin ilgili takvim yılı hasılatları tespit edilir.

İkinci fıkra kapsamında tespit edilen hasılat tutarları ile;

a) Bilanço esasına göre defter tutanlar için ilgili takvim yılına ait gelir tablosunda yer alan brüt satış tutarı,

b) İşletme hesabı esasına göre defter tutanlar için ilgili takvim yılına ait işletme hesap özetinde yer alan dönem içinde elde edilen hasılat tutarı,

c) Serbest meslek kazanç defteri tutanlar için ilgili takvim yılına ait serbest meslek kazanç bildiriminde yer alan gayrisafi hasılat tutarı,

arasındaki fark %20'den fazla olan mükellefler Vergi Usul Kanununun 370 inci maddesi kapsamında izaha davet edilir ve izahın değerlendirilmesi mezkûr madde hükmüne göre yapılır.

Bu madde hükümleri kurumlar vergisi mükellefleri hakkında da uygulanır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

Ömer Fethi Gürer

Rahmi Aşkın Türeli

Sibel Suiçmez

Niğde
Kadim Durmaz
Tokat
Talat Dinçer
Mersin

İzmir
Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Manisa

Trabzon
Mustafa Erdem
Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERSAN AKSU (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklama üzere Mersin Milletvekili Talat Dinçer'e söz veriyorum.

Sayın Dinçer, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

TALAT DİNÇER (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, bir vergi kanunu teklifi geldi, bunun 3'üncü maddesi çok vahim bir madde. "Bu maddeyi tekliften çıkaralım." diye Komisyon'da da bunu dile getirdik, maalesef çıkarttıramadık.

Konu şu değerli milletvekilleri: Hasılat tespiti yükümlülüğü getiriliyor yani Türkçe tabiriyle "hasılat tespiti" diğer adıyla da "vergi güvenlik müessesesi" ihdas ediliyor. Şimdi, bu son derece sakıncalı bir madde. Şöyle düşünelim, her birinizin bir iş yeri var, bu iş yerine "Siz az vergi ödediniz." diye ayda 3 defa vergi memuru gelecek, sizin kasanıza oturacak, o gün ne hasılat yapmışsınız, ne kadar hasılat elde etmişsiniz, bunun tespitini yapacak ve bunu ayda en az 3 defa yapacak ve on iki ay süreyle yapacak. Yani bu bir iş yeri tacizidir, bunun başka bir izahı yoktur. Vergi memurları iş yerine geldiğinde oraya inanılmaz bir huzursuzluk gelir. Böyle bir şey mümkün değil, bunun uygulanması da zordur. Yani düşünün ki bu kadar yüksek enflasyonun olduğu bir dönemde, işletmelerin krediye ulaşamadığı bir dönemde, insanların sıkıntı çektiği bir dönemde bir de "Siz az vergi ödüyorsunuz, biz sizin verginizi hesaplayacağız." diye iş yerine memur dikeyorsunuz. Bu son derece sakıncalı bir maddedir, bu maddenin kesinlikle bu maddenin kesinlikle bu tekliften çıkarılması lazım. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, şimdi, hep söylüyoruz, diyoruz ki: "Adil vergi sistemi gelecek." Bunu yirmi iki yıldır, yirmi üç yıldır dinliyoruz "Az kazanan'dan az, çok kazanan'dan çok vergi alacağız." diyorsunuz ama siz ne yapıyorsunuz, biliyor musunuz? Az kazanan fakir fukaradan vergiyi alıp hiç vergi ödemeyen büyük firmalara peşkeş çekiyorsunuz. Bu son derece sakıncalı, bu uygulanabilir bir vergi sistemi değil, bu insanları, bu esnafı, bu KOBİ'leri, bu işletmeleri taciz etmeye hakkınız yok. Bunlara böyle yapamazsınız. Bunu yaptığınız takdirde yarın sokağa çıkacaksınız... Her biriniz aday adaylık döneminde, seçim döneminde iş yeri ziyaretlerine esnafa gidiyorsunuz, sırtını sıvazlıyorsunuz. Şimdi ne yüzle gideceksiniz? "Biz sizin başınıza polis diktik." mi diyeceksiniz? "Vergi memuru diktik." mi diyeceksiniz? Bunun önüne geçmek için bu maddenin kesinlikle bu tekliften çıkarılması gerekiyor. Şimdi, esnaf diyecek "Bize bu kadar vergiyi yüklediniz, dolaylı, dolaysız 40 çeşit vergi yüklüyorsunuz." Hâlâ da diyorsunuz ki: "Az vergi ödüyorsunuz diye sizin başınıza vergi memuru dikeyorum." diyorsunuz ama esnafa ne diyeceksiniz? Siz esnafa ne verdiniz? Esnafa "9000 prim gün sayısını 7200 düşüreceğiz." diye söz vermediniz mi?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Verdiler vallahi.

TALAT DİNÇER (Devamla) - Yaptınız mı? Yapmadınız.

Bununla beraber "Emekli maaşlarını düzenleyeceğiz." demediniz mi? "Emekliyi enflasyona ezdirmeyeceğiz." demediniz mi? Bugün BAĞ-KUR emeklisi hem yanında adam çalıştırıyor, sigortasını ödüyor, emekli ediyor hem kendi primini cebinden yatırıyor, emekli oluyor ama işçisinden daha az maaş alıyor. Bugün BAĞ-KUR emeklisi 10 bin lira maaş alıyor değerli milletvekilleri, 10 bin lira. Şimdi "12.500 yapıyoruz." diyorsunuz. Yani bu insanlara bu reva mı? Bu insanlar adam çalıştırıyor, istihdam yaratıyor, devletine vergisini ödüyor, aynı zamanda bir de bunlara ceza kesiyorsunuz, emekli maaşını düşük tutuyorsunuz.

Bununla beraber, çıraklarımız var, iş yerlerinde çalışan çıraklar var, çırak mağdurların sorununu giderebildik mi? Bunların çıraklık başlangıçlarını SGK girişi yapabildik mi? Yapamadık. Bunu yapmamız lazım. Esnafa bunları vermemiz lazım.

Bununla beraber -bunlar daha bitmedi- EYT yapıldı, bir EYT kanunu geldi, birçok kişi bundan yararlandırıldı, esnaf yararlandırıldı mı? Yararlandırılmadı. Niye? Çünkü ihya hakkı vermediniz, geriye borçlanma hakkı vermediniz, bu insanların önünü açmadınız, bu insanlar EYT'den de yararlanamadı. Şimdi, çiftçi mağdur, esnaf mağdur, emekli mağdur, emekçi mağdur.

Bütün bunlar yaşanırken hâlâ bu insanların iş yerlerine bir polismiş gibi vergi memurunu dikip ayda 3 defa bunları taciz etmek ne demek oluyor? (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, Sayın Dinçer, lütfen tamamlayın.

TALAT DİNÇER (Devamla) – Tamamlayacağım Başkanım.

Değerli milletvekilleri, yarın bunun hesabını veremeyiz esnafa. Bakın, Komisyon'da da söyledik, Komisyon'da çok mücadele ettik bunu çıkarın diye ama çıkarmadı arkadaşlar. Çıkarmayınca, bakın, yarın o sokağa indiğimizde o esnafın yüzüne nasıl bakacağız, o insanlara nasıl hesap vereceğiz, bunun hesabını yapmanız lazım. Burada "Esnaf az vergi ödüyor, serbest meslek mensupları az vergi ödüyor." diye sürekli üzerine vergi koymaya çalışıyoruz ama dün Komisyondaydık, daha dün Komisyon'da, özellikle bu dijital platformlarla ilgili bir firmaya yönelik yapılan bir düzenlemede 30-40 milyar parayı sildiniz ama bunun bedelini de küçük esnafa, orta ölçekli işletmelere ceza olarak kesiyorsunuz. Bu olmaz, bu son derece yanlış, bu esnafa bu kürsüden sizleri şikâyet ediyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Dinçer, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "yeniden düzenlenmiştir" ibaresinin "değiştirilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Burhanettin Kocamaz

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

Mersin

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERSAN AKSU (Samsun) –

Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'a söz veriyorum.

Sayın Kocaman, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 159 sıra sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerine İYİ Parti Grubumuz adına söz aldım. Yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, maddeyle, ticari ve mesleki kazançlarda günlük hasılat tespiti ve gelir vergisi matrahının belirlenmesi öngörülmektedir. Buna göre ticari veya mesleki faaliyetleri nedeniyle mükellef olanlara yönelik günlük hasılat tutarlarını tespit etmek amacıyla bir ayda 3'ten, bir takvim yılında 12'den az olmamak kaydıyla denetmenler tarafından iş yerlerine gidilip hasılat tespiti yapılması öngörülmektedir. "Bu hasılat tespiti sonucunda, serbest meslek kazanç defterleri tutanlar için ilgili takvim yılına ait serbest meslek bildirimlerinde yer alan gayrisafi hasıla tutarı arasındaki fark yüzde 20'den fazla olan ticaret erbabı ya da ticari kazanç sağlayan esnaf önce bunu açıklamaya davet edilecek ve ardından da ortaya çıkan sonuca göre işlem yapılacaktır." denilmektedir. Bu düzenlemeyle, esnafımız bundan böyle, açıkçası, vergi denetmenlerinden başlarını kaşıyacak vakit bile bulamayacak, böylece olan yine küçük esnafa ve küçük sermayeli kuruluşlara olacak.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kapı kapı dolaşarak kazanç kontrol etme yöntemi çok eski ve modası geçmiş bir yöntemdir ve çok gerilerde kalmıştır, günümüzde dünyanın hiçbir yerinde böyle bir yöntem kullanılmamaktadır. Ayrıca, bu yöntem için ciddi bir insan gücüne de ihtiyaç duyulacaktır. Artık ticari hayatın önemli bir kısmının dijital olarak gerçekleştiği düşünüldüğünde, bu düzenlemeden sadece kafe ve restoran gibi küçük esnafın etkilenecektir. Birçok yazılım ve yapay zekânın geliştiği bir dönemde vergi denetmenlerini kapı kapı dolaştırarak küçük esnafın karşısına çıkarmak doğru bir denetim şekli değildir. Bu nedenle, fiziki denetim yaparak mükellefleri ve vergi denetmenlerini karşı karşıya getirmek yerine teknolojik imkânlardan faydalanılmalıdır.

Bu düzenlemenin dışında küçük esnafımızı zora sokan bir başka düzenleme de emekli işçi çalıştıran işverenlere sağlanan yüzde 5'lik sosyal güvenlik destek priminin sonlandırılması konusunda yapılmaktadır. Sosyal güvenlik destek priminin kesilmesi hem esnafımızı hem de emeklilerimizi mağdur edecek, birçok emeklimizi işsiz bırakacak bir düzenlemedir, esnaflarımızın ve de emeklilerimizin yararına olan bu düzenleme devam ettirilmelidir.

Esnaflarımız bugün kiralarnı ve sosyal güvenlik primlerini ödemekte zorlanmaktadır. Artan kiralar karşısında yüzde 20'lik kira stopaj vergisi esnafımızın belini bükmemektedir. Bu nedenle, etkin, basit ve daha adil bir vergi sistemi oluşturulmalı, vergide adalet sağlanmalıdır.

Vergi muafiyetleri ve silinen vergi borçları yüzünden ülkemizde maalesef çok kazananlardan az, az kazananlardan çok vergi alınmaktadır. Hazine garantisi verilen kamu-özel iş birliği kapsamındaki 44 şirketten 2023 yılında sadece 7'si 12 milyar 600 milyon TL matrah beyan etmiş ve bu tutar üzerinden 2 milyar 800 milyon TL kurumlar vergisi tahakkuk etmiş, 37 mükellef matrah bile beyan etmemiş ve tek kuruş vergi ödemişlerdir. Bu şirketler âdeta devlet himayesinde ve ayrıcalıklı bir konumdadır. Buna karşılık, aynı yıl içinde ücretli kesimden devlet tarafından 696 milyar TL gelir vergisi tahsil edilmiştir. Ücretli çalışanlar bu Hükümet döneminde en büyük vergi mükellefi hâline getirilmiştir.

Ücretliler için yüzde 15'ten başlayarak yüzde 40'lara kadar çıkan ve büyük maaş kayıplarına ve mağduriyete yol açan vergi oranının yüzde 15'te sabit hâle getirilmesi gerektiğini belirtiyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kocamaz, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinde yer alan "aşağıdaki şekilde" ibaresinin "aşağıda biçimde" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Onur Düşünmez

George Aslan

Sevilay Çelenk

Hakkâri

Mardin

Diyarbakır

Heval Bozdağ

Ömer Faruk Hülakü

Ali Bozan

Ağrı

Bingöl

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERSAN AKSU (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk'e söz veriyorum.

Sayın Çelenk, buyurun.

SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, sevgili yurttaşlar; aslında birçoğumuzun esastan karşı olduğu bir kanun yapma pratiğiyle karşı karşıyayız ve bu gerçekten hem tansiyonu yükseltiyor hem yaptığımız işe bizleri yabancılaştırıyor hem gerçekten de anlamsızlaştırıyor.

Bunun dışında, aslında başka şeyler de var. Bugün 2 kez bu Meclis gerçekten hiç yaşamaması gereken bir şey yaşadı fakat burada, hep böyle, buranın vakarına uygun bir dil kullanımından söz edildi, temiz dilden söz edildi ki buna kesinlikle katılıyorum ama Sayın Başkandan bir de şunu duymak isterdim, bir milletvekiline uygun olmayan bir dil kullandığı için bir ceza verdikten sonra en azından dönüp şöyle bir şey de sorabilirdi: Burada yirmi iki yıllık bir iktidar, yirmi dört yıllık bir partinin mensupları sorun çözme yöntemi olarak sadece bunu mu biliyor? Diyelim ki hoşlarına gitmeyen bir dil kullanıldı diye, yanlış bir dil kullanıldı diye bulabildikleri tek seçenek bir tür linç, bir tür infial ortamı oluşturmak mı? Bu ülkeye bu resmi bu Meclisten vermeye ihtiyacımız var mı? Bu ülkenin bu konudaki tecrübelerini de bilerek burada sözü söyle mahkûm etmenin bir yolu yok mu? Sayın Başkan, neden bunun üzerine bir cümle kurmuyorsunuz ya da burada partimizin bir yıldır burada olduğum her gün muhatap olduğum başka türden ifadeleri neden bazen hakaret olarak görmüyorsunuz? Bütün bu yapma etme biçimindeki eşitsizlikler, adaletsizlikler önümüze gelen her işte var; bu vergi kanununda da var.

Adaletsiz vergi düzenini aynıyla sürdüren yeni bir teklifle karşı karşıyayız. Espri mahiyetinde söyleniyor, işte, kuryelerin bahşişinden bile vergi almayı akıl eden bir sistem geliyor ancak bu, aslında hiçbir derdimize deva sunmuyor ve ekonominin, krizin yükünü daha çok yine dar gelirlinin omzuna yüklüyor. Ekonomi bilimiyle, bu alanın tüm otoriteleriyle inatlaşa inatlaşa "Faiz neden, enflasyon netice." diye diye ekonominin belini âdeta bile isteye kıran büyük ekonomi üstadının ülkeyi sürüklediği ekonomik bunalımla baş başayız. Şimdi de bunu, böyle önümüze getirdiğiniz ve böyle çok dar bir zaman aralığına sıkıştırdığınız bir yasa teklifiyle aşmaya çalışıyorsunuz. Tabii ki aşılamayacak. Zaten bu konuda yapılan basit hesaplar bile gösteriyor ki şu anda baş başa olduğunuz bütçe açığının çok küçük bir kısmını bile karşılayacak bir gelir yaratamıyor bu yeni düzenleme. Bütün bu gelir adaletsizliği ve eşitsizliği içinde en ağır yükü çocuklar çekiyor, çocuk yoksulluğu artıyor; yaşlılar çekiyor, emekli yoksulluğu artıyor. Emekliler en iyi ihtimalle 12.500 lira olan maaşlarla yaşamaya zorlanıyor ve bu 12.500 lira maaşla yaşamayı beklenen emekliler,

Türkiye'de açlık sınırının 4 kişilik bir aile için 18 bin lira olduğu, yoksulluk sınırının 62 bin lira -yaklaşık olarak veriyorum- olduğu bir ortamda bu maaşlara talim ettiriliyor.

Bu ülkenin çocuklarını ve emeklilerini derin yoksullukla baş başa bırakmanın da tek bir nedeni var, kendi iktidarına, kendi bekasına ve kendi refahına odaklanmış bir iktidar. Nitekim bu yasa teklifini önümüze getiren, veren milletvekilinin kendisi kendi vergi yükümlülüğünü tamamlamamış birisi.

Bütün bunları, bu gelir adaletsizliğini, vergi adaletsizliğini ve içinde olduğumuz ekonomik krizi ülkenin diğer sorunlarından elbette ayrı biçimde düşünemeyiz. Bütün sorunlara gözünü kapatmış, bütün sorunları bugün bu Mecliste gördüğünü bu infial ruhuyla çözmeye çalışan bir ülkede elbette ki düze çıkamıyoruz çünkü varını yoğunu, her şeyini bir güvenlik mefhumuna sıkıştırıyor ve giderek artan savunma harcamalarıyla baş başa kalıyoruz; bu bize derin yoksulluk olarak geri dönüyor.

Bugün baktığımız zaman bu konudaki endekslere, Türkiye'de savunma harcamaları son dokuz yılda yüzde 58-59 oranında artmış...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çelenk, lütfen tamamlayın.

SEVİLAY ÇELENK (Devamla) – ...savunma harcamaları bir önceki yıla göre yüzde 37, son dokuz yılda yüzde 58-59 oranında artmış, giderek de artıyor ve buna rağmen, yıllardır süregiden bu çatışma hâinden, bu savaş hâinden çıkarak barışçı bir biçimde sorunları ele almak yönünde hiçbir şekilde bir adım atılmıyor ve bu bir döngü yaratıyor. Çatışma ve savaş ortamı sadece Türkiye'de değil, tüm dünyada bir kısır döngü yaratıyor; nüfus yerinden ediliyor içeriye ya da dışarıya doğru, istikrarsızlık ve hoşnutsuzluklar artıyor ve bunlar da çatışmaları tetikliyor. Bundan çıkmanın yolu var. Bu ülkenin her şeyi var. Bu ülke, doğal, tarihî zenginliklerin ortasında, bütün imkânların ortasında bağdaş kurmuş bir ülke; kendisi barış içinde yaşayabilir, dünya barışına ortak olabilir, buna katkı sunabilir; yeter ki bunu isteyelim.

Teşekkür ederim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Çelenk, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

4'üncü madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Şimdi ilk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

İsa Mesih Şahin

Selçuk Özdağ

İstanbul

İstanbul

Muğla

Sema Silkin Ün

Mustafa Kaya

Serap Yazıcı Özbudun

Denizli

İstanbul

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERSAN AKSU (Samsun) –Başkanım, katılmıyorum.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun'a söz veriyorum.

Sayın Yazıcı Özbudun, buyurun. (Saadet Partisi, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Gene, önümüzde bir AKP klasiği var; yürürlükteki 9 kanun ve 1 kanun hükmünde kararname üzerinde değişiklik yapan bir torba kanun teklifi. Aslında şu ana kadar önümüze gelen tekliflerin hemen hemen hepsinde benzer Anayasa'ya aykırılık sorunları var. Biz bunları tekrar ediyoruz, tekrar etmeye mecburuz, ben de bir kez daha yineleyeceğim: 2 sebebi var; birincisi, Parlamento çoğunluğuna şuna hatırlatmak istiyorum: Elbette Parlamento çoğunluğu yasama sürecini yönlendirme imkânına sahip ama hiçbir Parlamento çoğunluğu Anayasa'yı ihlal edecek şekilde yasama hâkimiyeti kuramaz, eğer bu yönde davranırsa gün gelir bunun sorumluluğu onlara sorulur, bunun hesabı onlara sorulur.

İkinci gerekçem şu: Gelecek kuşaklar Türkiye'nin Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi içinde bu nasıl bir hukuk enkazıyla karşı karşıya kaldığını araştıracağız. İşte o gelecek kuşakların araştırmacılarına ben buradan birtakım veriler sunmak istiyorum, tutanakları incelediklerinde bu sistem içinde Türkiye'nin nasıl bir hukuk enkazına sürüklendiğini somut olarak görebilsinler istiyorum.

Şimdi gelelim problemlere. Aslında, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçişle beraber hukuk sistemimizde çok önemli bir değişiklik yapıldı yasama süreci yönünden. Bakanlar Kurulu ilga edildi ve Bakanlar Kuruluna tanınan tasarı sunma yoluyla yasama sürecini harekete geçirme yetkisi ortadan kalktı; artık bu sistemde yasama sürecini harekete geçirme yetkisi sadece milletvekillerine ait.

Şimdi, bu kanun teklifi bakımından kamuoyuna yansıyan birtakım açıklamaları incelediğimizde şunları görüyoruz: Teklif, Maliye Bakanlığı bürokratlarınca hazırlandı, Cumhurbaşkanlığı Kabinesinde teklifin sunuşu yapıldı, Sayın Cumhurbaşkanı onayladı ve metin usulen milletvekillerine imzalatılarak huzurumuza getirildi. Değerli milletvekilleri, buna biz anayasa hukuku dilinde “fonksiyon gasbı” diyoruz. Anlamı nedir biliyor musunuz? Eğer bir devlet organı başka bir devlet organına ait bir yetkiyi kullanırsa bunun adı fonksiyon gasbidir. Fonksiyon gasbı kamu hukuku alanındaki en ağır hukuka aykırılık sorunudur ve yoklukla maluldür. Dolayısıyla kayıtlara geçsin, metin Anayasa Mahkemesi huzuruna götürüldüğü zaman bu bilgiler yargıya intikal etsin.

Şimdi, gelelim diğer meselelere. Gene diğer tekliflerde olduğu gibi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin tali komisyonlarının baypas edildiğini görüyoruz ve Plan ve Bütçe Komisyonu önüne getirilen bir teklifle karşı karşıyayız. Değerli milletvekilleri, gördüğümüz şu: Bütün teklifler torba kanun olarak hazırlanıyor, tali komisyonlar baypas ediliyor, böylece nitelikli kanun yapma imkânı ortadan kalkıyor, Plan ve Bütçe Komisyonunun iş yükü taşıyamayacağı kadar ağırlaşmış oluyor ve müzakereler verimsiz hâle geliyor. Tabii, bu metinler Parlamentoya taşındığı zaman da şöyle bir sorunla karşılaşılıyor: Burada bizim yaptığımız açıklamaların hiçbir manası yok. Parlamento çoğunluğu burada üç maymunu oynamayı tercih ediyor. Böylece aslında müzakerelere dayalı bir yasama süreci yok. Noktasına, virgülüne dokunulmayan, yürütme organından önümüze intikal eden kanun metinleri Türkiye Büyük Millet Meclisi onay makinesine dönüştürülerek kabul ediliyor. Bunların da kayıtları geçmesinde fayda mülâhaza ediyorum. Nihayet diğer metinlerde olduğu gibi bu metni okuduğum zaman da doğrusu şunu tespit ettim: Maddeleri okuduğunuz zaman anlamak ilk okuyuşta, ikinci okuyuşta dahi mümkün değil. Biz bu metinleri alanında çok başarılı olan avukatlara, hâkimlere, hukuk profesörlerine göndersek acaba anlayabilecekler mi? Soruyorum, niçin böyle anlaşılabilir metinler yazıyorsunuz? Benim aklıma gelen ilk cevap şu: Bu metinler aracılığıyla kimlerin menfaatlerinin kollandığı, kimlerin mağdur edildiği anlaşılmasın, gizlensin diye herhâlde. Ama bakın, bu uygulamada bir güçlüğü yol açıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özbudun Yazıcı, lütfen tamamlayın.

SERAP ÖZBUDUN YAZICI (Devamla) – Devam ediyorum.

Yargı kuruluşları bir sorunu çözerken uygulayacakları normu tespitte güçlük çekiyorlar.

Gelelim son bir probleme: Aslında yürürlük maddeleri gayet sarih kanunlarda ama burada bilmeceye dönük bir metin var. Bir kısım hükümler yayım tarihinde, bir kısım hükümler yayımı izleyen 10'uncu günde, bir kısım hükümler 1 Kasım 2024'te, bir kısım hükümler 2025'te, bir kısım hükümler 2030'da yürürlüğe girecek. Ben kırk yıllık meslek hayatımda böyle bir kanun yapma tekniği görmedim; bu tekniği kimden öğrenmişler merak ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi, CHP, DEM PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yazıcı Özbudun, teşekkür ediyorum.

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) – Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına.

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Karamamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 4 – 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

‘19. 23/10/2014 tarihli ve 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre aracı hizmet sağlayıcılarının ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, mezkûr Kanun kapsamındaki faaliyetleri dolayısıyla hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına yaptıkları ödemelerden,”

Rahmi Aşkın Türeli

Ömer Fethi Gürer

Kadim Durmaz

İzmir

Niğde

Tokat

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Sibel Suiçmez

Mustafa Erdem

Manisa

Trabzon

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERSAN AKSU (Samsun) – Başkanım, katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu'na söz veriyorum.

Sayın Bakırlıoğlu, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Seni dinlemek için ta en öne geldim Vehbi.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Değerli milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Biraz evvel benden önce söz alan Sayın Özbudun'un da belirttiği gibi, bu kanun metninde çok ciddi şekilde anlaşılmaz, karmaşık maddeler var. İşte madde 4 de bunlardan bir tanesi. Okuyayım size, madde 4'te şu söylenmekte: “E-Ticaret pazar yerlerinde hizmet sağlayıcılarının mal veya hizmet sözleşmelerine veya sipariş verilmesine imkân sağlayan aracı hizmet sağlayıcılarının hizmet sağlayıcılarına faaliyetleri dolayısıyla yaptıkları ödemeler gelir vergisi kesintisi kapsamına alınmaktadır.” Şimdi, buraya kadar sorun yok, devam ediyoruz. Ayrıca, maddede yapılan diğer bir düzenlemeyle Cumhurbaşkanına vergi kesintisine tabi ödemeler için faaliyet konuları, ödeme türleri, sektörler, iş grupları itibarıyla ayrı veya birlikte oran belirleme yetkisi verilmekte. İşte, burada sorun ortaya çıkmakta. Evet, Anayasa'nın “Vergi ödevi” başlıklı 73'üncü maddesi Cumhurbaşkanına vergi, resim, harç gibi mali yükümlülüklerin muafık, istisnalar ve indirim oranlarına ilişkin, kanunun belirttiği sınırlar içerisinde değişiklik yapma yetkisi vermekte. Ancak 73'üncü maddede, Cumhurbaşkanına faaliyet konuları, ödeme türleri, sektörler ve iş grupları itibarıyla ayrı ayrı veya birlikte vergi oranı belirleme yetkisi verilmemiştir. Anayasa'nın Cumhurbaşkanının görev ve yetkilerini düzenleyen 104'üncü maddesinde de Cumhurbaşkanına bu şekilde bir yetki verilmemiştir. Kısaca, 4'üncü madde Anayasa'nın 73'üncü ve 104'üncü maddelerine aykırıdır.

Değerli milletvekilleri, kamuoyunun son günlerde en çok tartıştığı konulardan bir tanesi, en düşük emekli maaşıdır. Görüştüğümüz kanun teklifinde de bununla ilgili bir düzenleme var. Buna göre, en düşük emekli maaşı 10 bin liradan 12.500 liraya çıkarılıyor; artış yüzde 25, bütçeye maliyeti 33 milyar lira ve bu artıştan da 3 milyon 700 bin emeklimiz faydalananacak. Peki, emeklimiz aldığı bu 12.500 liralık maaşı nerelere harcıyor? Sağlığa harcamıyor, eğitime harcamıyor, konaklamaya harcamıyor; TÜİK'e göre emeklimiz aldıkları bu maaşın yüzde 29'unu gıdaya, yüzde 32'sini konut ve kiraya, yüzde 14'ünü de ulaştırmaya harcıyor. Ülkemiz, şu anda OECD ülkeleri arasında en fazla gıda enflasyonuna sahip olan ülke. Bizi çıkarın, 37 tane OECD ülkesi var, bunların bütün gıda enflasyon rakamlarını alt alta topladığımız zaman ancak Türkiye'nin gıda enflasyonu yapıyor, yüzde 71. Dünyada, bütün dünyada gıda fiyatları düşüyor, bizim ülkemizde gıda fiyatları artmakta. Şimdi “Gıda enflasyonu yüzde 71.” diyorsunuz, öbür taraftan da emekliye yüzde 25 zam yapıyorsunuz. O zaman soruyoruz: Bu hak mıdır, reva mıdır? (CHP sıralarından alkışlar)

Başka bir şey, TÜİK'e göre Türkiye'de ortalama ev kirası 5.850 lira. Yani, bugün 5.850 liraya bir ev bulduğunuz düşünün, Türkiye'de ortalama genelde 12 bin lira civarında ama TÜİK diyor ki: “5.850 lira.” Kabul edelim, 12.500 lira, 10 bin lira maaş alan bir emekli gitsin, 5.850 liralık bir evde otursun, temmuz ayında da kira artışı gelsin. Şimdi, biz temmuz ayında 10 bin liralık maaşı 12.500 liraya çıkarıyoruz, artış 2.500 lira. Devlet ne diyor? “Kira artışı yüzde 65 olacak.” diyor. 5.850 liranın yüzde 65'i 3.800 lira yapıyor. Yani, bizim emeklimize vermiş olduğumuz artış, vermiş olduğumuz zam kira artışını bile karşılamıyor. Gene soruyorum: Bu hak mıdır, reva mıdır?

Şimdi, iktidar temsilcileri bu sefalet ücretinin az olduğunun farkında, bütçeyi öne sürmekte “Ne yapalım, elimizden gelen budur, kaynak yok.” diyorlar. Acaba hakikaten de kaynak var mı, yok mu? Mesela, bu vergi paketinde birtakım istisnaları kaldırarak, birtakım vergi oranlarını artırarak, yeni vergiler getirerek 200 milyar liralık bir kaynak ortaya çıkıyor. E, peki, kaynak var mı, yok mu? Alın size 200 milyar liralık bir kaynak, elinizden tutan mı var?

Daha da öteye gitmeye gerek yok. Daha dün Ticaret ve Sanayi Komisyonunda bir Ticaret Kanunu teklifi vardı, o konuşuldu. Orada dünya devi Alibaba'ya özel bir düzenleme yapıldı, adrese teslim bir düzenleme yapıldı. Buna göre Alibaba'nın lisans bedelinde 20 milyar liralık bir indirim yapıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakırlıoğlu, lütfen tamamlayın.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Devamla) – Yani bizler elimizi kolumuzu kaldırıp indirerek 20 milyarlık bir gelirden vazgeçtik. Şimdi, ben gene sormak istiyorum: Kaynak var mı, yok mu? Esasında kaynak var ancak adamına göre kaynak var, herkese kaynak yok. Kime kaynak var? Mesela, Alibaba'ya var ancak emekli hacı babaya kaynak yok.

Bu duygu ve düşüncelerle hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Bakırlıoğlu.

III.-YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, yoklama talebinde bulunan arkadaşlarımızın isimlerini tespit edeceğim: Sayın Başarır, Sayın Türeli, Sayın Günaydın, Sayın Güner, Sayın Timisi Ersever, Sayın Uzun, Sayın Adıgüzel, Sayın Kış, Sayın Öztunç, Sayın Ocaklı, Sayın Akay, Sayın Yanıkömeroğlu, Sayın Güneşhan, Sayın Meriç, Sayın Kanko, Sayın Arı, Sayın Yazgan, Sayın Kara, Sayın Dinçer, Sayın Özcan.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır. (AK PARTİ sıralarından “Oo!” sesleri)

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 132 Milletvekilinin Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2290) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 159) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir. Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 00.06

SEKİZİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 00.23

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 107'nci Birleşiminin Sekizinci Oturumunu açıyorum.

159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

4'üncü madde üzerindeki diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Selcan Hamşioğlu

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

Tekirdağ

İstanbul

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERSAN AKSU (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu'na söz veriyorum.

Sayın Hamşioğlu, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

SELCAN HAMŞIOĞLU (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifin 4'üncü maddesi üzerine söz almış bulunuyorum.

“Torba yasa tekniğine biz de karşıyız.” denilerek başlanılan bir dönemi daha neredeyse sadece torba yasa görüşerek, üstelik bunları da akıl almaz bir üstünkörülükte, baştan savma bir takvimde, aciliyet sırası, ihtiyaç sırası gözetmeden görüşerek, usulü sakatlayıp konu, gerekçe, düzenleme ne olursa olsun esasın meşruiyetini de en baştan sakatlayarak bir dönemi daha bitirmeye çalışıyoruz. 16 Temmuzda Meclise sunulan bir teklif, 18 Temmuzda teknik çalışma için gerekli asgari süre tanınmadan, milletvekillerine kanuna çalışma imkânı tanınmadan Komisyonunda görüşülen bir teklif. Sabaha karşı 03.40'ta son bulan on dört saatlik görüşmeyle gece yarısı yeni madde ihdası yapılarak hem milletvekillerine, millet iradesine saygısızca hem de insanlık dışı koşullarda önümüzde bulduğumuz bir teklifi görüşüyoruz. Ne zaman? Yine insani sayılamayacak bir saatte. En ironiği, Türkiye Büyük Millet Meclisinin İç Tüzük'e göre tatile girmiş olması gereken dönemde -bunu tatil yapmak ya da tatile gitmek arzusuyla söylemiyorum- Genel Başkanımız tavrımızı açıkladı, gerekirse bütün yaz çalışalım ama bu çalışmanın sonunda da milletin lehine bir işe imza atabilmiş olalım. Bunca bağırıma, çağırıma, itişip kakışmaya, kırıp dökmeye değsin hiç değilse Gelir İdaresi Başkanlığının çalışmasındaki vergi kayıpları da yer alsın, sadece bizim değil, onca bürokratin emeğine değsin kentsel rantın vergilendirilmesine yer verilsin, değsin. Kripto varlıklar ve yeni gelişen ticaret mecralarının etkin şekilde vergilendirilmesine yer verin, değsin. “Faiz sebep.” diyerek gerekçelendirdiğiniz bir ıflas yaşıyoruz, faizi vergilendirin, değsin. Ücretli çalışanların vergi ve sosyal güvenlik yükünün azaltılmasını sağlayın, değsin. Geliri düşük görünüp de çok yüksek harcama yapabilen o malum kesimin vergilendirilmesini düzenleyin, değsin. Paradan para kazananlara dokunmayan ama dar gelirliyi ezen, bu adaletsizliği gidermeyen bu teklif, söylemek durumundayım, ne bu mesaiye değiyor ne de yaşadıklarımız ortada işte; sinir sistemimizin bu kadar harabına değiyor. Dolayısıyla ben bir milletvekili olarak kendimi ikna etmekte zorlanıyorum; temsil ettiğim milletin, temsil ettiğim şehrin onca hayati, hayati olduğu için de ivedilikle çözüm bekleyen sorunu varken ben niye bu saatte bunları konuşmak durumunda bırakıyorum. Daha yeni Tekirdağ Çorlu'da benim hemşehrilerim “Ölmek istemiyoruz.” diye, isyan demeyeyim, Trakya'nın kültüründe yok böyle bir şey ama feryat ettiler. Soruyorlar: “Rant mı, insan sağlığı mı?” Neden? Çünkü zehir soluyorlar. Neden? Çünkü tekstilde kavru lan plastik, polyester, elyaf zehirli gaz üretiyor; metal geri dönüşüm işletmeleri eritme işleminde zehirli gaz üretiyor; kablolardan bakır telleri ayırmak için yakan korsan depolar zehirli gaz üretiyor; arazilere rastgele atılan delil niteliğindeki atıkların yok edilmesi zehirli gaz üretiyor çünkü sadece Tekirdağ'da 10'dan fazla organize sanayi bölgesi ve 1 Avrupa serbest bölgesi ve 300'e yakın münferit sanayi tesisi var ve hepsi hesapsızca, plansızca, gecekondu dike gibi ülkenin en kıymetli tarım arazilerinin, en değerli su kaynaklarının üzerine inşa edildi ve havayla birlikte toprağı, suyu, yediğimiz içtiğimiz ne varsa onları da zehirledi.

Halk tedirgin çünkü Tekirdağ TÜİK'in 2019 verilerine göre iyi ve kötü huylu tümörlerden kaynaklı ölümlerde İstanbul'un ardından 2'nci sırada yer alıyor, kanserin toplam ölümlere oranı açısından da ilk 10 il arasında bulunuyor. Tekirdağlılar, Çorlulular tedirgin çünkü Dünya Sağlık Örgütü 2020 verilerine göre dünya genelinde her yıl 7 milyon insan hava kirliliği yüzünden ölüyor. Havadaki parçacıklı maddeler solunum yoluyla akciğer ve kan dolaşımına girerek felç ve solunum hastalıklarına yol açıyor ve maalesef biz hemen her gün mahallemizden, sokağımızdan, ailelerimizden bunun sağlaması niteliğinde acı haberler alıyoruz ve kimsenin itiraz edemeyeceği bir şey istiyoruz aslında; yaşamak. Bu konuda geçmişte verdiği önergeden sonuç alamamış bir milletvekili olarak madem Genel Kurulda yaz ortasında çalışıyoruz, o zaman yazı geçiremeyecek durumdaki insanların ölümcül problemlerini önceleyerek çalışmaya davet ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Hamşioğlu, lütfen tamamlayın.

SELCAN HAMŞIOĞLU (Devamla) – Zehir solumamak için camını açamayan, bu defa da yaşlısı, bebeği fenalaşan yüz binlerce insanı duymaya davet ediyorum Genel Kurulu. İşletmeleri, depolardaki kimyasalların ve ne için kullanıldığının takibini de içeren, para cezası dışında faaliyet durdurmayı da içeren caydırıcı bir denetim sistemi kurmaya davet ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Hamşioğlu.

Değerli milletvekilleri, önerenin oylamasından önce bir yoklama talebi vardır, şimdi bu talebi yerine getireceğim.

Önce, yoklama talebinde bulunan sayın üyelerin isimlerini okutup salonda bulunup bulunmadıklarını tespit edeceğim.

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu? Burada.

Dursun Ataş? Burada.

Burak Akburak? Burada.

Ömer Karakaş? Burada.

Burhanettin Kocamaz? Burada.

Turan Yaldır? Burada.

Şefik Çirkin? Burada.

Rıdvan Uz? Burada.

Hüsmen Kırkpınar? Burada.

Mehmet Akalın? Burada.

Selcan Hamşioğlu? Burada.

Yavuz Aydın? Burada.

Bülent Kaya? Burada.

Mustafa Kaya? Burada.

Necmettin Çalışkan? Burada.

Mahmut Arıkan? Burada.

Ali Fazıl Kasap? Burada.

Serap Yazıcı Özbudun? Burada.

Sema Silkin Ün? Burada.

İsa Mesih Şahin? Burada.

Mustafa Bilici? Burada.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır. (AK PARTİ sıralarından “Aa!” sesleri)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Aa, kulisten buraya gelmişler!

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 132 Milletvekilinin Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2290) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 159) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinde yer alan “aşağıdaki” ibaresinin “aşağıda bulunan” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Onur Düşünmez

Ali Bozan

George Aslan

Hakkâri

Mersin

Mardin

Heval Bozdağ

Mehmet Kamaç

Ömer Faruk Hülakü

Ağrı

Diyarbakır

Bingöl

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERSAN AKSU (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerenin gerekçesini açıklamak üzere Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'a söz veriyorum.

Sayın Kamaç, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifin 4'üncü maddesi üzerine söz almış bulunuyorum ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Vergi Kanunu'nu tartışırken, konuşurken ya da bir vergi kanunu çıkarırken gerilere doğru gittiğimde aklıma rahmetli Ayşegül Atik ve Ali Atik geliyor. O dönemin bir kamu spotu vardı “bir alışveriş bir fiş” diye ve böyle bir kamu spotu hazırlanmıştı o dönemlerde. Bu kamu spotunun devamında “Ödediğiniz vergiler size yol, su ve elektrik olarak geri dönecek.” diye bir söylem de vardı.

(Uğultular)

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Değerli milletvekili arkadaşlarım, lütfen hatibi dinleyelim. Genel Kurulda büyük bir uğultu oluyor, hatip de kendi konuşmasını yapamıyor; onun için saygıyla dinleyelim.

Sayın Kamaç, buyurun.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Sayın Ayşegül Atik ve Ali Atik o zaman kamu spotunda şunu diyorlardı: “Bir alışveriş bir fiş” ve bunun devamında da diyorlardı ki: “Ödediğiniz vergiler size yol, su ve elektrik olarak geri dönecek.” Aslında o zaman da o dönemde de Türkiye bir ekonomik krizin girdabındaydı, vergiler üzerinden yeni bir çıkış kapısı arıyorlardı.

Şimdi, vergilerin yol, su ve elektrik olarak dönmediğinin belgesi aslında burada, Nasrettin Hoca'nın bir meselesi var, kedi ve ciğer meselesi. Eğer vergilerimiz yol, su ve elektrik olarak bize dönüyorsa bu ülkede kamu hastaneleri, şehir hastaneleri, otoyollar, köprüler neden ücretlidir? Yani eğer bizim vergilerimizle bunlar yapılıyorsa biz bu otoyollardan geçerken neden yeniden ücret ödüyoruz; yok, eğer biz, bu yolları ücretli yapıyorsak bizim vergilerimiz nereye gidiyor? Şimdi, uzun zamandır biz bu tartışmayı yapıyoruz. Biz diyoruz ki: Bu ülkede insanlar vergilerini veriyorlar ama insanlardan alınan gizli vergiler de var. Bu gizli vergiler nelerdir? Ben, dün Niğde Otoyolu'ndan Ankara'ya kadar geldim, aşağı yukarı 200 kilometrelik bir mesafede 295 lira para ödedim ama ben aynı zamanda bu ülkede vergisini de ödeyen bir vatandaşım. Şimdi, biz buradan sorunca, diyoruz ki: Ya, yirmi iki

yıllık AK PARTİ Hükûmeti döneminde toplanan toplam vergi 3 trilyon dolardır. Şimdi, 3 trilyon doları bir kenara koyduğumuzda, yirmi iki yıllık icraatları bir tarafa koyduğumuzda, dahası, bu ülkenin seksen yıllık birikimleri "özelleştirme" adı altında satılmışken, - tabiri yerindeyse "müsrif evlat" denilmiştii- bu konuya dair bütün birikimler satılmışken, vergiler toplanmışken yapılan hizmetler ile toplanan vergiler arasında bir kıyaslama yaptığımızda şu soru aklı geliyor: Ya, bu toplanan vergiler nereye gitti ya da biz neden toplanan vergilerimizle değil de cebimizdeki parayla yine seyahat ediyoruz, bize yine cebimizdeki parayla hizmet geliyor?

Şimdi, burada örnekleri var; aslında şehir hastanelerine verilen paralarla mevcut yapılan hastanelerin 3 katı şehir hastanesi yapılabilirdi ya da Avrasya Tüneli'nin yirmi beş yılda kazandıracağı parayla 2 tane Avrasya Tüneli yapılabilirdi. Ya, çok ilginç bir şey var, şurada "Uçmasa bile alacak." başlığında Sağlık Bakanlığının Katar merkezli bir şirketten kiraladığı 2 ambulans uçak için, ya, günde iki saat garanti uçuş ücreti ödüyor. Toplamda, dört yıl için 126 milyon TL'ye kiralananmış bu 2 uçak. Peki, bu 2 uçağın kendisi ne kadar para tutuyor acaba?

Buradan bir örnek daha vermek istiyorum; ÖTV, KDV bile yok, neresi için? Bu yeni İstanbul Havalimanı için. 22,5 milyar dolara ihale edildi ve bütün bu ihalelere geçiş garantisi verildi. Yani orada eğer yolcu tamamlanamıyorsa, devletin kasasından yani bizim cebimizden, bu halkın cebinden ödenecek, eğer köprüden geçemiyorsak bu halkın cebinden ödenecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kamaç, lütfen tamamlayın.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Ama söz konusu emekli olunca zam olarak 2.500 lira ödenecek, bu 2.500 lirayla emekli ancak 4 kilo et alabilecek. Söz konusu asgari ücretli olunca, dün Sayın Komisyon Başkanı burada bir ifade kullandı "600 milyar lira destek sunduk." dedi. Sanki bu toplumu -çok affedersiniz- farklı bir konuma oturtuyor. 600 milyar lirayı siz asgari ücretliye ödemediniz, siz asgari ücretliye iş veren, iş sağlayan işverene ödemiş oluyorsunuz.

Dolayısıyla, vergilerimiz nerede, bizim cebimizdeki para nereye akıyor; bunun sorusunu iktidar partisine sormak bizim en temel hakkımızdır, bu toplumun da bunu bilme hakkı vardır.

Genel kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kamaç.

Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 4'üncü madde kabul edilmiştir.

5'inci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Şimdi ilk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

İsa Mesih Şahin

Sema Silkin Ün

İstanbul

İstanbul

Denizli

Selçuk Özdağ

Mahmut Arıkan

Mustafa Kaya

Muğla

Kayseri

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERSAN AKSU (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Kayseri Milletvekili Mahmut Arıkan'a söz veriyorum.

Sayın Arıkan, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

MAHMUT ARIKAN (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, az önce İsrail Başbakanı Netanyahu, Amerika Birleşik Devletleri Kongresinde bir konuşma yaptı ve dakikalarca ayakta alkışlandı, orada dedi ki: "Amerika ve İsrail birlikte durmalıdır çünkü biz bir arada durduğumuzda kazanıyoruz, onlar kaybediyor." Ben de buradan kıymetli vekillerimize şu teklifte bulunuyorum: Gelin, Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas'ı buraya, Türkiye Büyük Millet Meclisine davet edelim ve diyelim ki: "Türkiye ve Filistin birlikte durmalıdır çünkü biz bir arada durursak insanlık kazanır, vicdan kazanır, savaş suçluları kaybeder." Bu duruş, emin olun, Türkiye Büyük Millet Meclisimize çok yakışacak, dünyaya çok kıymetli bir mesaj vermiş olacağız.

Değerli arkadaşlar, halk hikâyelerinde hep anlatılır, şöyle bir klişe vardır: "Yöneticiler halka çok fazla vergi yüklemişti, halk perişan olmuştu; hâlbuki yöneticiler zevküsefa içerisinde yaşıyordu." hikâyesini hep dinledik. Zannederdik ki bu hikâyeler çok uzaklarda bir ülkede gerçekleşir. Kâh oradaki halka acırdık kâh o yöneticilere kızardık. Hikâyelerin esas amacı kıssadan hisse almaktır.

Şimdi, adı bile halk hikâyelerine konu olacak türden bir kanun teklifini bugün burada konuşuyoruz. Bakın, bir masal diyarından değil Türkiye'den bir istatistiği sizlerle paylaşacağım. Türkiye'de vergi tahsilatı yüzde 109 arttı; daha önemlisi, güzel ülkemizde bütçenin en büyük gelir kaynağı vergiler oldu. Yılın ilk yarısında toplam 3,213 milyar Türk lirası vergi tahsilatı gerçekleşti. Bütçenin tamamı neredeyse vergilerden oluştu; onun da tamamı hâliyle milletimizden tahsil ediliyor. Milletın Meclisine bir kanun teklifi geliyor ama görüyoruz ki milletin sırtından vergi yükü inmiyor.

Değerli arkadaşlar, bir konuya açıklık getirmek istiyorum. Biz Saadet Partisi olarak Parlamentoda doğruya doğru, yanlışla yanlış demeye devam ediyoruz. Üzerinde konuştuğum 5'inci maddeyi ele alalım. Bu madde sahte belge veya naylon fatura düzenleme fiilinin engellenmesine yönelik bazı düzenlemeler içeriyor. Maddenin bazı kısımları Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildiği için yeni düzenlemeler yapılıyor. Sahte belge düzenlemesinin önüne geçilmesi açısından bu düzenlemenin yapılmasını Saadet Partisi olarak olumlu buluyoruz. Bunun da kıymetli olduğunu ifade ediyoruz fakat çok çok daha önemli düzenlemeler var. Milletimiz bu düzenlemeleri Meclisimizden bekliyor. Bunu değerli iktidar vekillerinin de çok iyi bildiğini biliyorum. Hepimiz Meclisteki odalarımızda, çalışma alanlarında faaliyetler yürütüyoruz. Birçok zaman vatandaşlarımızı ağırırıyoruz, birçok zaman da telefonlar üzerinden seçmenlerin dertlerini dinliyoruz. Nedir sorular? "Vekilim, şu konuyla ilgili madde çıkacak mı?" "Bu konuda çözüm bulunacak mı?" sorularıyla hepimiz karşı karşıya kalıyoruz.

Özün özeti şudur: Yıllardır beklenen vergi reformunun artık adil ve uygulanabilir bir şekilde çıkarılması gerekmektedir. Hâlihazırda karmaşık olan Türk vergi sisteminin başarılı olması mümkün değildir. Yamalı bohça gibi sürekli vergi mevzuatı düzenlemeleriyle ancak vakit kaybetmekteyiz.

Kanun teklifine bakıldığında dolaylı vergilerin azaltılarak doğrudan vergilerin artırılacağına dair gerekçeler ifade ediliyor. Bu, Türk vergi sisteminin yıllardır işleyişinde büyük değişiklikler olacağı anlamına gelmekte ancak kanun teklifini teknik olarak incelediğimizde gerekçelerle ifade edilen hususların gerçekleşmediğini bir kez daha görmekteyiz. Sadece kısmi düzenlemeler var, bu kısmi düzenlemeler de yaraya pansuman bile olmayacaktır. Bu kadar kısa ve kısır zamanda yapılması hem devlet bütçesi açısından hem de her türlü bileşenleriyle birlikte ekonomimiz açısından büyük riskler taşımaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Arıkan, lütfen tamamlayın.

MAHMUT ARIKAN (Devamla) - Değerli arkadaşlar, bu kanun teklifi de sonraki jenerasyonlar için bir halk hikâyesi olacağı benziyor. Fakat bu halk hikâyesinde “Zamanın birinde bir ülkede sağır yöneticiler yaşarmış...” diye değil, “Zamanın birinde Türkiye’de AK PARTİ varmış, milleti vergilerin altında eziyormuş.” diye başlayacağını ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Arıkan, teşekkür ediyorum.

Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Vergi Kanunları İle Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 5- 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 153/A maddesinin birinci fıkrasında bulunan ‘ve düzenlenmiş olan sahte belgelerde yer alan toplam tutarın % 10’undan az olmamak üzere’ ibaresi ‘az ve 10 milyon Türk lirasından fazla olmamak üzere düzenlenmiş olan sahte belgelerde yer alan toplam tutarın % 10’u tutarında’ şeklinde, üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde, dördüncü fıkrasının birinci cümlesinde bulunan ‘girdiği tarihten itibaren bir ay içinde’ ibaresi ‘girmesini müteakiben yazıyla’ şeklinde, ‘ve düzenlenmiş olan sahte belgelerde yer alan toplam tutarın % 10’undan az olmamak üzere yazıyla otuz’ ibaresi ‘az ve 10 milyon Türk lirasından fazla olmamak üzere düzenlenmiş olan sahte belgelerde yer alan toplam tutarın % 10’u tutarında, altmış’ şeklinde, beşinci fıkrasının üçüncü cümlesinde bulunan ‘ve düzenlenmiş olan sahte belgelerde yer alan toplam tutarın %10’undan az olmamak üzere’ ibaresi ‘az ve 10 milyon Türk lirasından fazla olmamak üzere düzenlenmiş olan sahte belgelerde yer alan toplam tutarın yüzde 10’u tutarında’ şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkranın son cümlesi ve altıncı fıkrasının son cümlesi, yedinci fıkrasının son cümlesi, dokuzuncu fıkrasının son cümlesi ile on birinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

‘Birinci fıkra da sayılanların, mükellefiyeti bulunan adi ortaklık, ticaret şirketleri ve tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin kanuni temsilcisi, yönetim kurulu üyesi, idarecisi, asgari % 10 ortağı olması, bunları devralması, kısmen veya tamamen bunlara devrolunması halinde, keyfiyetin vergi dairesinin ıtlılana girmesini müteakiben birinci fıkra da yer alan şartların altmış gün içerisinde yerine getirilmesi veya aynı süre içerisinde sayılan kişilerin statülerinin sonlandırılması koşullarından birinin sağlanması bu mükelleflerden yazılı olarak istenir. Altmış günlük süre içinde, şartların yerine getirilmemesi ve sayılan kişilerin statülerinin devam ettirilmesi halinde, birinci fıkra da sayılan kişilerin teminat isteme tarihi itibarıyla tahakkuk etmiş tüm vergi borçları, mükellef müşterek ve müteselsil sorumlu olmak üzere, bu kişilerden 6183 sayılı Kanun uyarınca takip ve tahsil edilir. Ancak, altmış günlük süre içerisinde mezkûr kişilerin statülerinin sona erdirilmesine yönelik yasal girişimleri başlatmış olan ve bu durumu muteber vesikalar ile ispat ve tevsik eden mükellefler, bu yasal girişimler sonucunda birinci fıkra kapsamındaki kişilerin statülerinin sona erdirilmesi şartıyla, söz konusu borçların takip ve tahsilinde müşterek ve müteselsil sorumlu tutulmaz. Mezkûr kişilerin statülerinin altmış günlük süreden sonra sona erdirilmesi durumunda, alınmış teminat mükellefin talebi üzerine, maddenin yedinci fıkrasında süre ve şartlar aranmaksızın, başkaca vergi borcu bulunmaması kaydıyla mükellefe iade olunur.”

Ömer Fethi Gürer

Sibel Suiçmez

Rahmi Aşkın Türeli

Niğde

Trabzon

İzmir

Ahmet Vehbi Bakırlioğlu

Mustafa Erdem

Kadim Durmaz

Manisa

Antalya

Tokat

Ahmet Baran Yazgan

Edirne

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERSAN AKSU (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Edirne Milletvekili Ahmet Baran Yazgan’a söz veriyorum.

Sayın Yazgan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET BARAN YAZGAN (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken bağımsızlığımızın, egemenliğimizin, cumhuriyetimizin tapusu olan Lozan Barış Anlaşması’nın 101’inci yılında Ulu Önder’imiz Mustafa Kemal Atatürk’ü ve 2’nci Cumhurbaşkanımız İsmet İnönü’yü ve tüm kahramanlarımızı saygıyla anıyorum. Emsali olmayan siyasi bir zaferdir Lozan, bunu da buraya not düşmek istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Üzerine söz aldığım maddede Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği hükümler nedeniyle düzenleme yapılmaktadır. Ancak bu düzenleme AYM’nin kararında yer alan eleştirileri tam olarak karşılamamaktadır. AYM kararlarına tam olarak uymak gerekir ama siz zaten uymamayı alışkanlık hâline getirdiğiniz için buna da şaşırmıyoruz.

Konuşmamın devamında bugün basınımıza ilişkin konuşmamı sürdürmek istiyorum. Bildiğiniz üzere 24 Temmuz 1908’de Türk basınında sansürün kaldırılması nedeniyle 24 Temmuz Gazeteciler ve Basın Bayramı olarak anılıyor. Peki, 24 Temmuz gerçekten gazeteciler ve basınımız için bayram mıdır? Bazı gazetecilerimiz var mesela, açılışını sizlerin yaptığı, sonra FETÖ’den kapatılarak Bank Asyadan aldıkları kredilerle lüks ev sahibi olanlar, ekranların, gazetelerin köşebaşını tuttular, 24 Temmuz onlar için bayram. Kamuoyuna zaman zaman yansıyor, bazı gazeteciler var ballı ihalelerle iş tutuyor, 24 Temmuz onlar için de bayram.

Peki, 24 Temmuz kimin için bayram değil biliyor musunuz? İktidarın türlü baskılarına, tehdidine, davalarına karşı mesleğinin onurunu koruyan gazetecilerin bayramı değil bugün, yaptıkları gerçek, doğru haberler nedeniyle gınaşırı adliyeye giden, soruşturma geçiren gazetecilerimiz için de bayram değil. Bu gazetelerimiz için 24 Temmuz Basın Özgürlüğü İçin Mücadele Günü’dür. Onların hepsini sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Bir de biliyorsunuz ki 17 Mayıs’ta Resmî Gazete’de yayımlanan Tasarruf Tedbirleri Genelgesi var. Bu genelgede deniyor ki: “Kamu kurum ve kuruluşlarınca hiçbir şekilde günlük gazete alımı yapılmayacak, basın ve yayın organlarına ilan, reklam verilmeyecek.” Basına yargınız aracılığıyla tekzip gönderdiniz, gazetecilere dava açtınız, tehdit ettiniz; yeri geldi fiziki saldırıya uğradılar, yetmez gibi şimdi de tasarruf bahanesiyle yerel basının üzerine karabasan gibi çökülmek isteniyor. Siz Türkçeyi yanlış yorumluyorsunuz, bu “basın” sizin sandığınız gibi “üzerine basın” değil. (CHP sıralarından alkışlar) Sarayınız her gün her dakika binlerce emekçinin aylık maaşını tek çırpıda harcıyor. Hâl böyleyken tasarrufu basına yıkmaya çalışmanızı da kabul etmiyoruz. Bu, beğenmediğiniz, yıllardır denemenize rağmen kontrol edemediğiniz basını baskı ve etki altına almaya çalışmanın bir örneğidir. yanlış yapıyorsunuz, benden size söylemesi.

Basın Özgürlüğü İçin Mücadele Günü nedeniyle bir yasa teklifi verdim naçizane, Meclis Başkanlığında. Bu teklifte diyorum ki: “Yerel basından gazete alımları ve yerel basına yönelik destek ödemeleri tasarruf tedbirleri dışında kalsın.” Bu teklifte de diyorum ki: “Bunların aldığı resmî ilanların yayım ücreti yüzde 50 artsın, yeter ki yerel basınımız demokrasinin temel taşı

olmaya devam etsin.”

Akil dışı ve inat üzerine kurulu ekonomi politikalarınızla ülkeyi krize sürüklediniz. İşçisi, emeklisi, genci, yaşlısı, öğrencisi, çalışanı, kısacası çok maaşlı ballı bürokratlarınız dışında herkesi krize sürüklediniz. Dövizdeki yüksek artış kâğıt fiyatlarından matbaaya her şeyi etkiledi. Bu şartlarda yerel basınımız bugün var olma mücadelesi veriyor. Az önce bahsettiğim genelgeden sonra çok sayıda yerel gazete basılı yaşamına son verdi. Zaten yerel gazetelerin hepi topu birkaç kalem geliri var, ona da “tasarruf” adı altında el koyuyorsunuz. Tasarrufu yerel basından değil lüksten, şatafattan yapın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Yazgan, lütfen tamamlayın.

AHMET BARAN YAZGAN (Devamla) – Tamamlıyor Başkanım.

Mesela, cemaatlere bedava uçak bileti vermeyin; mesela, eşinizin dostunuzun vergi borcunu sıfırlamayın. Gelin, bu karardan vazgeçin, yerel gazetelerimiz için idam fermanı anlamına gelen bu karardan cayın; gelin, Meclis Başkanlığına sunduğum yasa teklifini gündeme alalım, Meclis tatile girmeden yerel basınımıza bu müjdeyi verelim diyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Yoklama talebimiz var Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Başarır, Sayın Tahtasız, Sayın Günaydın, Sayın Türel, Sayın Arı, Sayın Gökçek, Sayın Timisi Ersever, Sayın Gürer, Sayın Akbulut, Sayın Akay, Sayın Işık Gezmiş, Sayın Güneşhan, Sayın Coşar, Sayın Dinçer, Sayın Kış, Sayın Yanıkömeroğlu, Sayın Meriç, Sayın Kaya, Sayın Dinçer, Sayın Yazgan...

Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 132 Milletvekilinin Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2290) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 159) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “yürürlükten kaldırılmıştır” ibaresinin “ilga edilmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Burak Akburak

İstanbul

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERSAN AKSU (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili Burak Akburak'a söz veriyorum.

Sayın Akburak, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BURAK AKBURAK (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerinde İYİ Parti adına söz almış bulunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu düzenleme sahte belge düzenlemek amacıyla mükellefiyet tesis ettirdiği tespit edilen ve mükellefiyeti terkin edilenlerin Vergi Usul Kanunu'nun 153/A maddesi kapsamında teminat uygulamasında bazı değişiklikler öngörmektedir. Bu değişikliklerin sahte belge düzenleyen mükelleflerin daha adil değerlendirilmesini ve mali yükümlülüklerini daha sağlıklı yerine getirmelerini sağlayacağı düşünülebilir. İYİ Parti olarak bu madde üzerindeki düzenlemelerin mükelleflerin haklarını koruyucu ve vergi sistemimizin etkinliğini artırıcı nitelikte olduğunu değerlendirmekle birlikte, teklifin tamamı üzerinde çekincelerimiz olduğunu belirtmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, İstanbul'da taksit sorunu her geçen gün daha da büyüyerek vatandaşlarımızın yaşam kalitesini düşürmekte ve şehrimizin uluslararası itibarını zedelemektedir. İstanbul'da 1.000 kişi başına sadece 1,16 taksit düşmektedir, bu oran pek çok metropol kente göre oldukça düşüktür. İstanbul'un nüfusu 16 milyona yaklaşırken taksit sayısı ise sadece 18.395 adettir, son ilavelerle birlikte taksit sayısı 20 bine yaklaşmış olsa da bu rakam İstanbul için hâlâ çok yetersizdir. İstanbul gibi bir metropolün ulaşım ihtiyaçlarını karşılayacak bir taksit sistemine sahip olması zorunludur. Sorunun temeli, araç sayısının eksikliğinin yanında taksicilerin güzergâh ve müşteri seçme alışkanlıklarıdır. Bunun yanı sıra, hizmet kalitesindeki düşüklük, araç hijyeni ve müşteriyle olan olumsuz diyaloglar gibi sorunlar da çözüm beklemektedir.

Değerli milletvekilleri, özellikle son zamanlarda yabancı turistlerden daha fazla gelir elde etme arzusuyla hareket eden taksit sürücülerini kendi vatandaşlarımıza hizmet vermekten gocunmakta, vatandaşlarımızı ciddi şekilde mağdur etmektedir. Haberlere konu olan, ayrıca, sosyal medyada paylaşılan bir örnek, durumun vahametini gözler önüne sermektedir. Taksit çağırma uygulamasında Türk ismi yazıldığında taksit gelmediğini ancak Arap ismi yazıldığında hemen geldiği görülmüştür. Vatandaşın taksit bulamamasının yanı sıra taksiciler de müşteri beğenmemektedir. Bu kabul edilemez bir ayrımcılıktır ve vatandaşın hak ettiği hizmet almasının önünde ciddi bir engeldir. Taksit sorununun turizmi baltaladığını ifade eden sektör temsilcileri Dubai'de, Londra'da, Berlin'de, tüm Avrupa kentlerinde olduğu gibi İstanbul'da da sorunun bir an önce çözülmesini beklemektedir. Bu noktada, İstanbul'da taksit hizmetlerinin kalitesini artırmak için kapsamlı bir reformun hayata geçirilmesi zorunlu hâle gelmiştir. Taksiciler üzerinde denetim mekanizmaları oluşturulmalıdır. Avrupa'da uygulandığı gibi ciddi eğitim ve sınavlara tabi tutularak gerekli yaptırımlar yapılmalıdır. Vatandaşlarımızın karşılaştıkları olumsuzlukları aktarabilecekleri çalışan bir mekanizma kurulmalıdır.

(Uğultular)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Başkanım, hatibi duyamıyoruz!

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Altın günü var galiba orada ya!

BURAK AKBURAK (Devamla) – Valla ben de konuştuğumu duyamıyorum.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Özellikle o arka taraf...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, kulise davet ederseniz, kulise! Sonra çağırırız.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ya, bu saatte kim dinler sizi, Allah Allah ya! Konuşun, gidin kardeşim!

BURAK AKBURAK (Devamla) – Niye dinlemesinler? E, gidelim o zaman evimize! Böyle şey olur mu yani!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ben dinliyorum sizi.

BAŞKAN – Sayın Akburak...

Değerli milletvekilleri... Sayın milletvekilleri, bakın, lütfen hatibi dinleyelim. Büyük bir uğultu var, hatibin sesi anlaşılıyor, konuştukları anlaşılıyor.

(AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Ama lütfen, bakın, oradan laf atıyorsunuz sonra da burası çalışamaz hâle geliyor. Lütfen ama...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Kısır da getirin, kısır günü yapın! Altın günü yapın!

BAŞKAN – Sayın Akburak, buyurun, Genel Kurula konuşun.

BURAK AKBURAK (Devamla) – Taksiciler üzerinde denetim mekanizmaları oluşturulmalıdır. Avrupa’da uygulandığı gibi ciddi eğitim ve sınavlara tabi tutularak gerekli yaptırımlar uygulanmalıdır. Vatandaşlarımızın karşılaştıkları olumsuzlukları aktarabilecekleri çalışan bir mekanizma kurulmalıdır. Bunlar oluşturulmayacaksa birçok ülkede yaygın olarak kullanılan paylaşımlı yolculuk gibi uygulamaların sisteme dâhil edilmesi gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, İstanbul’da yaşanan taksi sorunu sadece yolcuların karşılaştığı zorluklarla sınırlı kalmıyor, aynı zamanda devletin vergi gelirlerinde de ciddi kayıplara yol açmaktadır. İstanbul’da bir taksinin günlük geliri yirmi dört saatte ortalama 7 bin TL’dir, 20 bin yasal, 50 bin korsan taksinin devlete vermesi gereken toplam vergi günlük KDV değerinden 88 milyon TL yani yıllık 32 milyar TL. Evet, yanlış duymadınız, bu rakam diğer iller de katılınca yıllık 50 milyar TL. Peki, soruyorum: Başta Almanya ve diğer AB ülkelerinde taksiler gelirini belli oranda devlete vergi olarak verirken Hazine ve Maliye Bakanlığı bu vergiyi neden uygulamaz ve göz ardı eder?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akburak, lütfen tamamlayın.

BURAK AKBURAK (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

İstanbul’da çağ dışı taksi sisteminin çözümüne devletin gücü neden yetmez? Plaka ticaretinin organizasyonunu yapan bir avuç şirket bilinmesine rağmen neden üstlerine gidilmez? Tüm gelişmiş ülkelerde taksiler kurumsal şirketler tarafından işletilirken Türkiye’de neden plaka sahipleri hegemonyasına dokunulamıyor? İstanbul halkının ve şehrimize gelen turistlerin hak ettiği hizmeti alabilmesi için ilgili tüm kurumların ve devlet yetkililerinin bir araya gelerek ortak bir çözüm üretmelerinin şart olduğunu söylüyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akburak, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesinde yer alan “şeklinde” ibarelerinin “biçiminde” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Onur Düşünmez

Ali Bozan

George Aslan

Hakkâri

Mersin

Mardin

Heval Bozdağ

Ömer Faruk Hülakü

Hakkı Saruhan Oluç

Ağrı

Bingöl

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERSAN AKSU (Samsun) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’a söz veriyorum.

Sayın Oluç, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Sayın Başkan, sayın vekiller; hepinize iyi akşamlar.

Yaşar Bey, biraz dinleyeceksiniz beni.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Dinleriz seni.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Peki, teşekkür ederim.

Biraz teknik bir konu gibi gelecek anlatacağım ama o kadar teknik değil. Geçen yıldan bahsedeceğim, 2023 yılı bütçe gerçekleşmesi rakamlarından. Geçen yıl yaklaşık 6,8 trilyon lira genel bütçe geliri tahakkuk ettirilmiş. Bu rakamlar Hazine ve Maliye Bakanlığı rakamlarıdır, tabloyu göremezsiniz ama ben size uzaktan göstermiş olayım. Peki, tahsilat ne olmuş? 5,1 trilyon lira yani 6,8 trilyon lira tahakkukun karşılığında 5,1 trilyon lira tahsilat olmuş yani tahakkuk ettirilen gelirin 1,7 trilyon lirasına yakını tahsil edilmemiş. Çok büyük bir rakam, 1,7 trilyon lira. Niye bu kadar büyük bir rakam diyorum? Bakın, genel bütçe gelirinin önemli bir kısmı bu. Daha kolay anlaşılсын diye şöyle söyleyeyim: 100 lira tahakkuk ettirilmiş, 75 lirası tahsil edilmiş, 25 lirası yok olmuş, tahsil yok, edilmemiş, alınmamış, toplanmamış. Neden, bilmiyoruz, soruyorum tabii Komisyona, neden böyle olmuş diye soruyorum, inşallah cevap alacağız, orada hem Gelir İdaresi Başkanlığı temsilcisi var hem Hazine ve Maliye Bakanlığı temsilcisi var. Bu paranın, 2023 yılı bütçe açığının 1 trilyon 375 milyar lira olduğunu göz önünde bulundurursak bunun ne kadar büyük bir rakam olduğunu bir kez daha anlamış olursunuz. Tabii ki şöyle bir iddiada bulunmuyorum: “Bütçede yüzde 100 tahsilat olur.” Elbette ki eksiklikler olur ama burada yüzde 25 gibi bir eksik var ve çok ciddi bir eksik. Neden olduğunu tabii ki öğrenmemiz lazım, sorun Maliyeden mi kaynaklanıyor, Gelir İdaresi Başkanlığından mı kaynaklanıyor, beceriksizlik mi var, iş bilmezlik mi var, savsaklama mı var; bunların hepsinin cevabı mutlaka verilir diye düşünüyorum.

Peki, diğer bazı verilere de bakalım 2023 genel bütçe gelirlerinden, tahakkuk ve tahsilatlardan. Oralarda da neyi görüyoruz? Vatandaş gitmiş -sizler, bizler, hepimiz- marketten, oradan buradan alışveriş yapmış, KDV ödemiş, dolaylı vergiler var ya, KDV ödemiş. O KDV’nin Maliyeye giden kısmı yüzde 61 sayın vekiller, yüzde 61; dâhilde alınan KDV’de tahakkuk ve tahsilat oranı yüzde 61 olmuş. Ödenmeyen yüzde 39’luk kısım var ya, o yüzde 39’luk kısmın parasal karşılığı 319 milyar lira yani iki haftadır bütün bu konuştuğumuz torba teklifler var ya, onların neredeyse tamamına yakın bir miktardan söz ediyoruz. Yani vatandaş alışveriş yapıp ödemiş ve 319 milyar lira âdeta ortadan kaybolmuş; bu KDV yansıtılmamış.

İthalde alınan KDV’de de ödenmeyen tutar 228 milyar lira, bu da çok büyük bir rakam. Gelir vergisinde tahsil edilememiş 128 milyar lira var, kurumlar vergisinde tahsil edilememiş 112 milyar lira var.

Cezalarda da bir sürü sorun var rakamlara baktığımızda, geçen yıl kesilen her 100 liralık para cezasının sadece 11,4 lirası tahsil edilebilmiş; inanılır gibi değil bu rakamlar, bunları hiç bilmiyorsunuz siz, el kaldırıp indiriyorsunuz ama. Vergi cezalarında durum daha vahim, gerçekten daha vahim vergi cezalarında durum.

Şimdi, niye kimse parasını, vergisini ödemeye yanaşmıyor? Ya, bu soruyu sormuyor musunuz? Hani “Kaynak yok.” diye emekliye 10 bin liradan 12.500 liraya çıkarıyorsunuz “Kaynak yok, bu kadar, hani olsa dükkân sizin.” diye konuşma yapıyor neredeyse sizin Genel Başkanınız ama böyle bir durumla karşı karşıya kalıyor. Neden böyle? Adalet ve Kalkınma Partisi

Grubuna soruyorum bunu -Komisyona değil- acaba şundan olabilir mi: Ya, 14 kere vergi affı çıkarmışsınız, 14 kere; milleti alıştırmışsınız vergi affına "Vergi affı çıkacak." diye millet bekliyor, bu paraları ödemiyor olabilir mi acaba? Yani sizin yanlış vergi anlayışınızdan kaynaklanıyor olabilir mi bu yapısal sorun acaba? Bunu bir sormanız lazım kendinize. Bu soruyu sorduktan sonra da "Ya, bir daha vergi affı çıkarmayacağız ey millet. Gelin, vergi cezalarınızı ödeyin." demeniz gerekmiyor mu acaba? Yani insanları buna alıştırmışsınız. Bakın, bu paket geldi Plan ve Bütçe Komisyonuna, ben orada da söyledim bunu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Sayın Başkan, toparlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Oluç, lütfen tamamlayın.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Plan ve Bütçe Komisyonunda da söyledim, tanıdığım mali müşavirler var, muhasebeciler var filan, paketin geldiğini duyunca beni aradılar, diyorlar ki: "Pakette vergi affı var mı?" Dedim: "Nereden çıkardınız ya? Böyle bir şey yok, nereden duydunuz bunu?" "Ya, işte, belki olur diye bekliyoruz hepimiz." Yani milleti vergi affı beklemeye alıştırıran, alıştırmış olan bir iktidarsınız, 14 kere bu vergi affını çıkarmışsınız. Şimdi, bu vergi afları vergi sistemini deforme etmiş vaziyette. Yani vergide zaten adaletsizlik var ama sistem de deforme edilmiş. Hiç Avrupa Birliği ülkelerinde vergi affı çıkarıldığına dair bir şey duydunuz mu? OECD ülkelerinde böyle bir şey olduğuna dair bir şey duydunuz mu? Yok. Ama bizde 14 kere çıkarılmış.

Şimdi, önerim ne? Sorularımın cevaplarını Komisyondan bekliyorum ama Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun da bu vergi afları meselesini bir kere daha düşünmesini talep ediyorum.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Oluç, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5'inci madde kabul edilmiştir.

6'ncı madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Şimdi, ilk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklif'nin 6'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

İsa Mesih Şahin

Sema Silkin Ün

İstanbul

İstanbul

Denizli

Ali Fazıl Kasap

Necmettin Çalışkan

Kütahya

Hatay

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) -Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'a söz veriyorum.

Sayın Kasap, buyurun. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Hasan Bitmez'in sözleri yarım kalmasın diye şu cümleyi de sarf etmek istiyorum: Katil İsrail ve destekçisi ABD'yi buradan kınıyorum, sizin de kınayacağınız kanaatindeyim. Şimdiye kadar bu konuda bir söz almadınız ama muhtemelen...

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Kaç defa söyledik.

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) - Bu konuda, bugün... Her neyse.

Değerli arkadaşlar, İsrail'de en çok satılan tişörtlerden birinin arkasında şöyle bir şey var: "...(*)" diye bir cümle var. Filistin'in arkasında sizlerin de bizim de olmamız gerekiyordu; teşekkür ediyorum bu konuda.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Tayyip Erdoğan'ın şöyle bir cümlesi var: "Her şehir hastanemizi ulusal ve uluslararası düzeyde bir marka hâline getireceğiz." Şimdi, ilin birinde -ilin ismini en son söyleyeceğim- bir şehir hastanesi var ve şehir hastanesinin elektrikleri kesiliyor, hiçbir hasta kabul edilemiyor. "Süre ne kadar?" diye soracaksınız. Dokuz saat. Dokuz saat boyunca jeneratörler devreye girmiyor ve hasta kabul edilemiyor, acil servise müracaat eden hastalar başka hastanelere sevk edilmek zorunda kalıyor. O hastanede dokuz saat boyunca ameliyat yapılamıyor acil ameliyatlar dâhil; bu, bir şehir hastanesi. Aynı hastanede, o gün diyaliz hastalarının hiçbirinin diyaliz tedavisi yapılamıyor. Tayyip Erdoğan'ın medarıftıharı şehir hastanesinde ameliyat yapılamadığı gibi hiçbir hastanın da tedavileri yapılamıyor çünkü monitörler ve ekranlar dokuz saat boyunca jeneratörler devreye girmediği için çalışmıyor ve ameliyat da dâhil olmak üzere hiçbir işlem yapılamıyor. Hangi hastane diye sormayacaksınız, en son söyleyeceğim ve bu hastanede başka yapılamayanları söyleyeyim: Asansörler çalışmıyor, yaşlı hastalar da dâhil merdivenlerden çıkmaya çalışıyorlar ve bu, bir şehir hastanesi; Tayyip Erdoğan'ın medarıftıharı. Başka bir ülkede olsa böyle bir durum... Bakın, servislere yatan hastalar, yoğun bakımlarda yatan hastalar, diyaliz hastalarının tedavi görememesi; bir yakınınız, hastaneye gittiniz, acil serviste müdahale yapılamıyor ve ekranda siz görünmüyorsunuz; ilaç çıkışı yapılamıyor, serviste yatan hastaların dokuz saat boyunca tedavileri aksıyor ve bu, şehir hastanesinde oluyor. Hangi hastane, söylemeyeceğim ama ne diyor: "Her şehir hastanemizi ulusal ve uluslararası düzeyde bir marka hâline getireceğiz." Tayyip Erdoğan'ın cümlesi. Sağlık Bakanı başka bir ülkede olsa bırakın şeyi...

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Hangi şehir hastanesi?

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) – ...istifa etmesi gereken bir hastane ama sizin Bakanınızın zannedersen haber yoktur, sadece bakıyordu; yeni değiştirdiniz, eskisini beğenmemişsiniz, birtakım şaibeler kendi içinizde de olmuştu. Ve bu şehir hastanesi -bu Vergi Usul Kanunu'nda da değişiklik yapıyorsunuz ama- neyle yapıldı?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Hangisi?

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) – Birazdan söyleyeceğim, merak etmeyin, aslında sizin duymuş olmanız gerekiyordu. Burada milletvekilleri de vardı, o ilin milletvekilleri de vardır, keşke onlar da gündeme getselselerdi. Ya bu bir skandal değerli arkadaşlar, siz bir hastaneye gidiyorsunuz ve dokuz saat muayene olamıyorsunuz, dokuz saat acil servisten yararlanamıyorsunuz; kan tahlili yapılamıyor, idrar tahlili yapılamıyor, ultrason çekilemiyor, röntgen çekilemiyor, MR çekilemiyor ve siz buna diyorsunuz ki "Medarıftıharım şehir hastanesi." ve kırk dört yıl boyunca, kırk beş yıl boyunca Türkiye'yi borçlandırıyorsunuz, bu vergiler oraya gidiyor. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar) Kime gidiyor? "Sözleşmeleri gizli." dediginiz yere gidiyor, bu vergiler oraya gidiyor ve siz de burada hiç... Bakanlığın açıklama yapması, şu anda müfettişlerin dolması gereken bir hastane ki daha önce de kamu hastanesinden, bakın, mevcut kamu hastanesinden müteahhidin işlettiği şehir hastanesine malzeme taşındı, bu da bir skandal ve bu malzemelerin kirası ödeniyor, her üç ayda bir ödemesi yapılıyor. Size bu kürsüde ben bunu defalarca söyledim, 3

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

defa söyledim; şehir hastaneleri sözleşmeleri de net var. Ve bu şehir hastanesi neresi biliyor musunuz? Siz 31 Mart seçimlerinden üç gün önce bitmemiş ve ruhsatı olmayan bir hastaneyi açtınız, makasla kurdele kestiniz ve ruhsatı olmayan, tekrar söylüyorum, Sağlık Bakanlığından tam ruhsatı olmayan bir hastaneyi gösteriş olsun diye 31 Mart seçimlerinden üç gün önce siz açtınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kasap, lütfen tamamlayın.

ALİ FAZİL KASAP (Devamla) – Ben burada konuşmuştum buranın ruhsatı yok diye; Tayyip Erdoğan’a açtıracaktınız, adam açmadı ama vekilleriniz açtı. Hangi hastane biliyor musunuz? Tahmin edin bakalım. Kütahya Şehir Hastanesi. Bir skandaldır Kütahya Şehir Hastanesi, o vergileri yediniz. (Saadet Partisi, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Teşekkürler.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kasap, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 6- 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde bulunan 'Mükelleflere' ibaresinden sonra gelmek üzere 've mükellef olmayanlara,' ibaresi ve (7) numaralı bendinde bulunan 'Elektronik ticarete' ifadesinden sonra gelmek üzere 've internet dâhil olmak üzere her türlü dijital ortamın alım, satım, kiralama, ilan ve reklam gibi iktisadi ve ticari amaçlarla kullanıldığı hallerde' 'elektronik ticaret hizmet sağlayıcılara,' şeklinde, 'elektronik ticaret ortamını' ifadesi, 'amacıyla elektronik ortamda' ibaresinden sonra gelmek üzere 'iktisadi ve' 'elektronik ticaret hizmet sağlayıcılara,' şeklinde, 'elektronik ticaret ortamını' ifadesi, 'ticari faaliyetlerine ilişkin' ibaresinden önce gelmek üzere 'elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılara, erişim sağlayıcılara, içerik sağlayıcılara, yer sağlayıcılara ve sosyal ağ sağlayıcılara iktisadi ve' ibaresi eklenmiş, 've/veya' ifadesi 'elektronik ticaret hizmet sağlayıcılara,' şeklinde, 'elektronik ticaret ortamını' ifadesi 'ortam' şeklinde, 'alım satım' ibaresi 'alım, satım, kiralama, ilan ve reklama' şeklinde, 'bilgilerin aracı hizmet sağlayıcıları' 'elektronik ticaret hizmet sağlayıcılara,' şeklinde, 'elektronik ticaret ortamını' ifadesi 'bilgiler ile içerik sağlayıcılar tarafından üretilen ya da sağlanan bilgilerin aracı hizmet sağlayıcıları, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıları, erişim sağlayıcılar, yer sağlayıcılar ve/veya sosyal ağ sağlayıcılar' şeklinde değiştirilmiştir.

Kadim Durmaz

Mustafa Erdem

Semra Dinçer

Tokat

Antalya

Ankara

Sibel Suiçmez

Ömer Fethi Gürer

Rahmi Aşkın Türeli

Trabzon

Niğde

İzmir

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Ankara Milletvekili Semra Dinçer'e söz veriyorum.

Sayın Dinçer, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

SEMRA DİNÇER (Ankara) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi adına söz aldım. Genel Kurulu da saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifinin gerekçesinde 2024-2026 dönemi Orta Vadeli Program'a atfı yapılarak daha adil bir vergi sisteminin hedeflendiği belirtiliyor. Yine, vergi harcamalarının gözden geçirileceği, istisna, muafiyet ve indirimlerin kaldırılacağı ifade ediliyor. Kanun teklifine bunları yazmışsınız, yazmışsınız da gelgelelim hayatın gerçeğine. Deveye sormuşlar "Boynun neden eğri?" diye, deve de demiş ki: "Nerem doğru ki!" Tam da sizi anlatan bir durum. Bunları söyleyip 2024 bütçesinde 2 trilyon 210 milyar liralık vergiden vazgeçen siz değil misiniz? Yoksulun her lokmasından aldığınız vergiyi lükse, şatafata harcayan yine siz değil misiniz? Borcunu sildiğiniz büyük şirketlerin, aldığı kamu ihaleleriyle servetine servet katanların, 500 dairesi olup da bir kuruş vergi ödemeyenlerin, üç beş ballı maaşı cebe indirenlerin vergilerini niye toplamazsınız? 5'li çetenin ballı döviz ödemelerini Türk lirasına çevirip onların vergilerini niye toplamazsınız? Mesela TÜVTÜRK'ün 767 milyon Türk lirası olan dünya kadar vergi borcu neden silindi? Yoksuldan aldığınız vergilerle akrabalarınızı Almanya'ya maç izlemeye götüren siz değil misiniz? (CHP sıralarından alkışlar) İşçinin alın terinden aldığınız vergiyle zırrıh araç tahsis eden siz değil misiniz? Emekliden aldığınız vergiyle 24 milyon liraya tuvalet yaptıran yine siz değil misiniz? Yandaş vakıflara vergi muafiyeti getiren, vatandaşın vergisiyle sağa sola saray yaptıran, Diyanet İşleri Başkanına lüks araç tahsis ettiren yine siz değil misiniz? Siz hangi vergi adaletinden bahsediyorsunuz? Adalet bunun neresinde? Vatandaş vergi versin, siz yiyin için, yan gelin yatın. Bu pakette vergi adaletsizliğini, gelir ve servet vergisini düzenleyecek bir madde neden yok? Çünkü vergi adaleti sağlamak sizin işinize gelmez. Siz anca vatandaşın sırtından geçinmeyi bilirsiniz. Emekliden, memurdan, işçiden vergi alırken 5'li çeteyi bu vergi paketinin kapsamının dışında bırakıyorsunuz. Şimdi de çıkıp vatandaşın gözünün içine baka baka "Vergide adalet sağlayacağız." diye yalan söylüyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, keşke vergi afları kalksa da adaletli bir vergi sistemi kursak, herkesten gelirine göre vergi alsak, vergide adaleti sağlasak. Ancak "adalet" deyince sizin sabıkanız çok kabarık çünkü siz yirmi iki yıllık iktidarınızda bu ülkeden "adalet" kavramını söküp atan bir partisiniz. Yandaşlarınızın kaçırdığı vergileri telafi etmek için her geçen yıl halkın sırtına daha çok vergi yükünü bindiren yine sizsiniz. Haydi gelin, varsa yüreğiniz, Türkiye'de elde ettiği kazançları vergi cennetlerine aktaranları araştıralım. Öyle ya, yıllardır milyarlarca liralık ihaleleri aldılar, zenginliklerine zenginlik kattılar, sonra da Türkiye'deki ekonomiye güvenmeyip paralarını yurt dışına kaçırdılar. Siz, geçmişte yemek yediğiniz yoksulun sofralarına göz dikip vergileri onlardan topladınız. O yoksul sofralarının üstüne basarak saraylar yaptınız, saltanatınızı kurdunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Ama sakın şunu unutmayın: Mazlumun ahi devirir şahı; üstüne basarak, ekmeğini çalarak kurduğunuz o saltanatları, gün gelecek, tıpkı 31 Mart seçimlerinde olduğu gibi o yoksullar yıkacak.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Dinçer, teşekkür ediyorum.

Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "değiştirilmiştir" ibarelerinin "yeniden

düzenlenmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu
İstanbul

Yavuz Aydın
Trabzon

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'a söz veriyorum.

Sayın Aydın, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Vergi kanunları, toplumun her kesimini doğrudan etkileyen ve ekonomik adaleti sağlamada kritik rol oynayan düzenlemelerdir fakat AK PARTİ iktidarında bu durum değişkenlik göstermektedir. Vergi kanunu ne toplumunun tamamında uygulanmakta ne de ekonomik adaleti sağlamaktadır. Özellikle AK PARTİ milletvekillerine ait şirketlerde yaşanan vergi dramı milletimizin içini yakmıştır. AK PARTİ Denizli Milletvekili Nilgün Ök'ün eşinin üzerine kayıtlı şirketin beş yıldır vergi vermediği iddiaları AK PARTİ Milletvekilinin bu milletin hakkını nasıl gasbettiğinin bir ispatıdır. AK PARTİ İğdir Milletvekili Sayın Cantürk Alagöz'ün üzerine kayıtlı Alagöz Holdingin son üç yılda kurumlar vergisi ödemediği iddiaları helal kazanan vatandaşlarımızın yüreğini sıplatmıştır. AK PARTİ milletvekilleri, vatandaşlarımızdan ne kadar kopuk olduklarının, kendilerini düşünmekten başka bir gayelerinin olmadığını kanıtını tek bir kanun teklifiyle, kendi elleriyle göstermektedirler. Bir tarafta sefa sürenler, bir tarafta geçim sıkıntısı çekenler; bir tarafta zenginlik, bir tarafta bezginlik; bir taraf israf ediyor, diğer taraf "El insaf!" diyor. Bu milletin emeğine ve alın terine yazık ediyorsunuz. Avrupalı emekliler yazın tatile giderken bizim emeklilerimiz memleketine bile gidemez hâle gelmiştir.

Sayın milletvekilleri, ülkemiz tam bir vergi cennetidir. Cennet dediysem, vergilerin az olduğu bir yerden bahsetmiyorum; bilakis, vergilerin içerisinde yüzen bir ülkeden bahsediyorum. Her kalemden alınan vergilerle vatandaş yoluyorsunuz, yandaşlarını ihya ediyorsunuz fakat garantili yola şekliyle vatandaşlarımızın can suyunu kesmeye devam ediyorsunuz. Vatandaş köprüden geçse de ödüyor, geçmese de; havaalanından uçsa da ödüyor, uçmasa da yani, kısacası, ödüyor da ödüyor.

"Tasarruf tedbirleri" diye memurun servisini kaldırdınız ama Hollanda'ya maç izlemeye 3 uçakla, Amerika'ya 5 uçakla gittiniz. Böyle bir düzen olabilir mi?

Emekliyi, pazara çıkamaz, kiloyla meyve, sebze alamaz ve huzur bulamaz hâle getirdiniz; yazıktır, günahdır. Emeklinin sizden çektiği gerçekten nedir?

Vergileri artırıyorsunuz, harçlara zam yapıyorsunuz, bu paraları vatandaşın yararına hangi hizmette kullanıyorsunuz? Emekliliği gelse de çalışmaya devam eden vatandaşlarımızı düşünmüyor musunuz? Plansız ve programsız hareket etmenin faturasını ilk seçimde çok ağır ödeyeceksiniz. Bu ülkenin insanlarına yaptığınız zulmün karşılığını elbet alacaksınız. Kim bilir, belki de bir dahaki seçime kadar "Emekli nasıl yaşayamaz?" deneyi yapmaktasınız. Akıl sır erdiremiyoruz, teşbihte hata olmaz, emekli vatandaşlarımızı düşünmeyenler, en düşük emekli maaşının asgari ücret seviyesine yükseltilmesini amaçlamayanlar dizlerini döverek kaçacak yer arayacaklardır.

Açlık sınırının altında yaşamaya layık gördüğünüz emeklilerden hiç unutamayacağınız bir ders alacağınızı belirtiyor, Genel Kurulu ve tüm emekli vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aydın, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinde yer alan "şeklinde" ibarelerinin "biçiminde" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Onur Düşünmez

George Aslan

Heval Bozdağ

Hakkâri

Mardin

Ağrı

Kamuran Tanhan

Ömer Faruk Hülakü

Ali Bozan

Mardin

Bingöl

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'a söz veriyorum.

Sayın Tanhan, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, bugün Bingöl'de yaşanan ve 4 yurttaşımızın yaşamını yitirdiği olayda ölenlere Allah'tan rahmet, ailelerine başsağlığı diliyorum.

Açıkçası bugün bir zaman makinesi olsaydı ve bizi Taş Devri'ne götür demiş olsaydık 2 temel problemle karşı karşıya kalırdık; bunlardan bir tanesi beslenme, ikincisi barınma olurdu. Bugün 2024'ün Türkiye'sinde en büyük problemler nedir diye sorarsak yine bize aynı sonuç çıkacak: Beslenme ve barınma. Âdeta Taş Devri'ndeki Taş Devri insanların sıkıntılarını biz 2024'te yaşıyoruz; bu, kabul edilebilir durum değildir. Aslında Taş Devri'nde yaşayan insanlar daha da şanslıydı çünkü onların Şimşek modeli gibi bir Maliye Bakanı da bulunmamaktaydı.

Aslında bu düzenleme vergi adaletini güçlendirmeyi, sermayeye yönelik vergi uygulamasını getirmeyi ve doğrudan vergilerin payını artırmayı amaçlıyor ancak dar gelirli vatandaşlara yönelik hiçbir hüküm içermiyor, aksine onları daha da fakirleştiriyor. Vergileri artırmadan önce üretimin artırılması gerektiği esas alınmalı ve bunun üzerinde çalışılmalı.

Dar gelirli vatandaşların başında çiftçiler gelmekte ve çiftçilerin yaşadıkları çok boyutlu sorunlara bu zam ve enflasyon şampiyonu ülkede her gün bir yenisi ekleniyor. Tarımsal girdi maliyetleri son dönemlerde önemli ölçüde artış gösterdi; artış gösterdi; sabıkalı TÜİK verilerine göre Mayıs 2024'te yıllık 53,08. Bu artış özellikle gübre, tohum, enerji ve diğer tarımsal girdilerin fiyat yükselmelerinden kaynaklanıyor. Tarımsal girdi maliyetlerinin bazı kalemlerini sayacak olursak; ürün yetiştirmek için kullanılan tohum maliyetleri, traktör ve tarım makineleri için kiralama ve enerji maliyetleri, toprak verimliliğini arttırmak için kullanılan gübre maliyeti, zararlı organizmalarla mücadele için kullanılan tarım ilaçları başında geliyor bu maliyetlerin. Ayrıca, su maliyeti farklı bir boyuta taşıyor bunu. Bu kalemler, tarım üretiminde önemli bir rol oynamakla birlikte maliyeti de artırmaktadır. Bu maliyet artışları, çiftçilerin üretim maliyetini olumsuz etkiliyor ve tarımsal üretimi sürdürebilmesini zorlaştırıyor. Özellikle küçük ölçekli çiftçiler bu maliyet artışları karşısında zorlanıyor ve birçok çiftçi tarımsal üretimden çekilmek zorunda kalıyor. Bakın, Mardin'de geçen yıl yüzde 100 ikinci ürün yapılırken bugün yüzde 28 dolaylarındadır. Dolayısıyla üretimin ne kadar düştüğünün bir fotoğrafı, bir resmi

de buradan görülebiliyor. Yine, mazot 45 lira iken tarımsal faaliyet yapılabilir mi? Elbette ki yapılamaz. Dolayısıyla çiftçinin üretimini arttırmak istiyorsak öncelikle mazottaki KDV ve ÖTV oranını kaldırmamız lazım, çiftçiye bu konuda daha fazla destek vermemiz gerekiyor.

Mezopotamya Ovası'nın bereketli topraklarında yaşayan bu yurttaşlar bu verimli topraklarda geçinemiyor. Bunun sebeplerinden bir tanesi de bitirilemeyen GAP projesi. Yıllardır bu proje ha bitti, ha bitecek ama ne yazık ki henüz sonuçlanmamış, bitmiş bir proje söz konusu değil. Bu proje, 1970'li yıllarda planlanmış ama hâlen devam ediyor. 1988 ve 89 yıllarında yeni GAP idari yapısının gelişmesiyle beraber artık temel hedef, bölgesel kalkınma eşitsizliklerini ortadan kaldırmak için insanların yaşam standartlarının ve gelir düzeylerinin iyileştirilmesi, sosyal istikrar ve ekonomik büyüme gibi hedeflere katkıda bulunmaktır. Sonuç ne mi oldu? Yıllardır bitmeyen bir proje, bahane üstüne bahane. Bu projenin neden bitmediğini çok fazla ifade edebiliriz ama asıl hedef, burada yaşayan insanlar topraklarını ekip biçmesin, kendi topraklarında karnı doymasın, insanca yaşamı idame ettirmesin; istiyorlar ki bu insanlar yerinden yurdundan göç etsin, köle koşullarında, köle emeği koşullarında sermaye için ucuz ve güvencesiz iş gücü olsun. Bu çiftçilerimiz tarlalarını ekemedikleri, biçemedikleri için, üretemedikleri için mevsimlik işçi olup yollara düşüyorlar. En son üç gün önce Viranşehir'den Bursa'ya giden tarım işçilerinin çalıştıkları tarlaya gittikleri traktörün devrilmesi sonucu 2 yurttaşımız yaşamını yitirdi, bunlardan birisi 15 yaşındaydı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMURAN TANHAN (Devamla) – Başkanım...

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın Sayın Tanhan.

KAMURAN TANHAN (Devamla) – Teşekkürler.

Eğer biz, Urfa'nın bereketli topraklarında bu insanlarımıza bir iş imkânı sağlamış olsaydık belki bugün aramızda yaşıyor olacaktı.

Bir de bu çiftçilerin başına bela olmuş bir zulüm şirketi var; ekmeğine, emeğine göz diken, yoksul çiftçiye zulmeden DEDAŞ organize bir kötülükle bu çiftçilerin üzerine gitmektedir. En son dün başına da düştü; çiftçiler, aileler DEDAŞ zulmüne karşı trafolarla çıktılar, annelerimiz, kadınlarımız, gençlerimiz oradaydı. 2024 Türkiye'sinde bu fotoğrafı yaşatan bu kuruma elbette "Durl" dememiz lazım. Kolluk güçlerini arkasına alarak insanlara zulmeden bu DEDAŞ'a "Durl" demeliyiz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Tanhan, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6'ncı madde kabul edilmiştir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 01.39

DOKUZUNCU OTURUM

Açılma Saati: 01.57

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Kurtcan ÇELEBİ (Ankara), Yasin ÖZTÜRK (Denizli)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 107'nci Birleşiminin Dokuzuncu Oturumunu açıyorum. 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi 7'nci maddedeyiz.

7'nci madde üzerinde 4 ayrı önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

İstanbul

Necmettin Çalışkan

Hatay

İsa Mesih Şahin

İstanbul

Mehmet Atmaca

Bursa

Sema Silkin Ün

Denizli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'a söz veriyorum.

Sayın Çalışkan, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sıralar boş da olsa manen Genel Kurul burada. Bir vergi yasası görüşüyoruz, neresinden tutsak elimizde kalacak. Geçen hafta tasarruf paketi görüştük, bu hafta da vergi yasasını görüşüyoruz. Belli ki iktidar, büyük bir beceriksizlik içerisinde, bu beceriksizliğin faturasını da halka ödetiyor. Bütçe var, halktan gelirler toplanıyor; nereye gidiyor? Faize. Nereye gidiyor? Çarçur ediliyor, israf ediliyor, bütçe açık veriyor; bütçe açık verince de tekrar dönme dolap, dön baba başa dönelim denerek tekrar yeni kaynak nasıl getiririz... Yeni kaynak oluşturalım ki faize tekrar para gönderelim.

Değerli milletvekilleri, bu yasanın tek bir amacı var: Bu milletin daha fazla nasıl ümüğünü sıkarsız, daha fazla nasıl vergi toplarsız; bunun çözümü aranıyor.

Tabii, burada şunun da sorulması gerekir: Peki, bu paralar nereye gidiyor? Bu paralar ya faize ya israfa gidecek. Acı bir tarafı şu ki: Bu ülkede görevini düzenli yapan insan enayi görülüyor. Tam 42 defa vergi affı yasası çıktı, 12'si de bu iktidar döneminde çıktı. Yani her yıl, her bir buçuk yılda bir yeni vergi affı yasası çıkıyor. Bunu gören vatandaş da "Ben bunu niye ödeyim ki zaten af çıkacak." diyecek.

Değerli milletvekilleri, yasa teklifi büyük çoğunluğu itibarıyla büyük bir fecaat, ihanet kelimesini kullanmak istemiyorum, çıldırma derecesinde içerikle dolu. Belki birçoğunun dikkatini çekmedi. Mesela, madde 3 diyor ki: "Bir iş yerindeki esnafın gelirini, cirosunu tespit için görevli memuru ayda üç gün iş yerine göndereceğiz. Sabah sekizden akşam dükkân kapatılınca kadar orada jandarma gibi bekleyecek, kaç lira satış yaptığını tespit edecek, sonra da bunu ay ortalamasına, yıl ortalamasına vuracak." Bu, ancak bir çıldırma noktasıdır; başka bir şeyle izahı mümkün değil. Belki kamu personelinin yetersizliğinden filan bahsediliyor ama bunu geçin. Yahu, siz bundan sonra Maliye jandarması oluşturuyorsunuz. Düşünün, bir esnafın kapısına bir Maliye memuru gelmiş, sabahtan akşama kadar oturup "Ne kadar satış yaptı?" bunu tespit edecek. Yani bu maddeyi koyan arkadaşlar hangi

gezegende yaşıyor, inanın şaşıyorum. Bu milleti devletine düşman etmek için, halkı infiale sevk etmek için ellerinden ne gelirse yapıyorlar.

Bakın, İliç Komisyonu çalışıyor üç aydan beri, bu kadar insan öldü, hâlen rapor ortaya çıkmadı. Burada şunu gördük: En fazla gelir getiren, büyük servet olarak, altın madenlerimiz var. Ülkede pek çok yabancı şirket altın madenini işliyor. Kamu bu altın madeninden ne kadar ürün elde edildiğini bilmiyor, denetlemiyor, bunu hiç gündemine bile almamış. Nasıl tespit ediyor biliyor musunuz? Değerli milletvekilleri, o yabancı sermayeli işletmenin beyanını esas alıyor. Yani sen altın gibi değerli bir üründe işletmecinin beyanını esas alıyorsun ama kendi vatandaşının, garip gureba bir berberin, bir tane bakkalın, manavın gelirini tespit için başına jandarma dikerek satışını tespit ediyorsun. Pes yani! Daha ötesi yok!

Burada başka pek çok sorun var. Mesela, bir ilçedeki esnafın, o ilçenin pazarı çarşamba günleri ise çarşamba günü satışı doğal olarak yüksek olur ama siz ortalamasını alacaksınız; söyleyecek söz bulamıyoruz.

Değerli milletvekilleri, bu yasa teklifi tümüyle... Dağ fare doğurmuştur, esas beklentilere...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çalışkan, lütfen tamamlayın.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Necmettin Bey, sizin söyledikleriniz götürü esaslı, vergi ödemiyor zaten.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Evet, burada belli ki bu arkadaşların da zaten yasayla ilgileri yok. Eğer yoklama olacağını duyarlarsa varsa içeri girecekler, onun dışında, yasanın içeriği falan hiç gündemlerinde yok maalesef. Ve sizin bu tutumunuzdan dolayı da bu Meclis bir türlü ürün yapamıyor. Sizin şuraya gelmenizi, sandalyeye oturmanızı temin birinci görevi hâline geldi Meclisin ve bunu da üzülerek söyleyeyim ki sanki lütufta bulunmuş gibi “Oley, oley” çekiyorsunuz, burası stadyum değil arkadaşlar, burası Türkiye Büyük Millet Meclisi.

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Tezahürat yapma o zaman.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Hepimiz tezahürat yapmadan kanun, yasama sürecine katkıda bulunmak üzere burada bulunacağız. Sadece oy vermek için geliyor olsaydık, herhâlde robotlar yeterli olabilirdi.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Muhalefetin yerine robot koyabilirsiniz.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Bu Meclisin mehabetini, saygınlığını korumak hepimizin görevidir değerli milletvekilleri. (Saadet, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) Şahsinizin saygıyla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Sayın Başkan, Mehmet Baykan müdahale etti, cevap verebilir miyim?

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Necmettin Bey, tamam.

BAŞKAN – Sayın Çalışkan, teşekkür ediyorum.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Sayın Başkan, lütfen...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Çalışkan, tamam.

BAŞKAN – Bir dakika da uzattım Sayın Çalışkan, usulümüz bu.

Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, önergenin oylanmasından önce bir yoklama talebi vardır, şimdi bu talebi yerine getireceğim.

Önce yoklama talebinde bulunan sayın üyelerin isimlerini okutup Genel Kurulda bulunup bulunmadıklarını tespit edeceğim.

Bülent Kaya? Burada.

Mustafa Kaya? Burada.

Şerafettin Kılıç? Burada.

Mehmet Karaman? Burada.

Mesut Doğan? Burada.

Mehmet Atmaca? Burada.

Necmettin Çalışkan? Burada.

Mahmut Arıkan? Burada.

Sema Silkin Ün? Burada.

İsa Mesih Şahin? Burada.

Selçuk Özdağ? Burada.

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu? Burada.

Hüsmen Kırkpınar? Burada.

Burak Akburak? Burada.

Selcan Hamşioğlu? Burada.

Yüksel Selçuk Türkoğlu? Burada.

Yavuz Aydın? Burada.

Ömer Karakaş? Burada.

Dursun Ataş? Burada.

Mehmet Mustafa Gürban? Burada.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 132 Milletvekilinin Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2290) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 159) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer 2 önerge aynı mahiyette olduğu için birlikte işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Aynı mahiyetteki önergelerden ilkinin okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinde bulunan “yer alan” ibaresinin “bulunan” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Onur Düşünmez

Hakkâri

Ali Bozan

Mersin

George Aslan

Mardin

Heval Bozdağ	Kezban Konukcu	Ömer Faruk Hülakü
Ağrı	İstanbul	Bingöl
Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:		
Ömer Fethi Gürer	Sibel Suiçmez	Kadim Durmaz
Niğde	Trabzon	Tokat
Rahmi Aşkın Türeli	Mustafa Erdem	Ahmet Vehbi Bakırlioğlu
İzmir	Antalya	Manisa
Vecdi Gündoğdu		

Kırklareli

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Evet, aynı mahiyetteki önergelerden ilki üzerinde söz İstanbul Milletvekili Kezban Konukcu'ya ait.

Sayın Konukcu, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

KEZBAN KONUKCU (İstanbul) – Değerli milletvekilleri, sizinle çok ilginç bir veriyi paylaşmak istiyorum. İsviçre Bankası (UBS) bir rapor açıkladı: Küresel Servet Raporu ve Türkiye çok şaşırtıcı bir oranla burada en önde çıktı. Bakın rapora göre Türkiye 2022-23 yılları arasında TL bazında yetişkin başına düşen servette yaklaşık yüzde 158'lik bir büyüme kaydederek diğer tüm ülkeleri geride bıraktı. Ne kadar güzel değil mi? Çok büyük bir büyümeyle karşı karşıyayız ve Türkiye'den hemen sonra gelen Katar ve Rusya'da bu oran sadece yüzde 20. Peki, bu oran nasıl olmuş da bu kadar büyümüş? Dolar bazında da bu oran yüzde 63 artmış. Bakın, özellikle 2008 krizinden sonraki yaşanan büyüme Türkiye'de yine yüzde 1.708 olarak açıklanmış. Yalnız bu raporun başka bir boyutu da var: Bu rapora göre Türkiye milyoner sayısında dünyada 2'nci sıraya gelmiş. Ha, buraya gelince gerçeği görmüş oluyoruz. Demek ki bizim büyüme nereye gidiyormuş? Milyonerlere gidiyormuş. Şimdi, bu da çok önemli bir tablo. Bir ülkedeki, Avrupa ülkelerindeki en zengin yüzde 1 acaba millî gelirin yüzde kaçını alıyor? Türkiye kıpkırmızı, hiç yüzler kızarmıyor ama Türkiye kızarmış burada. Yüzde 14,6'sı gidiyor en zengin olan yüzde 1'e. Bizden hemen sonra gelen Bulgaristan'da ise bu oran yüzde 7,4 yani yarısı kadar. Bakın, işte -o büyüme inanılmaz yani- o büyüme nereye gidiyor? Zenginlere gidiyor. Peki, çözüm nedir? Bizim çözümümüz çok net arkadaşlar. Servet vergisi konulmadan Türkiye'de kamu maliyesi düzelmez, kamu maliyesinin düzelmesi için servet vergisi konulması lazım. O kadar büyüme zenginlere gidiyor, zenginler büyüyor; yoksullar ve yoksulların millî gelirden aldığı pay her geçen gün düşüyor. Bunun çok açık bir şekilde uluslararası kurumlar tarafından da tescillenmiş olması çok çarpıcı. Zengin daha zengin oluyor, yoksul daha yoksul oluyor.

Peki, vergide adaletsizliğin önemli mekanizmalarından biri olan dolaylı vergiler, buna bakalım. Dolaylı vergi yükü 1990 yılında yüzde 48 iken 2023'te, yüzde 65'e çıkmış yani dolaylı vergi demek "Zenginden de aynısını alırım, yoksuldan da aynısını alırım." vergisi demektir ve dolaylı vergilerle servet eşitsizliği ve servet birikimi çok fazla, büyük oranda sağlanır.

Peki, bakalım, çok önemli bir kavram var: Tasarruf tedbirleri. Şimdi, tutarsızlığı burada alenen ifşa etmek zorundayız. Cumhurbaşkanı Amerika'ya 5 uçakla gidiyor. Peki, Cumhurbaşkanı Amerika'ya 5 uçakla giderken biz hangi bürokrati ikna edeceğiz tasarruf tedbirlerine? E, balık baştan kokuyor, ikna edemiyoruz.

Emeklilerin gelirlerini yükseltmek, temel hizmetlerde kamu güvenceli hizmet sunumu için servet vergisi bir zorunluluktur. Bir diğer çözüm önerimizse -hep bize diyorsunuz ya "Çözüm öneriniz yok mu?" diye- harcamaların nasıl yapıldığı mutlak bir şekilde şeffaf olmalı ve halkın denetimine açılmalıdır. Halkın parasını çarçur ederseniz insanlar da vergi ödememek için 40 tane takla atabilirler yani çünkü meşrulaşılıyor burada vergiden çalmak, çırpamak. Bir diğer çözüm önerimiz dolaylı vergiler yüzde 30'a kadar getirilmelidir diye düşünüyoruz. Şimdi, "kayıt dışı", "kayıt dışı" diyorsunuz, "kayıt dışı" dediğiniz şey aslında devletin güdük sermayeye sağladığı dolaylı teşviiktir. Bakın, devlet biz sosyalistleri, Kürtleri takip etsin diye binlerce personel görevlendiriyor, buraya paralar aktarıyor ama vergi kaçakçılarıyla başa çıkamıyor nasıl oluyorsa; burada danışıklı bir dövüş olduğunu düşünüyoruz ve bunun da kesinlikle kabul edilemez olduğunu düşünüyoruz.

Bu yasa teklifi peki, ne için yapılıyor? Göz boyamak için, bir zenginlerden de vergi alıyoruz diye göz boyamak için çıkardığınız bu yasa teklifiyle elde edilecek gelir gerçekten o kadar düşük ki 215 milyar lira. Peki, ne yapacaksınız bununla? Hiçbir şey yapamazsınız, sadece insanların gözünü boyayabilirsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Konukcu, lütfen tamamlayın.

KEZBAN KONUKCU (Devamla) – Devlet harcamaları şeffaf olmalı ve halka açıklanmalıdır. Tasarruf yapıyoruz diye memurun servisine, kreşine göz koyarsanız hiç kimseyi ikna edemezsiniz. Vergide gerçek bir adalet için tüm bu çözüm önerilerimizin uygulanması gerektiğini düşünüyoruz ama bunları sizin uygulamayacağınızı çok iyi biliyoruz. Bunu biz uygulayacağız, halkla birlikte uygulayacağız ve bunun uygulanması için her türlü mücadeleyi, her alanda yükselteceğiz.

Genel Kurulu selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Başarır, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İç Tüzük'ün kendilerine verdiği bir hakka dayanarak yoklama istediklerine ve yapılan yoklamalarda olmayan insanlar için pusula verilmesinin doğru bir şey olmadığına ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, Sayın Başkanım, geç saatlere kadar çalışıyoruz. Tabii, haklı olarak İç Tüzük'ün bize verdiği bir hak yoklama istiyoruz. 180 milletvekilinin burada olması lazım. Dün bu hadise yaşandı, uzun uzun baktım, elektronik olarak yoklamaya giren arkadaşlarımız var, parmağını okutamayıp pusula veren arkadaşlarımız var. İkinci kez oluyor Nureddin Nebati için bir pusula veriyorlar. Şimdi Şebnem Bursalı ile Osman Gökçek için veriyorlar. Yani buna gerek yok, bu saatte 2 eksikleri varsa bir arkadaşımız yoklamaya girer ama olmayan insanlar için pusula verilmesi doğru bir şey değil; bunu kontrol edin. Yani o pusuladaki arkadaşları okuyup "Burada mı, değil mi?" demeniz lazım. Bir de sürekli seçilen 3 isim de manidar bence.

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın Başarır, yoklamada, elektronik yoklama isteyen sayın vekilleri koyduğumuzda toplantı yeter sayısı olduğu için biz onları kontrol etmedik ama hani oluşmamış olsa, burada herhangi bir tartışmaya mahal vermemek için sürekli okuyoruz. Dolayısıyla ihtiyaç olmadığı için okumadık ve ihtiyaç olsa okuyacaktık; tamam mı?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, ihtiyaç yok diye sahte pusula mı vereceğiz? Yani ihtiyaç yok diye sahte pusula kabul edilebilir mi? Yok, ben Şebnem Hanım'ı görmedim. Şebnem Hanım yok ama pusula vermiş; Gökçek yok,

pusula vermiş; Nebati yok, pusula vermiş; olmaz. Bir de bu adamları niye seçiyorsunuz, zaten tepki alıyorlar.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, burada olmayan kişilerin pusulası niye veriliyor; mesele bu. Bu doğru bir şey değil ki.

BAŞKAN - Şimdi değerli arkadaşlar, bakın, Divan olarak biz, yoklamaya bakıyoruz; elektronik girenlerle, 20 kişiyi, yoklama isteyen arkadaşları koyduğumuzda yeter sayısı varsa ona bakıyoruz.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Tamam, ona bir şey demiyoruz.

BAŞKAN – O zaman biz, kontrol etmemiz lazım geldiğinde ediyoruz zaten, etmezsek bu suçlamaları haklı görürüm ben.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Yok, size bir şey demiyoruz Başkanım.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Size karşı herhangi bir suçlama yok Başkanım.

BAŞKAN – Ama onun dışında bundan dolayı Divanın bir sorumluluğu olmaz.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Bu yapılan doğru bir şey değil yani.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 132 Milletvekilinin Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2290) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 159) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz, Kırklareli Milletvekili Vecdî Gündoğdu'ya aittir.

Sayın Gündoğdu, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; öncelikle tüm vatandaşlarımızın hafızasını tazelemek istiyorum. Bugün açlık, yetersiz beslenme ve barınma yaşamsal sorun hâline geldiyse bunun sorumlusu AKP'dir. Yüz binlerce vatandaşımız kent lokantalarında aş kuyruğunda ise bunun sorumlusu AKP'dir. Toplumun değerlerini yok eden, sosyal çürümeye neden olan işsizlik ve yüksek enflasyonun sorumlusu AKP'dir. AKP ve MHP kol kola vererek yirmi iki yılda fakirin daha fakir, zengin daha zengin olduğu bir düzen kurmuştur. Derde درمان olarak göreve gelen Şimşek Bakan son bir yılda faizleri yüzde 8'den yüzde 50'ye, enflasyonu yüzde 38'den yüzde 72'ye uçurdu. Enflasyon yoksulun cebindekini zengine kaynak aktarmaktır. Artık sakın ha sabır, şükür beklemeyin vatandaştan. Siz şükredeceksiniz, siz nefsinize kilit vuracaksınız, vicdanınızın sesini dinleyip merhametli olacaksınız. Yoksuldan zengine değil, zenginden yoksula kaynak aktaracaksınız, yoksulluğu bitirecek düzenlemeler getireceksiniz. Peki, bu kanun teklifinde bu var mı? Yok. Son birkaç ayda akaryakıtta yüzde 39, haberleşmeye yüzde 65, köprü ve otoyollara yüzde 60, elektriğe yüzde 38, tren biletiye yüzde 26 zam geldi. İğneden ipliğe zam furıyası hâlâ devam ediyor. Yıl sonuna kadar 17 bin liralık asgari ücrete zam yapılmazsa alım gücü 9 bin liraya düşecek. "Enflasyon yüzde 70." diyerek emekliye yüzde 25 iyileştirme, yurt dışı çıkış harcına da yüzde 200 zam yapıyorsunuz. Trakya'dan kültür elçisi çocuklarımızın, gençlerimizin, sanatçılarımızın, STK'lerin, ülkeler arası kaynaşmaların önüne şu anda set çekiyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, vergilerin yüzde 76'sı dolaylı vergilerden alınıyor. Bu kadar zengin, bu kadar holding toplam verginin sadece onda 1'ini verirken işçi, memur, esnaf, çiftçi, yoksul vatandaş verginin yüzde 90'ını veriyor. Emeklimiz altı ay önce maaşı 10 bin lira olduğunda 25 kilo dana kıyma alırken şimdi "müjde" diye verdikleri zamlarla bugün sadece 20 kilo kıyma alabiliyor. Hilenin hürdanın, aldatmacanın doruğuna çıktınız. Sözde zam yaparken emekliye "7 kilo kıymanızı çalmıyorum, 5 kilosunu çalıyorum." diye de müjdeli haber veriyorsunuz. Açlık sınırı 19 bin lira iken asgari ücretliyi 17 bin liraya, emekliyi ise 12.500 liraya mahkûm ettiniz. Bunun adı zam değil, emekliye de ihanettir.

AKP ve MHP'nin yirmi iki yıldır tasarruf anlayışı, esnaf can çekişirken Etnaf Kefaletin kredi faizlerini yükseltmektir. Tasarruftan anladığınız, esnafın prim gün sayısını düşürmemektir, esnafın perakende yasanını çıkarmamaktır, esnafı zincir marketlere ve uluslararası ticaret şirketlerine boğdurmaktır. Sizin tasarruf anlayışınız, çiftçi borç batağında iken ürün fiyatlarını düşürmektir, asgari ücretlinin maaşını açlık sınırının altında tutmaktır, bir genel müdürün 1 milyon 420 bin lira olan maaşını tam 1 milyon 820 bin liraya çıkarmaktır. Sizin tasarruf anlayışınız, milyonların sırtındaki yük olan dolaylı vergileri daha da artırmaktır, 5 liralık şişe suyunun fişini almayana 5 bin lira ceza kesmektir. Sizin tasarruf anlayışınız, sarayın son bir yıldaki harcamalarını 8 kat artırmak, siyasi ve ekonomik yandaşlarınıza da ballı ihaleler, ballı maaşlar vermektir.

Değerli arkadaşlar, tasarrufu, fedakârlığı yoksul, emekçi, çalışan, çiftçi, esnaf yapmayacak; kur korumalıdan milyonlar kazananlar, faiz zenginleri, ballı maaş alanlar fedakârlık yapacak. Fedakârlığı, geçilmeyen köprüden milyon euro alanlar, milyonluk vergi borcu silinenler yapacak bundan sonra. Tasarrufu ve fedakârlığı önce saray ve çevresi yapacak. Şimşek Bakan, açıkça artık söylemek gerekirse, yemeği kim yediyse hesabı da o ödeyecek çünkü bu milletin artık hesap ödeyecek mecali kalmadı.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Gündoğdu.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Aynı mahiyetteki önergeler kabul edilmemiştir.

Şimdi diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

İstanbul

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'na söz veriyorum.

Sayın Türkoğlu, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; bakın, artık neredeyse tüm maddelerini unuttuğunuz, uygulamaktan imtina ettiğiniz, sıkça da çiğnediğiniz, bu nedenle de ısrarla değiştirmek istediğiniz Anayasa'nın 2'nci maddesi ne diyor: "Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir."

Yirmi iki yıllık ibretlik icraatlarınızla Anayasa'nın 2'nci maddesindeki bu tanımların içini tam anlamıyla boşalttınız. Nasıl? Önce insanlarımızı ayırıştırarak toplumun huzurunu bozdunuz, bununla birlikte millî dayanışma duygularını yok ettiniz; sonra hukuk sistemine nüfuz ederek adalet kavramını ortadan kaldırdınız, dolayısıyla insan hak ve hürriyetlerini buhar olup uçurdunuz. Hatırlasanıza, ölüleri de mezarlarından kaldırıp oy verdirerek yaptınız kol kola. Ardından, Atatürk'e zaten hiç saygınız olmadı, milliyetçiliğine de asla bağlı değildiniz, o yüzden Türk milliyetçiliğini ayaklar altına aldınız. Demokrasiden eser bırakmadığınız için demokratik davranmadınız. Güzelim dinimizi devlet işlerinin keline karıştırarak laikliğe de rahmet okuttunuz. En sonunda, işte,

bu malum kanun teklifiyle son darbeyle de sosyal devlet sıfatını yerle yeksan etmeye çalışıyorsunuz.

(Uğultular)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Efendim, özür dilerim, bir uğultu var ama farkında mısınız siz de?

BAŞKAN – Evet, değerli milletvekilleri, Genel Kurulda bir uğultu var. Sayın hatibi lütfen dinleyelim ve uğultuyu keselim lütfen.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Ya, bir dakika, zaten yetiştiremiyorum.

(Uğultular)

BAŞKAN – Evet, değerli milletvekilleri, uğultu var, açıkça ortada. Uyarmama fırsat vermeyin.

Sayın Türkoğlu, buyurun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Milletin ümûğüne âdeta sazan sarmalı yöntemiyle çöktüğünüz için de bugünlerde ilahi adalet, sizi âdeta tokat manyağına çevirdi. İlahi adalet, “demokrasi” diye “özgürlükler” diye “insan hak ve hürriyetleri” diye diye kandırdığınız milletin karşısına dediğim dedik saray rejimiyle çıkmak zorunda bıraktı sizi. İlahi adalet, yerine getirilmeyen vaatlerin, bir yığın içi boş, mesnetsiz sözlerin altında her gün ezilmeye mahkûm etti. İlahi adalet, zamanında vatandaşı sigaya çektiğiniz o şirazesı kaymış kalemlemlerle şimdilerde sizleri terbiye ediyor. İşte, bu nedenle de ikide bir tükürdüğünüzü yalamak zorunda kalıyorsunuz. İlahi adalet, önce “Nas var, nas.” deyip sonra dünyanın faiz rekoru kıran 2 ülkesinden 1’i olma kararlarının sahibi yaptı sizi. İlahi adalet, Türkiye Futbol Federasyonu’nda bile işaret ettiğiniz kişinin Başkanlığa layık görülmemesi idi; içinde bulunduğumuz 2024’ü “emekli yılı” ilan etmeniz, buna karşı emeklileri tarihin en kötü, en yoksul ve en yoksun hâline dönüştürmeniz idi. İlahi adalet, “Bu can bu bedende oldukça İsveç NATO’ya giremez!” efeliğini yapanlara, İsveç’in üyeliğine ilk imzasının metazori çaktırılması idi. İlahi adalet, Mısır Cumhurbaşkanı Sisi’yle oturma ve aynı karede yer alma gibi sorular karşısında “Kendimi inkâr ederim.” gibi ifadeler kullananların, kucaklaşmak zorunda kalması idi; “Batılı efendilerine güvenip de topraklarımıza göz dikenlerden bunun hesabını misliyle soruyoruz ve soracağız.” diyenlerin vatanın sessiz işgalinin başmüsebbibi olması idi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Türkoğlu, lütfen tamamlayın.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – İlahi adalet, “hırsız” dediğinize hazineyi, “zürriyetsiz” dediğinize ittifakı teslim etmeniz, “Aptal olma!” diyerek skandal bir mektupla tehdit edene de bin yıllık Türk devletinin onurunu çiğnetmenizdir. En kötüsü de gerçek adaletle rahmet okutan firavunun adaletsizliğinden medet ummaya mahkûm edilmenizdir. İlahi adalet, güvendiğiniz dağlara kar yağdığını görmeyi sağlayan, yaşattıklarınızı mutlaka size de yaşatan, güç zehirlenmesiyle millete tepeden bakanları bir gün mutlaka biçare kılan Allah’ın adaletidir.

Saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Yürü!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Bir şey mi dedin?

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Yürü işine! Yürü!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Her defasında bunu yapıyorsun, çok ayıp ediyorsun!

BAŞKAN - 7’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7’nci madde kabul edilmiştir.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Yürümüyorum! Yürümüyorum! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ALİ TAYLAN ÖZTAYLAN (Balıkesir) – İyi, dikil orada, dikil orada!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Yürümüyorum! Sana mı soracağım?

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri... Sayın Türkoğlu... Sayın Türkoğlu...

(AK PARTİ ve İYİ Parti sıralarından gürültüler)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, her defasında bunu yapıyor! Ayıptır ya!

ALİ TAYLAN ÖZTAYLAN (Balıkesir) – Dikil orada!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Oradan bağırma! “Yürü!” diyor ya! Ayıptır!

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri... Sayın Türkoğlu...

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 02.31

ONUNCU OTURUM

Açılma Saati: 03.05

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Kurtcan ÇELEBİ (Ankara), Yasin ÖZTÜRK (Denizli)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 107’nci Birleşiminin Onuncu Oturumunu açıyorum.

XI.- DİSİPLİN CEZASI İŞLEMLERİ (Devam)

2.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu’na, 159 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri nedeniyle İç Tüzük’ün 157’nci maddesi uyarınca uyarma cezası verilmesi

BAŞKAN – Bir önceki oturumda Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu tarafından sarf edilen sözler, İç Tüzük’ün 157’nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan “Sükûneti ve çalışma düzenini bozmak,” kapsamında olup uyarma cezası gerektirmektedir. Bu nedenle, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu’na İç Tüzük’ün 158’inci maddesi uyarınca uyarma cezası veriyorum.

159 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 132 Milletvekilinin Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2290) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 159) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 25 Temmuz 2024 Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 03.06